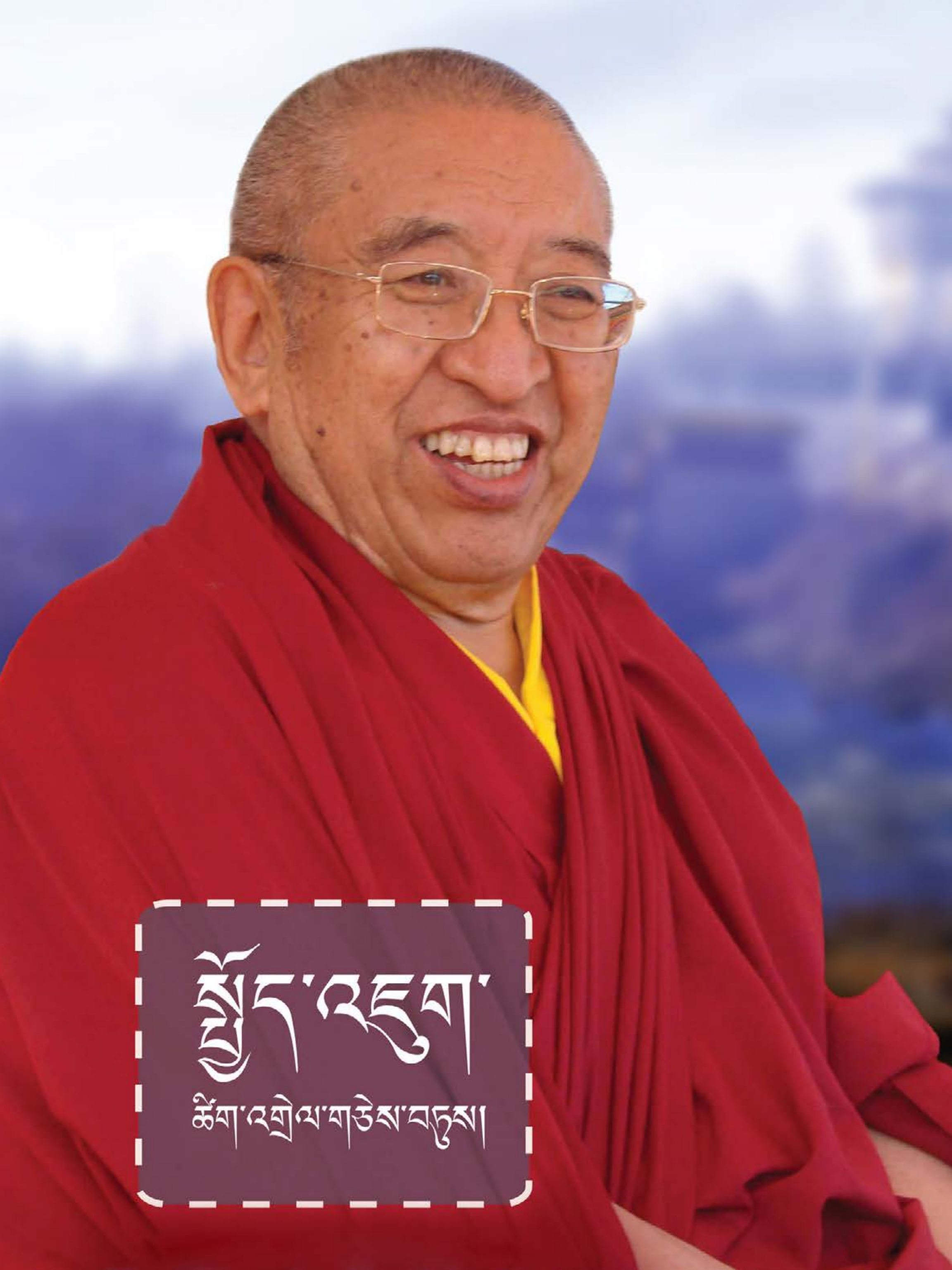

སྒྲོད་འཛུག

ཚོག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཚིག་འགྲེལ་ གཅེས་བཏུས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།
༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ།

THRANGU VAJRAVIDYA EBOOKS

VAJRA VIDYA INSTITUTE LIBRARY

Khajuhi, P.O. Sarnath 221007, Varanasi, U.P. India

Phone: 00-91-542-2595744, 2595748

Email: vvlibrary48@yahoo.in

www.vajravidya.org

www.rinpoche.com

* * * * * * * *

THRANGU VAJRAYANA BUDDHIST CENTRE

RM 912, 9/F., Wah Shing Centre, 11-13 Shing Yip St.,

Kwun Tong, Hong Kong

Phone: (852)2760 8381,

Email: info@thranguhk.org

www.thranguhk.org

Ebook prepared by Ngodup Gyaltsen for

www.dharmaebooks.org

དཀར་ཆག

པར་སྐྲུན་གསལ་བཤད། V

༡- ལེའུ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། 01

༢- ལེའུ་གཉིས་པ། སྡིག་པ་བཤགས་པ། 39

༣- ལེའུ་གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། 73

༤- ལེའུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་པ་བསྟན་པ། 95

༥- ལེའུ་ལྔ་པ། ཤེས་བཞིན་བསྲུང་བ། 124

༦- ལེའུ་དྲུག་པ། བཟོད་པ་བསྟན་པ། 209

༧- ལེའུ་བདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས་བསྟན། 311

༨- ལེའུ་བརྒྱད་པ། བསམ་གཏན་བསྟན་པ། 372

༩- ལེའུ་དགུ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ། 524

༡༠- ལེའུ་བཅུ་པ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བསྟན་པ། 677

པར་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

ད་ལམ་སྦྱོར་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏུས་འདི་ཉིད་ནི། ཉྭ་དམར་ལྷ་པ་དཀོན་མཆོག་ཡོན་ལག་གིས། གང་ཆེ་སྙོམ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཕྲ་མོའི་མདུན་དུ་གློ་བུར་རྒྱ་མཚོ་ལུད་སྦྱུར་ན།། དེ་ཚེ་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འཕྲུང་བའི་སྦྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་བློ་རིག་བཀྲ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ལས་ལ་རྒྱ་ཆེར་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་དེང་དུས་ཀྱི་དཔེ་ཆགས་རབ་བུ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་རྣམ་དཔྱོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩལ་ཞན་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཧ་ཆེར་སོང་བ་དང་། བྱ་བྱེད་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། རྗེ་དཔལ་བོས་མཛད་པའི་སྦྱོར་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚེ་དཀའ་གནད་དང་སྤྱི་དོན་ལྟ་ཞོག་ཚིག་དོན་རགས་པ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པར་དཀའ་བ་དང་། ལ་ལ་དག་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚེ་རྩ་བའི་ཚིག་དང་དེའི་འགྲེལ་ཚིག་སོ་སོར་ངོས་མི་འཕྲོད་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་སྦྱོར་འཇུག་གི་རྩ་བའི་དོན་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚེ་རྗེ་དཔལ་བོའི་འགྲེལ་ཆེན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱི་བསྡུས་འགྲེལ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པས་རྩ་བའི་དོན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་༧སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། རྗེ་དཔལ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་སྦྱོར་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཟུར་དུ་ཕྱུངས་ཤིང་དཔེ་ཆབ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་བདེ་བ་དང་ཤེས་སླ་བའི་ཆེད་དུ་ནང་གསེས་ཀྱི་ས་བཅད་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས། རྩ་ཚིག་དང་འགྲེལ་ཚིག་སོ་སོར་བཀོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆེད་མཉམ་

དུ་སྤེལ་མར་སྤྲུགས་ཏེ་བརྩམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྩ་བའི་ཚིག་གི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཆང་ལྷུང་མེད་པ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་རླད་དུ་བྱུང་བ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་པའི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལས་འཁྲུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་གཞུང་བཟང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཏམ་བརྗེ ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་སྐུར་དང་རྟོག་པ་མང་བའི་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མའི་ལྷད་མེད་པར་དག་སྣང་དང་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བློ་རྩེ་གཅིག་ཕྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་དང་སེམས་རྒྱུད་ཡ་མི་འབྲལ་བར་རང་སེམས་འདུལ་བའི་སྒོམ་བྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་འཆད་ཉན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གཞུང་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་གཏོང་ཕོད་ཅན། ཧོང་ཀོང་ཁྲ་འགུ་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་བླ་མ་ཀརྨ་ཟླ་བ་ལགས་ནས་འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གནང་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དགེ་སློང་ཚེ་རིང་ནས་པར་སྐྲུན་གྱི་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་དང་། སློབ་གཉེར་བ་ཡོན་ཏན་གླིང་པ་སོགས་ནས་ཞུ་དག་ལས་རོགས་གནང་བ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་འདེགས་གང་ཐུབ་གནང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཅས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དུར་སྒྲིག་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཀརྨ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ནས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་༡༡ ཚེས་༡ ཉིན་བྲིས་པ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེསབཏུས་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་ཝེ།

འཐབ་རྩོད་གཡུལ་འཁྲུགས་རྒྱས་པའི་གནས་འདིར་ཡང་།།
བརྩེ་བའི་སྤྱན་དང་འཛུམ་པའི་ཞལ་རས་ལས།།
ཁྲོ་གཉེར་སྡང་མིག་ལ་སོགས་གདན་སྤྱང་བ།།
སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་གུས་པས་བཏུད།།

ཚིག་རྩུབ་ངག་འཁྱལ་གྱིས་ཁེངས་འཛིག་རྟེན་འདིར།།
སྙན་པའི་གསུང་དང་བདེན་པའི་བསླབ་བྱ་ལས།།
ཕྲ་མ་བསླུ་ཚིག་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི།།
ཐུབ་དབང་སྲས་བཅས་གསུང་ལ་གུས་པས་བཏུད།།

ཆགས་སྡང་རྨོངས་པས་ཁྱབ་པའི་འཁོར་བ་འདིར།།
བྱམས་དང་བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལས།།

ཉོན་མོངས་ས་བོན་མ་ལུས་རབ་ཞི་བ།།
སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཐུགས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི།།
དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ།།
དང་པོའི་ལས་ཅན་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད།།
རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ནམ་མཁའི་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་མཁས་མཆོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལེའུ་བཅུ་དང་། ཤློ་ཀ་སྟོང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེབ་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་འདི་མཛད་པ་པོ་སུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀྲིཥྚ་པས། ས་སྐྱེང་འཛམ་དབྱངས་གཉིས་པ་ཞེས་པར་མཁས་རྣམས་བསྔོད་པ། ཞེས་དང་། པི་ཧླུ་ཏེས།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ།།
སྐྱེས་བུ་མང་པོ་བྱོན་མོད་ཀྱི།།

ཞི་བའི་ལྷས་མཛད་དང་འདྲ་བའི།།
ཉམས་དང་དགོངས་པ་གཞན་མི་རྙེད།།

ཅེས་དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར། འདིར་འཕགས་པ་ཞི་བའི་ལྷ་དེ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྙེས་པ། ཞེས་སོགས་དང་།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞིང་མཁའ་ལ་གཤེགས།།
བྱང་སེམས་བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ།།

ཤཱནྟི་དེ་ཝ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འདུ་བར་བསྔགས་པ་དེའོ།།

དེའི་བྱོན་ཚུལ་ལ་ངོ་མཚར་གྱི་གཏམ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ནི།

ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་ན་ལེནྡྲའི།།
བཀོད་པ་ཕུན་ཚོགས་རྩོད་པ་ཟློག།
ཡ་མཚན་ཅན་དང་སྤྲང་པོ་དང་།།
རྒྱལ་པོ་མུ་སྟེགས་ཅན་བཏུལ་བའོ།།

ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆུང་དུས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་འཇམ་དཔལ་རྣོན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞུས་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། རྟག་ཏུ

གདམས་ངག་ནོད་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ན་ཡབ་འདས་ཏེ། སང་ཉིན་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་དོ་ནུབ་འཇམ་དཔལ་ཁྲི་དེ་ལ་བཞུགས་ནས།

བུ་གཅིག་འདི་ནི་ང་ཡི་སྟན་ཡིན་ཏེ།།
ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།།
ང་དང་ཁྱོད་གཉིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པ།།
འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན།།

གསུང་བ་རྨིས་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ཏེ་བྲོས་ནས་ནཱ་ལེནྡྲར་སྦྱོར་ལམ་པ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཞི་བའི་ལྷར་བཏགས་ཏེ་ངོ་མཚར་གྱི་གཏམ་དང་པོའོ།།

དེར་རྗེ་བཙུན་ལ་ཆོས་གསན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་པས་གཞན་དག་གིས་འདི་ལ་ནི་ཟ་ཉལ་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་དོ། །ཅེས་བྷུ་སུ་ཀུའམ་འདུ་ཤེས་གསུམ་པར་བསྒྲགས་ཏེ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་འདོན་པར་བསྐོས་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་ན་མཁན་པོ་ལ་ཞུས་པས་ཁྲིད་ཉིད་ཀྱིས་བསྐོས་ཤིག་གསུང་སྟེ། སླར་བསྐོས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་བསྡུས། ཁྲི་ཆེན་པོ་བཤམས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཤེགས་མ་མཐོང་བར་བཞུགས་ནས་སྔར་གྲགས་པའམ་མ་གྲགས་པའམ་གང་གདོན་ཞེས་གསུང་བ་ན་མ་གྲགས་པ་འདོན་པར་ཞུས་པས་སྤྱོད་འཇུག་ཤར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཇེ་མཐོར་གྱུར་ནས། གང་ཚེ་དངོས་དང་གི་སྐབས་སུ་སྐུ་གཟུགས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། གསུང་འབའ་ཞིག་

གིས་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་རྙེད་བཀུར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལྔོ་ཕྱོགས་མཆོད་རྟེན་དཔལ་ཡོན་ཅན་དུ་གཤེགས་ཤིང་། དེར་གཟུངས་ཐོབ་པའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཤློ་ཀ་སྟོང་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་དང་སྟོང་མ་ལོངས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་ལ།

ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་ཆེབ་རྣམས་ཀྱིས་ཤློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལེའུ་དགུར་བསྡུས་ཤིང་། ཡུལ་དབུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤློ་ཀ་སྟོང་ལེའུ་བཅུར་བསྡུས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། བསླབ་བཏུས་མདོ་བཏུས་ཀྱང་མ་ཤེས་པས་སྤྱན་འདྲེན་དུ་བཏང་བ་ན་གཤེགས་སུ་མ་བཞེད་དེ་སྤྱོད་འཇུག་ཤློ་ཀ་སྟོང་དེ་ཚད་མར་གྱིས་ཤིག །བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀོ་བོའི་བྲང་ཁང་གི་གདུང་སེབ་ན་པཎྜི་ཏའི་ཡི་གེ་ཕྲ་མོས་བྲིས་པ་ཡོད་དོ་ཅེས་གསུང་སྟེ་གཏམ་གཉིས་པའོ།།

དེ་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཟློག་པ་དང་། ཡ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་མང་པོའི་ནང་དང་། སྤྲང་པོ་སྟོང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཞག་མང་པོར་ཡུལ་ངན་བྱུང་བས་དེ་དག་བྲུ་བས་ཉེན་ཏེ་སུ་ཟས་སྟེར་ནུས་པ་དེ་དཔོན་དུ་བསྐོ་བར་བྱས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་ཆན་ལྷུང་བཟེད་རེ་བླངས་པས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་བཀོད་པ་ནི་ངོ་མཚར་གྱི་གཏམ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྔ་པའོ།།

ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐུ་སྲུང་བ་མཛད་དེ། ཤིང་གི་རལ་གྲི་འོད་ཟེར་འཕྲོད་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བཅས་བཏུལ་བ་ནི་དྲུག་པ་དང་།

མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤཀྲར་དེ་ཕས་ཞག་བདུན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་དབང་ཕྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཡིས་དེ་བཤིག་ནུས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ནང་པར་འཇུག་ཅིང་། མ་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་པར་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ན། བཤིག་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་བྱུང་བས་ནང་པ་རྣམས་ཉམ་ང་བ་ན་སློབ་དཔོན་འདི་གཅེར་བུ་ཁྱུད་མ་ཕོ་བའི་ཚིགས་མས་འཚོ་བའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་བྲན་མོས་ཁྱུད་མ་ཕོ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ལ་ཟེར་མ་ཕོག་པ་ན་ལྷུགས་བསྲེགས་ལ་ཕོག་པ་ལྟར་ཁོལ་བ་མཐོང་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟེད་པས་རྣལ་འབྱོར་པར་ཤེས་ཏེ། གནས་བརྟན་དང་རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཞིག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རས་ཟུང་གཉིས་དང་། ཆུའི་བུམ་པ་དང་། མེ་དང་། ཤིང་སྡོ་གོན་གྱིས་ཤིག་གསུང་། ཕྱི་ཉིན་མུ་སྟེགས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་བཏབ་སྟེ་སོང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འདུས། མུ་སྟེགས་པ་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྡུལ་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པ་ཤར་སྒོ་ཙམ་ཟིན་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པས་ཚུབ་མ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྨེག་མེད་པར་ཕྱེར། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་རླུང་གིས་བདས་པའི་བྱེའུ་ལྟར་འཕྱར། ལྗོན་ཤིང་དང་ཁང་པ་ཡང་ལྡེག་ཅིང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱེར་བ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་བཙལ་སྟེ། ཆུས་རྡུལ་བཀྲུས། རས་གཡོགས། མེས་བསྲོས་ཏེ་བདེ་བར་བྱས། ཡུལ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ་མུ་སྟེགས་ཕམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པ་ནི་གཏམ་བདུན་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགེ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བར་དུ་དགེ་བ་བསྟན་བཅོས་དངོས། ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ཙརྻ་ཨ་ཝ་ཏ་ར། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ།

ཞེས་དང་།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དང་། ལོ་ཙྪ་བས་བཀོད་པའོ།།

གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བསྟན་བཅོས་དངོས། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱག་བྱ་བ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ཇི་ལྟར་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ་དངོས་བསྟན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་། དགོས་སོགས་ཆོས་ལྔ་བསྟན་པ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་སྲས་བཅས་དང་།།
ཕྱག་འོས་ཀུན་ལའང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱུག་འཚལ་བའི་དགོས་པ་ནི་གཞུང་འདི་བཤད་པའི་དོན་དུ་འཚལ་བས་ན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་ལ། དེའི་ཚེ་བཙལ་ཟིན་པའི་དོན་ནོ།།ཕྱུལ་ནི། མཛེས་པའམ་ལེགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེར་བསྒྱུར་སུ་ཡིག་དང་། ཡང་ན་འགྲོ་བའམ་གཤེགས་པ་དང་། ཡང་ན་སྤྱངས་རྟོགས་གང་རུང་ལ་འཇུག་པའི་ག་ཏ་སྒྱུར་བ་སུ་ག་ཏ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྲིད་པ་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་སྲིད་རྩེ་ནས་ཀྱང་སླར་ལྡོག་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི།།
སྐྱེ་བོ་མ་རིག་གིས་ལྡོངས་པ།།
སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་།།
སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྒྲུབ།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་ན་སླར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་འདོད་པར་འཁོར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གོང་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ།།

ཡང་ན་མཐར་ཐུག་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཉལ་མ་སྤྱངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་གསུམ་དང་རྟོགས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་གསུམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་

ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ང་ནི་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་སུ་མ་ལྟ་བར་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ལྟོས་ཤིག །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་བ་དེ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེའི་སྲས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡང་བསྟན་ཏེ། གང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་སྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མམ་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་དང་ཕྱག་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལམ་གོལ་བ་སེལ་བ་ལམ་ཆུང་ངུ་ལྟ་བུར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་། སྐྱབས་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལམ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རེ་ཞིག་ཕྱག་གི་འོས་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ཏོ།།

ཕྱག་གི་ངོ་བོ་ནི། སྒོ་གསུམ་འདུད་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དོ། །འང་གི་སྒྲས་ནི་ཉན་རང་དེ་དག་སྐྱབས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་ཞེས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་ཡུལ་མཆོག་ལ་གུས་པའི་ཕྱག་བྱས་པས་གཞན་དད་པ་ལ་སྦྱོར། ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་དམ་པར་མཚོན་ནུས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དེས་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའོ།།

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཏེ་ཞེས་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ་ཅི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ལན་ནི།

བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི།།
ལུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། ༡

ཞེས་པ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་ལ་འཇུག་པ་ཅེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ལུང་བཞིན་ཞེས་པས་རང་གཟོ་མ་ཡིན་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་པའི་ཚིག་གིས་ལུང་ཉིད་བཟློས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མདོར་བསྡུས། དོན་ཁོངས་ན་གནས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཀྲོལ། འཁྲུགས་པ་གོ་རིམ་དུ་བསྒྲིབས་ཏེ་མན་ངག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པར་ཡང་ནུས་ཏེ།

བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས།།

ཞེས་དང་།

གང་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་བློ་སྦྱུང་།།

ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བརྗོད་མེད།།
སྡེབ་སྦྱོར་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བདག་གིས་འདིམ་བྱས།།
རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས།། ༢

དགེ་བ་གོམས་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས།།
འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ།།
བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་།།
ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ཁྱེད་ཅག་སྔོན་མ་གྲགས་པ་ཐོན་ཞིག་ཅེས་ཟེར་ན། སྔོན་ཆད་གཏན་མ་གྲགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གདོན་པར་ག་ལ་ནུས་ཞེས་ཅུང་ཟད་བསྙེང་བར་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞིག་གདོན་པར་བགྱི་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྟོག་གེ་ལ་ཆགས་པའི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི་སྒྲ་དང་མངོན་བརྗོད་དང་ལྷི་ཡང་གི་སྡེབ་སྦྱོར་དང་། ཚིག་དོན་གྱི་རྒྱན་སྙན་པས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་གང་དེའི་བསྟན་བྱ་དེ་བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པར་མི་བྱེད་ལ། རྟོག་གེའི་ཚིག་མཛེས་པ་ཙམ་དེ་དག་ནི་འཚེ་བ་དང་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང

ཡོད་ལ། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་གང་ཡང་བླུགས་སུ་རུང་བ་སྣོད་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་དེ། ཐུག་ཐུ་པའི་འབྲས་ཆན་བྲེའུ་ཆུང་གང་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིག་གིས་བྲངས་པ་དང་། བ་ལང་རྫིའི་ཚིག་གིས་བྲངས་པ་གཉིས་ཁ་དོག་དང་རོ་ནུས་བཟང་ངན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མང་པོ་དགའ་བའི་སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་དེ་དག་ནི་བདག་གིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཁེངས་པ་སྐྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། བདག་ནི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ནོར་ཞིང་ཚང་བ་ཞིག་གོ་སླ་བ་ཁོ་ནའི་ངག་གིས་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚེ་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་དག་སྡེབ་སྦྱོར་དང་སྒྲ་བཟང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་མི་འཛུག་ཅིང་། མང་དུ་ཐོས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཙོས་ལ་མི་རེའོ་ཞེས་ཁེངས་པས་མི་འདུད་པ་སྲིད་ལ། མ་དད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་མིན་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་དེ་ཕལ་ཆེར་ཡང་བྷུ་སུ་ཀུ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ལ་བརྙས་པར་བྱེད་པས་ཁྱེད་ཅག་བདག་གི་ཆོས་ལ་མི་འཛུག་གོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བདག་གིས་འདི་མ་བྱས། །ཞེས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་རྐྱེན་ཙམ་ལས་གཙོ་བོར་རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་ཞིང་གོམས་པ་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་ལ། རྒྱུ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དད་པའི་ཤུགས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ལ། གཞན་དོན་དུའང་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

འཁོར་གྱི་ཚོགས་འདི་ལས་ཀྱང་སེམས་ནི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་འདིས་དད་པའི་དབང་པོ་གསོས་ཐེབས་པ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་དང་། བདག་ལས་སྐལ་པ་མཆོག་རྣམས་འདི་ལ་མི་ལྟོས་མོད་ཀྱང་དལྟར་དངམ་འོངས་པ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་དང་སྐལ་པ་མཚུངས་པའམ་དམན་པ་དག་གིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་དག་མཐོང་བ་ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་སྲིད་པས་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དཀའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་དོན་དུ་མ་དམིགས་པའི་དགེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཁེངས་པ་བསྐྱུངས་པས་རྩོམ་པ་པོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་པོར་ངརྒྱལ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སེམས་དང་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒལ་ལན་བྱེད་པ་ནའང་འདིས་དེ་ཙམ་གྱི་མཁས་པར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་སྨུན་ཅི་ཕྱིན་གྱིས་མི་གྲོལ་བའི་དགོས་པའང་འབྱུང་ངོ།།

བཞི་པ་དགོས་སོགས་ཆོས་ལྔ་བསྟན་པ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། གང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འདིར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རྗོད་བྱེད་དོ། །རྗོད་བྱེད་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་བྱང་སྡོམ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་བྱེད། ཐོབ་པ་སྲུང་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་རྣམས་ཤེས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགོས་པའོ། །དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་བའི་

བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཐོབ་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པའམ་ཉིང་དགོས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་དེ་ནི་བསམ་སྦྱོར་དག་པ་ལ་བལྟོས། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བལྟོས། དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་བྱང་སྡོམ་ལ་བལྟོས་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་གོ་རིམ་དུ་གནས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་སྟེ། དགོས་སོགས་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་དཔྱོད་ལྡན་འཇུག་པའི་སྒོར་འགྱུར་ལ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱ། དེ་དག་པར་བྱེད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྗོད་བྱེད། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཐོབ་པ་དགོས་པ། བསྔོ་བས་བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་གཞིར་འགྱུར་བ་ཉིང་དགོས་དང་། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་བོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་བཤད་པ་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། གནས་ལ་དད་པའི་དགེ་བློ་ཁྱད་པར་དུ་རྙེད་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།
སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ།།
གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབས་ན།།
ཕྱི་ནས་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར།། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་།།

ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི།།

ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ།།

ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད།།

དེ་དེ་རམ་སྐྱེས་པས་ཆོས་བྱར་ཁོམ་པའི་ཕྱིར་དལ་བའོ།།

མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་།།

ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད།།

ཅེས་པ་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྔ་དང་།

སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས།།

བསྟན་པ་གནས་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག།

གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནས་བརྩེ་བའོ།།

ཞེས་གཞན་འབྱོར་ལྔའོ། །གང་གིས་རྙེད་པར་དཀའ་ན་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ས་ཆེན་པོ་དང་སེན་མོའི་སྟེང་གི་སའི་དཔེ་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། ཞེས་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཞེས་སོགས་གསུངས་

སོ། །དེས་ན་ལྷ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མས་ལྷག་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་རང་གིས་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གནས་ལ་དད་པའི་དགེ་བློ་ཁྱད་པར་དུ་རྙེད་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྲིན་རུམ་ནང༌།།

གློག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་བར་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན།།

འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང༌།། ༥

དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་འདི་ལ་བརྟག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རང་འགྱོར་ལྡའི་ནང་ཚན་གནས་ལ་དད་པའི་དགེ་བའི་བློ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་རེ་འབྱུང་བར་ཟད་དེ། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་གློག་གི་འོད་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་འབྱུང་ཞིང་យུད་ཙམ་སྣང་བར་བྱེད་ཀྱི་རིང་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆུང་ངུའམ་སྙེས་དབང་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང༌། རང་གི་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་དང༌། དགེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཅན་དང༌། སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཟིགས་ཤིང་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་གང་དུ་ཐབས

གང་གིས་གང་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་གཟིགས་ནས། དེའི་ཚེ་དེར་ཐབས་དེ་དང་དེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མཛད་ཅིང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བཞུགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བ་བརྙེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཁ་སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལ་བློ་གྲོས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དེར་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ།།

དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་དཀའ་ཞིང་འཇིག་པར་སླ་བས་ཉམ་ཆུང་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་མུན་ནག་གི་གློག་ལས་ཀྱང་ཆེས་བྲེ་བ་ཕྲག་མང་པོར་དཀོན་པ་བདག་ཅག་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུད་ལན་རེ་ཙམ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོང་ཞིང་སྲུང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་སྲོག་འདོར་བར་བྱའི་ལུས་སྲོག་གི་ཆེད་དུ་ནི་འདི་བཏང་བར་མི་བྱའོ།།

ཇི་ལྟར་མི་བཏང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟག་པ་དང་། སེམས་སྲུང་བ་རྒྱུས་པར་འཆད་པ་རྣམས་ཏེ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ་འདིས་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་ཚར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་བླང་ཚུལ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་བཞི། མ་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། དཔེ་དྲུག་གིས་བསྡུགས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་གསུམ། འདུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡིག་པ་སེལ་བ། རང་ལ་ཕན་པ། གཞན་སྐྱོབ་པ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ།།
དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ།།
དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་འགྱུར།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཕལ་མོ་ཆེར་དེ་ལྟས་ཞེས་པའི་རྐང་པའང་འདི་ལ་སྦྱར་རོ། །འདི་ལ་སྡིག་པ་དྲུངས་འབྱིན་པ་ནི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྨོན་པས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང་ངན་སོང་དུ་མ་སོང་བ་མང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་ཕན་པ་ནི།

བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི།།
ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས།།

ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་གཞན་སྐྱོབ་པ་ནི།

འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།།
བདེ་མཆོག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད།། ༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྣྲ་འབལ་བ་སོགས་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པར་འཇུག་པས་བདེ་མཆོག་དང་བདེ་བླག་སྟེ།

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ།།
སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱིད་ལུག་འགྱུར།།

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

འོན་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་སོགས་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རང་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་འདྲ་བ་ལ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར་རོ།།

བཞི་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི།

སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་།།
སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་།།

བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྲག་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་འདོད་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་སྤྱོང་ཡང་དེས་རྒྱུ་ལ་བྲི་གང་དུ་མི་མཐོང་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཞི་བ་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། མྱུར་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཆོག་ཟླ་ང་མྱུར་དུ་ཐར་བར་འདོད་པས་ཐེག་དམན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། ང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདི་གཉིས་ཐར་བར་མ་ནུས་སོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་སྐྱབས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས།།
འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས།།
བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་།།
འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་མ་ཐག་དེ་ཉིད་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གནག་རྗེས་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་མིང་འཐོབ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་

ཕྱག་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོ། །ཞེས་བཀུར་སྟིའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུང་ལས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་བྱུང་གི་ཕན་ཡོན་ཞུས་པས་ཁྱོད་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྲན་གོ་རེ་ཡོང་མངག་གཞུག་པ་ཅི་དགོས་བྱེད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ངའི་ཐད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ན་ཕྱིན་ཆད་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་དང་གོ་རེ་ཡོང་བྱེད་དམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་མི་བགྱིད་དེ་གཞན་དུ་ན་དེའི་ཞབས་ལ་བདག་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་བདག་གིས་དེའི་རྐང་པ་བཀྲུ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བཀའ་བསྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་འདིས་ཀྱང་ངེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་དཔེ་དྲུག་གིས་བསྔགས་པ་ལ་དྲུག དམན་པ་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིའི་དཔེ། རིན་དང་མཐུ་ཆེབ་ནོར་བུའི་དཔེ། འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་དཔེ། སྦྱོང་བར་ངེས་པའི་སྡིག་པ་འཇོམས་པ་དཔའ་བོའི་དཔེ། སྦྱོང་བར་མ་ངེས་པ་འཇོམས་པ་མེའི་དཔེ། ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུར།།
མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ།།
རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྒྱུར་བས་ན།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་གྱི་རིགས་ཆེན་པོ་དངུལ་ཆུར་སྣང་བས་ལྕགས་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྕགས་ཀྱིས་ཉམས་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ན། གསེར་དུ་སྣང་བའི་དངུལ་ཆུ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་། འགྱུར་རིམ་བར་དུ་མ་དག་པ་ཞིག་སྐྱེ་རོ་བཅུད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དངུལ་ཆུར་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་གསེར་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེས་ཕྲད་མ་ཐག་ལྕགས་ཁམས་ཀྱི་རོ་ཐམས་ཅད་ཞུག་ནས་གསེར་གྱི་ཁམས་འབའ་ཞིག་པར་བྱེད་པར་མདོ་མྱང་འདས་སོགས་དང་། རྒྱུད་དུས་འཁོར་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རིན་དང་མཐུ་ཆེ་བ་ནོར་བུའི་དཔེ་ནི།

འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་པུ་ཚད་མེད་བློས།།
ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེན་བས།།
འགྲོ་བའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས།།
རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པོར་གཟུང་།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར། འགྲོ་བ་སྟོང་བརྡལ་པ་རྣམས་ལ་ཀྱེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ནོར་བུ་ཁོ་ན་ཉོས་ཤིག ཞེས་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་ནས་འདོམས་པ་སྟེ། ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་དུ་མི་ཆོག་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རིན་དུ་ཉན་རང་མན་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་གསུངས་པ་དྲངས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་དཔེ་ནི།

དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།།
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་།།
འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སྦྲ་དང་། སྨིག་མ་དང་། ཆུ་ཤིང་ལྟར་འབྲས་བུ་ལན་གཅིག་ཕྱུང་ནས་རྩ་བ་རླམ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཙུ་ཤྲོ་ཏྲ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པའོ།།

བཞི་པ་སྡིག་པ་དྲག་པོ་སྐྱོབ་པ་དཔའ་བོའི་དཔེ་ནི།

སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་།།
དཔའ་ལ་བརྟེན་ན་འཇིགས་པ་ཆེ་ལས་ལྟར།།
གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ།།
དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལྟ་བུའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ཚེ་དེ་ལ་སྒྲ་བྱུང་གི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱོད་བསལ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།།

ལྔ་པ་སྒྲོང་བར་མ་ངེས་པ་འཇོམས་པ་མེའི་དཔེ་ནི།

དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེས་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས།།
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་མཐའི་མེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲེག་པ་ལྟར་སྒྲོང་བར་ངེས་མ་ངེས་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པའོ།།

འོན་ལས་ཆུད་མི་འཛའ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནམ་མཁའི་ཁོངས་ལྟ་བུར་ཆུད་པས་རྒྱ་མཚོར་ལན་ཚྭ་སྲང་གཅིག་ལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་ནུས་མེད་དུ་བྱས་པས་བསྲེགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྤྱད་པར་ལས་མི་ཟད་པ་ཡང་གཉེན་པོས་མ་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདི་ནི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་བཏོན་ཏེ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་སེམས་ཤིང་། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤུན་འབྱིན་པས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ།།

དྲུག་པ་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག།
བྱམས་མགོན་བློ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟང་བཤད།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱི་རགས་པ་ཞིག་སྟོང་པོས་བཀྲུན་པར་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ་ཅིག་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅོད་པའི་ཡོན་ཏན། མཐུ་ཕུན་ཚོགས་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དོན་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ལ། དེ་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡུས་པ་ནི། རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟརས་བོན་ཞིང་དངས་ཆུ་རླུང་། །མེ་དང་ཟླ་བ་ཉིམ་སྒྲོན་མ་མིག། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། སྨོན་པའི་ཕན་ཡོན། འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་བཤད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡིག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན།།
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ།།
བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི།།
བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་སྨོན་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི།

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི།།

བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི།།
བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་སྨོན་ལ། སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ནམ་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ།།

གསུམ་པ་སྨོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་ལས་ནི།།
འཁོར་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་།།
ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ།།
བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྨོན་འཇུག་གི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བའོ།།

བཞི་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། ཕན་ཡོན་དངོས་བཤད། དེ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། སྨོན་པ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་གསུམ། འཇུག་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འཐད་པ་ལྔ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས།།
མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།།
མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ།།
སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་པ།། ༡༨

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ།།
བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས།།
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག།
ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ཚུང་ངུར། སོ་སྐྱེ་ལ་འཇུག་སེམས་མེད་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་རྒྱལ་བློན་གྱི་རྩ་ལྟུང་དང་། ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་སོགས་འཇུག་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་འདི་རྣམས་ནི་ངེས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་འབྱུང་ཉེབ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་འཇུག་པ་སེམས་སྐྱེད་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེད་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྨོན་འཇུག་གཙོ་བོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དུས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་བློ་བརྟན་པོར་སྐྱེས་པ་ནི་འཇུག་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིན་

ཚད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་དང་ར་རོ་བ་སོགས་བག་མེད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། གསལ་པོར་མི་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དགེ་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི།

འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པར།།
ལག་བཟང་གིས་ནི་ཞུས་པ་ལས།།
དམན་མོས་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་འདུས་པ་ཉེར་དྲུག་པ་ལག་བཟང་ངམ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་གཏམ་གྱི་སྒོ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་འདི་དག་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་གཉེན་པོར་བཀའ་བསྩལ་བའོ།།

གསུམ་པ་སྨོན་པ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་པ་དང་། ཕན་འདོགས་ཆེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀླད་ནད་ཙམ།།
བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་།།

ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ།།
བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན།། ༢༡

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ།།
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་།།
རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ།།
སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཛའ་བོའི་བུ་མོས་མའི་མགོ་ལ་འགོངས་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་འདིར་མ་འོང་ཞིག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་ནོད་དོ། །ཞེས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་ཚེ་བ་ཞིག་སེལ་བར་བསམས་པ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་བསལ་ནས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་འདོད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་དཀོན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་ཆེབར་སྒྲུབ་པ་ནི།

ཕ་འམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་།།
སུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད།།
ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་།།
ཚངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ།། ༢༣

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྡོན།།
རང་གི་དོན་དུ་འང་འདི་འདྲའི་སེམས།།
རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན།།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ།། ༢༩

གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་།།
མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་།།
སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་འདི།།
སྔ་ན་མེད་པའི་རྨད་ཅིག་འབྱུངས།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཕན་འདོགས་ཆེབའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་ཆེབར་སྒྲུབ་པ་ནི།

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱུ།།
སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྩི་རགྲུར་པ།།
རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་།།
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞལ་གྱིས་ལང་།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་པའོ།།

བཞི་པ་འཇུག་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འཐད་པ་ལྔ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། སྨོར་བས་ཟིན་པ། བྱེད་པ་མངབ། ལན་ལ་མི་ལྟོས་པ། སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེབའི་རྟགས་ཀྱིས་རེ་རེ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེབ་དང་། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྨད་དུ་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕན་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་།།
སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ན།།
སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚད་མེད་པ་སྒོམ་པ་ཙམ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ། དཔེས་བྱིན་གྱི་མདོར།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་མི་གང་གིས།།
རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀང་བྱས་ཏེ།།
འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས།།
གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ།།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ན།།
གང་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་པའི།།
མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་མང་བ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་།།
སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག།
བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས།།
རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས།། ༢༨

གང་ཞིག་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་།།
སྡུག་བསྔལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ།།
བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་།།
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་།། ༢༩

གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ།།
དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད།།
དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད།།
བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད།། ༣༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་འཐོབ་སྤོང་ལ་སེམས་ཅན་རང་རང་མཁས་མོད་

གཞན་གྱིས་བྱར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ངོས་མ་ཟིན་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བདེ་བར་འཁྲུལ་བ་དབུལ་བ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། ནོར་རྐུབ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་འགྲུབ་པ་དེ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་པ་དང་གཏི་མུག་གི་བློ་སེལ་བར་ནུས་ན་དེ་བས་ལྷག་པའི་དོན་དང་། དགེ་བ་གཞན་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཕན་འདོགས་པའི་བཤེས་དེ་འདྲ་བ་ནི་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི།

ཕན་བཏགས་ལན་ལྡོན་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བསྔགས་འོས་ན།།
མ་བཅོལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རེ་རེ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི།

འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱོར་དང་།།
སྐད་ཅིག་ཟས་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།།

བརྙས་བཅས་ཉིན་ཕྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་།།
དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བོས་བཀུར།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྣམས་ཞིང་དམན་པ་འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་ལ་དང་། དུས་དམན་པ་ལན་གཅིག་གམ་འགའ་ཟུང་ཙམ་དང་། དངོས་པོ་དམན་པ་ཟས་སྙོམ་ཙམ་དང་། སྦྱོར་བ་དམན་པ་བརྙས་པ་དང་བཅས་ཤིང་མ་གུས་ལ་ང་རྒྱལ་བ་དང་ཕན་འདོགས་དམན་པ་ཉིན་ཕྱེད་ཙམ་འགྲངས་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་དགེ་བ་བྱེད་པར་བཀུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྨད་དུ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་ཡུན་རིང་དུ།།
བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད།།
ཡིད་ལ་བསམས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ།།
རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལྔ་ལས་ཟློག་པའི་དགེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

ལྔ་པ་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡིག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན་བདག་ལ།།
གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ།།
ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི།།
དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས།། ༣༤

འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དང་བྱེད་ན།།
དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་དྲག་ཆེན་པོས་ཀྱང་།།
སྡིག་པ་མི་འབྱུང་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ།། ༣༥

གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ།།
སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་།།
གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ།།
བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས།། ༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དད་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཤིག་པའམ་བསྲེགས་ལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་གནོད་སེམས་དང་། ཐ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱོས་ཏེ་བརྒྱད་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་གྲངས་མེད་པའི་སྡིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནི། མཆོད་རྟེན་དང་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་མདོར། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྙས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེས་བདག་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨིན་པར་མ་བཤད་ལ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ན་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སུས་ཀྱང་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་ཏེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་ཐུགས་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་

སྐུ་ལ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མ་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་ཕྱེ་སྟེ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ཞིང་ཉེ་བར་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཉེ་བར་བཅོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་ན་བསོད་ནམས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་སྐྱེ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་བཏོན་པར་གྱུར་ལ། ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གཞན་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་དང་བས་ལྟ་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ།།

དོགལ་ཆེན་པོས་ཞེས་སོགས་ལ། འཆད་ལུགས་གཉིས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དང་། བི་བྷུ་ཏིས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་དང་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་དོགལ་

ཆེན་པོས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བས་སྡིག་པ་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་ལ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་འབྲུ་བསྣན་ཞིང་།

ཕྱི་མ་དགེ་བའི་ལྷས་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་དོགལ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གནོད་པར་རློམ་པས་ལུས་སྲོག་འཇིག་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་དཀྲུག་པར་མི་ནུས་ཤིང་སླར་དགེ་བའི་བློ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྲུ་གཉེར་བའོ།།

མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་ནུས་པའི་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེས་ནས་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་གློ་བུར་དུ་འང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པའི་རྐྱེན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བར་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་མདོར་ན་ཕན་གནོད་ཅིས་འབྲེལ་ནའང་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཧ་ཅང་ངོ་མཚར་བས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟོད་པའི་ཚིག་བརྗོད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་བླང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལེའུ་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སེམས་བཟུང་བའི་ཚིག་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པས་སྤྲོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་བཤད་བསྡུས་པར། རས་སྣུམ་དང་དྲི་མས་དག་པ་ལ་ཚོན་འཛིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོན་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་རྒྱུད་སྡིག་ལྟུང་དག་པ་དགོས་པས་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱ་འོས་མ་བྱས་པ་དང་། མི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དད་གུས་མ་བྱས་པ་དང་། ནོར་ལ་ཆགས་པས་མཆོད་སྦྱིན་མ་བྱས་པ་དང་། ལོག་པར་ཞེན་པས་ཡང་དག་པའི་སྐྱབས་མ་བཟུང་བའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གོ་རིམ་ལྟར་བཞག་གོ །མི་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར་སྡིག་བཤགས་སོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་གསུམ་མོ། །དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཟོས་པའི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་སེམས་བཟུང་བའི་ཚིག་དངོས་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། མཆོད་པ། སྐྱབས་འགྲོ སྡིག་བཤགས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་། ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ། བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་པའི་མཆོད་པ་དང་། བཀུར་སྟིའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། བདག་དབང་བའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ། བདག་གིར་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ། ལུས་དབུལ་བ། བློས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་བཅུ་གཅིག བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས།།
དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱས་སྲས།།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད།། ༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །ཞེས་བསྟན་ལ། ལེགས་པར་མཆོད་ནི་དངོས་པོའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་ཞིང་ངམ་ཡུལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་གིས་དངོས་སུ་བཤམས་པ་འདིས་མཆོད་པའི་དོན་ཏོ། །དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་འདིར་མཆོད་ཡུལ་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏམ་ཞེ་ན། དེ་མ་གྱུར་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ལ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་མེད་དེ། རྒྱན་ལས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས།།
མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད།།

ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བདག་གིར་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ་ནི།

མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་།།
སྨན་གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དང་།།
འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་།།
ཆུ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་།། ༢

རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ།།
ནགས་ཚལ་ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་།།
ལྗོན་ཤིང་མེ་ཏོག་རྒྱན་སྤྲས་སྤུད་པ་དང་།།
ཤིང་གང་འབྲས་བཟང་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་།། ༣

ལྷ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དྲི་དང་ནི།།
སྤོས་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་།།
མཚོ་དང་རྫིང་བུ་པད་མས་བརྒྱན་པ་དག།
ངང་པ་ཤིན་ཏུ་སྐད་སྙན་ཡིད་འོང་ལྡན།། ༤

མ་རྨོས་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཏོག་རྣམ་པ་དང་།།
གཞན་ཡང་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ནི།།

ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ།།
ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན།། ༥

བློ་ཡིས་བླངས་ནས་ཐུབ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག།
སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན།།
ཡོན་གནས་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས།།
བདག་ལ་བརྩེར་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་བཞེས།། ༦

བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ།།
མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས།།
དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་འདི།།
བདག་གི་དོན་སླད་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག། ༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཤློ་ཀ་ནི། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར་རོ། །སྤྱུད་པ་ནི་རྒྱན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པའི་དོན་ནོ། །ཡལ་ག་དུད་པ་ནི་གུག་པ་སྟེ་ས་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་རྨོས་པ་ནི་ཐོང་གཤོལ་གྱིས་མ་སློག་པར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅེ་ན། བདག་ནི་སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ལུས་དབུལ་བ་ནི།

རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི།།
བདག་གི་ལུས་ཀུན་གཏན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི།།
སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་གི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག།
གུས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆིབར་བགྱི།། ༨

བདག་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན།།
སྲིད་ན་མི་འཇིགས་སེམས་ཅན་ཕན་པར་བགྱི།།
སྔོན་གྱི་སྡིག་ལས་ཡང་དག་འདའ་བགྱིད་ཅིང་།།
སྡིག་པ་གཞན་ཡང་སླན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ལ་བདོག་པ་ནི། ལུས་ཁོ་ནར་ཟད་ལ་འདི་ཕུལ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་མཆོད་པ་ཡིན་ལ།

བཞི་པ་བློས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་བཅུ་གཅིག་ནི།

ཁྲུས་གསོལ་གོས་རྒྱན་དབུལ་བ་དང་།།
བྱུགས་པ་དང་ནི་མེ་ཏོག་སྤོས།།
ལྷ་བཤོས་སྒྲོན་མེ་བཞུགས་ཁང་དང་།།

གདུགས་དང་གླུ་རོལ་སྟོན་ལམ་སྟེ།།
བློ་སྤྲུལ་མཆོད་པ་བཅུ་གཅིག་གོ།

ཞེས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ཁྲུས་གསོལ་བ་ནི།

ཁྲུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ།།
ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཚེར་བ་བསྟར།།
རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྡན།།
མུ་ཏིག་འོད་ཆགས་བླ་རེ་བྲེས་པ་དེར།། ༡༠

དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྲས་རྣམས་ལ།།
རིན་ཆེན་བུམ་པ་མང་པོ་སྤོས་ཀྱི་ཆུས།།
ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀང་བ་གླུ་དང་ནི།།
རོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ།། ༡༡

དེ་དག་སྐུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས།།
གཙང་ལ་དྲི་རབ་བསྒོས་པས་སྐུ་ཕྱིའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྟར་བ་ནི། བརྒྱང་ནུལ་གྱི་ཞལ་བ་ལེགས་པར་བདར་ཞིང་ཕྱིས་པས་འོད་འཚེར་བ་སྟེ་ལྷ་བུའི་དོན་དུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་ཀྱིས་ན་བཟའ་བརྒྱང་བ་སྨོས་ལ།

གཉིས་པ་གོས་རྒྱན་དབུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྱུར་བའི།།
ན་བཟའ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་དམ་པ་དབུལ།། ༡༢

གོས་བཟང་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་།།
རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྲག་དེ་དང་དེ་དག་གིས།།
འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་།།
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལའང་བརྒྱན་པར་བགྱི།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་གོས་དང་རྒྱན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྨོས་པ་ནི་དང་པོ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱན་སྤངས་པ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ་རྣམས་ལ་དབུལ་བའི་དོན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་རྒྱན་དབུལ་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་སྐྱོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་བྱུགས་པའི་མཆོད་པ་ནི།

སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡི།།
དྲི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་ཀུན་གྱི་སྐུ།།
གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་ཕྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར།།
འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི།། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་ངད་ལྡང་བའི་སྤོས་ནི། འོག་མིན་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་སོགས་ཡིན་ལ། སྟོང་གསུམ་ནི་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཉིད་བཟུང་ངོ་། །གསེར་བཙོ་མ་ནི་ཁ་སྦྱར་དུ་བསྐོལ་བ་ལ་སོགས་པས་ནང་གི་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་སྟེ། ཕྱི་དོར་བྱས་པ་ནི་རོ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བུས་ཕྱིས་པ་དང་། སྦྱངས་པ་ནི་བྱལ་ཏོག་དང་ལན་ཚྭ་དང་སྐྱུ་རུ་ར་ལ་སོགས་པས་ཕྱིའི་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ་གསེར་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པས་བརྗོད་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐུའི་མཛེས་པ་ལ་ནི་དཔེ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ།།

བཞི་པ་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་ནི།

ཐུབ་དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི།།
མེ་ཏོག་མནྡཱ་ར་དང་པདྨ་དང་།།
ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང་།།
ཕྲེང་བ་སྤེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།། ༡༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྣ་ལི་ཀ་ནི་པར་ཤེ་ཁྱོ། །ཞེས། མེ་ཏོག་མཐྲ་ར་དང་པར་ཤེ་ཁ། །ཞེས་འདོན་ནོ།།

ལྔ་པ་སྤོས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

སྤོས་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་དྲི་ངད་ཁྱབ་པ་ཡི།།

བདུག་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདུག་པའི་སྤྲིན་ནི་སྤྲིན་འཁྲིགས་པའམ་ཡངན་སྤྲིན་གྱེན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་འཕྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ།།

དྲུག་པ་ལྷ་བཤོས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

ཞལ་ཟས་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི།།

ལྷ་བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།། ༡༨

ཞེས་སོ།།

བདུན་པ་སྒྲོན་མེའི་མཆོད་པ་ནི།

གསེར་གྱི་པདྨ་མཚར་དུ་དངར་བ་ཡི།།

རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་གྱི་པདམ་ནི་གསེར་གྱི་གོང་བུ་པདམའི་དབྱིབས་ཅན་ཡིན་ལ།

མཚར་དུ་དངར་བ་ནི་དེ་མང་དུ་སྦྲིངས་པའི་གྲལ་བྱས་པ་སྟེ་དེར་ཙམ་པ་ཀའི་མར་དང་ལི་ཤིའི་མར་དང་། ཛ་ཏིའི་མར་དང་། འབྲུ་མར་བསུང་ཅན་སྦྱར་བའི་མར་མེ་དང་། ལ་ལར་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞག་པས་སྣང་བ་བྱེད་པ་སྟེ་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་མུན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་མེ་ཕུལ་བ་ནི་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་འདུ་དུ་བ་བཀུ་མིག་ལ་གནོད་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་འབྱེར་མིག་ལ་ཕན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།།

བརྒྱད་པ་བཞུགས་ཁང་གི་མཆོད་པ་ནི།

ས་གཞི་བསྟར་བ་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར།།
མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་དགྲམ་པར་བགྱི།། ༡༧

གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྡན།།
མུ་ཏིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྱང་མཛེས་འབར་བ།།
དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་།།
ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཞི་བསྟར་བ་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་ཀྱིས། གང་དུ་གཞལ་མེད་ཁང་བྱ་བའི་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟོན་ལ། ཀུན་ཏུ་གྲགས་པའི་མཎྜལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡང་བསྟུའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་པ་ལས་བྱས་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ

སྟོང་གི་ཁྲོན་དང་ལྡན་ཞིང་མང་དུ་བརྟེགས་པས་ནམ་མཁའ་གང་སྟེ་སྤྲིན་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་འམ་མིའི་གཞོན་ནུ་དང་གཞོན་ནུ་མ་གླུ་གར་དང་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོག་པས་གང་བའོ།།

དགུ་པ་གདུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

རིན་ཆེན་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན།།
ཁོར་ཡུག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་བརྒྱན།།
དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་བསྒྲེང་བ་སོགས།།
རྟག་ཏུ་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ནི་རྫ་ཡབ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་རྐང་རྟེན་ཅན་དང་གཟིམས་ཆལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན། དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་སྒྲེང་བ་སོགས། །ཞེས་འབྲུ་གཉེར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུའི་ལུགས་སོ།།

བཅུ་པ་གླུ་དང་རོལ་མོས་མཆོད་པ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཚོགས།།
རོལ་མོ་དབྱངས་སྙན་ཡིད་འོང་བ།།
སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སེམ་བྱེད་པའི།།
སྤྲིན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་གྱུར་ཅིག། ༢༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རོལ་མོ་ནི་སྒྲ་རྔ་ལ་དུང་གླིང་བུ་རྔ་བཞི་ལས། རོལ་མོར་གཏོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དབྱངས་ནི། གླུ་དབྱངས་སུ་གཏོགས་པ་བདུན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པ་ནི།

དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང༌།།
མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་སྐུ་གཟུགས་ལ།།
རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་ཆར།།
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབབ་པར་ཤོག། ༢༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐད་དང་གླེགས་བམ་དང༌། ཐ་ན་དེ་ལས་ཤོག་བུ་རེ་རེའམ་གཅིག་གི་དུམ་བུ་ཙམ་རླུང་གིས་བདས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། མཆོད་རྟེན་ནི་རིང་སྲེལ་གྱི་གནས་ཏེ། སྐུར་བཅས་སྐུར་ནི་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་ཞལ་ཕྱུག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་གཏོད་པ་ནི་སྐུར་བཅས་དང༌། བང་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ནི་སྐུར་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཚིགས་བཅད་བཞི་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་སྐུར་བཅས་ལ་སྐུ་གཟུགས་ཞེས་ཟུར་དུ་སྨོས་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱུ་དང་བཟོ་བོ་དང་ཚད་ཅི་འདྲ་ནའང་རུང་ཐ་ན་དེ་དག་གི་དུམ་བུར་གྱུར་པ་ཡང་བསྡུ་སྟེ།

དེ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་པའི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ལྔ་པ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས།།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ།།
དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
མགོན་པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད།། ༢༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཅག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་ལ། དེ་ནི་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་ཟད་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། ཇི་ལྟ་བུས་མཆོད་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་ཀྱང་མོས་པས་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བསམ་པ་སྟེ་འདི་དབང་བཅུ་རྗོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་གྱི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ།།

གཞན་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སྟེ།

མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམས་ན།།
རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ལ།།
མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ།།

ཞེས་སོ།།

དམིགས་པ་མེད་པ་བདག་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས།།
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་དུ།།
མེ་ཏོག་སྤོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྐོམ་དག།
ཕུལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས།།

གང་གིས་གང་ལས་བདག་དང་སྲོག་དང་ནི།།
གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག།
ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ།།
དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས།།

ཞེས་དང་།

སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། གང་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །བླང་དོར་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་མཆོད་

པར་སླ་བ་མ་ཡིན་នོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་འདི་རྣམས་ནི། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་བཤད་པའོ།།དེ་ལྟར་རྙེད་པའི་མཆོད་པ་བཤད་ནས།

གཉིས་པ་བཀུར་སྟིའི་མཆོད་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་གི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་བདག།
བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོས་བསྟོད།།
བསྟོད་དབྱངས་སྙན་སྤྲིན་དེ་དག་ལ།།
ངེས་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག། ༢༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ལའོ། །བདག་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ལུས་གནྟའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ལུས་རེ་ལ་ཡང་མགོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ཡང་ལྕེ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ལྕེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱ་སྟོང་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐད་ཀྱི་གདང་རག་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་དང་ལྡན་པས་བསྟོད་པར་བྱེད་པའོ།།

སྔོན་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་ན་ཟད་པར་མེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པ་ལ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པས་རྐང་པ་གཅིག་གིས་འགྲེང་བས་བསྐོར་ཞིང་། ཞག་བདུན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བསྐལ་པ་དགུའི་ཚོགས་

བརླམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གྲགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མོས་ཤིང་བསྒོ་བའི་སྒོ་ནས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱག་གི་མཆོད་པ་ནི།

དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན།།
ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ།།
ཞིང་རྡུལ་ཀུན་གྱི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི།།
ལུས་བཏུད་ནས་ནི་བདག་ཕྱག་འཚལ།། ༢༤

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དང་།།
མཆོད་རྟེན་ཀུན་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།།
མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་དང་།།
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་རྡུལ་ཀུན་གྱི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི་ལུས་ནི་བདག་གི་ལུས་དེ་ཙམ་དུ་མོས་པ་སྟེ། ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་དམ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པའོ། རྡུལ་ནི་ཕྲ་རབ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས།

ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་། །ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་།།

ཉི་ཟེར་རྡུལ་དང་སྒྲོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་ནས།།
སོར་ཚིགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་འགྱུར།།

ཞེས་སྨྲ་མ་བདུན་ལ་ཕྱི་མ་རེར་བཤད་པའི་རྒྱ་བའི་རྡུལ་དེའོ། །ཞིང་དེ་ལ་རྡུལ་ཇི་ཙམ་མཆིས་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་སྙེད་མོས་པས་འདུད་པའོ། །གང་ལ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྙེ་ཕྱག་གཅིག་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་འདུད་པའི་བློའོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ནུས་ཤེ་ན། བསམ་པའི་དབང་གིས་ཏེ་སེམས་ཀུན་ནས་དད་པས་འདུད་པ་ནི་ཕྱག་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ལ་ནི་རྒྱབ་མདུན་དང་ཤར་ནུབ་མི་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དད་པར་བྱར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ད་ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་དབང་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་མཐོང་བར་ཁྱིམ་བདག་ནན་ཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་ས་ཕྱོགས་རྣམས་ཏེ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་རུས་བུ་ས་གཞི་ལས་ཕྱུང་བ་ལ་ཕྱག་མཛད་དེ། འདི་དག་གིས་ང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆོད་རྟེན་ནི། པི་སྟུ་དང་། ཁང་བུ་དང་། རྒྱལ་མཚན་ལྷར་གྲགས་པ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིང་སྲེལ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བའམ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པའོ།།

བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉིད་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་བཞིན་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།།
ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི།།
ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ༢༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་ཏེ་དུས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ཡུལ་ངེས་བཟུང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་བདག་ཉིད་དང་། དགོས་པ་ཤུགས་ལ་འཕངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྡིག་བཤགས་ལ་བཞི། རྣམ་པར་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རྟེན་བཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་དང་། སོར་ཆུད་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་

ལ་བརྟགས་ནས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པ། མྱུར་དུ་འཆིབར་དོགས་པས་ཤུན་འབྱིན་པ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་པས་ཤུན་འབྱིན་པ། རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་པས་ཤུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི།།
རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་རྣམས་ལ།།
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།། ༢༧

ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས།།
ཚེ་རབས་འདིའམ་གཞན་དག་ཏུ།།
བདག་གིས་མ་འཚལ་སྡིག་བགྱིས་པའམ།།
བགྱིད་དུ་བསྩལ་བ་ཉིད་དང་ནི།། ༢༨

གཏི་མུག་འཁྲུལ་བས་བདག་ནོན་ཏེ།།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ།།
ནོངས་པ་དེ་ནི་འགྲོད་བགྱིས་ནས།།
བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་ལ་བཤགས།། ༢༩

བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི།།
ཕ་མའམ་བླ་མ་གཞན་དག་ལ།།
ཉོན་མོངས་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་དང་།།
ཡིད་ཀྱིས་གནོད་བགྱིས་གང་ལགས་དང་།། ༣༠

ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་པའི།།
སྡིག་ཅན་བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་།།
ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ།།
ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་བཤགས།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་མ་འཚལ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཏི་མུག་ཆེན་པོར་བསྟན་ཏོ། །བགྱིས་པ་ནི་རང་གིས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །བགྱིད་དུ་བསྐུལ་བ་ནི་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའོ། །ཡི་རང་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སྡིག་པ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །འགྲོད་བགྱིས་ནས་ཅེས་པ་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཐོས་པས་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པའི་ཞིང་དང་། ཕ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕན་བཏགས་པའི་ཞིང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁྱད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་གང་ཟག་གིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི། ཆེས་ལྕི་སྟེ་གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་མྱོང་བར་མི་འདག་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་སོ། །མི་བཟད་པ་ནི་མེ་སྟག་ལས་མེ་ཆེན་མཆེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཆུང་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་དུས་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མྱུར་དུ་འཆི་བར་དོགས་པས་ཤུན་འབྱིན་པ་ནི།

བདག་ནི་སྡིག་པ་མ་བྱང་བའི།།
སྔོན་དུ་འགུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི།།
ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར།།
མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།། ༣༢

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི།།
བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས།།
ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱི་ཡང་།།
གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།། ༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆི་བའི་དུས་མ་ངེས་པས་སྡིག་པ་མ་བྱང་བར་ཤི་དོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་དོན་མེད་པར་བརྟགས་པས་ཤུན་འབྱིན་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པ།།
བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས།།
མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས།། ༣༤

མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་།།
མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར།།
བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།
དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར།། ༤༥

རྨི་ལམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན།།
དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྤྱད་པ།།
དེ་དེ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར།།
འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར།། ༣༦

རེ་ཞིག་གསོན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང་།།
མཛའ་དང་མི་མཛའ་དུ་མ་འདས།།

དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྡིག།
མི་བཟད་གང་ཡིན་མདུན་ན་གནས།། ༣༧

དེ་ལྟར་བདག་ནི་གློ་བུར་ཞེས།།
བདག་གིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་བས།།
གཏི་མུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གིས།།
སྡིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་བོར་ནས་རང་གཅིག་པུར་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཤེས་པར་མཛའ་བ་སྐྱོང་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་གཞོམ་པའི་དོན་དུ་བྱས་སོ། །སུའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེས་སྐྱོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ནི་རང་གི་མདུན་ལྟ་བུ་ཕྱི་མའི་སེམས་ཁོན་ལ་གནས་སོ།།

བཞི་པ་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་པས་ཤུན་དབྱུང་བ་ལ་བདུན། མྱུར་དུ་འཆི་ངེས་པ། འཆི་ཀའི་གནད་གཅོད། དེའི་ཚེ་དགེ་བ་མ་སྒྲུབས་པས་འགྱོད་པར་འགྱུར་བ། སྡིག་པ་སྤྱད་པས་འགྱོད་པར་འགྱུར་བ། འཆི་བ་ལ་སྐྲག་པར་རིགས་པ། ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་ཚོལ་བ། སྐྱབས་མ་རྙེད་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོང་མེད་པར།།
ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་།།

སྔོན་པ་གྲུད་ནས་ཡོང་མེད་ན།།
བདག་ལྟ་འཆིབར་ཅེས་མི་འགྱུར།། ༣༩

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་འཆིཀའི་གནད་གཙོད་ནི།

བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ།།
གཉེན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་།།
སྲོག་འཆད་པ་ཡི་ཚོར་བ་དག།
བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་མྱོང་བར་འགྱུར།། ༤༠

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེའི་ཚེ་དགེ་བ་མ་སྒྲུབས་པས་འགྱོད་པར་འགྱུར་བ་ནི།

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ།།
གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན།།
དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱོབ་ན།།
དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ།། ༤༡

ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་སྡིག་པ་སྤྱད་པས་འགྱོད་པར་འགྱུར་བ་ནི།

མགོན་པོ་བག་མེད་བདག་གིས་ནི།།
འཇིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཚལ་ནས།།
མི་རྟག་ཚེ་འདིའི་ཆེད་དག་ཏུ།།
སྡིག་པ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས།། ༤༢

ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་འཆིབ་ལ་སྐྲག་པར་རིགས་པ་ནི།

སྐྱེ་བོ་ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར།།
དེ་རིང་ཁྲིད་པའང་བྲེད་གྱུར་ཏེ།།
ཁ་སྐམ་མིག་རྩ་ ངན་ལ་སོགས།།
སྔར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྣང་ན།། ༤༣

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི།།
ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་།།
འཇིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ།།
རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༤༤

ཞེས་གསུངས།

དྲུག་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་ཚོལ་བ་ནི།

སུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག།
ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས།།
བྲེད་ཤ་འཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས།།
ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཚོལ་བར་བྱེད།། ༤༥

ཅེས་གསུངས།

བདུན་པ་སྐྱབས་མ་རྙེད་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི།

ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི།།
དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་མུག་འགྱུར།།
གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན།།
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ།། ༤༦

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི།

དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན།།
འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ།།

སྐྱོབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ།།
དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ༤༧

དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོས།།
འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ཡང་།།
དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ༤༨

བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྲག་ནས།།
ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ།།
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས།།
བདག་གི་ལུས་འདི་དབུལ་བར་བགྱི།། ༤༩

ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་པ་མ་འཁྲུལ་བ།།
སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་།།
ཉམ་ཐག་ང་རོས་འོ་དོད་འབོད།།
སྡིག་ལྡན་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།། ༥༠

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་།།
ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག་དང་ནི།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ།།
སྐྱབས་ཚོལ་སྙིང་ནས་འོ་དོད་འབོད།། ༥༡

གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡི།།
ཕོ་ཉ་ལ་སོགས་སྡང་བ་རྣམས།།
སྐྲག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེར་བྱེད་པ།།
རྡོ་རྗེ་ཅན་ལའང་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ༥༢

སྔོན་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས།།
ད་ནི་འཇིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས།།
ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས།།
འཇིགས་པ་མྱུར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ།། ༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་སྐྱེས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང་། སྐྱབས་གཞན་མ་རྙེད་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བློ་བཅོས་མིན་གྱིས་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ཅི་བྱ་མཚང་བརྣག་གི་ཚུལ་

གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའི་བསོད་ནམས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ལ་གནས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང༌། དཔྱར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཞལ་མོ་ཆེ་ཞིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཙུད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའི་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ལས་མི་གཡོ་བ་འཇམ་དཔལ་དང༌། མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་མཚན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སེལ་བའི་སྨོན་ལམ་ཅན་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང༌། བདུད་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པ་སའི་སྙིང་པོ་དང༌། གང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདུད་དང་གཤིན་རྗེའི་དཔུང་མཐར་བྱེད་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། ལ་སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞིང་ལུས་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །བདག་ཉིད་འབུལ་ཞེས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སེམས་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཏེ། སྔོན་ཆད་སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས་མོད་ཀྱང༌། ད་ནི་ནམ་དུ་ཡང་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བས་བདག་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག་པའོ། །གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་སྐྱབས་འགྲོ་དངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གློ་བུར་གྱི་འཇིགས་པས་དཀོན་མཆོག་རམ་དར་སྦྲན་པ་ཡིན་པས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་ལ་ལྔ། ཅིའི་ཕྱིར་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ཞེས་པའི་ལན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་སྟོན་པ། སྨན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུར་སྟོན་པ། གཡང་སའི་དཔེས་བཟློས་ཏེ་བསྟན་པ། སྤྱོད་པ་སྦྱོང་བ་ལས་རིངས་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཇིགས་ན་ཡང༌།།
སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན།།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི།།
ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༥༤

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་སྟོན་པ་ནི།

དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ན།།
གནས་པའི་མི་ཀུན་ཕུག་བྱེད་ལ།།
དེ་དག་གསོ་བའི་སྨན་གཞན་ནི།།
ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་མི་རྙེད་ན།། ༥༥

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྨན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུར་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལ་སྨན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།།
ཟུག་རྔུ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་ཡི།།
བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་སེམས་པ་ནི།།
ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་སྨད་པའི་གནས།། ༥༨

ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་གཡང་སའི་དཔེས་བཟློས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

གཡང་ས་ཐ་མལ་ཆུང་ངུ་ལའང་།།
བག་ཡོད་གནས་པར་བྱ་དགོས་ན།།
དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བ་ཡི།།
ཡུན་རིང་གཡང་སར་སློས་ཅི་དགོས།། ༥༩

ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་སྡིག་པ་སྦྱོང་བ་ལས་རིངས་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས།།
བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན།།

བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས།།
དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་།། ༥༨

བདག་ལ་མི་འཇིགས་སྲུ་ཡིས་བྱིན།།
འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་འགྱུར།།
གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་ན།།
ཅི་ཕྱིར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག། ༥༩

ཅེས་གསུངས།

བཞི་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། འགྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་པ། མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ། སླན་ཆད་སྡོམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྔོན་ཆད་སྤྱོང་སྟེ་ཞིག་པ་ལས།།
བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་ན།།
བདག་ནི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ནས།།
བླ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས།། ༦༠

གསོན་ཚེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ།།
གཉེན་དང་བཤེས་པ་རྣམ་སྤངས་ནས།།

གཅིག་ཕུར་ག་ཤེད་འགྲོ་དགོས་ན།།
མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀུན་ཅི་རུང་།། ༤༡

མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་།།
དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས།།
ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི།།
འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས།། ༤༢

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་ནི།

བདག་ནི་མི་ཤེས་གཏི་མུག་པས།།
རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་འམ།།
བཅས་པའི་སྡིག་པ་གང་ཡིན་ལས།།
གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་རྣམས།། ༤༣

མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔར་མངོན་སུམ་དུ།།
ཐལ་སྦྱར་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་སེམས་ཀྱིས།།

ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི།། ༦༩

འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྡིག།
ནོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ།།

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སླན་ཆད་སྡོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ནི།
འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས།།
སླན་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བགྱིད།། ༦༥

ཅེས་གསུངས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྡིག་པ་བཤགས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།། །།

ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། བཤགས་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་རང་སོགས་འབྱུང་བར་འབྲེལ་ལོ།།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་དྲུག རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཆམཐུན་ལ་ཡི་རང་བ། དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ། ཐར་པ་ཆམཐུན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡི་རང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དངས་བཅུལ་ཡི་རང་བ། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི།
སྡུག་བསྔལ་ངལ་བསོའི་དགེ་བ་དང་།།

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་ཅན་དག་བདེར་གནས་ལ།།
དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།། ༡

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཐར་པ་ཆམཐུན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་གྱུར་དགེ་བསགས་པ།།
དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།།

ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི།

ལུས་ཅན་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས།།
ངེས་པར་ཐར་ལ་ཡི་རང་ངོ་།།

ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དངས་བཅུལ་ཡི་རང་བ་ནི།

སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།།
རྒྱལ་སྲས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་།། ༢

ཞེས་གསུངས།

དྲུག་པ་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སློབ་པ་རྣམས་ལ་ཡི་རང་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི།།
ཐུགས་བསྐྱེད་དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་།།
སེམས་ཅན་ཕན་པར་མཛད་པ་ལ།།
དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།། ༣

ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལྔ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ།།
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།།
སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་མུན་འཐོམས་ལ།།
ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྦར་དུ་གསོལ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་ལྟར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་དཀོན་པར་སྟོན་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་གཞུག་པའི་དུས་ལ་གཉེས་ཏེ་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་ཞེ་དགུར་ཐུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མ་བསྟན་པ་དང་། དེནས།

གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ངམི་ལྟོས།།
སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ཚངས་ལ་དད་པ་སྟེ།།
དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར།།

ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་དེ་བས་ཡུན་ཐུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལོ་མང་པོ་དང་སྐུ་ཚེ་རིང་བ་ལ་ལ་བསྐལ་པའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར

བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་མ་བསྟན་པར་མཐར་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ན་ཆོས་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛད་པ་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དད་པས་དམིགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཤློ་ཀ་གཅིག་གོ །འདིར་རང་ཚངས་པར་བསྒོམས་ཏེ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕུལ་ནས་བསྐུལ་བར་མོས་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་གསང་སྔགས་དང་བསྲེས་པ་སྟེ།

འོན་ཀྱང་མོས་པའི་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དྲུག་པ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ།།
ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།།
འགྲོ་འདི་ལྡོངས་པར་མི་འགོད་ཅིང་།།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མེད་ཀྱང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་དཀོན་པར་སྟོན་པ་དང་རྟག་འཛིན་བཟློག་པ་དང་། སྐུ་གདུང་གྱེས་པའམ་རིལ་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཚེད་དང་བཀའ་བསྡུ་བ་དང་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་སོགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ལྷག་མ་མང་པོ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ངེས་པར་སྟོན་ལ།

དེ་ཡང་སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་

གཞུག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དགའ་བོ་གང་ཛྙ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒོམ་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་འདོད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་གི་བར་དུ་ཡང་འདུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཛྙ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་བསྒོམ་མང་དུ་མཛད་པས་བཞེད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་གི་བར་དུ་ཡང་བཞུགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ་བདུད་ཀྱིས་ཐེབས་པས་ཅི་ཡང་མ་གསོལ་བ་ན་ཉིན་མོར་སྤྱོད་དུ་སོང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་སྡིག་ཅན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ། མགར་བའི་བུ་ཙུནྡས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཉིས་ཀ་དགའ་བའི་ཕྱིར། སྐུ་ཚེའི་ཚད་ཟླ་བ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་གཙོ་ཀ་གཅིག་གོ།

བདུན་པ་བསྔོ་བ་ལ་གསུམ། བསྔོ་བ་དངོས། ལུས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ། སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྔོ་བ། ནད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། ཕོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ།།
དགེ་བ་བདག་གིས་གང་བསགས་པ།།

དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ཤོག། ༦

ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྲིད་དུ།།
ནད་སོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི།།
སྨན་དང་སྨན་པ་ཉིད་དག་དང་།།
དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག། ༧

ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

ཟས་དང་སྐོམ་གྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ།།
བཀྲེས་དང་སྐོམ་པའི་གནོད་པ་བསལ།།
མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མའི་ཚེ།།
བདག་ནི་ཟས་དང་སྐོམ་དུ་གྱུར།། ༨

ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཕོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ།།
བདག་ནི་མི་ཟད་གཏེར་གྱུར་ཏེ།།
ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་སུ།།
མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག། ༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ནད་དང་མུ་གེ་ནི་མ་འོངས་པ་དེའི་བསྐལ་པའི་དུས་ཏེ། མཛོད་ལས།

དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་པས།།
ཚེ་ཐུང་ལོ་ནི་བཅུ་པར་འགྱུར།།
བསྐལ་པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི།།
མུ་གེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཏོ།།
ཞག་རྣམས་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་།།
ལོ་བདུན་དག་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན།།

ཞེས་མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་དེར་ཐོག་མར་མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་གྱིས་དམྱལ་ཐག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་དང་ཟླ་བ་བདུན་གྱིས་དམྱལ་ཐག་གཅོད་དོ། །དེའི་ལྷག་མར་ལུས་པ་རྣམས་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་

ཟླ་བ་བདུན་ཡོ་བདུན་གྱིས་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་མགོ་རྩོམ་པར་འགྱུར་བའོ།།

༡ དེས་ན་སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་བ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་སྐྱབས་གཞན་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བའོ།། ༢ འགྲོ་བ་ནད་པ་སོགས་ནི་ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ལས་སྐྱབས་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བའོ།། ༣ ཟས་དང་སོགས་ནི་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་ལས་སྐྱབས་པར་བསྔོ་བའོ།། ༤ སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་སོགས་ནི་མི་རྣམས་ཕོངས་པ་ལས་སྡིག་པ་ལ་འཇུག་པར་གཟིགས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ལྷག་པར་བསྔོ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལུས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ་ནི།

ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་།།
དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱ།། ༡༠

ཞེས་པས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བར་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གཏོང་བར་དམ་འཆའ་བའོ།།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ།།
བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྒྲུབ།།
ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག། ༡༡

ཞེས་པས་དེའི་འཐད་པ་སྟོན་ཏེ་དེ་རྣམས་མ་བཏང་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ལ། བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བློས་མ་བཏང་ན་ཡང་འཆིབའི་དུས་འཇོག་དགོས་ཀྱང་དོན་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ན་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།།
ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས།།
རྟག་ཏུ་གསོད་དང་སྨོད་པའམ།།
བརྡེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག། ༡༢

བདག་གི་ལུས་ལ་རྩེ་བྱེད་དམ།།
ཅོ་འདྲི་ག་ཞའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་།།
བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟིན་གྱིས།།
འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༣

ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་པ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བདག་གིར་བཟུང་བའི་གཟེ་རེག་མི་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་དང་།

དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི།།
ལས་གང་ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་ཆུག།

ཅེས་ལས་འཚོལ་བ་པོ་རང་ལ་མི་གནོད་པའི་ལས་དེ་ལ་བཀོལ་ཞིག་ཅེས་འདོམས་པར་བྱེད་པའོ།།

རང་དོན་དུ་ཅུང་ཟད་མི་སྲུང་ངམ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མི་ལེན་ཏོ།། སོགས་དང་། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་མདོར། གཏོང་བའི་བློ་མི་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་སྲེལ་བར་མི་བྱའོ།། སོགས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་འབྱུང་བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཕན་འདོགས་ཚུལ་རྣམས་དྲངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ་པ་ནི།

བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་།།
འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག། ༧༩

བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས།།
ཁྲོ་འམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན།།
དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི།
དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། ༡༥

ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་དྲུག་གིས་བདག་ཉིད་ལ་སུས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེས་ཀྱང་བློ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དེ་ལ་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་སྨོན་པ་དང་།

གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ།།
གཞན་དག་གནོད་པ་བྱེད་པའམ།།
དེ་བཞིན་ཕྱར་ཀ་གཏོང་ཡང་རུང་།།
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྐལ་ལྡན་གྱུར།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་གནོད་ལན་ཕན་བདེར་འབྲེལ་བར་སྨོན་པའོ།།

བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན།།
ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་།།
བརྒལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི།།
གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།། ༡༧

གླིང་དོན་གཉེར་ལ་གླིང་དང་ནི།།
མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་།།
གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་།།
བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ།།
ཀུན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། ༡༨

ཅེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་མཁོ་བ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་སྨོན་པ་སྟེ། རྟའི་རྒྱལ་པོ་བཱ་ལ་ཧར་གྱུར་པས་སྲིན་མོའི་གླིང་ནས་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་མལ་ནི་ཞག་མལ་གྱི་བསྟི་གནས་ཏེ་མཚན་མོའི་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་མྱུར་པར་སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་མལ་སྟོབ་པ་སོགས་དེ་དག་གི་ཕྲིན་ལས་སུ་གསུངས་སོ།།

ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་བུམ་པ་བཟང་།།
རིག་སྔགས་གྲུབ་དང་སྨན་ཆེན་དང་།།
དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་།།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཇོར་གྱུར།། ༡༩

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་།།
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་།།

སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི།།
རྣམ་མང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག། ༢༠

ཅེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཕྲིན་ལས་འགྲུབ་པར་སྨོན་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ནི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །བུམ་པ་བཟང་པོ་ནི་སྔགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ་པ་ན་དེ་ནས་གང་འདོད་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། དགེ་སློང་དཀྲ་བཅོམ་ནི་བུམ་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱུང་སྟེ་ལྷ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རིག་སྔགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་མཐུ་སྟོབས་བའམ། ཡང་ན་རལ་གྲི་དང་མིག་སྨན་དང་ལྐམ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྫས་སུ་གྱུར་པས་དོན་སྟེར་བའོ། །སྨན་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་བཅུད་ལེན་གྱི་བདུད་རྩི་ཚེ་བསྐལ་པར་འཚོ་བ་དང་རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་སུ་བྱེད་པའོ། །དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ནི་འདོད་དགུ་སྟེར་བའི་ཤིང་སྟེ་དེ་ལས་གང་འདོད་བླང་དུ་འབྱུང་བའོ། །འདོད་འཇོར་གྱུར་བ་ནི་འདོད་རྒུ་འཇོ་བའི་བ་ལྟ་བུའི་དོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ས་སོགས་ནི་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དོན་བྱེད་པའི་དཔེའོ། །འདི་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྔོ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་པའོ།།

དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི།།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ།།

ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་པར་དགུ།།
བདག་ནི་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག། ༢༡

ཅེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པར་འགྱུར་པའི་སྨོན་ལམ་མོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བཏང་བ་སོགས་བསྔོ་བའི་འཕྲོས་དོན་དུ་བྱས་པ་ནི་བོད་འགྲེལ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། བསྡུས་དོན་དུ། དངོས་གཞིར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི།

ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།།
བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལའང་།།
དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར།། ༢༢

དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེད་བགྱི་ཞིང་།།
དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ལའང་།།
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དངོས་སུ་སེམས་སྐྱེད་དང་སྡོམ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ།

སོ་སོར་འདོད་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་དབྱེ་བསྡུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ནམ་རྟེན་ནམ་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱན་སྔར་ལན་གསུམ་དུ་བླངས་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རྗེས་ལ་གཉིས། བདག་ཉིད་དགུགས་དབྱུང་བ་དང་། གཞན་གཟེངས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་གྲུབ་པས་དང་། གཞན་དོན་གྲུབ་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ། རང་གི་དོན་གྲུབ་པར་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། རིགས་སུན་མི་འབྱིན་པར་དམ་བཅའ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས།།
རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས།།
མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྤྲུང་བ་དང་དག་པ་དང་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་དོན་གྲུབ་པར་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི།

དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད།།
མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ།།

དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།།
སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་འགྱུར་ཏོ།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་ཐོག་མེད་དུ་འཁོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་ལ་དེང་ཁོ་ན་སྐྱེས་པས་དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་དགྱུར་ཏོ་ཞེས་དགའ་བ་དང་དོན་བཞིན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམན་པའི་སེམས་དོར་རོ།།

གསུམ་པ་རིགས་སུན་མི་འབྱིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་།།
རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམ་སྟེ།།
སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ།།
རྙོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ།། ༢༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོན་མེད་ནི་ཐོག་ཐ་བར་མར་དག་པའོ། །རྙོག་པ་སྟེ་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་བའོ།།

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི།

ལོང་བས་ཕྱུགས་དར་ཕུང་པོ་ལས།།
ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྙེད་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་ཇི་ཞིག་ལྷར་སྐྱེས་ནས༎
བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྐྱེས༎ ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཅེས་སྤྲས་མང་པོས་མཛོད་བཙན་པོར་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་རྒྱ་དུ་མས་བཏབ་སྟེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ལམ་པོ་ཆེར་ཕྱུགས་བདར་གྱི་ཕུང་པོར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། བརྒྱ་ལ་ལྷུང་སྲིད་ཀྱང་ལོང་བས་རྙེད་མི་སྲིད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་འདྲ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་མིག་ལྡན་ལྟ་བུས་མ་རྙེད་པར་བདག་ཅག་སོ་སྐྱེ་ལོང་བ་ལྟ་བུས་རྙེད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཁོ་ནའི་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་རྙེད་པས་ཏེ་པོར་བསྟེས་པའོ༎

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྲུབ་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ནུས་པ། སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་ནུས་པ། ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། འཆི་བ་སེལ་བ། དབུལ་བ་སེལ་བ། ནད་སེལ་བ། དུབ་པ་སེལ་བ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཇོམས་བྱེད་པའི༎
བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ༎

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཆི་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎

གཉིས་པ་དབུལ་བ་སེལ་བ་ནི།

འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི།།
མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བས་དབུལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་ལས་དགོས་འདོད་ཀྱི་གཏེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནད་སེལ་བ་ནི།

འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི།།
སྨན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དུག་གསུམ་ཡིན་ལ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པར་ཟད་ལ། དེ་སེལ་བའི་སྨན་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དུབ་པ་སེལ་བ་ནི།

སྲིད་ལམ་འཁྱམས་ཤིང་དུབ་པ་ཡི།།
འགྲོ་བ་ངལ་གསོའི་ལྗོན་ཤིང་ཡིན།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམས་པས་དུབ་པ་རྣམས་ངལ་གསོ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ནི།

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས།།
སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱི་སྐེགས་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ངན་འགྲོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་འདི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་ནུས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ཤེས་སྒྲིབ་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི།།
སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤར་བ་ཡིན།། ༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཚད་པས་གདུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྲེག་པ་སྟེ། དེ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་ལྔའི་ཟླ་འོད་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག།
དཔྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་བསྒྲིབས་པ་ནི་མུན་པའམ་ནང་གི་རབ་རིབ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བས་ན་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དམ་ཆོས་འོམ་བསྲུབས་པ་ལས།།

མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱུང་བ་ཡིན།། ૩૧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འོམའི་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་ཕྱུང་བ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་སྟེ་གཞན་གཉིས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་བདེ་བ་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་མགྲོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱུ་ཞིང་།།

བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ།།

འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ།།

སེམས་ཅན་མགྲོན་ཆེན་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།། ૩૨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་འདི་ཕྱིའི་རང་གཞན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན།།

འབྲས་བུ་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྱུང་།།

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཆེ་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་འཁྲིད།།
དེ་ཚེ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ།།

མཁས་པའི་ཤེས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱུང་ན།།
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ལྡན།།
དཔེར་ན་མ་དྲོས་གནས་པའི་ཀླུ་བདག་མེད་གྱུར་ན།།
ཛམྦུའི་གླིང་འདིར་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པར་ག་ལ་འགྱུར།།

ཆུ་ཀླུང་མེད་ན་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་འགྱུར།།
རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་མང་མེད་པར་འགྱུར།།
དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་བདེ་གཤེགས་ཀྱི།།
ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་།།

ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་མེད།།
རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི།

བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི།།
བར་དུ་བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས།།
ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས།། ༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་ནི་བོད་པ་པོ་སྦྱིན་བདག་ངེས་བཟུང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་རིང་ནི་དུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་སོ། །སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཞེས་དཔང་པོ་ངེས་བཟུང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་འདི་ལ་ཁྱེད་རྣམས་དཔང་པོའོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །འགྲོ་བ་ནི་མགྲོན་ངེས་བཟུང་དུ་བྱས་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི་བར་དུ་བདེ་བ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ནི་སྦྱིན་བྱ་ངེས་བཟུང་དུ་ཁས་བླངས་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་དམ་བཅས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་རྣམས་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་སྤྲོ་སྤྲིངས་ཤིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆར་པ་བབས་པ་ན་སྣ་ལུ་སྐྱེས་སོ་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།། །།

ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བག་ཡོད་པས་སྲུབ་དགོས་པར་འབྲེལ་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་བག་ཡོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཉམས་སུ་བླང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་ནས།།

ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་བྱ་བ་དང་།

གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་།།

བསླབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ།། ༡

ཞེས་པས་བསླབ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་བྱ་བ་དང་། བསླབ་པ་ལ་བག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་དོར་བའི་འཐད་པ་དང་། དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བབ་ཅོལ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ།།
གང་ཞིག་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ།།
དེ་ནི་དམ་བཅའ་བྱས་གྱུར་ཀྱང་།།
བྱ་ལམ་བཏང་ཞེས་བརྟག་པའི་རིགས།། ༢

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་ཡི་སྲས།།
ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་གང་བརྟགས་ཤིང་།།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་བརྟགས་པ།།
དེ་ལ་བཤོལ་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྲས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ཐོས་ནས་དོན་གཡལ་གྱིས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ། གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ། ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསླུས་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེབར་བསྟན་པ། དེའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ན་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས།།
ལས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན།།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསླུས་པས།།
བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར།། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དྲན་ཉེ་ལས། བསམས་ནས་མ་བྱིན་ན་ཡི་དྭགས་དང་། དམ་བཅས་ནས་མ་བྱིན་ན་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་མ་བྱིན་ན་འཕྱ་བའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ནི།

དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཅུང་ཟད་ལའང་།།
ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམས་བྱས་ནས།།
མི་གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ།།
དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་འགྱུར་གསུངས་ན།། ༥

བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ།།
བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས།།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསླུས་བྱས་ན།།
བདེ་འགྲོར་ཇི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སོགས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྒྲས་ཤིང་མ་རྒྱལ་བ་བསྒྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཏང་ན་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཐ་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ན་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི།

མི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་ཡང་།།
དེ་དག་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི།།
ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ།།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་བཏང་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། འོན་ཤཱ་རིའི་བུས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བསྙེན་བཀུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་བདུད་ཀྱིས་ཐོ་བརྩམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ངོ་། །ཞེས་ཐོས་ན་འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་ནུས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་སྣང་སྟེ། ཤཱ་རིའི་བུས་ཐར་པའི་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བཏང་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་གཞན་དོན་གྱི་བློ་བཏང་རུང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མ་བཏང་བས་ཉན་བྱང་ཐོབ་པར་འཆད་ཅིང་། དགེ་བའི་ལྟས་ནི། སྔར་བཏང་ཡང་ཕྱིས་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་པད་དཀར་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་སྔོན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་ཞིག་ལ། བདུད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེར་སྤྲུལ་ནས་ལག་པ་བསླངས་པས་གཡས་པ་བཅད་དེ་གཡོན་པས་བྱིན་པ་ན། གཡོན་པ་མི་གཙང་བས་བྱིན་པ་མི་འདོད་ཟེར་ཏེ་ས་ལ་བརྫུར་བས་སེམས་སྐྱེད་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་བྱུང་མོད་ཀྱི། དྲང་བའི་དོན་ནམ། ངེས་པའི་དོན་གང་དུ་གསུངས་བརྟག་པར་དཀའ་ལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པདྨའི་འོད་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྟར་ན། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གང་ཚེ་ང་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་འདི་དང་།།
མཐུན་པར་སྨྲ་གྱུར་དེ་ཚེ་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་མཆོག་གིས།།
མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་རོ་ཞེས།།
ང་ལུང་བསྟན་པར་གྱུར་ཅེས་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་།།

ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་

མི་ནུས་པས་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བར་བྱས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་མི་ནུས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱས་ན་རྣམ་སྨིན་མི་ཟད་པ། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།།
ལྟུང་བའི་ནང་ན་ལྕི་བ་སྟེ།།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱུང་གྱུར་ན།།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལ་དམན།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟུང་བའི་ནང་ན་ལྕི་བ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་བསྐལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ།།
སྤྱོད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་བསྐྱེད་ན།།
དེ་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན།།
སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕས་ཕམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྕི།།

ཞེས་སོ།།

རང་ཉིད་ལྟུང་བས་བཅོམ་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བཟོད་དཀའ་བ་སྤྱོང་དགོས་ན་གཞན་སྐྱབས་པར་ག་ལ་ནུས་པའོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱས་ན་རྣམ་སྨིན་མི་ཟད་པ་ནི།

གང་གཞན་སྐད་ཅིག་འདི་ཡི་ནི།།
བསོད་ནམས་བར་ཆད་གེགས་བྱེད་པ།།
སེམས་ཅན་དོན་ལ་དམན་གྱུར་བས།།
དེ་ཡི་ངན་འགྲོ་མུ་མཐའ་མེད།། ༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། གང་གཞན་སྐད་ཅིག་འདི་ཡི་ནི། །ཞེས་འདོན་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མིག་བཙུམས་པའི་བར་དང་། ཡུད་ཙམ་པ་དང་། ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་དང་། ཐུན་ཕྱེད་ལ་སོགས་པའི་དུས་རེ་ཞིག་ཞོག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་དེའི་ངན་འགྲོའི་གྲངས་བགྲང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོར། གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་ཏེ་སྲོག་དང་བྲལ་ལ། གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་སེམས་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཁམ་གཅིག་ཙམ་སྟེར་བའི་བར་དུ་གཅོད་ན་དེ་ནི་དེ་བས་ཆེས་རྣམ་སྨིན་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེད་དེ་མི་དགེ་བ་སྔ་མས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་པར་གསུངས་པ་དྲངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་།།
བཤིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན།།
ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་ཀླས་པའི།།
ལུས་ཅན་བདེ་བཤིག་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༡༠

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག།
འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན།།
ས་འཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས།། ༡༡

དེ་ལྟས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན།།
བདག་གིས་གུས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སླར་བླངས་པས་སྐྱོ་སྙམ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བ་དེས་ནི་བླངས་ཀྱང་ཡང་ལྟུང་བས་འཇོམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རེ་མོས་ཀྱིས་གླང་ཆེན་ཁྲུས་

ལྟར་ནམ་ཡང་གཙང་བའི་ས་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་ཡོད་པས་མ་ཉམས་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འབད་དགོས་ཏེ།

གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི།།
དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས་ལས།

ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ནི།།
ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྒྱུ་བ་ཅན།།
གོམས་པ་འདང་རང་ལ་རག་ལས་པས།།
དེ་བས་ཡོན་ཏན་གོམས་པ་མཆོག།

ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བསླབ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་བཞི། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བག་བྱ་བ་བཞི། དགེ་བ་སྒོམ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ་བག་བྱ་བ་གསུམ། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ། དལ་བ་མི་འཐོབ་པ། ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟན་པ། ངན་འགྲོར་དགེ་བ་བྱར་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེང་ནས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན།།
འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༡༢

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛད་པའི།།
སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་།།
བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི།།
གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ།། ༡༣

ད་དུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན།།
ཡང་དང་ཡང་དུའང་དེ་བཞིན་ཏེ།།
ངན་འགྲོར་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་།།
གཅོད་དང་བཤགས་སོགས་མྱོང་བར་འགྱུར།། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེང་ནས་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བའི་བློ་སྐྱེས་པའི་དུས་ད་ལྟ་འདི་ཉིད་ནས་སོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན་ཐར་པ་གཞན་གྱིས་སྦྱིན་དུ་མེད་དེ།

ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི།།
གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ།།

ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱས་མང་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གིས་བདག་འདུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་འདས་པས་བདག་མ་བཏུལ་བ་འདི་ཡིན་ན། ད་དུང་རང་གིས་རང་སྣོད་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང་གི་སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དཔལ་བ་མི་འཐོབ་པ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།།
དད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་།།
དགེ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ།།
དཀོན་ན་ནམ་ཞིག་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞན་འབྱོར་ལྔ་དང་། དད་དང་མི་ལུས་སོགས་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བ་གོམས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིས་འཐོབ་པར་དཀའ་བས་འདི་ལྟ་བུ་དོན་ཆུང་དུར་འཛད་དུ་འཕངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་ནི།

ནད་མེད་ཉིམ་འདི་ལྟ་བུར།།
ཟས་བཅས་འཚེ་བ་མེད་ཀྱང་ནི།།
ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་བསླུ་བ་སྟེ།།
ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརྙན་པོ་བཞིན།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་པ་འདིས་ཆོག་མོད་སྙམ་ན། ད་ལྟ་ནད་སོགས་ཀྱི་འཚེ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལྟར་གནས་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་མོད་ཀྱང་། མ་ཆོར་བར་སླུར་དུ་འཆི་སྐྱེ་ཚེ་ནི་

སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་སླུ་བ་ཅན་དང་། ལུས་འདི་འབྱུང་བཞིའི་གཡར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ངན་འགྲོར་དགེ་བ་བྱར་མེད་པ་ནི།

བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི།།
མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར།།
མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན།།
སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད།། ༡༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལུས་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་བྱའོ་སྙམ་ན་བདག་གི་ད་ལྟའི་སྤྱོད་པ་འདིས་ནི་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བར་ཟད་ཀྱི་མི་ལུས་མི་འཐོབ་བོ། །ངན་འགྲོར་དགེ་བ་བྱའོ་ཞེ་ན།

གང་ཚེ་དགེ་སྤྱོད་སྐལ་ལྡན་ཡང་།།
དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན།།
ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་རྨོངས་པ།།
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད།། ༡༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་བློ་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ་བདག་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྨོངས་པ་བ་ལང་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱ། ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་ནས་བྱའོ་ཞེ་ན།

དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ།།
སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན།།
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི།།
བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དགེ་བ་ནི་མིང་ཡང་མེད་ལ། སྡིག་པ་ནི་ཉིན་རེར ཡང་གྲངས་མེད་པ་སོག་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྲ་དང་སྤྱང་ཀི་སོགས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་མ་མཐོང་ལ། སྡིག་པ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། ངན་འགྲོ་དེ་ལས་ནམ ཞིག་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་གཟར་པོ་ལས་ཕ་བོང་ལྷུང་བ་ནི་གྱེན་དུ་མི་ལྡོག་ལ་ཐུར་དུ་རང བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞོག་སྒྲ་ཐོས་པའང་དཀོན།།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།།
རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི།
བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར།།
མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐོབ་དཀར་གསུངས།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ།དེའི་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བའི་ཚུལ། དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པའི་མདོར། དཔེར་ན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། འཛམ་བུ་གླིང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་

ཚུ་གཅིག་གི་གཞིར་གྱུར་ལ། དེར་ཡང་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་འཕྱོ་བ་ལ་ཤར་ནས་རླུང་གིས་ནུབ་ཀྱི་འགྲམ་དང་། ནུབ་ནས་རླུང་གིས་ཤར་གྱི་འགྲམ་དུ་འཕྱེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོའོ། །རྒྱ་མཚོ་དེ་ན་རུས་སྦལ་ཞར་བ་ཞིག་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་འདས་པ་དང་མགྲིན་པ་བཏེགས་ནས་ལྟའོ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་འདྲ་བའི་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་གང་ཡིན་པ་མིག་ཞར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བར་གྱུར་པ་དང་དེ་ལ་མི་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་མགྲིན་པ་བུ་ག་དེར་ཆུད་པ་བཞིན་དུ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། སྡོན་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མང་བ། སྡིག་པ་རང་ཟད་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ། གཉེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་།།
བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན།།
ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྡིག་གིས།།
བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་སྡིག་པ་ཆེར་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཕ་མ་གསོད་པ་སོགས་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡུད་ཙམ་རེ་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མནར་མེད་དུ་བསྐལ་པར་གནས་དགོས་ན་བདག་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་བག་ཆགས་དཔག་མེད་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་པའོ། །ཕ་མ་གསོད་པ་ལྟ་བུའང་རིང་དུ་འགོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་མིག་འཛུམ་སོགས་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མིག་འཛུམ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྣམ་འཇོག་གོ།

གཉིས་པ་སྡིག་པ་རང་ཟད་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་ནི།

དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྡོང་གྱུར་ནས།།
དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ།།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྡོང་བཞིན་དུ།།
སྡིག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྡོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་བརྒྱུད་པས་སྡོང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་སྤྱོད་ཅིང་། ཡང་དེའི་ཚེ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པས་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་སྟོན་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མང་དུ

སྤྱོད་པ་ལ་ལས་དེ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐལ་པ་མང་པོས་ཚར་ཕྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། མི་ལུས་ཐོབ་དུས་དགེ་བ་མ་བྱས་ན་རང་གིས་རང་བསླུས་པར་བསྟན་པ། ཕྱི་དུས་སུ་འགྱོད་པ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འགྱོད་པ། ལས་འབྲས་གོ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་དམྱལ་བར་ཁྲིད་ན་སེམས་མེད་པར་ཟད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས།།
བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན།།
འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ།།
འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ།། ༢༣

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཕྱི་དུས་སུ་འགྱོད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས།།
རྨོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྒྱིད་ལུག་ན།།
འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ།།
མྱ་ངན་ཆེན་པོ་ལྡང་བར་འགྱུར།། ༢༤

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འགྱོད་པ་ནི།

དམྱལ་མེ་བཟོད་དཀས་ཡུན་རིང་དུ།།
བདག་གི་ལུས་ལ་བསྲེགས་གྱུར་ན།།
འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས།།
སེམས་གདུང་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་དལ་བ་རྙེད་དུས་འདི་ཁོ་ནར་མ་འབད་ན་ཕྱིས་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་ཁྱུར་ཆེན་པོ་ལྷི་བ་འཇིག་ཏུ་ཉེ་བ་ཁྱེར་ནས་འགྲོ་ལ། དེས་ལ་བསྡད་ནས་བཅོས་ན་ཡང་ལངས་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་ངལ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་དབུས་ཞིག་ཏུ་ངལ་སྐྱེགས་གྲིབ་བསིལ་ཆུགཙང་མ་དང་བཅས་པ་ཕྲད་ལ་དེར་ལེ་ལོས་མ་བཅོས་པར་ཕྱིན་པས་ཡང་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སྟུ་མ་བས་ཆེབ་མཐོང་ནས་ཆེས་འགྱོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། དལ་བ་འདི་མེད་དུ་ཟད་ན་འཆི་ཁར་འགྱོད་པ་དང་། དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བདུན་བརྒྱུད་དུ་དྲན་ཞིང་། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ཀྱང་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་དུ་བཟུས་ཏེ་འདིར་འོངབ་ཞེས་སྨྲོས་ཤིང་བརྡེགས་པའི་ཚེ་ཆེས་འགྱོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་དམྱལ་བར་ཁྲིད་ན་སེམས་མེད་པར་ཟད་པ་ནི།

ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཕན་པའི་ས།།
ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་རྙེད་གྱུར་ནས།།
བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ།།
ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་ཁྲིད་ན།། ༢༦

སྔགས་ཀྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན།།
བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དལ་བ་ཡང་སྟེས་དབང་གིས་རྙེད། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བློ་ཙམ་དང་ཡང་ལྡན་བཞིན་དུ་དབྱུང་བག་མེད་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རང་གིས་རང་ངན་འགྲོར་ཁྲིད་ན་ནི་བདག་གི་སེམས་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བསམ་པས་མི་མཐུན་པར་ལྟ་བ་གསུམ། སྦྱོར་བས་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བ་གསུམ། སྤང་ནུས་པར་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནོད་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་བཞི། མི་བཟོད་པར་བསྟན་པ། ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བ། རྟག་ཏུ་འབྲང་བ། བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅེས་རྨོངས་བདག་གིས་མ་ཤེས་ཏེ།།
བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༢༧

ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི།།
རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ།།
དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར།།
དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས།། ༢༨

བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ།།
དགའ་མགུར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ།།
དེ་ལའང་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི།།
གནས་མིན་བཟོད་པ་སྨད་པའི་གནས།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་རྨོངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་རྣམ་པར་བརྟག་གོ །བརྟགས་པ་ན་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཚེ་འདི་རྣམས་ལ་སྒྱུ་རྩལ་དང་། མི་ཞུམ་པའི་དཔའ་བ་དང་། ཚོད་རིག་པའི་མཛངས་པ་དང་། ཚན་པོ་ཆེལ་སོགས་པའི་སྟོབས་དང་། རྐང་ལག་གི་ཤེད་དང་། བསྟུན་པའི་མཚོན་ཆསོགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་འདི་ནི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་བུར་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་འཛིག་ལ། གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། གང་ནའང་མི་གནས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གསོག་དང་། གསོབ་དང་།

ཡ་མ་བརླ་ཞིག་སྟེ། འོན་སྙིང་པོ་མེད་པ་འདིས་བདག་བྲན་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་བཞད་གད་ཀྱི་བློ་སྐྱེའོ།།

ཡང་བརྟགས་པ་ན་འདི་ལ་ནི་བདག་གི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་ནི་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བཅོས་མ་གོམས་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་གང་ལ་རྟེན་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དགྲར་གྱུར་པ་འདི་ལ་ནི་བཟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གནས་མ་ཡིན་པའི་བཟོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྨད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགྲ་འདི་མ་ཡིན་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་ཤར་གཉེར་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དགྲར་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། སྔར་བདག་གིས་དགྲ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགྲར་བཟུང་དེ་ནི་བདག་གིས་དགྲ་ཡང་དག་པ་ངོས་ཟིན་ཏེ་འདི་གདུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསོལ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས།།
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་།།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི།།
མེ་ནང་ཁྲིད་ཅིང་གཞུག་མི་ནུས།། ༣༠

ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དགྲ་འདིས་ནི།།
གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་།།
ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ།།
དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་གཞན་པས་འདི་གནོད་པ་ཆེ་སྟེ། འདིས་ནི་ཚ་བའི་ཁྱད་པར་རི་རབ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་སྲེག་ནུས་པའི་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པའི་མེ་ལྕེར་ཡང་བདག་ཡུད་ཀྱིས་འདོར་ནུས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི།

བདག་གི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བོ་གང་།།
དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར།།
དགྲ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར།།
ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་གཞན་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་ཤི་འཕོས་ནས་ལས་བཞིན་སོ་སོར་སྐྱེའོ། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་སེམས་དང་ཐ་མི་དད་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་།།

བཞི་པ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བསྟེན་བྱས་ན།།
ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་མོད།།
ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན།།
ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གནོད་པ་བྱེད།། ༣༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ།

དགྲ་གཞན་ནི་བསྟེན་ན་ཕན་འདོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་འདི་ནི་གང་གིས་བསྟེན་པ་དེ་ཕུང་བར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་མི་བཟོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་དགྲར་གྱུར་པ།།
གནོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ།།
བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན།།
འཁོར་བར་འཇིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར།། ༣༤

འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་སྲུང་མ་དམྱལ་སོགས་སུ།།
གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི།།

གལ་ཏེ་བློ་གནས་ཆགས་པའི་དྲ་བ་ན།།
གནས་ན་བདག་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད།། ༣༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་དེ་ལྟ་བུ་བདག་གི་སྙིང་དམ་སེམས་ལ་རྟག་པར་བཞག་ནས་ཡིད་བདེར་འདུག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དམྱལ་བའི་གཤེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་དགྲ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་འདི་ཡོད་ན་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་བདག་གིས་དགྲ་འདི་མངོན་སུམ་དུ།།
ངེས་པར་མ་བཅོམ་དེ་སྲིད་བདག་འདིར་བརྩོན་མི་འདོར།།
རེ་ཞིག་གནོད་བྱེད་ཆུང་ངུལ་ཡང་ཁྲོས་གྱུར་པའི།།
ང་རྒྱལ་བདོ་རྣམས་དེ་མ་བཅོམ་པར་གཉིད་མི་འོང་།། ༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་འདི་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་འཛོམས་པའི་གོ་ཆ་བསྒོ་བའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོར་བས་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། མི་སྤྱོར་བའི་ཉེས་པ་བསྟན། སྤྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་གསུམ་བཤད། སྤྱོར་བ་ལྷུར་བླང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་འཆིབས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དག།
གཡུལ་ངོར་དངར་ཚེ་ནན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་།།

མདའ་མདུང་མཚོན་གྱིས་ཕོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱད་བསད་ནས།།
དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་འབྱེར་བར་མི་བྱེད་ན།། ༣༧

ཉག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ།།
རང་བཞིན་དགྲར་ངེས་གཞོམ་བརྩོན་བདག་ལ་དེང་།།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱུར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་།།
ཡི་ཆད་སྒྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་སྐྱེ་མ་བསད་རུང་འཆི་བའོ། །དགྲ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་འཇོམས་ན་ནང་གི་དགྲ་འདི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་འདི་འཇོམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་རིགས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་གསུམ་བཤད་པ་ནི། རང་དོན། གཞན་དོན། དམ་བཅའ་མཐར་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དོན་མེད་དགྲ་ཡིས་རྨ་སྲོལ་གཏོད་པ་ཡང་།།
ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་སྤྲེལ་བྱེད་ན།།
དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ།།
བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན།། ༣༩

ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་ནི།

ཉམ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ།
རང་གི་འཚོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་།།
གྲང་དང་ཚ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བཟོད་ན།།
འགྲོ་བའི་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟས་ཅིས་མི་བཟོད།། ၉༠

ཅེས་པའོ།།

གསུམ་པ་དམ་བཅའ་མཐར་འབྱིན་པ་ནི།

ཕྱོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི།།
འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར།།
དམ་བཅས་གང་ཚེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་།།
ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བ།། ༤༡

བདག་གི་ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར།།
སྨྲ་བ་ཇི་ལྟར་སྨྱོན་པ་མིན།།

ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་སྤྱོར་བ་ལྟར་བླང་བའི་ཐབས་ནི།

དེ་ལྟས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ།།
རྟག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱ།། ༤༢

འདི་ལ་ནན་གྱིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་།།
འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྤྲད་དེ།།
རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ།།
ཉོན་མོངས་འཇོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ།། ༤༣

བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ།།
བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སླའི།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི།།
དགྲ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ།། ༤༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་འཇོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྤང་བྱའི་བྱས་པ་དྲན་པའི་འཁོན་འཛིན་འཇོམས་པར་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་གཅིག་ཆར་དུ་འཇོམས་པའི་ཞེ་སྡང་རྣམས་སྐྱེད་དེ། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའོ།།

གསུམ་པ་སྤང་ནུས་པར་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐ་མལ་དགྲ་བོ་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་ཡང་ནི།།
ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས།།
ནུས་པ་བརྟས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ཕྱོག་གི།
ཉོན་མོངས་དགྲ་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན།། ༤༥

ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤང་།།
བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།
གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གནོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་།།
བློ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད།། ༤༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་གཞན་ལས་འདི་སྤང་བར་སླ་སྟེ་རང་གི་སེམས་ལས་བསལ་ནས་གང་དུའང་གནས་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་ཚོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་མིན།།
དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་དག་གར་གནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གནོད་བྱེད།།

འདི་ནི་སྒྱུ་འདྲ་དེ་ཕྱིར་སྙིང་ལ་འཛེགས་སྤོངས་ཤེས་ཕྱིར་བརྩོན་པ་བསྟེན།།
དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དམྱལ་སོགས་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གནོད་པ་བྱེད།། ༩༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་སྣང་ན་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་ཉོན་མོངས་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་ལྟོས་ཤིག དེའི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གང་ཞིག་ན་གནས་པ་སོགས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ལ་མི་གནས། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་དྲུག་ལ་མི་གནས། ཡུལ་དབང་གི་བར་ན་མི་གནས། དེ་ལས་གཞན་ནའང་མི་གནས་ཏེ་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་དུས་ན་བདེན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་ཞིག་སྟེ། བརྟགས་པ་ན་བྱུང་སོང་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། འོད་གསལ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྣང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་འཛིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདིའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

བཞི་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་རྣམ་བསམས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡི།།
བསླབ་པ་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱ།།

སྨན་པའི་ངག་མ་མཉན་ན་སྨན་དག་གིས།།
བཅོས་དགོས་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད།། ༤༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མ་བརྗེད་པར་ཚུལ་བཞིན་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བསླབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ཀྱི་གཞུང་བཀླགས་པ་དང་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་ཏེ། སྨན་དཔྱད་བཀླགས་པས་ནད་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བག་ཡོད་བསྟན་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།། །།

ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་བག་ཡོད་པ་བཤད་ནས་དེ་ནི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རེ་རེ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དྲུག སྦྱིན་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། སེམས་སྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། དེ་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་འདིར་མ་བཤད་དེ་གཏོང་བའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་སྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་བརྗོད་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆད་པར་ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བསྡུ་བའི་སྤྱོད་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེས་ན་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་སྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆད་པ་ལ་ལྔ། བསླབ་པའི་ངོ་བོ་སེམས་སྲུང་བ། དེའི་ཐབས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན། དེའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ། བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྲུངས་པས་ཐམས་ཅད་བསྲུངས་པར་འགྱུར་བ། ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སེམས་སྲུང་བ་ལ་འབད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ། སེམས་མ་ཐུལ་བ་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན། སེམས་ཐུལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན། སེམས་བཏུལ་བས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསླབ་པ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་ཡིས།།
རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་སེམས་བསྲུང་སྟེ།།
སེམས་འདི་བསྲུང་བར་མ་བྱས་ན།།
བསླབ་པ་བསྲུང་བར་ཡོང་མི་ནུས།། ༡

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་མ་ཐུལ་བ་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡན་བཏང་བས།།
མནར་མེད་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར།།
གླང་ཆེན་མ་ཐུལ་མྱོས་པ་ཡིས།།
འདི་ན་དེ་འདྲའི་གནོད་མི་བྱེད།། ༢

ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སེམས་ཐུལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

ཀུན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས།།
སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་དམ་བཏགས་ན།།

འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་།།
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དྲན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཐག་པ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། འཆིང་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་སེམས་བཏུལ་བས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྟག་དང་སེང་གེ་གླང་ཆེན་དྲེད།།
སྦྲུལ་དང་དགྲ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་།།
སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་།།
བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྲིན་པོ་རྣམས།། ༤

སེམས་འདི་གཅིག་པུ་བརྟགས་པ་ཡིས།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར།།
སེམས་འདི་གཅིག་པུ་བཏུལ་བ་ཡིས།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟག་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡང་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལ། ལས་ཀྱང་སེམས་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་ལས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ངག་དང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སེམས་

ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པར་དེ་དག་མི་འབྱུང་བས་བསམ་པའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས།།
ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས།།
སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ།།
དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལོ།།

ཞེས་སོ། །གནོད་སེམས་མེད་ན་ནི་སུ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དེ།

འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྡིག་པའི་སེམས།།
མེད་ལ་སྡང་དང་འཇིགས་པ་མེད།།
གང་གིས་སེམས་ནི་དབང་བྱས་པ།།
དེ་ཡི་བདེ་བ་ཉམས་པ་མེད།།

དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ།

སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ།།
སེམས་དུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འཐོབ།།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་སྦྱར་བ། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྡིག་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྣང་དུ་བསྟན། དོན་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལྟར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་།།
སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་།།
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས།།
ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་གསུང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ།།
སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་ངོ་།།
དགེ་འམ་ཡང་ན་མི་དགེ་བའི།།
ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད།།

སེམས་ནི་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཕོར།།
སེམས་ནི་རླབས་དང་འདྲ་བར་གཡོ།།
སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་བཞིན་སྲེག།
སེམས་ནི་ཆུ་ཆེན་བཞིན་དུ་བསྐྱོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟགས་པས་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་དབང་དུ་སེམས་ཉིད་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་སེམས་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྡིག་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས།།
སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས།།
ལྕགས་སྲེག་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས།།
མེ་སོགས་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་།། ༧

དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
སྡིག་སེམས་བྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། དྲན་ཉེ་ལས།

སེམས་ནི་དགྲ་དང་དགྲ་ཆེན་ཏེ།།
སེམས་ལས་གཞན་པའི་དགྲ་མེད་དེ།།
གཙུབ་ཤིང་རང་གིས་རང་སྲེག་ལྟར།།
སེམས་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྲེག།

ཅེས་དང་།

འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས།
ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་ཞིང་ཚ།།
འབར་བའི་མེ་ལྕེ་ཀུན་ནས་ཁྱབ།།
ལྕགས་ཀྱི་སོག་ལེ་རྣོན་པོ་ཡིས།།

ལུས་གཅིག་ཚཤས་བརྒྱར་གཤེག་པ།།
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཅན།།
རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།།

ཞེས་དང་།

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་མདོར། འཇམ་དཔལ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུབས་ཏེ། རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོར། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོ།།

ལྟུགས་བསྒྲིགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །ཞེས་སོགས་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་བཞེད་པ་སྟེ། སྡིག་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྣང་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་གོང་དུ་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་ལ་རི་རབ་ཀྱང་བུ་སྒྲོ་བསྲེགས་པའི་ཚོད་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ས་ཆེན་པོ་འདི་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྲེག ཡང་དེ་དང་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་གྲང་བའི་དམྱལ་བའི་ཁྲག་རོམ་གྱི་གཞི་ཇི་ལྟར་གནས། མེ་ནི་བུད་ཤིང་ལ་བལྟོས་ན་དེའི་བུད་ཤིང་གང་ཞིག་ཅེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཚངས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་སླུ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་ངོར་ཡང་སྡིག་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་པ་ནི།

> དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན།།
> སེམས་ལས་འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད།། ༨

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དྲུག སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྦྱིན་པ་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་བས།།
སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན།།
ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྔོན།།
སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། ༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཚད་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་སྨྲས་སོ།།

འོན་སྔོན་བྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མ་རྫོགས་པར་ཐལ་ཏེ། ད་དུང་འགྲོ་བ་དབུལ་པོ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས་འོན་ཅི་ཞེ་ན།

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ།།
སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གཏོང་སེམས་ཀྱིས།།
སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ།།
དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེར་སྣ་དང་བྲལ་བས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་མེད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོང་བའི་བློ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་དུ་འདོག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་གཞན་ལ་བཏང་བར་སེམས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། གཏོང་བའི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་ན་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ཡིན་པ་ནི།

ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ།།
དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྲད།།
སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས།།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད།། ༡༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྤོང་སེམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བཤད་དེ། ཚུལ་ཕྱིན་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་འཚེ་བ་སྤོང་བའི་སེམས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྔ་མ་ལྟར་སྤོང་བའི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་གོམས་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཡང་རུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པར་བསམས་པའི་ཆནས་དགེ་བར་འདོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉ་གསོད་ས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཆུ་བོ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ལ་སྲོག་ཐར

བར་བྱས་པའི་དགེ་བར་འཛོག་མོད་ཀྱང་། དེ་སླར་མི་གསོད་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་དཀྲ་བོ་ཁོ་ནའི་ཁྲོད་ན་རྟག་པར་གནས་པ་དང་། ཚུན་ངན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་གྲིན་དང་། གྲམ་དང་། ཉལ་སོགས་པ་ཡང་གཅིག་གི་དགྲ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལའང་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པར་འཆད་ལ། འདི་ཡང་བདག་གིས་སུ་ཡང་བསད་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློར་ཟད་དེ། ལྟ་རྣམས་དང་། ཁམས་གོང་གི་འགྲོ་བ་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་མི་མཚུངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གསོད་པ་ལྟ་ཞོག་བདག་གིས་བལྟར་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡང་བསད་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་སྡོམ་མིན་བར་མ་ནི་ཐེམ་པོའི་དབྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་འདིར་དེ་དག་ལྟ་ཞོག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་སེམས་ཡིན་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་འཛོམས་པ། དཔེ་བསྟན་པ། དགྲ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་མི་སྲུན་ནམ་མཁའ་བཞིན།།
དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ག་ལ་ལང་།།
ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན།།
དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་ཞི་བ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་མ་བརྙེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་སྲུན་པ་ད་དུང་རབ་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་ཆོམས་པ་བཟོད་ཕྱིན་ཡིན་ཏེ། བཟོད་ཕྱིན་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་ནི།

ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོག་ཏུ།།
དེ་སྙེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་།།
ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི།།
ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚེར་མ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། ས་སྟེང་ཀོ་བས་གཡོགས་ཀྱིས་མི་ལང་མོད་ཀྱང་། ལྷམ་མཐིལ་གྱི་ཀོ་བས་ཚེར་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པས་ས་སྟེང་ཀོ་བས་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་།།
བདག་གིས་ཕྱིར་བཟློག་མི་ལང་གིས།།

བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་ཟློག་བྱའི།།
གཞན་རྣམས་བཟློག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས།། ༧༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་མཐའ་དག་བདག་གིས་ཟློག་མི་ནུས་ཀྱི་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་ཁོ་ན་ཟློག་པར་བྱ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་ཞི་ན་གཞན་ཟློག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ།།

མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྙུན་པ་དང་ཕྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་གཞན་གྱིར་ཤེས་པས་གང་ཡང་བདག་གི་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཟིན་པས་ཁོ་རང་དབང་བའི་རྫས་ལ་ཁོ་རང་བསྙུན་འཕྲོག་བྱེད་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་གནོད་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ལ་ཞེན་པས་དེབ་ན་ངུབ་ལྟར་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གིས་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་གིས་བླངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོག་མའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ལས་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པས་ཕན་པའི་རབ་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་པ་སྒོམས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་བཟོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་བླ་མས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་འཁྲུག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་རྒྱུད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བས་རྐྱེན་ཅིས་ཀྱང་བདག་རྒྱུད་ལ་ཁྲོ་འཁྲུག་གི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་སྟེ། བདག་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་འཁྲུག་སོགས་ལ་གནོད་པར་འཛོག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གང་ཟག་དང་རྐྱེན་གཞན་ལ་ནི་གནོད་པ་ཞེས་མི་བྱའོ།།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེམས་ཡིན་པ་ནི།

སེམས་གསལ་གཅིག་སྐྱིད་འབྲས་བུ་གང་།།
ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར།།
ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་།།
སྤྱོད་པ་ཞན་པས་དེ་ལྟ་མིན།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མྱང་འདས་ཀྱི་མདོར། མ་སྨད་གཉིས་ཆུས་ཁྱེར་བ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་མ་ཤི་ན་རུང་སྙེ་སྙམ་པའི་ངང་དུ་ཚེའི་དུས་བྱས་པས་གཉིས་ཀ་ཚངས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་གསལ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པས་ནི་འབྲས་བུ་འབྱིན་དཀའ་བའོ། །དེས་ན་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་ཞིང་བརྩོན་པའི་བློ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྤྲོ་བའོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྔ་པ་བསམ་གཏན་སེམས་ཡིན་པ་ནི།

བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀུན།།
ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་།།
སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི།།
དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་བསམ་གཏན་དུ་གསུངས་ཀྱི་སེམས་ཡན་པར་བཏང་བའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ། ཡུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་གཡེང་བའི་གོ་སྐབས་ནི་འགའ་ཙམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་སེམས་ཡིན་པ་ནི།

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་མཆོག།
སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན།།
བདེ་འཐོབ་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་།།
དེ་དག་དོན་མེད་གྱི་ནར་འཁྱམས།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་

བོའོ། །རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་པས་མི་ཕིགས་ལ་རང་གིས་རང་རྟོགས་པ་ན་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ནས་མི་རྟོགས་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་སེམས་ཀྱི་གསང་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་དེར་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །འདི་མ་ཤེས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདའ་མི་ནུས་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་མ་ཤེས་ན་དོན་མེད་དུ་གྱི་ནར་ཇི་ལྟར་འཁྱམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བྱེད་མོད་དེ། ངལ་བ་འབྲས་བུར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་སེམས་སྲུང་བ་ལ་འབད་པར་སྟོན་པ་ལ་ལྔ། སེམས་སྲུང་བ་མ་གཏོགས་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ། སྲུང་བའི་ཚུལ། དེའི་འཐད་པ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པས་གླགས་མི་རྙེད་པ། ལུས་སྲོག་དང་དགེ་བ་གཞན་བློས་བཏང་ནས་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི།།
ལེགས་བཟུང་ལེགས་པར་སྲུང་བར་བྱ།།
སེམས་སྲུང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ།།
བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རང་གི་སེམས་སྲུང་བ་ལས་གཞན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅི་ཡང་བརྩམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྡོང་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་དྲངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་པ། ཆོས་ཆོས་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཆོས་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་རང་གི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་ཕྱུག་སེམས་ཕྱུལ་བ་དང་། མཉམ་པར་བརྩམས་པ་དང་། ཚར་བཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་གང་ན་མཆིས་པ་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་མཆིས་ཀྱི། སེམས་མ་མཆིས་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉེས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་བཟློག་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ལ་རག་ལས་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྲུང་ཚུལ་ནི།

མ་གྲངས་གྲོལ་བའི་ཁྲོད་གནས་པས།།
བསྒྲིམས་ཏེ་རྨ་ཡི་བག་བྱེད་བཞིན།།
སྐྱེ་བོ་ངན་ཁྲོད་གནས་པས་ཀྱང་།།
སེམས་ཀྱི་རྨ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྲུང་།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་གྲངས་པ་ནི་རླངས་པ་མ་ཡོལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤེད་མ་བྱེ་བའི་དོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པས་མི་སྲུན་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རྨ་ཅན་ཞིག་བྱིས་པ་རྩེ་བའི་ཁྲོད་ན་གནས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་འདིའི་རྨ་ལ་གནོད་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མི་བསམ་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་རྩེ་བས་ན་བདག་ཉིད་རང་གིས་རྨའི་ཉེན་གྱི་བག་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་མ་གྲངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་སེམས་ཅན་ཁྱད་པར་སྙིགས་མ་ལས་ཆེས་སྙིགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་གནས་པས་སེམས་ཀྱི་རྨ་སྲུང་བའི་བརྩོན་པ་དཔེ་བས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་བྱེད་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་དེའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི།

རྨ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ཡིས།།
སྐྲག་པ་འང་རྨ་ཡི་བག་བྱེད་ན།།
བསྡུས་འཇོམས་རིས་འཇོམས་སྐྲག་པ་ཡིས།།
སེམས་ཀྱི་རྨ་ལྟ་ཅིས་མི་སྲུང་།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྨ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་འཚོ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་ཆེ་ཡང་ཤི་ནས་མི་གནོད་ལ། སེམས་ཀྱི་རྨ་ནི་འཚོ་བར་དཀའ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པས་གླགས་མི་རྙེད་པ་ནི།

སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་གནས་བྱེད་ན།།
སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་གྲོང་གནས་སམ།།
བུད་མེད་གྲོང་ན་གནས་ཀྱང་རུང་།།
སྡོམ་བརྩོན་བརྟན་པ་ཉམས་མི་འགྱུར།། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་འདིས་ནི་ཞེ་སྡང་གི་ཡུལ་དགྲ་དང་ཆགས་ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་ནང་སོགས་གང་ན་གནས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་པདྨ་འདམ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།།

ལྔ་པ་ལུས་སྲོག་དང་དགེ་བ་གཞན་བློས་བཏང་ནས་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་།།
ལུས་དང་འཚོ་བ་མེད་སླ་ཞིང་།།
དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སླ་ཡི།།
སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ལ་མི་ཕན་པའི་དགེ་བར་སྣང་བའང་དོར་ཏེ་སེམས་སྲུང་ན་ལུས་སྲོག་དང་རྙེད་བཀུར་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དོར་ནས་སེམས་སྲུང་བ་ཁོ་ན་ལ་འདེམས་ཤིག་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཐབས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོན་ལྔ་བཤད། དྲན་པ་སྲུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་སྲུང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི།།
དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག།
སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྲུངས་ཤིག་ཅེས།།
བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད།། ༢༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་སྲུང་བའི་ཐབས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། གནང་བཀག་ལས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདའ་བའི་ཤེས་བཞིན་འདི་གཉིས་ནི་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་ཞི་བའི་ལྷ་བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད་ཀྱི་འདི་ལས་གདམས་ངག་གཞན་གཉིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ།།

གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོན་ལྔ་བཤད་པ་ནི། དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོན་བྱ་བ་ལ་མཐུ་ཆུང་བ། ཁྱད་པར་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ། བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛིག་པ། མ་བསགས་པའི་དགེ་བ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ནད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པའི་མི་དག་ནི།།
ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་པ།།

དེ་བཞིན་སྐྱོངས་པས་སེམས་དཀྲུགས་པ།།
ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་དོ།། ૨૯

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོངས་པས་ནི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྡན་པའི།།
ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒོམ་པ་ཡང་།།
གློ་བརྡོལ་བུམ་པའི་ཆུ་བཞིན་དུ།།
དྲན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས།། ૨૫

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བུམ་པ་གློ་བརྡོལ་བར་ཆུ་མི་གནས་པ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གང་ཡང་མི་གནས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི།

ཐོས་ལྡན་དད་པ་ཅན་དང་ནི།།
བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་དུ་མ་ཡང་།།
ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པས།།
ལྟུང་བའི་རྙོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར།། ૨૬

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཐོས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ།།

བཞི་པ་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛིག་པ་ནི།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་དག།
དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་འབྲངས་པས།།
བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་ཀྱང་།།
རྐུན་པོས་ཕྲོགས་བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ།། ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་སྐྱེ་ལ་དེས་དགེ་བ་འཇོམས་ཏེ། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་མ་བསགས་པའི་དགེ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྐུན་ཚོགས་འདི་ནི།།
གླགས་སྐབས་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།།
གླགས་རྙེད་གྱུར་ན་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་།།
བདེ་འགྲོའི་སྲོག་ཀྱང་འཇོམས་པར་བྱེད།། ༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆོམ་རྐུན་ལྟ་བུ་སྲུང་བ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་མེལ་ཚེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དྲན་པ་སྲུང་ཚུལ་ལ་བཞི། དྲན་པ་སྲུང་བ་དགོས་བཤད། དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྔ་བཤད། ཁྱད་པར་གུས་པ་དང་འཇིགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད། དྲན་པ་བསྲུངས་ན་ཤེས་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་འོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བས་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་ནས།།
གུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་བཏང་ངོ་།།
སོང་ནའང་ངན་སོང་གནོད་པ་དག།
དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག། ༢༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། ཅུང་ཟད་ཡེངས་ནའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་བས་སླར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་འདི་ནི་དྲན་པ་སྲུང་བ་དགོས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྔ་བཤད་པ་ནི།

བླ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་དང་།།
མཁན་པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་།།
འཇིགས་པས་སྐལ་ལྡན་གུས་བྱེད་ལ།།
དྲན་པ་བདེ་བླག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༣༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་། དེས་སེམས་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པས་འཇིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་བཟང་པོ་གོམས་པ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་ལ་གུས་པས་བརྩོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དྲན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་ཤེས་བཞིན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུའོ།།

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གུས་པ་དང་འཇིགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག།
ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྔ་ན།།
བདག་ནི་རྟག་པར་གནས་སོ་ཞེས།། ༣༡

དེ་ལྟར་བསམ་ཤེས་གུས་དང་།།
འཇིགས་བཅས་དྲན་པ་རྟག་ཏུ་བཞག།
དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་པའང་།།
དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་འཇིགས་པ་དང་གུས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། མིག་ལྡན་གྱི་མདུན་ན་ཡོང་བ་འཁོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་གནྲ་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ཕ་

རོལ་དང་མདུན་གྱི་གཞི་འདི་ལ་གཟིགས་པ་དང་། གསན་པ་དང་། བསམ་པ་མཁྱེན་པ་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་བཞེངས་པར་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་ན་བདག་རྟག་པར་གནས་ལ། བདག་གི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་འཇིགས་ཤིང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། དེ་རྣམས་དང་བསླབ་པ་ལ་གུས་པའི་དྲན་པ་དྲག་ཏུ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཉིད་རྟག་པར་འབྱུང་ཞིང་དྲན་པའི་ས་གཞི་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་དྲན་པ་བསྲུངས་ན་ཤེས་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་འོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཚེ་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་ནས།།
སྲུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ།།
དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་།།
སོང་བ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་འགྱུར།། ༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་བཞིན་ཞེས་མིང་དུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཤེས་བཞིན་དཀའ་བ་མེད་པར་སྐྱེའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་སྲུང་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གསུམ། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྲུང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཕྲ་མོ་སྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྲུང་བ། སེམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྲུང་བ། མི་ནུས་པའི་དུས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྩ་བ་ཀུན་སློང་ལ་བརྟག་པར་བསྟན། དགོས་མེད་དུ་ལྟ་བ་སྲུང་། དེའི་གནང་བཀག་བསྟན། མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དོན་མེད་དུ་མི་བཞག་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་དང་པོར་འདི་འདྲའི་སེམས།།
འདི་ནི་སྐྱོན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས།།
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་དུ།།
ཟུངས་ཐུབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དང་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་རྩོམ་ཡང་དེའི་ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་བརྟག་སྟེ་བྱ་བ་དེ་ཅིའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ཅེས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟག་གོ །བརྟགས་པ་ན་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་འདོད་པའམ་གཞན་དང་འགྲན་སེམས་སམ་ང་རྒྱལ་ལམ་གཞན་ལ་གནོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་ཡིན་པར་འདུག་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་དགེ་བ་ཁོན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དགེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ།།
དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ།།

ཞེས་སོ།།

རང་དོན་ཞི་བདེ་འདོད་པའི་བློས་ཡིན་ན་ཉན་རང་གི་དགེ་བར་འགྱུར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་གྱི་གེགས་མ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྟུང་ན་དེ་གཏན་གྱི་གེགས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སློང་ངན་པ་དེ་དག་མཐོང་ན་རང་གི་སྐྱོན་རང་གིས་བཟུང་སྟེ་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་འདི་ནི་སྐྱོན་འདི་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཀུན་སློང་དེའི་གཉེན་པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སམ། ཚེ་འདི་སྙིང་པོ་མེད་པའམ། ལས་འབྲས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་དངོས་གཉེན་དུ་གང་འགྱུར་བ་ཞིག་བསམས་ཏེ་ཀུན་སློང་ངན་པ་དེ་ཚར་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་གྱི་ཚེ་བདག་གི་ལུས་མི་གཡོ། ངག་མི་སྨྲ། ཡིད་ཀྱིས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་ཤིང་སྡོང་བཞིན་དུ་ཟུངས་ཐུབ་པར་གནས་པར་བྱ་ལ། ནམ་ཀུན་སློང་དེ་ཚར་ཆོད་ནས་དགེ་བའི་བློར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་། སྤང་བྱ་རྒྱ་ཐབས་སུ་ལྷུང་མི་ལྷུང་དང་། ངན་སེམས་དེ་གཏིང་ནས་ཚར་ཆོད་མ་ཆོད་དལ་ཞིབ་བརྟག་པར་བྱ་ལ། ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་ཏབ་ཏོབ་ཏུ་མི་རྩོམ་པར་རེ་ཞིག་སེམས་བསྡུས་ཤིང་། མཉམ་པར་བཞག་པས་ཕན་སེམས་དགྲར་ལངས་ཀྱི་ཕྲེང་དུ་མི་ལྟུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་དགོས་མེད་དུ་ལྟ་བ་སྲུང་བ་ནི།

དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བ་ནི།།
ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ།།
ངེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི།།
མིག་ནི་ཕབ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ།། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་ཕབ་སྟེ་ལྟ་བ་ནི་རྟག་པར་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་གྱི་མདུན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་འགྲོ་བ་ན་ལམ་ན་སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་དང་། ཚེར་མ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐོང་བས་བདག་གཞན་ལ་མི་གནོད། སེམས་ངང་གིས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགེ་སློང་གི་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་བཤད་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད།། ཅེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་བསམ་པས་འབྱེད་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་དེ་རང་གོ་དགོས་པའི་ཀུན་སློང་ཡད་ཡུད་འདུག་ན་དེ་ཡང་། འདི་ནི་སྐྱོན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་དུ་མས་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེའི་གནང་བཀག་བསྟན་པ་ནི།

བལྟས་པས་ངལ་གསོའི་ཆེད་དུ་ནི།།
རེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།།

འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྣང་གྱུར་ན།།
བལྟས་ལ་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད།། ༣༦

ལམ་སོགས་འཇིགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟ།།
ངལ་གསོ་ཁ་ནི་ཕྱིར་བལྟས་ནས།།
རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།། ༣༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་བས་དུབ་སྟེ་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་ནི་ངལ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་ཕྱོགས་སུ་དལ་བུས་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ན་ནུས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོད་པ་ཙམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྩེ་བ་དང་། ཕ་མར་རམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སམ། བདག་གིས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སམ། རྨི་ལམ་མམ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ།།

ལྟ་སྟངས་མི་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱང་སེམས་སྲུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་རང་རྒྱུད་པར་ཞེན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་མ་ཚོར་མི་འཛེམས་པར་དང་དུ་ལེན་པས་དུས་འདའ་ན་ལྟ་སྟངས་མི་གཡོ་ན་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། དེས་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཞན་

མཐོང་ན་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་མི་དགའ་བ་སྤང་བའི་དོན་ཏེ། ཡུལ་གྲུ་ཁ་ཅིག་ན་དེ་ལྟར་མ་སྨྲས་ན་འཕྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ལམ་སོགས་སུ་འཇིགས་པ་བརྟག་པ་དང་རྒྱབ་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་དེའི་དགོས་པ་དང་ལྡན་ན་བྱ་སྟེ་ལུས་སྲུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་དགོས་ན་ཁྲོད་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྡད་དེ་བལྟའོ།།ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དོན་མེད་དུ་མི་བཞག་པ་བསྟན་པ་ནི།

མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་བརྟག་བྱས་ནས།།
འགྲོ་འམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ།།
དགོས་པ་ཤེས་ནས་སྤྱོད་པར་བྱ།། ༣༨

ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས།།
བྱ་བ་བསྡོགས་ནས་དེ་ནས་ནི།།
སྐབས་སུ་ལུས་འདི་ཇི་ལྟ་བུར།།
གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ།། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དེས་མཚོན་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་ཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་བདག་གཞན་ལ་ཕན་པར་མཐོང་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཀྱི། མི་ཕན་པ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀུང་འདོར་བའོ།། ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས། །ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཉིན་ཞག་འདི་དང་། ཐུན་འདི་དང་། ཐུན་ཕྱེད་པ་འདི་དང་། ཆུ་ཚོད་འདིའི་ནང་དུ་བདག་གིས་སྒོ་གསུམ་དོན་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའི་གོ་བསྒྲོམས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྲུབ་པར་བྱ་ལ། སྐབས་སུ་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀྲབས་པ་དང་འདྲ་བས་སྨྱུལ་ཞིང་། ཅི་དམ་ལས་འགལ་ལམ་འོན་ཏེ་མ་འགལ་ཅི་ལྟ་བུས་གནས་ཞེས་རྟོག་ཅིང་འགལ་ན་ཚར་གཅོད་པ་དང་། མ་འགལ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྲུང་བ་ནི།

སེམས་ཀྱི་གླང་ཆེན་སྨྱོས་པ་ནི།།
ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ།།
ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་མི་འཆོར་བར།།
དེ་ལྟར་འབད་པས་ཀུན་གྱིས་བརྟག། ༤༠

ཅི་ནས་ཏིང་འཛིན་བརྩོན་པ་ནི།།
སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར།།

བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་སྤྱོད་ཅེས།།
དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག། ༥༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གླང་པོ་ཆེ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྲུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཆང་གིས་མྱོས་པས་ནི་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་མི་སྲུན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆང་གིས་མྱོས་པས་ནི་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་ལྕགས་ཀྱུས་སྤྱི་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཀུག ཤེས་བཞིན་གྱི་ཟིང་རིའི་ཐག་པ་སྲ་བ་ལྟ་བཀྱུས་བཏོད་དེ་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་བའམ་སྡོང་ཆེན་ལ་བཏགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ནམ་དུ་ཡང་མི་འཚོར་བར་དམ་དུ་ཐོགས་ཤིག་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་ཉིད་ངེ་འཛིན་ལས་བཙོན་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། དྲན་པའི་མེལ་ཚེ་བས་ཡང་ཡང་མྱུལ་ཞིང་བརྟག་པའོ།།

གསུམ་པ་མི་ནུས་པའི་དུས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ནི།

འཇིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བས།།
གལ་ཏེ་མི་ནུས་ཅི་བདེར་བྱ།།
འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ།།
ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྙོམས་བྱ་བར་གསུངས།། ༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བའི་འཇིགས་པས་གཡེངས་ཏེ་རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་པ་དང་། དགའ་སྟོན་གྱི་འདུས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་ཟིང་ཟིང་པོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་དང་། དགེ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བས་གཡེངས་ཏེ།

དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བ་ནི།།
ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ།།

ཞེས་སོགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཅི་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མ་ནུས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལས། ངས་ཁྱེད་ལ་ཕོངས་པའི་དུས་སུ་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གནང་བ་འདི་ཡང་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་བརྟག་མི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ནས་ནན་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཚེ་ལྟུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྙོམས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། སྦྱིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་བསྡུས་ཏེ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱིར་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་ཡོད་མོད་ནའང་གཙོ་བོར་སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁ་ཅིག་ཀྱང

བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ནས་སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། སྦྱིར་ལུགས་དོར་ཏེ་གསེར་ལེན་པར་བྱེད་མོད་ཀྱང་། ལུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་གསེར་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་ནི་ལུགས་ལ་འདམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དོར་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལྷུར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །ཞེས་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་སྤྱད།། ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགག་བྱ་མཉམ་ཞིང་དགོས་པ་མཚུངས་ན་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་ཕྱི་མ་བས་སྔ་མ་དགོས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། ཆོས་སློབ་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་པོ་དེར་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་དེ་སྲིད་ཆོས་བསྟན་པ་ཕན་ཡོན་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་ཐོབ་པ་དང་།

ཁྱིའུ་སྐར་མ་ལོ་བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱད་པས་དེ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་མ་བཟླུམས་ལ། ཕྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པའི་སྙིང་རྗེས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚངས་སྤྱོད་བཏང་བས་བསྐལ་པ་འབུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་བྱར་བརྩམས་པ།།
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ།།
དེར་གཏད་པ་ཡིས་བསམ་པ་ཡིས།།
དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། ༩༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་འདིར་ནི་གང་ཐོག་མར་བྱ་བར་བརྩམས་པའི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་དེ

སྤྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྲུབ་པར་བྱ་ལ། དེ་གྲུབ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་བརྩམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀུན་ལེགས་བྱས།།
གཞན་དུ་གཉིས་ཀར་མི་འགྱུར་རོ།།
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉེ་ཉོན་མོངས།།
དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་མི་འགྱུར།། ༤༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱི་མ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ལེགས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི། སྔ་མ་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཕྱི་མ་བརྩམས་ན་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ན་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་བརྩམས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱས་ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་ཉོན་བརྗེད་ངས་དང་ལེ་ལོ་སོགས་སྤྲོང་བར་འགྱུར་བའོ།།

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཙ་ན་ཀར་ཡང་།

སྔ་མ་མ་ཆར་གཞན་བསྒྲུབས་ན།།
གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ངལ་བའི་གནས།།
རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མ་ཚུགས་པར།།
ཡ་གཅིག་བཏེག་ན་འགྱེལ་བའི་རྒྱུ།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཕྲ་མོ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྲུང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཡེང་བ་ལ་དགའ་བ་སྤང་བ། དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ། གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་།།

ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་རྣམ་མང་པོ།།

ཀུན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན།།

དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུ་རེ་དང་ཀྱལ་ཀའི་ཚིག་ནི་བྲེ་མོའི་གཏམ་མོ། །སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བར་གྲགས་པའི་རྩེད་མོ་ལ་ལྟ་བ་འདུས་པ་ནི་ལྟད་མོའོ། །རེ་ཞིག་གཞན་སེམས་སྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་དབང་ལས་དེ་དག་ལ་འཇུག་དགོས་ནའང་ཞེན་པས་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ནང་དུ་བསྡུ་བ་ཉེ་རྒྱལ་གྱིས།

ཤི་རྒྱུས་ཤི་བའི་པགས་པ་དང་།།

འཆི་འགྱུར་སྐྱེ་བོ་བཞད་གད་མཁན།།

འཆི་བའི་སྐྱེ་བོ་ཚོགས་པ་ལ།།

བསམ་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱོ་མི་འགྱུར།།

པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས།

རྒྱུན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁྱུར་ཡིན་ཏེ།།
གར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐོ་འཚམས་པ།།
གླུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངུ་བའི་སྒྲ།།
དེ་ལ་བསམ་ཤེས་སུ་ཞིག་དགའ།།

ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར། དེ་དག་ནི་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་གྱི་དགའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ནི།

དོན་མེད་ས་རྐོ་རྩྭ་གཅོད་དང་།།
ས་རིས་འབྲི་སོགས་བྱེད་གྱུར་ན།།
བདེ་གཤེགས་བསླབ་པ་དྲན་བྱས་ནས།།
སྐྲག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་བཏང་།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་མེད་པར་ལག་དལ་གྱིས་ས་རྐོ་བ་དང་རྩྭ་གཅོད་པ་དང་ས་གཞི་ལ་ས་རིས་འབྲི་བ་སོགས་ནི། སྡིག་ཆགས་ཕྲ་མོ་འཆི་ཞིང་དགེ་སློང་ལ་བཅས་འགལ་ཡང་ཡིན་ཞིང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲན་མ་ཐག་ནས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་བརྟག་པ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ། རྒོད་བག་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་སྐྱོད་པར་འདོད་གྱུར་ཏམ།།
སྨྲ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་།།
དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས།།
བརྟན་པར་རིགས་པ་ལྡན་པར་བྱ།། ༤༧

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི།

གང་ཚེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་།།
ཁྲོ་བར་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཚེ།།
ལས་སུ་མི་བྱ་སྨྲ་མི་བྱ།།
ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ།། ༤༨

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་རྒོད་བག་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི།

རྒོད་དངག་ཞར་བཅས་པ་དང་།།
གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྡན་པའམ།།
མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་།།
གལ་ཏེ་སྐྱོར་འཁྲིན་སླུ་སེམས་སམ།། ༤༩

གང་ཚེ་བདག་བསྟོད་ལྷུར་ལེན་པའམ།།
གཞན་ལ་སྨོད་པ་ཉིད་དང་ནི།།
གཤེ་བཅས་འགྲེད་དང་བཅས་གྱུར་པ།།
དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ།། ༥༠

རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་གྲགས་འདོད་པའམ།།
གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ།།
བདག་སེམས་རིམ་གྲོ་འདོད་གྱུར་ན།།
དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ།། ༥༡

གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་།།
རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་།
སྨྲ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན།།
དེར་ནི་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ།། ༥༢

མི་བཟོད་ལེ་ལོའི་འཇིགས་པ་དང་།།
དེ་བཞིན་སྤྱི་ཧོལ་མུ་ཅོར་དང་།།
རང་གི་ཕྱོགས་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན།།
དེར་ནི་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ།། ༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལང་ཚོ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པས་དབང་པོ་རྒོད་བག་ཅན་དུ་གྱུར་པས་མ་ཞི་བ་དང་། ག་ཞ་སྟེ་བཞད་གད་སྒྲོག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། གཞན་ལ་མཚང་འབྲུ་བར་འདོད་པ་དང་། སྐྱོར་འབྱིན་པ་རྩོད་པ་ཞི་བ་ལ་སྐྱོ་བསྔོགས་བྱ་བར་འདོད་པའམ་གཡོ་སྒྱུས་གཞན་སླུ་བའི་གྱ་གྱུ་བྱ་བར་འདོད་པའམ། བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་དམ། ལྷ་བ་ལ་རྩོད་པ་ལྷ་བུ་གཤེ་ཞིང་འགྱེད་པའི་དུས་སམ། རྙེད་སོགས་ལ་འདུན་པའི་བློ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དོན་འདོར་བ་དང་རང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དང་། མི་བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་དང་། ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལེ་ལོ་དང་། ངན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སྤྱི་

ཧོལ་དང་། དོན་མེད་དུ་སླ་བ་སྨུ་ཅོར་གྱི་གཏམ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་འདུག་ན་དེའི་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་།།

དོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས།།

དེ་ཚེ་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཡིས།།

དེ་ནི་བརྟན་པོར་བཟུང་བར་བྱ།། ༥༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོ་འདི་འདྲའི་སེམས། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་པས་དོན་མེད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྲུང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སྲུང་བ་གང་ཞེ་ན། དོན་མེད་སྤོང་བའོ།།

དེ་ཀུན་གང་གིས་འཕོབ་ཅེ་ན།།

འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤངས་ལས།།

དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲན་པས་འགྲུབ།།

དྲན་པ་གུས་པ་དྲན་ལས་བྱུང་།།

གུས་ནི་ཞི་གནས་བདག་ཉིད་ཅེས།།
ཤེས་པར་གྱུར་ནས་བརྟན་པ་སྐྱེ།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྲུང་བ་ནི།

ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་རབ་དད་དང་།།
བརྟན་དང་གུས་དང་ཞེ་སར་བཅས།།
ངོ་ཚ་ཤེས་དང་འཇིགས་དང་བཅས།།
ཞི་ཞིང་གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་བརྩོན།། ༥༥

ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་བྱིས་པ་ཡི།།
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་ཞིང་།།
ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་འདི་དག་གི།
སེམས་འདི་བྱུང་སྙམ་བརྩེར་ལྡན་དང་།། ༥༦

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དངོས་ལ།།
བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱས་ཤིང་།།

སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ང་མེད་པར།།
ཡིད་འདི་རྟག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱ།། ༥༧

རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག།
ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས།།
སེམས་དེ་ལྟ་བུར་རི་རབ་ལྟར།།
རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བཟུང་བར་བྱ།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དང་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཡུལ་མཆོག་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱིས་གུས་པ་དང་ངག་གིས་ཞི་སར་བཅས་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པས་ཁྲེལ་དོགས་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཞི་བ་དང་། བསྡུ་བ་བཞིས་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པས་གཅིག་ལ་ཕན་བཏགས་ན་གཅིག་ཤོས་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་མགུ་བར་དཀའ་བ་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་ཞིང་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོན་འདི་དག་ནི་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདིས་བསྐྱེད་པར་ཟད་པས་བདག་གིས་འདི་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ལྷག་པར

བསྟེ་བ་དང༌། སེམས་འཁྲུག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགེ་བའི་དངོས་པོ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་བདག་གཞན་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟག་པར་གནས་པ་དང༌། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུའམ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ང་དང་ང་ཡིར་ལྟ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་གི་སེམས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ།།

མདོར་ན་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། དགེ་བའི་བློ་སྐྱེ་དཀའ་བ་བསམས་ཏེ་ངེས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བློ་ལ་རྐྱེན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་རི་རབ་ལྟར་སྲན་ཚུགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཉིས། ལུས་ལ་མ་ཆགས་པར་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ལུས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བསྟན། ལུས་མི་གཙང་བར་བསྟན། སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན། མགོ་བ་མེད་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱ་རྒོད་ཤ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།།
ཕན་ཚུན་ཀུན་ནས་བཤལ་ཁྲིད་ཀྱང༌།།
ལུས་ཁྲོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན།།
དེ་ལྟ་ཅི་ཕྱིར་ཁ་ཏ་བྱེད།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་རྟོག་པ་མེད་སེམས་པ་མེད་དེ། དུར་ཁྲོད་དུ་བྱ་རྒོད་ཀྱིས་ཕན་

རྩུན་དུ་ཐེན་ཤལ་ཁྲིད་ཀྱང་མི་དགའ་བ་དང་སྲུང་བ་མེད་ལ། ཙནྡན་ལ་སོགས་པས་བྱུགས་ཞིང་མཆོད་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་ན་དཔྱ་བདག་གི་ལུས་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྲུང་སྟེ་སྲུང་བ་མི་རིགས་པའོ། །སེམས་ཀྱིས་བདག་གིར་བཟུང་བས་ལུས་ལ་གནོད་ན་སེམས་མི་དགའ་འོ་ཞེ་ན།

ལུས་འདི་བདག་གིར་བཟུང་བྱས་ནས།།
ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་སྲུང་བར་བྱེད།།
ཁྱོད་དང་འདི་གཉིས་སོ་སོ་ན།།
དེས་ཀོ་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༦༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔུའི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བེམས་པོ་འདི་ལ་སེམས་སྐྱོང་པ་གང་དུ་ཡང་མི་ཐོགས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཁྱོད་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྱི་རོ་ལ་བདག་གིར་བྱ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུས་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྨོངས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཡི་ཕྱིར།།
ཤིང་གཟུགས་གཙང་མ་གཟུང་མི་བྱེད།།
མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་འདི།།
རུལ་པ་བསྲུངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་རུང་།། ༦༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ཅིས་ཀྱང་བདག་གིར་འཛིན་ན་ཤིང་སྔོང་གཙང་མ་འདི་ལ་བདག་གིར་བྱོས་ཤིག་སྙེ་བདག་གིར་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། བཟུང་མ་བཟུང་གང་གི་ཚོའང་སྲུའི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ལུས་དང་ཤིང་གཉིས་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་འདི་མི་གཙང་བ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཐོག་མར་བགས་པའི་རིམ་པ་འདི།།
རང་གི་བློ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ།།
ཤ་ཡང་རུས་པའི་དྲ་བ་ལས།།
ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གྱུད་དུ་ཕྱེ།། ༦༢

རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བྱས་ནས།།
རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་།།
འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས།།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བརྟག་པར་གྱིས།། ༦༣

དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཙལ་ཡང་དེར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ན།།

དབུང་ཅི་ཕྱིར་ཆགས་ཚུལ་གྱིས།།
ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་སྲུང་བར་བྱེད།། ༦༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་འདི་ལ་སྙིང་པོ་སྲ་མཐྲང་ཅན་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུས་ཞིག་པ་དཔེར་གྱིས་ལ། རང་གི་ལུས་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་རྩོལ་ཞིག་པའོ། །བཙལ་བས་སྙིང་པོ་མ་རྙེད་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ལ་ཆགས་པར་བྱེད།

བཞི་པ་མགོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་མི་གཙང་བཟར་མི་རུང་།།
ཁྲག་ཀྱང་བཏུང་དུ་མི་རུང་ལ།།
རྒྱུ་ལྟོ་འང་གཞིབ་ཏུ་མི་རུང་ན།།
ལུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༦༥

ཉིས་ན་ཝ་དང་བྱ་རྒོད་ཀྱིས།།
ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་སྲུང་རིགས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ལ་ལུས་འདི་མགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་ནི་བཟའ་བཏུང་དོན་དུ་གཉེར་ལ། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཡང་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་སྲུང་ན་བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་པས་སྲུང་བར་རིགས་ཏེ། དེ་

དག་གིས་ནམ་ཞིག་ན་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་བའི་གནས་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཙམ་དུ་སྙིང་པོ་མེད་ན་སྔར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཞེས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་པ་ནི་གཅིག་གོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་འདུལ་བར་སྟོན་པས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ན་དགེ་སློང་དྲུག་ཅུ་ལུས་ཀྱིས་སྐྱོ་བས་རང་ཉིད་གསོད་དུ་བཅུག་པ་དང༌། མང་པོ་ཞིག་ཚུལ་སོགས་པར་ལྟེ་བས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་ལ་སྐྱོ་བས་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་འདོར་བར་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེ་བའོ།།

དང་པོའི་ལན་ནི། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དེ། སྔར་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་ལུས་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཁོ་ན་སྐྱེ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་མི་གོ་ཞིང་དེ་དག་ལ་བལྟོས་ཏེ་མི་ལུས་འདི་ཡོན་ཏན་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་ལུས་ལ་ཞེན་ཞིང་ཆགས་པའི་བློ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ལུས་ལ་ཞེན་ཞིང་ཆགས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ག་མི་འགྲུབ། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི་གཞུང་གིས་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་ལ་སྒྱུར་ཞིག་པ་ལ་གསུམ། ལུས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དགོས་པར་བསྟན། རང་དོན་དུ་བཀོལ་བ་དང༌། གཞན་དོན་ལ་བཀོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི།།
བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད།། ༨༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འོ་ཅོག་གི་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཅག་མིར་སྐྱེས་སོ་ཅོག་གི་ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལ་བཀོལ་ཡང་ལུས་ཉིད་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཇིག་ཅིང་འཇིག་མོད་ཀྱང་། བཀོལ་བ་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་གང་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བར་ལས་དེ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། སྡིག་པ་ལ་བཀོལ་ན་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་གཞོལ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་ལ། དགེ་བ་ལ་བཀོལ་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཀུང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟིན་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་ཟད་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་རྫ་བྱེད་འདོད་ཙམ་ཁོ་ནས་འཇིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྫ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྫ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྙིང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ཀུང་དོར་ཏེ། མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྐད་ཅིག་གི་ཡང་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ལ་འཕངས་པ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་། དུབ་པ་དང་། ནྫོམ་སེམས་མེད་པར་བཀོལ་ཞིག་པའོ།།

གཉིས་པ་རང་དོན་དུ་བཀོལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུངས་ཀྱང་ནི།།
འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཡིས།།

འཕྲོགས་ཏེ་བྱ་དང་ཕྱིར་བྱིན་ན།།
དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད།། ༦༧

བྲན་གཡོག་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་ལའང་།།
གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་ན།།
ལུས་འདི་སྐྱོང་ཀྱང་གཞན་འགྲོ་ན།།
ཁྱོད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཞ་ཐང་གསོ།། ༦༨

འདི་ལ་གླ་རྔན་བྱིན་ནས་ནི།།
དེ་ནི་རང་དོན་བྱེད་དུ་ཆུག།
ཕན་པ་མེད་པ་འདི་ལ་ནི།།
ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།། ༦༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་འདི་འཕངས་མེད་དུ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དགོས་ཏེ། ནམ་འཇིག་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོ་དུབ་མེད་པར་བཀོལ་དགོས་ཏེ། སེམས་རང་ཉིད་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པའི་བྱ་བ་འདི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རློམ་སེམས་དང་ཡུས་མེད་པར་བཀོལ་དགོས་ཏེ། རང་གི་བཀྲེས་པ་སེལ་ཕྱིར་ཟས་ཟ་བ་ལ་གཞན་ལ་ཡུས་བྱ་ས་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དལྷ་ནས་རིངས་པར་བཀོལ་དགོས་ཏེ། ཚེ་ལ་ငེས་པ་མེད་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཤི་ཕན་ཆད་ལུས་དེས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་གླ་རྔན་གྱི་དོན་དུ་ཟས་སྐོམ་དང་། གོས་དང་། སྨན་དང་། གནས་མལ་རྣམས་འདོད་པ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱངས་ཤིང་། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་སྐྱངས་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་བདེ་བར་འཚོ་ནུས་པ་རེ་བྱིན་ལ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བྲན་གྱི་ལས་ཚོལ་ཞིག དེ་ལྟ་མིན་པར་འདི་ལ་བདག་གིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསོས་ཤིང་རྒྱགས་ལ་མཚག་བཟང་བར་བྱས་པ་ལ་ནི་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འདི་ནི་ཇི་ཙམ་བསོས་ཀྱང་མཐར་སེམས་དང་མི་འགྲོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་ལ། དེའི་ཚེ་ཤི་བའི་རོ་ཚོ་བར་ཟད་ལ། དེས་སེམས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། དེས་ན་སྲུའི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་གཙང་བའི་འདུས་པ་རུས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོད་པ་ཙམ་འདི་ལ་ཆགས་ཤིང་བདག་གིར་ཞེན་པས་དངོས་པོ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཟས་སྐོམ་དང་གོས་དང་རྒྱན་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་བྱིན་པར་ནི་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གཞན་དོན་ལ་བཀོལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

འགྲོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཙམ་དུ།།
ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་བློ་བཞག་སྟེ།།
སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྒྱུར།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལུས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བདག་གཞན་སྒྲོལ་བ་ལ་གྲུ་

ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། གྲུ་དེ་ཤིང་དང་ལྕགས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང་རྫོག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་ན་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་གཟེར་དང་བྲ་ཆིལ་ལ་སོགས་པས་དུས་དུས་སུ་གྲུ་ཚགས་མ་བྱས་ན་འཇིག་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་གྲུ་འདི་ལའང་གྲུ་ཚགས་ལྟ་བུའི་ཟས་གོས་སྨན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་བཟུང་ལ། མཐར་ཆུ་བུར་མི་གཙང་བའི་ལུས་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་པ་གསོབ་གསོག་སྙིང་པོ་མེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་གཙང་བ་དམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་རྟག་པ་གཡུང་དྲུང་གི་རང་བཞིན་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དངོས་པོ་མི་ཤིགས་པ་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པས་སྦྱིན་པ་མི་འགྲུབ། ལུས་ལ་ཆགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་གསུམ་མི་འགྲུབ། རྒྱུ་དེས་བསམ་གཏན་དང་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ་དྲུག རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ། གདམས་ངག་དང་དུ་བླང་བ། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་བསྟོད་པར་བྱ་བ། ཇི་ལྟར་སྨྲ་ཚུལ། མིག་གིས་ལྟ་ཚུལ། དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ།།
རྟག་ཏུ་འཛུམ་པའི་བཞིན་དུ་ཀྱིས།།
ཁྲོ་གཉེར་ངོ་ཟུམ་ཡོངས་ཐོང་སྟེ།།
འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས།། ༧༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དུལ་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཧ་ཅོག་ལྟར་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བཞིན་འཛུམ་པ་དང་བཅས་པས་གསོང་པོ་སྟེ་དྲང་པོ་དང་ཕན་པར་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་སེམས་ཐག་པ་ནས་མ་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། ངོ་དགའ་དང་། གཅམ་བུ་དང་། ཁ་གསག་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་ལ། སེམས་དང་འབྲེ་བ་ནི་བྱམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ།།

ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ།།
སྒྲ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་རོ།།
སྒོ་ཡང་དྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ།།
རྟག་ཏུ་བཅོམ་སྐྱུང་དགའ་བར་བྱ།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྲི་སོགས་སྒྲ་བཅས་སུ་དྲག་པོར་མི་དོར་བ་དང་། སྒོ་བཙན་ཐབས་སུ་དྲག་པོར་མི་འབྱེད་པ་དང་། སྐད་ཆེན་པོ་དགོས་མེད་དུ་མི་འབྱིན་པ་སོགས་ནི་སྤྲོག་ཆགས

ཕྲ་མོ་མང་པོ་སྐྲག་པས་འཆིབ་སོགས་ལས་སྲུང་བ་དང་། ཕ་རོལ་པོའི་ཧིང་རེའི་འཛིན་སོགས་ལ་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཙན་ཐབས་སུ་སྐྲག་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཆུ་སྐྱར་བྱི་ལ་ཆོམ་རྐུན་དག།
སྒྲ་མེད་འཇབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས།།
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ།།
ཐུབ་པས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྤྱད།། ༧༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་འཇམ་ཞིང་དལ་ལ། གཞན་གྱི་ཡིད་ལ་མི་གཟན་པ་ངག་གིས་བཙོམ་བསྐྱངས་ཤིང་མངོན་ཚན་ཆུང་བ་ཁོ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པའོ། །ཆུ་སྐྱར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ནི་མངོན་ཚན་ཆུང་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་དཀའ་ཐུབ་པ་དང་། དྲང་སྲོང་ངམ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་དང་དུ་བླང་བ་ནི།

གཞན་ལ་གཞེན་བསྐུལ་འདེབས་མཁས་ཤིང་།།
མ་བཙོལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་ངག།

གུས་པས་སྤྱི་བོས་བླང་བྱ་སྟེ།། ཏག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སློབ་མར་གྱུར།། ༧༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དགེ་བ་ལ་བསྐུལ་བའི་གཉེན་བསྐུལ་ཐབས་མཁས་པས་འདེབས་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་དང་བཅས་པས་འདུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམད་ཅིང་དབྱོས་པ་དང་། བཤད་གད་དང་བཅས་པ་དང་། གཏམ་གཞན་སྣ་ཚོགས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་གླེངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པས་བསྟན་པ་དང་། ཟུར་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ངག་ཉིད་ཡིན་པར་བཅོས་ཏེ་བསྟན་པས་འདུལ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་ཡོད་པས་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་གཞན་སུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ལས་མཁས་ཀྱང་རུང་མི་མཁས་ཀྱང་རུང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་གདོལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་། འོས་ཀྱང་རུང་མི་འོས་ཀྱང་རུང་། བཙོལ་ཡང་རུང་མ་བཙོལ་ཡང་རུང་། བསམ་པ་དག་པས་ཡིན་ཡང་རུང་བརྙས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཐ་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གམ། རྐང་པ་གཅིག་ཙམ་མམ། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གཅིག་ཙམ་སྨྲ་བར་བྱེད་ནའང་བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་དེ་བླང་བར་བྱ་ཞིང་གུས་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ནི་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པས་འདི་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་སོ་ཞེ་འམ། འདི་བས་བདག་མཁས་སོ་ཞེ་འམ། ཁོ་བོས་ཆོས་སྟོན་པར་མ་བཙོལ་ལོ་ཞེ་འམ། འདི་ལས་མཉན་ན་བདག་གི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་

དུ་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲན་དང་སློབ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས།

འདི་ནི་གང་གི་ཁྲོར་གྱུར་པའི།།
བུད་མེད་དེ་ཡང་མྱུ་ངན་འདས།།

ཞེས་རི་དྭགས་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ན། མྱ་ངན་འདས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་དགྱེས་ནས་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་གནང་བ་དང་། གཞོན་སྐྱེན་དང་སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཅན་དུ་མ་ལས་རང་གི་ཤས་དམ་པའི་ཆོས་ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་ཉོས་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་ལུས་ལ་ལྷུགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ་དང་། མར་མེའི་སྡོང་བུ་སྟོང་བཙུགས་པ་དང་། བདག་དང་བཙུན་མོ་དང་སྲས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་བྱིན་པ་སོགས་སྐྱེས་རབས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་སྟོང་གསུམ་མེ་ལྟེས་གང་བ་དུ་མ་བརྒལ་ནས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།།
དགེ་བར་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སེམས་ཐག་པ་དང་དངོས་སུ་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་དགའ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་མི་འགལ་

བ་ཡིན་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཞིག་ན་ནི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་ཚར་བཅད་པར་བྱ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ནུས་པའམ་དགེ་འདུན་འཁྲུག་ལོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སོགས་མཐོང་ན་ཅི་ཡང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་ལ་མཉན་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། མ་འོངས་པའི་ཚེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སར་བུ་བློ་གྲོས་ཅན་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་མི་དགའ་ནས་འཁོར་དེ་ནས་ལངས་ཏེ་སོང་བ་དང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་སྟེ་དདུང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གནས་སོ། །ཞེས་སར་བུ་དེ་དག་ལ་བསྔགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ནི།

བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན།།
བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་སྐྱེད།། ༧༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཐོས་པའམ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སེམས་ཐག་པས་ཡི་རང་བར་བྱ་ཞིང་། ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་གནོད་ན་དངོས་སུའང་བསྟོད་ཅིང་ཡི་རང་བར་བྱའོ།།

ལྐོག་ན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་ཞིང་།།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད།།

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ།།
ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་རིག་པར་བྱ།། ༧༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་ངོར་མི་བརྗོད་པར་ལྐོག་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀློམ་སེམས་དང་ངང་རྒྱལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དང་། ཡ་རབས་དག་ནི་ངོར་བསྟོད་ན་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་བར་མི་བྱེད་ལ། ངོར་བསྟོད་ཁ་གསག་དེང་སང་གི་མི་ཆེན་རྣམས་ལ་ཞལ་འཛིན་དང་། དགོངས་ལེན་དང་། གཟིགས་སྐྱར་ཞེས་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པ་འདི་དག་ནི་མ་རབས་མགུ་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཡོ་སྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དེས་འཚོ་བའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་གྱིས་བརྗོད་པ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྲག་མི་དོག་པར་བསྔགས་པ་ཙམ་ལ་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའི་བསྟོད་པས་མགུ་བ་དང་ཀློམ་སེམས་སུ་ནི་མི་བྱའོ།།

རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ།།
དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོན་འང་དཀོན།།
དེ་ལྟར་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས།།
དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་བྱ།། ༧༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཅི་རྩོམ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་ལ།

བློ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རིན་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་གཞན་ལ་མི་རྙེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་གིས་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྤྱོད་ན་དགའ་བ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་བུ་གཅིག་པོ་ནད་ཆེན་པོ་ལས་སོས་ཏེ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་མས་མཐོང་བ་ན་བུ་ཉིད་ནད་ལས་སོས་པའི་དགའ་བདེ་ལས་དེ་མཐོང་བའི་མ་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ།།

བདག་ལ་འདིར་གོད་ཡོང་མེད་ལ།།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ།།
ཉེས་པས་མི་དགའ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་།།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་བདེས་བདག་དགའ་བ་འདི་ལ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་འདིར་ཀར་ཥ་པ་ཧ་གཅིག་གོད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གཞན་གྱི་བདེ་བ་མི་བཟོད་པ་དང་ཉེས་པར་དགའ་བའི་བློ་འདིས་ནི་འཕྲལ་དུ་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཟུག་རྫུ་ཡིད་གདུངས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྨྲ་ཚུལ་ནི།

སྨྲ་ན་ཡིད་ཕེབས་འབྲེལ་བ་དང་།།
དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།།
ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྤངས་པ་དང་།།
འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྨྲ་བར་བྱ།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲ་བ་ན་བག་ཕབ་སྟེ་ཕ་རོལ་པོ་ཡིད་ཕེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འབབ་པ་དང་། དུག་གསུམ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འཇམ་ཞིང་མང་ཉུང་སོགས་རན་ཞིང་འཚམ་པར་སྨྲ་བས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཚིག་གི་འཁྲུལ་པའི་སྐྱོན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་བྲལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྡོམ་ནི། ཚིག་རྩུབ་རྙོག་དང་གྱི་མོའི་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་རྗེ་དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱོན་དེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་ཕྱད་པར་ལྡང་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསམ་པ་བཞིན་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ།།

ལྟ་བ་མིག་གིས་ལྟ་ཚུལ་ནི།

མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་།།
འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག།
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས།།
དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ།། ༨༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལྟ་བ་སྟེ། སྤྱིར་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱམས་པའི་ཕྱིར་ཕ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྙིང་བརྩེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་སྐབས་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །འགྲེལ་པར། དྲང་པོར་ལྟ་བ་ནི་ཡོན་པོ་དང་གྱ་གྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བས་ཆེམ་པར་ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་སོ།།

དྲུག་པ་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ནི་དགེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསྟན། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན། དགེ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་གོང་མ་ལ་བདམ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཧྲག་པར་མཐོང་ཞེན་གྱིས་བསླང་བའམ།།
གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསླང་བ་ཡིས།།
ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་ཕན་འདོགས་ཞིང་།།
སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དགེ་ཆེན་འགྱུར།། ༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས།

ཧྲག་དང་མཐོང་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་དང་།།
ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས།།
དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ།།
དེ་བས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས།།

ཞེས་པ་ལྟར་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཧྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་ཞེན་ནམ་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའམ་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ཉིད་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཕན་བཏགས་པའི་ཞིང་ཕ་མ་དང་མཁན་སློབ། སྡུག་བསྔལ་བའི་ཞིང་ནད་པ་དང་མགོན་མེད་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ན་ཆུང་ངུ་ལས་མ་བྱས་ཀྱང་དེའི་དགེ་བ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གཞལ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་ཤིང་དཀའ་དང་ལྡན་བྱས་ནས།།
ལས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་བྱ།།
ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་སུ་ལ་ཡང་།།
ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཆེས་དཀའ་བས་སུ་ལ་ཡང་གྲོགས་བྱ་བའི་ལྟོས་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་ཚར་ཕྱིན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དགེ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་གོང་མ་ལ་བདམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས།།
གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་སྤྱད།།
ཆུང་དུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་།།
གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ།། ༤༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་ནི་སྒྲུབ་པར་ཆེས་དཀའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དགེ་བའི་རིམ་སྐས་འོག་མ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་གྲུབ་ནས་དེ་བས་སྒྲུབ་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཆེ

བ་ཐེམ་སྐས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ནན་ཏན་ལྷུར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་ལས་གཉིས་ནང་འདོམ་པ་ན་ཕན་ཡོན་ཆུང་བ་དེ་དོར་ནས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་དགོས་ལ། ཕན་ཡོན་ཡང་མཚུངས་ན་སྐབས་དེར་གཞན་དོན་དུ་གང་འགྱུར་བ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་བ། སེམས་ཅན་བསྡུ་བའི་སྤྱོད་པ། གཞན་སེམས་སྲུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རིག་བྱས་གཞན་དོན་ལ།།
རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་གནས་པར་བྱ།།
ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་རིང་གཟིགས་པས།།
བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་།། ༨༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིག་བྱས་ཞེས་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་འདྲིས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་ཕྱི་རྗེས་རྒྱང་རིང་དུ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀག་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། རང་དོན་དུ་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་པའི་བློ་

ཅན་དེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་ནི་གནང་བ་ཉིད་དེ། དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་དང་སྐྱེས་བུ་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བའི་ཆེད་དུ་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པས་བསྐལ་པ་ཁྲིའི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱེའུ་སྐར་མས་བུ་མོའི་སྲོག་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚངས་སྤྱོད་བཏང་བས་བསྐལ་པ་འབུམ་གྱི་ཚོགས་བརླམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅི་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པས་ངན་སོང་གི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་བཞི་བཅུ་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོས་པས་བསྟན་པ་སྟེ་དྲང་དོན་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། འདིས་བསྐལ་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཚོགས་བརླམས་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སུ་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་བསྡུ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟས་གོས་ལས་བྱིན་ཚུལ། དུས་མིན་དུ་ལུས་དངོས་སུ་མི་བཏང་བའི་ཚུལ། དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བཏང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལོག་པར་ལྟུང་དང་མགོན་མེད་དང་།།
བརྟུལ་ཞུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་།།
རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བྱ་སྟེ།།
ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱིན།། ༨༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསོད་སྙོམས་དེ་ལས་ཆ་བཞིར་བགོས་ཏེ། དང་པོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་བགོ་བ་ནི་འཕྲོག་མ་ལ་ཆང་བུ་གཉིས་བྱིན་པ་དང་། དེའི་བུ་སྡུ་བོ་དགའ་བྱེད་ལ་གཅིག་བྱིན་པ་དང་། ཁམ་གྱི་དང་པོ་ལྷག་མ་མི་ཟ་བ་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཐ་མ་ལྷག་མ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མགོན་མེད་ནད་པ་དང་སྦྲང་པོ། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཏེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པས་ཆོས་འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་མོད། སྤྱིར་འདུལ་བར་དགེ་སློང་གིས་མུ་སྟེགས་ལ་བྱིན་པ་ན་ཉེས་བྱེད་ཅག་གི་མཆོད་གནས་ནི་མགོ་རེག་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་ནི་ངེད་ཚོ་ཡིན་པས་ཕུལ་ལོ་ཞེས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ངོམ་པོ་བྱས་པས་དད་པ་ཅན་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མུ་སྟེགས་ལ་མི་སྦྱིན་པར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ཏེ་མེད་ན་བྱིན་དུ་རུང་ལ་ཡོད་ན་བྱིན་པར་མི་བྱའོ། །ཆ་གཅིག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་གསོ་བ་དང་གྲུ་ཆགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟང་ངན་དུ་མི་རྟོག་རོ་མི་མྱང་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཟའོ། །འདི་རྣམས་སུ་ཕུད་དཀོན་མཆོག་ལ་དབུལ་བ་ཚིག་གིས་མ་ཐོན་ཡང་དེ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་ཡང་ཨོཾ་བཛྲ་ནཻ་ཝེ་དྱ་ཨཱཿཧཱུྃ་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་དབུལ་བ་སོགས་དང་ཨོཾ་ཧ་རི་ནི་སྭཱ་ཧཱས་འཕྲོག་མ་ལ་སྐྱེར་བ་སོགས་སྔགས་བརྗོད་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་སོགས་གསང་སྔགས་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིར་སེམས་དང་བས་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱིན་དབུལ་བྱ་ཡི་སྔགས་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྔགས་སུ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་སོགས་ལའང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་དང་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དུ་དེ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གི་སྣམ་སྦྱར་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མམ། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ཐུན་མོང་གི་བླ་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་སྟེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ནི་ཕྱིའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་བྱུང་ཡིན་མིན་གྱི་འབྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་མི་བཏང་ལ། ལྷག་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་བཏང་བའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཡང་ལ་ལ་ཞིག་འོངས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སློང་ན་གལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཏང་ཞིང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་མེད་ན་གང་ལ་བསྙེན་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སོགས་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པས་དེ་བཏང་ན་བཅས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཧ་ཅང་གཏོང་བ་ནི་འདོད་པ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དུས་མིན་དུ་ལུས་དངོས་སུ་མི་བཏང་བའི་ཚུལ་ནི། ཡང་སྔོན་དུ་ལུས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ཟིན་ན་ཅི་དེ་སྲུང་ངམ་མི་སྲུང་ཞེ་ན།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པའི་ལུས།།
ཕྲན་ཚེགས་ཆེད་དུ་གནོད་མི་བྱ།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི།།
བསམ་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར།། ༨༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་དང་ཉིན་ཉིན་བཞིན་དུ་ཡང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་པ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དུས་མིན་དུ་ལུས་རྒུད་གཟན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་དུས་མིན་དུ་བཏང་བར་མི་བྱ་ལ། ལུས་དུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལྔ་བུ་དང་བསྣུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནོད་པ་ཡང་མི་བྱ་ལ། ལུས་ལ་གནོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྨན་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བཏང་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར།།
ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ།།
ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ།།
དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ་།། ༨༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་སློང་བ་ཞིག་འོངས་ན་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་སྦྱིན་པར་མི་ནུས་ཀྱིས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བས་བཟློག་པར་བྱ་ལ། སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སེམས་ཀྱིས་ཞེན་པར་ཡང་མི་བྱ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་བཏང་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། སྨན་གྱི་སྡོང་བུ་མྱུ་གུའི་དུས་སྲུང་ཞིང་ཕྱིས་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དུས་སྤྱོད་པའི་དཔེས་བསྒྲུབ་བཏུས་སུ།

དཔེར་ན་སྨན་ཤིང་ལྗོན་པ་ལྟ་སྡུག་པ།།
རྩ་བ་ལ་སོགས་སྤྱད་འོས་ས་བོན་ནི།།
བྱིན་ཡང་དུས་མིན་སྤྱོད་ལས་སྲུང་བྱེད་པ།།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨན་ཤིང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སོ།།

སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ལ་གནས་པ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སོ་སྐྱེའི་དུས་ནའང་གཏོང་བ་བླ་མ་ཧྣཛརཀྵི་ཏ་ལྟ་བུའང་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ནི་ལུས་དེས་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་སླར་འཛིག་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚེ་དང་། ཡུལ་དུས་དེར་མི་རྣམས་སྦྱིན་པ་ཕྲ་མོས་ངལ་དུ་བྱེད

ཅིང་དྲེགས་པ་དང་། བརྙོན་འགྱུས་ཕྲ་མོས་ངར་རྒྱལ་བ་ཤས་ཆེར་མཐོང་བ་ན་བདག་གི་ལུས་བཏང་བས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་པ་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་དབང་མེད་པས་བཟོད་པར་མ་ནུས་པས་གཏོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཅི་སྦྱིན་ནམ་མི་སྦྱིན་ནུས་སམ་མི་ནུས་ཞེས་སོམ་ཉིའི་ཁྱོགས་ལ་འཕྱུང་བ་མེད་ལ། སོམ་ཉི་དང་བཅས་པའི་དུས་ནི་བཏང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། གང་ལ་མི་འཆད་པའི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད།།
མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་གཡོགས་དང་།།
གདུགས་དང་འཁར་བ་མཚོན་ཐོགས་དང་།།
མགོ་བོ་གཡོགས་པ་དག་ལའང་མིན།། ༨༨

དམན་ལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེདང་།།
སྐྱེས་པ་མེད་པར་བུད་མེད་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ལ་མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་ན་དེ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་དེས་དེའི་ཆོས་ལ་སྡང་བའི་བློ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན་མི་བཤད་པའོ། །གལ་ཏེ་མ་གུས་

པར་ཤེས་ནའང་ཆོས་ཐོས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་ནས་བཤད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མགོ་གཡོགས་པ་དང་། གདུགས་དང་། འཁར་བ་དང་། མཚོན་ཆ་དང་། གོ་ཆ་ཅན་དང་། མགོ་ཐོད་ཀྱིས་བཀྲིས་པ་རྣམས་ནི་མ་གུས་པ་དང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པས་མི་བཤད་པ་སྟེ། དེས་ཕན་པའི་ནད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བློ་དམན་པ་ལ་དེས་མི་གོ་བའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་གོང་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྐྱེས་པ་གཞན་མེད་པར་བུད་མེད་ཉིད་ལ་མི་བསྟན་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་མ་དད་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གདུལ་བའི་སྐབས་ཤེས་པས་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་འགགས་པས་ཁྲི་འུ་སྲི་ཧོལ་ཅན་གྱི་མ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དུ་དེ་བས་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དབང་བཙན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི།

དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ།།
མཚུངས་པར་གུས་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད།། ༨༩

རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་གྱུར་པ།།
དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ།།
མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་འདྲིད་མི་བྱ།།
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་མི་བྱ།། ༩༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སེམས་མཉམ་པས་གུས་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ཐེག་དམན་སྤྱངས་ན་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ལྕི་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་དྲང་དགོས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མི་བསླུགས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསླུགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཐེག་དམན་ནམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡང་དྲང་དོན་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཡང་རེ་ཞིག་སྣོད་མ་ཤེས་ནས་བརྟག་པའི་ཆེད་དམ་དུས་ལ་སྟོད་དགོས་པར་མཐོང་བའམ་དེར་འགོད་པ་གཞན་ཞིག་དེའི་སྣོད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྲིད་དུ་རྣམ་པ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

འདི་ལྟར་བླང་དོར་མང་པོ་མི་དགོས་ཀྱི་མདོ་འདི་ཁོ་ན་གློགས་ཤིག་ཅེའམ་གསང་སྔགས་འདི་ཟློས་ཤིག་དང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གསང་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་འདྲིད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཆོས་དེ་ཁོ་ནའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བས་གདུལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ན་ནི་བྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ་བསླབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ།

ཡང་ན་ཆོས་སྨྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་ཆོས་གོས་ལེགས་པར་བསྒོས་པ་

སོགས་དང་ལྡན་ལ། ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤངས་ནས་གུས་ཤིང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པར་བྱའི་དེ་ལས་ལོག་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ་ཞིག་པོ་སོགས་སུ་ཁས་འཆེ་བའི་ཕྱིར། ཉལ་བ་དང་། གོས་སྣ་རགས་མ་བཅིངས་པ་དང་། ངག་འཆལ་ཚིག་དང་། གྲོང་པའི་ཚིག་ཁོ་ན་མུ་ཅོར་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་རྣམས་མི་དགའ་བ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ལ་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ན་བ་ལ་སོགས་པས་མི་ནུས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

དེས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་པ་ལ་ཆོས་སྨྲ་བ་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་འཛོགས་ཏེ་ལེགས་པར་འདུག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཐོག་མར། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བདུད་ཀྱི་ནུས་པ་གནོམ་པའི་སྔགས་འདི་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཏདྱ་ཐཱ། ཤ་མེ་ཤ་མ་ཝ་ཏཱི། ཤ་མི་ཏ་ཤ་ཏྲཱུ། ཨཾ་ཀུ་རེ་མཾ་ཀུ་རེ། མཱ་ར་ཛི་ཏེ། ཀ་རོ་ཊེ། ཀེ་ཡཱུ་རེ། ཏེ་ཛོ་ཝ་ཏཱི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་ཤུདྡྷ་ནི་རྨ་ལེ་མ་ལཱ་པ་ན་ཡེ། ཁུ་ཁུ་རེ། ཁ་ཁ་གྲ་སེ། གྲ་ས་ནེ། ཨོ་མུ་ཁི། པ་རཾ་མུ་ཁི། ཨ་མུ་ཁི། ཤ་མི་ཏཱ་ནི། སརྦ་གྲ་ཧ་བནྡྷ་ནཱ་ནེ། ནི་གྲི་ཧི་ཏཱ། སརྦ་པཱ་ར་པྲ་ཝཱ་དི་ན། བི་མུཀྟཱ་མཱ་ར་པཱ་ཤཱ། སྠཱ་པི་ཏཱ། བུདྡྷ་མུ་དྲཱ། ཨ་ནུཛྙཱ་ཏི་ཏཱ། སརྦ་མཱ་རེ། སུ་ཙ་རི་ཏ་པ་རི་ཤུདྡྷེ། བི་གཙྪནྟུ། སརྦ་མཱ་ར་ཀརྨཎི། ཞེས་བཟོད་པས་ཁོར་ཡུག་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་མཐར་དགེ་བ་བསྔོ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གཞན་སེམས་སྲུང་བ་ལ་དྲུག མི་མཛེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤང་། མ་དད་པའི་རྒྱུ་སྤང་། མ་གུས་པའི་ཚུལ་སྤང་། མ་བསྡམས་པ་སྤང་། ཉལ་བའི་ཚུལ་བཤད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྲུང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག།
དོར་བ་ན་ནི་དགབ་པར་བྱ།།
གཅི་ལ་སོགས་པའང་ལོངས་སྤྱོད་པའི།།
ཆུ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྨད།། ༩༡

ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་།།
ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ།།
རྐང་པ་བརྐྱང་སྟེ་འདུག་མི་བྱ།།
ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ།། ༩༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་ཤིང་ནི་ཤིང་བུས་སོའི་དྲི་མ་སྦྱུད་པ་སྟེ་དེ་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་པ་ས་གཙང་མར་མི་དོར་ཞིང་གང་དུ་དོར་བ་དེར་ཡང་དོར་བ་དེའི་སྟེང་སས་དགབ་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་སྐྱུག་མི་བྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ལས་ཁ་དུག་ཅན་ཡིན་ན་སྦྲང་མ་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུའང་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་དག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འགྱུ་

བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །བཤང་གཅི་ཡང་གཞན་གྱིས་ཉེན་པར་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དོར་ན་སྐྱེ་བོས་དམད་པར་འགྱུར་བས་མི་དོར་རོ། །ཁ་བཀང་བ་སོགས་ནི་མ་རབས་བཀྲེས་རྡབས་ཅན་གྱི་ཚུལ་སྤང་བ་དང་བག་མེད་པའི་ཚུལ་སྤོང་བའོ།།

གཉིས་པ་མ་དད་པའི་རྒྱུ་སྤང་བ་ནི།

བཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་ཏུ།།
བུད་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ།།
འཇིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན།།
མཐོང་དང་དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ།། ༩༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བུད་མེད་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པའི་རྒྱུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེར་བརྟགས་ལ་སྤང་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་མ་གུས་པའི་ཚུལ་སྤང་བ་ནི།

སོར་མོས་བརྡ་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།
གུས་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི།།
ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་།།
ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ།། ༩༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་པ་མཛུབ་གེར་གྱིས་བྱེད་ན་མ་གུས་པའམ་བརྙས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ཏེ་ལག་པ་གཡས་པ་ཀུན་གྱིས་གུས་པར་བསྟན་པའོ།།

བཞི་པ་མ་བསྡམས་པ་སྤང་བ་ནི།

ལག་པ་ཤས་ཆེར་བསྒྱོད་མིན་ཏེ།།
ཅུང་ཟད་བསྒྱོད་ནས་སྒྲ་བསྒྲགས་ལ།།
སེ་གོལ་ལ་སོགས་བདྲ་བྱ་སྟེ།།
གཞན་དུ་མ་བསྡམས་པར་འགྱུར་རོ།། ༩༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ན་ལག་པ་ཆེར་བསྒྱོགས་ཤིང་བསྒྱོད་པ་ལང་ཚོས་རྒྱགས་པའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། ཅུང་ཟད་བསྒྱོད་པས་སེ་གོལ་ལམ། འཁར་སིལ་གྱི་སྒྲས་མདུན་ན་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ཉལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར།།
འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ།།
ཤེས་བཞིན་མྱུར་དུ་ལྡང་སེམས་ལ།།
ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ།། ༩༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ། གཟིམས་པའི་ཚུལ་ལྟར་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱི་གཡས་ཕབ་ལག་མཐིལ་གཡས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགྲམ་པ་བཞག རྐང་པ་བརྩེགས་ཏེ་བརྐྱང་པ་འམ་ཕུས་མོ་བརྩེགས་ཏེ་བརྐྱང་ནས་དེ་མན་གྱེན་དུ་བསྐུམ། ལག་པ་གཡོན་བརླ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བརྐྱང་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ལ་མགོ་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་གང་མོས་པར་སྡུས་གཏད་དེ་མྱུར་དུ་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིན་མོ་ལྟར་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་འཁྲུག་ཅིང་ལུས་བདེ་བར་འཚོ་བའི་ཟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་གཅིག་གམ་གཉིས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏི་མུག་ལས་བསླང་བར་བྱའོ་ཞེས་ལངས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དག།
ཚད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས།།
སེམས་སྦྱང་པ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི།།
ངེས་པར་དེ་སྲིད་སྤྱད་པར་བྱ།། ༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་འཕེལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་བྱའོ།།

བཞི་པ་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དྲུག བཤགས་བསྡམ་གྱིས་བྱི་དོར་བྱ་བ། བསླབ་པའི་གཞི་དངོས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས། བསླབ་དོན་མདོར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ།།
ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་།།
རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟེན་པས།།
ལྟུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ།། ༩༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟུང་བས་གཏན་མ་གོས་པ་སྲིད་པར་དཀའ་བས་ན་ཉེས་པས་གོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་ཐུན་དྲུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་བཤགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཕུང་པོ་དང་། བསྔོ་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་སྟོན་པ་དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་འདིས་ཉེས་པ་སྔ་མ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་སྐྱར་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལེན་པས་སོར་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་བསླབ་བཏུས་སུ་ལྟུང་བཤགས་ཉིད་དྲངས་སོ།།

གཉིས་པ་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་ནི།

རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་། །
གནས་སྐབས་གང་དུ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་། །
བསླབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི། །
གནས་སྐབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསླབ། ། ༩༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་བྱར་གསུངས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། སྤང་བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོང་བ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པ། །
དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །
དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །
བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད། ། ༡༠༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་མི་བསླབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཇུག་ཀྱང་གོས་པ་མེད་པ་པདྨ་ཆུ་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་རང་གི་ཚུལ་ལས་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་བ་གཞན་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང་།།
སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད།།
སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོའོ།། ༡༠༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཐོག་མ་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི།

རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི།།
ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག།
སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ།། ༡༠༢

དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས།།
བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསླབ།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དང་། ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཚིག་འབྲུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་སྡོམ་སྲོག་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་གྲུབ་པའོ། །དེ་བསྟེན་པ་ནི་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ཡང་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ནོར་བཟང་ལ། ཁྱེའུ་དཔལ་འབྱུང་དང་བུ་མོ་དཔལ་གྱི་བློ་གྲོས་མས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ། ནམ་སྙིང་གི་མདོ་ཁུངས་སུ་བསྟན། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཁུངས་སུ་བསྟན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་དང་སངས་རྒྱས་བཀའ་བསྩལ་གཞན།།
མདོ་སྡེ་བཀླགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༠༣
མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་སྣང་།།
དེ་བས་མདོ་སྡེ་བཀླག་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

དྲུག་གི་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་མིང་གིས་སྨོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནམ་སྙིང་གི་མདོ་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི།།
ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ།། ༡༠༥
གང་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྤྱད་པ་ནི།།
དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་སྟོན་པས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཡང་ཐོག་མར་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པའི་ལྟུང་བ་སྦྱོང་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་ལས་སྟོན་པས་ཐོག་མར་བལྟ་ལ། དེ་ནས་གཞན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བར་དུ་བལྟའོ། །སྤྱིར་གླང་པོ་རྙེད་ནས་གླང་པོའི་རྗེས་ནི་འཚོལ་བ་ལྟར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཐོས་མདོ་ཚོལ་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་འབྲིད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མདོའི་མིང་དུ་གསུངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་མདོ་སྡེ་ལ་དེར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཙམ་ལ་མདོ་སྡེའི་མིང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་

སོགས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕལ་པོ་ཆེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོན་པ་གཙོ་ཆེབ་ཡིན་ཞིང་། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཡང་།།
ངེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ།། ༡༠༥
ཡང་ན་རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་པ།།
མདོ་རྣམས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བལྟ།།

ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི།།
གཉིས་པོའང་འབད་པས་བལྟ་བར་བྱ།། ༡༠༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་། འཕགས་པ་ཀླུའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཏེ། བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཀའ་དེ་དག་གི་གླེགས་བམ་མ་རྙེད་པའམ། དེ་ཙམ་ལྟ་བར་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་བལྟས་པས་དོན་གྲུབ་པའོ། །འདིར། གཉིས་པོའང་འབད་པས་བལྟ་

བར་བྱ། །ཞེས་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་གཉིས་སུ་མ་ཟད། འཕགས་པས་མཛད་པའི་ཀུན་བཏུས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་བསླབ་དོན་མདོར་བསྡུ་བ་ནི།

གང་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་པ།།
དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ།།
འཇིག་རྟེན་སེམས་ནི་སྲུང་བའི་ཕྱིར།།
བསླབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྤྱད།། ༡༠༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་གང་མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་ལས་སྤྱོད་པ་གང་མ་བཀག་པ་དང་མ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་། བཀག་པ་དང་བཀག་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་སྤང་བ་སྟེ། འདུལ་བ་ལས་མདོར་བསྡུས་རྒྱུད་མཐུན་སྦྱར་བའི་དོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གཉིག་དང་མི་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་སྙིང་པོར་དྲིལ་བའོ།།

ལྔ་པ་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚིག་ཏུ་མི་བཞག་པར་སྒྲུབས་ཤིག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ།།

དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི།།
ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ༡༠༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཅི་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བརྟག་ཅིང་བླང་དོར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚིག་ཏུ་མི་བཞག་པར་སྒྲུབས་ཤིག་པ་ནི།

ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ།།
ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།།
སྨན་དཔྱད་བཀློགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི།།
ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ།། ༡༠༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་བཞིན་སྲུང་བར་དེ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་གོ་བྱར་མི་བཞག་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ཏོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བཞིན་སྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།། །།

ད་ནི་བཟོད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྔ་མ་སྔ་མའི་དངོས་འབྲས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་རིག་པར་བྱ་ལ། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་ལྡན་ན་བཟོད་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་ནུས་ཤིང་། བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་གསུམ། བཟོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོད་ལ་བྱ་བ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི།།
སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས།།
ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་།།
ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད།། ༡

ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད།།
བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད།།

དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ།། སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ།། ২

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆགས་འཇིག་སྟོངས་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེར་བྱས་པའི་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གོ །སྟོང་ནི་དཔེར་མཚོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་བཟུང་མ་ཡིན་ཏེ་བརྒྱ་འམ་སྟོང་ངམ་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྲིད་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་ཁྲི་ལམ་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཡུན་དེ་ལ་སོགས་པར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་གཞུང་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་འདི་སྒྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ནས་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། བཙུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་འདིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ན་བྱེ་མའི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དུ་དགེ་སློང་འདིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ།།

འོན་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་མང་ལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཆེས་ཉུང་ན་དགེ་བ་དེ་གང་དུ

ཟད་པ་ལགས། ཉེ་བ་འཁོར། ཇི་སྲིད་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དམ་པས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྡང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཟད་པ་དང་ཉམས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ༌། །ཉེ་བ་འཁོར། དེར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བས་ན་མགལ་དུམ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད་དེ་མི་དགེ་བས་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་མེད་དོ། །བཟོད་པ་སྲན་ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བའི་དཀའ་ཐུབ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

དེས་ན་གསོག་པ་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་དུ་ཆུང་ངུ་ནས་བསགས་པའི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཇོམས་ཏེ། དགེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རྨིག་མེད་པ་ཐལ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་ཉམ་དམས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་བག་ལ་ཞ་སྟེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བྱེད་པས་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུར་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྡིག་པ་གཞན་མེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྐང་པ་གཅིག་གིས་འགྲེང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བ་ལང་གི་ལྕི་བས་འཚོ་བ་དང་། གཅེར་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱུགས་བདར་ཁྲོད་པ་བ་དང་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་ཡོན

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་རྣམས་ཀུང་ལུས་ཀྱི་སྡོྱད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་ཙམ་དུ་དཀའ་བ་མིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་བསླལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་མཐུ་བརྟས་པ་འདི་རང་གིས་རང་འདུལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ནི་གཞན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ལས།

བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་བཟོད་པ་སྟེ།།
མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུང་།།

ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་ཟུག་རྔུས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་འདོར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔུའི་སེམས་འཆང་ན།།
ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་མྱོང་།།
དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ།།
གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་མདའི་མདེའུ་ཁོང་དུ་ལུས་ན་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་སྙིང་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པའམ་སྙིང་བཀས་པ་ལྟ་བུའི་ཟུག་རྔུ་སྐྱེ་ཞིང་། བཞིན་དམར་ཞིང་འཛིགས་སུ་རུང་བས་གཞན་གྱིས་ལྟར་མི་མོས་པ་དང་། ས་གཞི་དམར་པོར་མཐོང་ཞིང་ཡིད་རང་དབང་མེད་པས་ཀུན་ནས་འཁྲུགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་གནས་བུ་ལ་སོགས་པ་གམ་དུ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཁྲོ་ཞིང་། རང་ཤ་རང་གིས་གཙོད་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཐབས་ཟད་པ་ཁ་ཅིག་རང་གི་མགོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་རྡེབ་པ་དང་གཅོག་པ་ལ་སོགས་པས་ཚུད་གཟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་དང་གཞན་དང་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པས་རྒྱུད་ཞེ་སྡང་གིས་དཀྲུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ནི།

གང་དག་ནོར་དང་བཀུར་སྟི་ཡིས།།
དྲིན་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ།།
དེ་དག་ཡང་ནི་སྡང་ལྡན་པའི།།
རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་རྒོལ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་གིས་ནི་གང་ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་པའི་འཁོར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མི་ཐེག་པར་གསོད་པར་རྒོལ་བ་འབྱུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་འདོར་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར།།
སྦྱིན་པས་བསྡུས་ཀྱང་བསྟེན་མི་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་རྩུབ་སོགས་མཛའ་བཤེས་བྱམས་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོ་སྟེ་འབོར་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི།

མདོར་ན་ཁྲོ་བ་བདེར་གནས་པ།།
དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྡང་གི་འབྲས་བུ་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་གང་དུ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བ་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ།

ཁྲོ་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས།།
སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྲོ་བས་ནི་གཡུལ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་ཅིང་རང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་ཐ་ན་གྲོག་མ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཉམ་ཆུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གདུག་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་

གཅིག་གི་ཞེ་སྡང་གི་ཞར་ལ་དམྱལ་ཐག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བའི་དགྲས་ནི་དེ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་མཐའ་ཡས་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

གང་ཞིག་བསྙིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ།།
དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྡང་གི་སྐྱོན་རིག་པས་མདེའུ་ཁོང་དུ་ལུས་པ་འབྱིན་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་དེ་ནན་གྱིས་བཅོམ་སྟེ་སེམས་ལས་རྦད་དུ་ཕྱུང་པ་ན་འདིར་ཡང་དུག་ནད་ལས་ཐར་བ་ལྟར་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་།

ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད།།
འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།།

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་བཟོད་པ་ལ་ལྷུར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཟློག་པ་དྲུག་དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག མི་དགའ་བ་ཁྲོ་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པ། དེའི་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་གཞོམ་པ། དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་དམ་བཅའ་བ། གང་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྟན་པ། མི་འདོད་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྟོག་པ་གཞོམ་པ། འདོད་པའི་གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་གཞོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མི་འདོད་བྱས་དང་འདོད་པ་ཡི།།
གེགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་གྱུར་པ།།
ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྙེད་ནས།།
ཞེ་སྡང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཇོམས་སོ།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི་བདག་འདོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གེགས་བྱུང་བའམ་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་བྱུང་བ་ལས་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བདེ་བ་གཙོང་ནད་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྟག་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་མཐུ་བརྟས་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་བ་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ནི་དེའི་ཟས་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེའམ། བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེའམ། བདག་དང་མི་མཛའ་བའི་དོན་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགུའོ།།

ཡང་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། འདི་ལ་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི་མི་དགའ་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཆོས་སུ་ཞེན་པའོ། །འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཡང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་སོ།།

དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བརྙས་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་

དང་མི་སྙན་པ་བྱུང་བ་སྟེ་བཞི་དང་། བདག་གི་བ་ལ་དེ་བྱུང་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་བདེ་བ་དང་རྙེད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་སྙན་པ་བྱུང་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ།།

འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་བཞི་བཞི་དང་བདག་གི་དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱུང་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ།།

འདི་ཡང་གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་དུ་ཆུད་པས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མང་བས་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པའི་ཡུལ་ནི། གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བེམ་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཁྲོས་པས་ཀུང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་མགལ་དུམ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་བརྗེགས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། ཨེ་ལའི་ལོ་མ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་བཅད་པས་ཀླུ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་སྡང་གི་མཐུས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཅན་དང་སྲོག་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་གཞོམ་པ་ནི།

དེ་ལྟས་བདག་གི་དགྲ་བོ་དེའི།།
ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ།།
འདི་ལྟར་བདག་ལ་གནོད་པ་ལས།།
དགྲ་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད།། ༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དགྲར་གྱུར་པ་ནི། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཁྲོ་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ཁ་ཟས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ན་འབྲས་བུ་ཞེ་སྡང་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཁ་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་བ་འདི་བདག་གིས་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཉིས། དམ་བཅས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི།།
དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དཀྲུག་མི་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་ལྷ་བུ་བླ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ། དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྟོག་པ་འདི་ཚར་བཅད་པར་བྱའི་དང་དུ་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་བཅའ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགལ་ཟླ་ནི་སེམས་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་སེམས་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་ཆེན་པོ་བཅའ་འོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

མི་དགའ་བྱས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྲུབ།།
དགེ་བ་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་ཡིད་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བར་ཟད་ཀྱི་དེས་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་མི་དགའ་བ་བསམ་པ་དེ་སྲིད་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྒྱུན་འཆད་ཅིང་། དེས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་གྱུར་ནས་ཕྱིས་དགེ་བ་རྩོམ་པ་ན་ཡང་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་ལྷུར་སྣངམ་གཏོགས་སེམས་ཐག་པ་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁོང་ཁྲོས་སྔོན་གྱི་དགེ་བ་མང་པོ་ཐལ་བར་རློག་པའི་ཕྱིར་དང་།

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི།།
དེ་ལ་མི་དགར་བྱ་ཅི་དགོས།།
གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི།།
དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི་མི་དགའ་བ་ག་ལ་དགོས་ཏེ་མི་དགའ་བའི་བློ་བསམ་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་ཡུན་ཡང་མི་དགའ་བ་དོར་ནས་སླར་འཆོས་པར་རིགས་ཤིང་དེས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཕན་ཏེ་སེམས་མི་དགའ་བ་ཙམ་ལྷ་ཞོག་བདག་ཉིད་མེར་མཆོངས་སུ་ཟིན་ཡང་བྱ་བ་དེ་ལྡོག་

ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་གིས་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིད་མི་བདེ་དང་དུ་མི་བླང་ཞིང་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་དགའ་བའི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་གང་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་རྣམས་ལ།།
སྡུག་བསྔལ་བརྙས་དང་ཚིག་རྩུབ་དང་།།
མི་སྙན་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དེ།།
དགྲ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པས་སོ།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གང་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བརྙས་དང་ཚིག་རྩུབ་དང་མི་སྙན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་དང་དགྲ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཞེས་དེ་བཞི་དགྲ་ལ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཚར་བཅད་དེ་དེ་དག་གིས་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱ་བའོ།།

ལྔ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྟོག་པ་གཞོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ་གཉིས། བདག་གི་བ་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ་གཉིས། བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ་གསུམ་དང་། བརྙས་པ་

ཕྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དྲུག ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་བཞི། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་པའོ། །སྤྱིར་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དུ་འདུ་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྒོམ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདི་གོ་རིམ་སོགས་ལ་ཆེད་དུ་མ་མཛད་པར་རྗེ་རྗེའི་བླུ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། དགེ་བའི་ལྷ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པའོ།། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་དྲུག་ནི། སྡུག་བསྔལ་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱུར་སྟོན་པ། ཐར་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ། གོམས་ན་སླ་བར་བསྟན་པ། བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ། དེ་ལྟར་བཟོད་ན་དཔའ་བོའི་དམ་པར་བསྟན་པ། སྡུག་བསྔལ་ཕན་ཡོན་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་།།
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་།།
སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད།།
དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་བརྟན་པར་མཛོད།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་ཤིང་དེ་ཡང་དགེ་བའི་བློ་ལ་རག་ལས་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་བའི་བློ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་རེ་

འབྱུང་བར་ཟད་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་སྡིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཆེས་མང་བས་འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

ཡང་དག་པར་ན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་བདེ་བར་འཛིན་པ་འདི་དག་ཡང་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྡན་པ་ཙམ་འདི་ཁོ་ན་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྡུ་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་འདི་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ངེས་འབྱུང་འདི་མེད་ན་ཐར་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད་ལ། སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐར་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི།

དཀའ་ཟློག་དད་དང་གྟ་པ།།
བསྲེགས་དང་བཅད་སོགས་ཚོར་བ་ནི།།
དོན་མེད་བཟོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི།།
དོན་དུ་བདག་གོ་ཅི་ཕྱིར་སྡར།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀའ་ཟློག་ཞེས་སོགས་ལ། སྔོན་ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་ཕམ་པའི་
ཚེ་དབང་ཕྱུག་རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཤར་ན་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ནས་འདིས་གྲོགས་བྱས་ན་
བདག་ཅག་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བགྲོས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་
ལྷ་མོ་ཨུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེས་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེས་དབང་ཕྱུག་ལ་གཡོ་བསྟན་པ་ན་ཅི་
ཞིག་ན་མིག་ཟུར་ཙམ་བལྟས་པ་དང་སླར་ཤ་དྲོད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རེག་པས་དབང་ཕྱུག་
ཆགས་ཏེ་ཁྲོ་ཤུག་ཏུ་གྱུར་པར་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་གྲགས་ལ། ནང་པའི་རྒྱུད་དག་ལས་ཀྱང་དེ་
གཉིས་ལས་ནག་པོ་ཆེན་པོ་དང་དཔལ་ལྷ་མོ་སྐྱེས་ཏེ་ནག་པོ་ཆེན་པོས་ཕེང་དྲིལ་བ་དང་ལྷ་
མོའི་ལྟེ་བ་ལ་ལྷའི་རྫོང་བཅས་པས་ལྷ་མིན་བཅོམ་མོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དཀའ་ཐུབ་
ཟློག་པའི་ཕྱིར་ཨུ་མ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཟློག་མ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེ་མགུ་ན་ཐར་པ་འཐོབ་པོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་དག་དེ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལ་
སོགས་པ་སྲེག་པ་ཞིག་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་ངུར། དཀའ་ཟློག་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་
ཆུང་མ་སྟེ་ཨུ་མའོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨུ་མ་སྤྲུལ་ནས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ལས་
ཟློག་གོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་དང་།

ཀཊྚ་ཊ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་སྟེ་དེ་ན་སྔོན་གྱི་ལོག་པའི་
གྲགས་པ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་གིས་
དེའི་མིང་ཐོག་མར་བྲིས་ཏེ་མཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་
གཟས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་དུ་མགོ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ།

དེ་ལྟར་དོན་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་ན་བདག་གིས་དོན་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་བསམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མ་ཕ་སྐྱེས་ལྟ་བུའི་བློ་དོར་ཞིག་པའོ།།

གསུམ་པ་གོམས་ན་སླ་བར་བསྟན་པ་ནི།

གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི།།
དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་གོམས་པས།།
གནོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོམས་ན་སོགས་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་བཟོད་ཀྱང་མགོ་བོ་གཅོད་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། གོམས་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལ་གོམས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ན་དཀའ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་ཡང་གོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་གནས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། ཡབ་

སྲས་མཛལ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆིས་ཏེ། དེ་གང་གིས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཤ་སྟག་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་མི་སྐྱོང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ལགས་བདེ་བ་ཡང་མ་ལགས་པའི་ཚོར་བ་ཡང་མི་སྐྱོང་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནོད་པ་ནས་ཀར་ཤ་པ་ཎ་ཙམ་དུ་བཏུབས་སམ་འབྲས་ཕྱེ་ལྟར་བཙོས་སམ་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་མཉེས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་གོ། ཞེས་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་དོ།།

འོན་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་འཆར་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་གོམས་པའི་བདེ་བར་འཆར་རམ། སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བར་འཆར། དང་པོ་ལྟར་ན། སྲིད་པ་ན་བདེ་བ་མེད་པ་དང་འགལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སོ་སྐྱེས་དེ་ཉམས་སུ་བླང་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚེ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ལ། སྒོམ་པའི་ཚེ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བཏང་སྙོམས་གང་དུ་བསྒོམས་པ་དེར་འཆར་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁས་རྒྱལ་སྲིད་ནས་ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་རྣམས་དང་པགས་པ་དང་ཤའི་བར་དུ་བྱིན་པས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་གྱུར་ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་བདེ་སྡུག་ནི་འཛིན་སྟངས་ལས་སོ་སོར་འདུ་ཤེས་པར་ཟད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་དང་དེར་གནས་པ་

ཞིག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་བས་ན་འགོར་བ་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་འཛིན་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་སེམས་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་འདི་དག་ལའང་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་སྟོང་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པར་བལྟས་ཏེ་སྦྱངས་པས་དེ་དང་དེར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི། དོན་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམས་ཏེ་དོན་ལྡན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་བྱ་བ། གཟི་རིག་མི་བྱ་བ། དཔའ་བ་དང་སྟར་མའི་དཔེ་བསྟན་པ། དོན་བསྡུས་ཏེ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྦྲུལ་དང་ཤ་སྦྲང་དག་དང་ནི།།
བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་ཚོར་བ་དང་།།
གཡན་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི།།
དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཅིས་མ་མཐོང་།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དུག་སྦྲུལ་དང་དུག་སྦྲང་སོགས་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཟོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་མ་ཚང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཡན་པ་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དབང་མེད་དུ་མྱོང་ཞིང་མི་བཟོད་མཐུ་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཞི་རིག་མི་བྱ་བ་ནི།

ཚ་གྲང་ཆར་དང་རླུང་སོགས་དང་།།
ནད་དང་འཆིང་དང་བརྡེག་སོགས་ལ།།
བདག་གིས་གཞི་རིག་མི་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནོད་པ་འཕེལ།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་རབ་རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་རིག་སྤངས་ཏེ་རྐྱེན་ཅིས་ཀྱང་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱ་ལ། གཞི་རིག་དང་བཟོད་སྲན་གཉིག་འང་གོམས་པའི་ཕྱ་བ་ཅན་ཏེ། དེས་ན་གཞི་རིག་གོམས་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བཟོད་སྲན་ལ་གོམས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དཔའ་བ་དང་སྟོར་མའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི།

ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན།།
དཔའ་བརྟན་ལྷག་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ཡོད།།
ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན།།
བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད།། ༡༧

དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་།།
སྟོར་མའི་ཚུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྟོར་མ་དག་ནི་གཡུལ་ངོར་གཞན་ལ་ཁྲག་བྱུང་བ་མཐོང་བས་བརྒྱལ་འགོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དཔའ་བ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ལ་རྨ་བྱུང་ན་ལྷག་པར་ཞེ་སྡང་གིས་དཔའ་བའི་བློ་སྐྱེས་ཏེ་རྨལ་ཧི་མི་སྙམ་པར་ཕ་རོལ་འཇོམས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ངང་གིས་བརྟན་པ་དང་སྟོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ནས་དཔའ་བ་ལ་གོམས་པ་དང་སྟོར་བ་ལ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་གདམས་པ་ནི།

དེ་བས་གནོད་པ་ཁྱད་བསད་ཅིང་།།
སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱོས།། ༡༨
མཁས་པས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ཡང་ནི།།
སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྙོག་མི་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པར་ཁྱད་དུ་བསད་དེ། ཅིས་ཀྱང་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཡང་སེམས་བཟོད་པས་དང་བར་བྱའི་ཞེ་སྡང་གིས་རྙོག་པར་མི་བྱའོ།།

ལྔ་པ་དེ་ལྟར་བཟོད་ན་དཔའ་བོའི་དམ་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་གཡུལ་འགྱེད་ལ།།
གཡུལ་འགྱེད་ཆེ་ན་གནོད་པ་མང་།། ༡༩

སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས།།
ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དགྲ་འཇོམས་པ།།
དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ།།
ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པའོ།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བོ་དཔུང་ཆེན་པོ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་ན་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲིམ་དགོས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པའི་རྣམ་པ་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སྙམ་པས་ཁྱད་དུ་བསད་དེ། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་འདས་པའི་དཔའ་བོ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བའི་མི་ལ་སོགས་པ་གསོད་པ་དེ་ནི་ཤི་བའི་རོ་ལ་མཚོན་འདེབས་པ་ལྟར་ཟད་ཀྱི་དཔའ་བོར་བརྗོད་མི་རིགས་སོ།།

དྲུག་པ་སྡུག་བསྔལ་ཕན་ཡོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི།།
སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད།།
འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ།།
སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ།། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཏེ་སེམས་སྐྱོ་བའི་དབང་གིས་ང

རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པ་སེལ་བ་དང་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྡིག་པར་ཤེས་ཤིང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བར་ཤེས་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕ་རོལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པ། རང་དབང་གི་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པ། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཁྲོ་བ་ཟློག་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ། དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲུབས། གནོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན། རྐྱེན་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི།།
འབྱུང་གནས་ཆེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར།།
སེམས་ཡོད་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ།།
དེ་དག་ཀུན་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐུལ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་དཀྲུགས་པ་དང་སྐྱེས་བུས་མཚོན་ཆ་བརྒྱབ་པ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་མཚུངས་པ་ལས་མཁྲིས་སོགས་ལ་མི་ཁྲོ་བར་སྐྱེས་བུ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ། དེ་གཉིས་ག་འང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐུལ་བར་མཚུངས་ཏེ་མཁྲིས་སོགས་ཀྱང་ཟས་སྤྱོད་དང་དུས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་ཁྲོ་བ་ཡང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲུབས་པ་ནི།

དཔེར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་།།
ནད་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་།།
ནན་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ༢༣

ཁྲོ་བར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་།།
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་གྱི་ནར་ཁྲོ།།
བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་།།
ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༢༤

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཉེས་པ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་དང་།།
སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ།།
དེ་ཀུན་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་།།
རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༢༥

ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་རྐྱེན་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཡང༌།།
བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་པ་མེད།།
དེས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བདག་སྐྱེད་ཅེས།།
སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ན་མཁྲིས་སོགས་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་དབང་མེད་པར་ཁྲོ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་གིས་ནི་འདི་ལ་ཁྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསམས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཁྲོ་བའི་རྐྱེན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་གནོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མི་སེམས་ཤིང་ཁྲོ་བ་དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མི་རིག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་བལྟོས་པ་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་རང་དབང་གི་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བཀག རིག་པ་ཅན་པ་བཀག དོན་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང༌།།
བདག་ཅེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ཉིད་བདག་ནི་འགྱུར་བྱ་ཞེས།།
ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད།། ༢༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་རྒྱང་འདོད་དང་། །བདག་ཅེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་པས་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཆ་མཉམ་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མིན་པ་ཐེམ་པོ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་སེམས་པ་དང་བཅས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པ་དང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་ཀུན་ནས་བཏགས་པ་དེའོ། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་རྣམས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གྲངས་ཅན་པའི་དོགས་པ་སྟོན་བསྒྲུས་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ནི། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སམ། བདག་གིས་རྣམ་འགྱུར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ཐེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་མེད་ན།།
དེ་ཚེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་བདག་དང་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་ཞེས་

དྲིའོ། །སྐྱེས་ན་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་དགོས་པས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །མ་སྐྱེས་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་མེད་ན་དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་རྣམ་འགྱུར་དེ་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་ན་དེའི་ཐེམ་གཉེར་བགྲང་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད།

ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེངས་འགྱུར་བས། །
འགག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་བདག་དེ་གཙོ་བོས་གཏད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཡུལ་རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་བདག་དེ་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་བདག་དེ་མེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དེ་ཆུ་ལ་ལོངས་མི་སྤྱོད་ཅིང་ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་མེ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བདེ་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚེ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་འགགས་ནས་སྒྲའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་སྐྱེ་འགག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་བདག་དེ་གཟུགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་རེ་རེ་ཞིང་ནམ་དུའང་འགག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ་ཨུཏྤ་ལ་འཛིན་པ་ན་ཁ་མ་བྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྙིང་པ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་འབབ་ཞིག་ལུས་པ་དང་དེ་མ་སྨིན་པ་དང་སྨིན་པ་རྣམས་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པ་ན་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་འགག་ཅིང་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་རིག་ཡང་སྐྱེ་འགག་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རིག་པ་ཅན་པ་བཀག་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ལས་གཞན་རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་དེ་ནི་རྟག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ་དང་ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ལ། སེམས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བས་སེམས་པར་བྱེད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་བདག་དེ་རྟག་ན་ནི།།
མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་མངོན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ནི་གནོད་པ་སོགས་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་རྐྱེན་སེམས་པ་སོགས་དང་ཕྲད་པས་གནོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

རྐྱེན་གཞན་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་ཡང་།།
འགྱུར་བ་མེད་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད།། ༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་རི་རབ་དང་ཕྲད་པས་ནམ་མཁའ་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་བདག་དེ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་དོར་ནས་སེམས་པ་དང་བཅས་པས་གནོད་པ་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་མ་དོར་བར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན།

བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་སྔོན་བཞིན་ན།།
བྱེད་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས།།
དེ་ཡི་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས།།
འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཡོད།། ༣༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ནའང་རྟག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་པ་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཤིང་བྱར་ཡོད་དམ་སྟེ་ཐགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཚོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐགས་སུ་བཏག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་བྱེད་པ་པོ་བདག་དེ་ལ་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐགས་མཁན་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་།།
དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད།།
དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི།།
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་མི་འགྱུར།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པས་ན་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་ཆུ་ལས་ཟླ་བ་དང་མེ་ལས་དུ་བ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རིག་སྟེ་གང་ལ་ཁྲོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་གང་གིས་ཁྲོ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཁྲོ་བ་བཟློག་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

གང་གིས་གང་ཞིག་བཟློག་བྱ་སྟེ།།
བཟློག་པའང་རིགས་པ་མིན་ཞེ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཐམས་ཅད་སྒྱུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བློག་པ་པོ་གང་གིས་བཟློག་བྱ་གང་ཞིག་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། བཟློག་བྱ་དང་བློག་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྲོ་བ་བློག་པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྣམས།།

རྒྱུན་ཆད་འགྱུར་འདོད་མི་རིགས་མེད།། ༣༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཟློག་བྱའི་ཁྲོ་བ་དང་། བློག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། བློག་པ་པོའི་གང་ཟག་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཡང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྱུལ་འཛིན་གྱི་བློས་བྲོས་པ་ན་གཡང་དུ་ལྷུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཁྲོ་བ་འདིས་ངན་སོང་གི་གཡང་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་ལ། སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་ལོག་པ་ན་འཇིགས་པ་མེད་པ་ལྟར་ཁྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གློ་བུར་བ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གློ་བུར་བས་བཟློག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དང་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐག་ཁྲ་ཡིན་གྱི་སྦྲུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལྟར་ཁྲོ་བ་བློག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་བས་དགྲ་འམ་མཛའ་ཡང་རུང་།།

མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན།།

འདི་འདྲའི་རྐྱེན་ལས་གྱུར་ཏོ་ཞེས།།
དེ་ལྟར་སེམས་ཏེ་བདེ་བར་མནོས།། ༣༣

གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྲུབ་འགྱུར་ན།།
འགའ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས།།
ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
སུ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། ༣༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཁྲོ་བའི་ཡུལ་མིན་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་མ་ཚོགས་ན་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་རིགས་ཀྱང་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱི་མ་འདི་ཞར་བྱུང་གི་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ།།

འགྲེལ་པ་དུ་མར་རྒྱུ་མེད་དུ་རང་གར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་འབྲུ་བསྣན་མོད་ཀྱང་འགའ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རང་དགའ་བ་སྟེ་བསམས་པས་འགྲུབ་ན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ།།

དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདི་དག་བདག་ལ་གཞི་ཡང་བཟོད་དོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚིག་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཡང་སླར་མི་གཞི་བ་དང་། ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བརྡེགས་ཀྱང་སླར་མི་བརྡེག་པ་དང་། སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྨྲོས་ཀྱང་སླར་མི་སྨྲོ་བ་དང་། བསམ་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁྲོས་ཀྱང་སླར་མི་ཁྲོ་བ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བཟོད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་གནོད་པ་ལ་ཧེ་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་སྟོན་པ་ལ་བཞི། གནོད་བྱེད་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དཔྱད་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་བསྟན་པ། གནོད་བྱེད་དེ་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ཡིན་ཡང་གནོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྨྲོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བག་མེད་པས་ནི་བདག་ལ་བདག།
ཚེར་མ་ལ་སོགས་གནོད་པ་བྱེད།།
བུད་མེད་ལ་སོགས་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།།
རྨ་ཞིང་ཟས་གཅོད་ལ་སོགས་བྱེད།། ༣༥

ཁ་ཅིག་འགག་ཅིང་གཡང་སར་མཆོང་།།
དུག་དང་མི་འཕྲོད་ཟ་བ་དང་།།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་སྤྱོད་པ་ཡིས།།
རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད།། ༣༦

གང་ཚེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་བས།།
བདག་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ།།
དེ་ཚེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ།།
གནོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ༣༧

ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟ་བུར།།
བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་ལ།།
སྙིང་རྗེ་བསྐྱེ་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་།།
ཁྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཚིག། ༣༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བག་མེད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རྗེས་གཞན་མ་བལྟས་པར་ཟས་ནོར་རམ་བུད་མེད་སོགས་འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་སྣ་རེའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་མི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལ་མཚོན་བརྡེག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྡུག་པའི་བུ་སོགས་

ཀྱང་གསོད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཅིས་མི་བྱེད། འདི་ལྟར་སྨྱོན་པ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ལ་སུ་ཞིག་ཁྲོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དཔྱད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཚེ་བྱེད་པ།།
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྲོ་བ་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ།།
སྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ།། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བའི་ཕྱིར་མེ་སྦར་ནས་ཚ་བ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་བསྙེན་ནས་དེ་ཁྲོ་བ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།།

འོན་ཏེ་སྐྱོན་དེ་གློ་བུར་ལ།།
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ངེས་ན་ཡང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྲོ་བ་གློ་བུར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ན་ནི།

འོནའང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ།།
མཁའ་ལ་དུད་འཐུལ་བཀོན་པ་བཞིན།། ༤༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་དུད་པ་འཐྲུལ་བ་ན་ནམ་མཁས་ཉེས་སོ། །ཞེས་བཀོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དུ་བས་མིག་ཚ་བར་བྱེད་པ་ནི་དུ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཀོལ་ཏེ།།
གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁྲོ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱུག་པ་སོགས་བསྣུན་པ་ལ་ཁྲོ་ན་དབྱུག་པ་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ། །དེ་སྐྱེས་བུས་བསྣུན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་བྲད་པས།།
ཉེས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་རིགས།། ༤༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་འང་ཞེ་སྡང་གིས་བྲད་པས་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་བ་རིགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་བུའི་ཞེ་སྡང་ནི་བདག་གིས་མི་མཐོང་ལ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྡང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ཞེ་སྡང་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྔོན་གྱི་ལེ་ལན་ཡིན་པར་བསྟན། གནོད་བྱའི་ལུས་བཟུང་བས་ཉེས་པར་བསྟན། རང་གི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་གིས་སྔོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ།།
འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས།།

དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ།།
བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།། ༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་ཡང་བདག་གིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མང་དུ་མྱོང་ནས་ད་ལྟ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གནོད་པ་འདི་མྱོང་བ་ཡིན་ན། ཡང་ད་ལྟ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱས་ནས་ཕྱིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དུས་འདི་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་གནོད་པ་ལན་གྲངས་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ་མྱོང་བར་བྱེད་དམ་ཅི་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་གནོད་བྱའི་ལུས་བཟུང་བས་ཉེས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས།།
གཉིས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།།
དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ཕྱུང་ན།།
གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ།། ༤༣

ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ།།
རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྡུག་བསྔལ་ཅན།།
སྲེད་ལྡོངས་བདག་གིས་བཟུང་གྱུར་ན།།
དེ་ལ་གནོད་པ་སུ་ལ་ཁྲོ།། ༤༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་གིས་ལུས་རགས་པ་གདོས་བཅས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་འདི་བཟུང་བས་གཞན་གྱིས་མཚོན་རྡེག་པར་ཟད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་ནི་སུས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་པས་འབེན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་རང་གི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ནི།

བྱིས་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་།།
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ལ་བརྐམས་པས་ན།།
རང་གི་ཉེས་པས་གནོད་གྱུར་པ།།
གཞན་ལ་བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༤༥

དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་།།
རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར།།
རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་ན།།
གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ།། ༤༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཚིག་པར་མི་འདོད་ཀྱང་མེ་ལ་ནན་གྱིས་མཆོང་བའི་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་པ་ལ་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་ཟད་པ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་གཞན་ལ་ཁྲོར་མེད་དོ།།

བཞི་པ་གནོད་བྱེད་དེ་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ཡིན་ཡང་གནོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱོང་བར་བསྟན་པ་ལ་ལྔ། མདོར་བསྟན། གསལ་བར་བཤད། ཕན་བཏགས་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན། རང་སེམས་བསྲུངས་ན་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་བསྟན། ལན་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་བྱས་ནས།།
བདག་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ།།
དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་འདོང་ན།།
བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརླག་གམ།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་བསྐུལ་ཏེ་གནོད་པ་བྱས་མོད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་དགོས་པས་ན་བདག་གིས་གནོད་བྱེད་བརླག་པར་བྱས་ཟིན་པས་ལན་ཆེས་ཆེབ་བསླན་ཟིན་གྱིས་ལན་གཞན་སླན་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི།

འདི་དག་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ནས།།
བཟོད་པས་བདག་སྡིག་མང་དུ་འབྱང་།།
བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ནི།།
ཡུན་རིང་སྡུག་བསྔལ་དམྱལ་བར་འདོང་།། ༤༨

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་ནི་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ།།
དེ་དག་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ན།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར།།
མ་རུངས་སེམས་ཁྱོད་ཁྲོ་བར་བྱེད།། ༤༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ལ་བདག་གིས་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་བདག་གི་སྡིག་པ་མང་དུ་འབྱང་ཞིང་དགེ་བ་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཚུར་ཕན་ཆེར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ།

བཞི་པ་རང་སེམས་བསྲུངས་ན་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་ལ་བསམ་པ་ཡི།།
ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དམྱལ་མི་འགྲོ།
གལ་ཏེ་བདག་གིས་བདག་བསྲུངས་ན།།
དེ་དག་ལས་འདིར་ཅི་ཞིག་བྱུང་།། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་ངན་འགྲོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདག་ལ་རག་ལས་པས་ན་བདག་ཡང་དེར་སྐྱེ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཁྲོའོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་གཞན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་མེད་

ཅིང་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ཡོད་ན་བདག་ངན་འགྲོར་ག་ལ་འགྲོ་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བདག་བསྲུངས་ན་གནོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་མི་ནུས་ཤིང་སེམས་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་བསྐྱེད་མི་ནུས་སོ།།

ལྔ་པ་ལན་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནི།

འོན་ཏེ་ལན་དུ་གནོད་བྱས་ན།།
དེ་དག་བསྲུངས་པར་མ་གྱུར་ལ།།
བདག་གི་སྤྱོད་པའང་ཉམས་པར་འགྱུར།།
དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འགྱུར།། ༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱས་ན་བདག་གིས་བདག་མ་བསྲུངས་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་ན་བདག་ཉིད་སྲུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བརྙས་སོགས་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི། བརྙས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟན། གཞན་སྨང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟན། རྙེད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན། གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་པ་ལའང་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས།།
སུས་ཀྱང་གང་དུའང་གཞོམ་མི་ནུས།།
ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན།།
ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་གནོད།། ૫૨

བརྙས་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་དང་།།
མི་སྙན་པ་ཡི་ཚིག་དེ་ཡིས།།
ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན།།
སེམས་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཁྲོ།། ૫૩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྙས་པ་སྟེ་བཀུར་སྟི་ལས་ལོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་མོ་སྟེ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་སྨྲ་བ་དང་། མི་སྙན་པ་སྟེ་གཞན་ལ་བདག་གི་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ལུས་ལ་མི་གནོད་ཅིང་སེམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བས་གཞོམ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ཁྲོའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་གཞན་སྡང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ།།
དེས་ནི་ཚེ་འདིའམ་ཚེ་གཞན་ལ།།

བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན།།
བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་མི་དགའ་བ་དེས་ཀྱང་བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་དེ་མི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྲུ་ལ་ལྡན་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བར་ཟད་དོ། །དེས་བདག་གི་རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་ཁྲོ་འོ་ཞེ་ན།

གསུམ་པ་རྙེད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རྙེད་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན། ལོག་འཚོས་གསོན་པ་བས་ཤི་ན་ལེགས་པར་བསྟན། འཆི་བ་ལ་རྙེད་པས་མི་ཕན་པར་བསྟན། རྙེད་པ་ལ་ཞེན་ན་སྡིག་པ་འཕེལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།།
གལ་ཏེ་འདི་དག་མི་འདོད་ན།།
བདག་གི་རྙེད་པ་འདིར་འདོར་གྱི།།
སྡིག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ཚེ་ཕྱི་མར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་ན་ལུས་ཀྱང་ཤུལ་དུ་བོར་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོར་འགྲོ་ན་རྙེད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་འཁྱེར་དུ་ཡོད་དེ་ལས་དགེ་སྡིག་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པ་སྐབས་དེར་གྲོགས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གསོན་པའི་དུས་རྙེད་པ་སྣ་རེའི་ཆེད་དུ་ཡང་དཀའ་བ་དང་སྡིག་པ་མང

པོས་བསླུབས་མོད་ཀྱང་རྙེད་པ་དེ་འགྲུབ་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ། གྲུབ་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དབྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་དུ་བྱུང་ཡང་འཆི་བའི་ཚེ་རྙེད་པ་དེ་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཁོ་ན་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལོག་འཚོས་གསོན་པ་བས་ཤི་ན་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་ཉིད་དེ་རིང་ཤི་ཡང་སླའི།།
ལོག་འཚོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་།།

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་འཆི་བ་ལ་རྙེད་པས་མི་ཕན་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་།།
འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡིན།། ༥༦

རྨི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྤྱོད་ནས།།
སད་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་དང་།།
གཞན་ཞིག་ཡུད་ཙམ་བདེ་སྤྱོད་ནས།།
སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ།། ༥༧

སྲིད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་།།
བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད།།
ཚེ་རིང་ཚེ་ཐུང་གཉིས་ཀ་ཡང་།།
འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད།། ༥༨

རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།།
ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་།།
ཆོམ་པོས་ཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ།།
སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། ༥༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕྲུལ་སྒྲོང་ཙམ་དུ་སྣང་ཡང་དེ་མ་ཐག་མི་བདེན་པར་འགགས་ཏེ་ཕྱིས་དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། རྨི་ལམ་དུ་བདེ་སྡུག་ཅི་སྒྲོང་ཡང་སད་པ་ན་མི་སྣང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་སྡུག་ཚེ་རིང་ཐུང་རྙེད་མ་རྙེད་སོགས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བར་ཟད་དེ། ཚོང་པ་ཆོམ་པོས་བཅོམ་པ་ལྟར་འཆི་བདག་གི་ཆོམ་པོས་བཅོམ་པ་ན་མགོན་སྐྱབས་ཀྱི་གོས་མེད་ཅིང་དགེ་བའི་ནོར་མ་ཁྱེར་བའི་སྒྲེན་མོ་ལག་སྟོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་རྙེད་པ་ལ་ཞེན་ན་སྡིག་པ་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྙེད་པས་གསོན་གྱུར་ན།།
སྡིག་ཟད་བསོད་ནམས་བྱ་ཞེ་ན།།
རྙེད་པའི་དོན་དུ་ཁྲོས་གྱུར་ན།།
བསོད་ནམས་ཟད་སྡིག་མི་འགྱུར་རམ།། ༥༠

གང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་པ།།
དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཉམས་གྱུར་ན།།
སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི།།
གསོན་པོ་དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་སྔར་རྙེད་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་རྙེད་པ་དེས་ཕྱིས་དགེ་བ་བྱའོ་ཞེ་ན། རྙེད་པའི་དོན་དུ་ཁྲོ་བ་སོགས་སྡིག་པ་བསགས་པ་དེས་བསོད་ནམས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། རྙེད་པ་དེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་པའི་སྔར་བདག་འཆིབར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཡང་གཏོལ་མེད་ལ། བསོད་ནམས་སྔ་མ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་དེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་ལ། གྲུ་ནི་ཆུ་བོ་ལས་བརྒལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བཟུང་བར་ཟད་ལ། གང་གི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་གསོན་པའི་

དགེ་བ་ཉམས་ན་སྡིག་པ་འཕེལ་བའི་གསོན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙེ་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དད་མེད་པས།།
མི་སྙན་སྨྲ་ལ་ཁྲོ་ཞེ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་སྙན་པར་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་བདག་ལ་མ་དད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཁྲོའོ་ཞེ་ན།

གཞན་ལ་མི་སྙན་བརྗོད་ཡང་ཁྱོད།།
དེ་བཞིན་ཅི་སྙེ་ཁྲོ་མི་བྱེད།། ༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་མི་སྙན་པར་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཞན་ལ་མ་དད་པ་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པས་དེ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ།།

མ་དད་གཞན་ལ་རག་ལས་པས།།
དད་པ་མེད་ལ་ཁྱོད་བཟོད་ན།།
ཉོན་མོངས་སྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའི།།
མི་སྙན་སྨྲ་ལ་ཅིས་མི་བཟོད།། ༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མ་དད་པ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་པས་གཞན་ལ་དད་པ་མེད་པ་ལ་ཁྲོད་བཟོད་ན་བདག་ལ་དད་པ་མེད་པ་ལའང་བཟོད་པར་རིགས་ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བདག་ནི་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན་པས་སུ་ལའང་མི་སྣན་པར་བརྗོད་པ་མེད་ལ། བརྗོད་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བསྒྱུལ་ཏེ་བླ་རྫོལ་ཙམ་དུ་ཟད་ན་ཡང་དག་པར་སུས་ཀྱང་སུ་ལ་དམད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད། ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་ནས།

གཉིས་པ་བདག་གི་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་སྒོམ་པ་དང་། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པས་སྒོམ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐུ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་ལ།།
འཇིལ་ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལའང་།།
བདག་གིས་ཞེ་སྡང་མི་རིགས་ཏེ།།
སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་གནོད་མི་མངའ།། ༦༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་བཅོས་པ་སོགས་ནི་སྐུ་གཟུགས་ཡིན་ལ། ལམ་དང་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་སུ

བྱས་པ་ནི་མཚོད་རྟེན་ཏེ་པི་སྒྲ་དང་། ཁང་བུ་ལྷ་བུ་དང་། རྒྱལ་མཚན་ལྷར་གྲགས་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་རྣམས་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོའི་ཡི་གེའི་མཚན་མ་ལཉྩ་ལ་སོགས་པར་བྲིས་ཏེ་གླེགས་བམ་དུ་བྱས་པ་ནི་དམ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། བསླབ་པ་གསུམ་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་དམ་ཆོས་དངོས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་སྐུ་གཟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་དང་གླེགས་བམ་དེ་དག་གཞིག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དག་ལས་ཟློག་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་བསྟན་པ་གཞིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་མ་གུས་པས་དམད་ཅིང་ཞེ་སྡང་བར་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལས་ཟློག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེ་སྡང་བའི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་དེ་དག་ལ་ནི་གནོད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར།

བླ་མ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་།།
བཤེས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་རྣམས་ལའང་།།
སྔ་མའི་ཚུལ་གྱིས་རྐྱེན་དག་ལས།།
འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་ཁྲོ་བ་བཟློག། ༦༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་ཕ་མ་དང་རིགས་ཀྱི་རྒན་རབས་སོགས་བླ་མའི་གནས་རྣམས་དང་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཡང་།

མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི།།
འབྱུང་གནས་ཆེའི་མི་ཁྲོ་བར།།
སེམས་ཡོད་རྣམས་ལ་ཅིས་ཏེ་ཁྲོ།།
དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐུལ།།

སོགས་དང་།

དེ་བས་དགྲའམ་མཛའ་ཡང་རུང་།།
མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན།།
འདི་འདྲའི་རྐྱེན་ལས་གྱུར་ཏོ་ཞེས།།
དེ་ལྟར་སེམས་ཏེ་བདེ་བར་མནོས།།

ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་སྔར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་ཁྲོ་བ་བཟློག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པས་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་བཞི། སེམས་ཡོད་ལ་བཀར་ཏེ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གིས་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་།།
སེམས་མེད་གཉིས་ཀས་གནོད་བྱས་ན།།
སེམས་ཡོད་ཅེས་ཏེ་བཀར་ཏེ་བཀོན།།
དེ་བས་གནོད་པ་བཟོད་པར་གྱིས།། ༦༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་དགྲས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་མེད་པའི་འབྱུང་བ་དང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཁྱད་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བེམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་ལ། སེམས་ལྡན་ཁོ་ན་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་ཁྲོ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི།

ལ་ལ་རྨོངས་པས་ཉེས་པ་བྱེད།།
ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ་ཁྲོས་གྱུར་ན།།
དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ།།
སྐྱོན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན།། ༦༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྲོས་ཤིང་ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ལན་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ལས་སུ་

སྐྱོན་དང་བཅས་པ་དང་སུ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མི་རྙེད་དོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེས་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རང་གིས་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི།

གང་གིས་གཞན་དག་གནོད་བྱེད་པའི།།
ལས་དེ་སྔོན་ཆད་ཅི་ཕྱིར་བྱས།།
ཐམས་ཅད་ལས་ལ་རག་ལས་ན།།
བདག་གིས་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་བགོན།། ༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་གནོད་བྱ་གང་དག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་ཚེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དག་གམ་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་གཞན་དག་ལ་རྡེག་པ་དང་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུས་གཞན་དག་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཟད་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་ཞེས་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན་ལས་ལ་མི་ཁྲོ་བར་གནོད་བྱེད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ། ཞེས་པའོ།།

གལ་ཏེ་ལས་ལ་ཁྲོའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐོང་བྱ་མིན་པས་དམིགས་པར་མི་ནུས་ལ་ཁྲོས་པས་དེ་གཞོམ་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཁྲོས་པ་དོན་མེད་ལ་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་དེ་ནི་འགྱོད་པས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ལ་དགོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་།།
ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སུ།།
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ནི།།
བསོད་ནམས་དག་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་བྱ།། ༦༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཁྲོ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱམས་པ་ལ་གནས་པས་བདག་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་སྟོན་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། སྒོ་གང་གི་ཐེམ་པ་ལ་ཞབས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱིམ་དེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་མི་ཉམས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལས་ལྡོག་པ། དོན་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཚིག་གྱུར་པའི་མེ།།
ཁྱིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི།།
རྩྭ་སོགས་གང་ལ་མཆེད་བྱེད་པ།།
དེ་ནི་ཕྱུང་སྟེ་དོར་བ་ཡིན།། ༧༠

དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ནས།།
ཞེ་སྡང་མེ་ནི་མཆེད་གྱུར་པ།།
བསོད་ནམས་འཚིག་པར་དོགས་པ་ཡིས།།
དེ་ནི་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར།། ༧༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱིམ་མེས་ཚིག་པ་ན་བུད་ཤིང་བསྣུན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཡོ་བྱད་འཚིག་པར་དོགས་པས་གང་ལ་མཆེད་པའི་རྩ་སོགས་དོར་ཞིང་ས་དང་ཆུས་དགབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྡང་གི་མེ་འབར་བ་ན་ཡང་ང་བདེན་གྱི་ཡུལ་བསྣུན་པར་མི་བྱ་ལ། བསོད་ནམས་འཚིག་པར་དོགས་པས་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རིག་པར་བྱས་ལ་དང་དུ་མི་བླང་བར་འདོར་ཞིང་བྱམས་སོགས་ཀྱི་སས་དགབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཆུས་བསད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ལྡོག་པ་ནི།

གསད་བྱའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ།།
གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས།།
གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས།།
དམྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས།། ༧༢

ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་ཡང་།།
བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་ནུས་ན།།
དེས་ན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ།།
ཁྲོ་བ་ཅིས་ཏེ་བཟློག་མི་བྱེད།། ༧༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཆེན་པོས་གསད་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལག་པ་ཙམ་བཅད་ནས་ཐར་བར་གྱུར་ན་ཆེས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་མིའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་ཕྱིས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ལེགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དུ་མར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་འདིའི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རྣམས་སུ་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙལ་སྤྱད་པ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དེར་སྔ་དྲོ་གཅིག་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་ཆེས་བསོད་ནམས་ལྷག་དུ་བྱུང་ལ། བསྐལ་པ་དུ་མར་ངན་སོང་གི་གནས་མྱོང་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་སྔ་དྲོ་གཅིག་ཀླད་པ་ན་བས་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མནར་བར་འགྱུར། ཤིན་ཏུ་མནར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཚེ་རབས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིར་འདྲེན་པའི་སླད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་འགྲུབ་པ་ནི།

འདོད་པའི་དོན་དུ་སྲེག་ལ་སོགས།།
དམྱལ་བ་སྟོང་ཕྲག་མྱོང་གྱུར་ཀྱང་།།
བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི།།
གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ།། ༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྙེད་བཀུར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ངན་ངོན་སྣ་རེའི་ཆེད་དུ་ཡང་མི་བྱ་བ་མེད་པའི་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བགྲང་དུ་མེད་པ་མྱོང་མོད་ཀྱི་རང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཁོ་ན་ཙམ་ལས་རང་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མ་ཕན་ནོ།།

འདི་ནི་དེ་ཙམ་གནོད་མིན་ལ།།
དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྲུབ་འགྱུར་བས།།
འགྲོ་བའི་གནོད་སེལ་སྡུག་བསྔལ་ལ།།
དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བརྙས་སོགས་འདི་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་གྱི་གནོད་པ་ཡང་མིན་པས་བཟོད་པར་ཡང་སླ་ཞིང་བཟོད་པར་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན། བཟོད་པའི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་

སྡུག་བསྔལ་དང་བརྙས་སོགས་ལ་བདག་གིས་རྟེན་པའི་མཆོག་རྟེན་པ་ལྟར་དགའ་བ་ཁོ་ན་བྱ་བར་རིགས་སོ།། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྟན་ནས།

གསུམ་པ་དགྲ་ལ་ཕེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་གསུམ་ནི། དགྲ་ལ་བསྟོད་གྲགས་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དགྲ་ལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ། དགྲ་ལ་རྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གིས་གཞན་ལ་བསྟོད་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་མི་བཟོད་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་བསྟོད་ནས།།
གལ་ཏེ་དགའ་བའི་བདེ་འཐོབ་ན།།
ཡིད་ཁྱོད་ཀྱང་ནི་དེ་བསྟོད་ནས།།
ཅི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དགའ་མི་བྱེད།། ༧༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གིས་མི་མཛའ་བ་དགྲར་བཟུང་བ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བས་བསྟོད་པ་ན་བསྟོད་ཡུལ་དེ་དགའ་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་ཅིང་དེ་གཉིས་མཛའ་བོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཁྱོད་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་ཁྲོ་བས་ནི་ཁྲོ་བ་པོ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ན་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་བར་ཡིད་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་དགྲ་བོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་བསྟོད་པར་གྱིས་

ཤིག་དང༌། དེས་རང་གི་ཁྲོ་བའི་མེ་ཞི་ཞིང་དགྲ་བོ་དེ་ཡང་དགའ་བ་འཐོབ་པས་བདག་དང་མཛའ་བོར་འགྱུར་བས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཉིག་དགའ་བ་དེ་ཅིས་མི་བྱེད།

ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི།།
བདེ་འབྱུང་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད།།
ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནང༌།།
གཞན་སྡུད་པ་ཡི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན།། ༧༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་འདི་ནི་བདེ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་ཞི་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་འདི་ནི་བསྟེན་པར་གནང་ལ་འདིས་ཕ་རོལ་གྱི་ཁྲོ་བ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གཞན་ཆོས་ཀྱིས་སྡུད་པའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་མི་བཟོད་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་འགྱུར་ཞེས།།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་བདེ་འདི་མི་འདོད།།
གླ་རྔན་བྱིན་སོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།།
མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཉམས་པར་འགྱུར།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་དང་ཡང་གི་སྙྲས་རང་ཡང་སྟེ་གཉིག་དེ་ལྟ་བུར་རྟོད་པ་མེད་ཅིང་ཁོན་ཞི་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་ཡང་དག་དུང་སེམས་ཁྲོད་དགྲའི་ཡིད་བདེ་ཞིང་རང་ཡང་ཁྲོ་བ་ཞི་བས་བདེ་བ་འདི་མི་འདོད་ན་ནི་སྔར་སེམས་ཁྲོད་ཀྱི་རྗེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་ལ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཟས་གོས་ཀྱི་གླ་རྔན་ཙམ་བྱིན་ནས་གསོས་མོད་ཀྱི་སེམས་ཁྲོད་དེ་ལྟར་མ་རུངས་པར་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཁྲོད་ཆད་པ་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་གང་ལ་བསྙེན་པའི་ལུས་འདི་ལ་གླ་རྔན་གྱི་ཟས་གོས་མི་སྟེར་བས་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ལ་ཡང་སེམས་ཁྲོད་བཀྲེས་སྐོམ་དང་འཁྱགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ལ། མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་སེམས་ཁྲོད་ཞེ་སྡང་གི་འབྲས་བུས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཁྲོད་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཇིགས་པའི་གནས་བསྟན་ཏོ།།

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ།།
གཞན་ལའང་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད།།
གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ།།
རང་ལའང་བདེ་བ་འདོད་མི་བྱེད།། ༧༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞན་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་ནི་སེམས་ཁྲོད་དགའ་ཞིང་མགུ་བས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་པོ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་ནས

གཞན་ལ་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད་ལ། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་དགྲ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་ནི་གཞན་ལ་བསྟོད་པ་དེ་མི་བཟོད་པས་སེམས་ཁྲོད་ཁྲོ་ཞིང་འཁྲུག་པས་འཕྲལ་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཕྱི་མར་དེའི་འབྲས་བུས་དམྱལ་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་ལའང་བདེ་བ་འདོད་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་རང་ཉིད་ལ་ཁྲེལ་བའི་ཚིག་གོ།

གཉིས་པ་དགྲ་ལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེར་འདོད་པས།།
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས།།
སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་རྙེད་ན།།
དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་བར་བྱེད།། ༨༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བོ་བདེ་བ་ན་སེམས་ཁྲོད་ཞེ་སྡང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔར་སེམས་ཅན་བདེ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་སེམས་ཅན་དགྲ་བོ་ཁོ་རང་གིས་བདེ་བ་རྙེད་པ་ལ། སེམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱའི་ཞེས་བོས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བར་བྱེད་དེ་དགྲ་བོ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་སམ་ཞེས་རང་ཉིད་ལ་དྲི་བའོ།།

གསུམ་པ་དགྲ་ལ་རྙེད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚིགས་བཅད་སྔ་མའི་དོན་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྟན་པ། གཞན་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་ཕན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་སྦྱིན་

པར་འདོད་ན་སྙིང་བཀུར་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན། བདག་གིས་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ན་རང་གིས་འཚོ་བ་སྙིད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན། དོན་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཆོད་འཚང་རྒྱ་བར།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅེ་ན།།
སྙིང་བཀུར་ངན་ངོན་ཙམ་མཐོང་ན།།
ཅི་ཕྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད།། ༤༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་དགོད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱི་བདེ་བ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེར་བར་ཁས་བླངས་ནས་འཕྲལ་གྱི་སྙིང་བཀུར་ངན་ངོན་ཙམ་ཞིག་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྙེད་ན་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ། ཅིའི་ཕྱིར་སྙིང་བཀུར་ངན་ངོན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་མིའམ་ཅི་ལ་སོགས་པའི་འཚོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདུད་རྩི་རོ་བརྒྱ་པ་གཙང་ཞིང་དག་པ་དང་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་གོས་རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་དུས་དང་མཐུན་པའི་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བལྟོས་ཏེ་མིའི་འཚོ་བ་ནི་ཡ་ང་ཞིང་མི་གཙང་བ་སྐྱེ་མང་ཞིག་ནི་སྲོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། འོམ་དང་མར་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཁམས་འདུས་པའི་སྙིང་པོར་ཟད་ལ། འབྲུ་རྣམས

ཀུང་མི་གཙང་བའི་ལྷུན་ལྷིན་པོ་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་ཞུབ་མ་དང་ཐྲལ་ཞིང་སྣར་རྫོང་འཐག་ཏུ་བྱས་པ་སོགས་རེ་རེའང་རྩོལ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོས་ཀུང་སྲད་བུ་ཕྲ་མོ་ནས་བཀལ་ཞིང་ཐགས་དང་ཚགས་སུ་བྱས་པ་སོགས་དཀའ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབས་མོད་ཀུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ཚར་ཡང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བདག་གིས་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ན་རང་གིས་འཚོ་བ་རྙེད་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གསོ་བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གསོ་བ།།
ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་བྱ་དེ།།
གཉེན་གྱིས་འཚོ་བ་རྙེད་གྱུར་ན།།
དགར་མི་འགྱུར་བར་སྐྲར་ཁྲོའམ།། ៨៩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོད་པར་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་རང་གིས་གསོ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ན་ཁོང་རང་སོ་སོས་འཚོ་བ་རྙེད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་པ་ནི།

དེ་ཅི་འགྲོ་ལ་མི་འདོད་ན།།
དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན།།
གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་ཁྲོ་དེ་ལ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད།། ៨༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བུས་རྙེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ན་ཕ་མ་ཆེས་དགའ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་རྙེད་བཀུར་དང་ལྡན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་རིགས་པའི་དོན་ཏེ། སེམས་ཅན་རང་གིས་རྙེད་པའི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཙམ་ཡང་བདག་གི་བློས་མི་ཐོངས་ཤིང་སེར་སྣ་བྱེད་ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་སྦྱིན་པར་ལྟ་ག་ལ་བྱེད། དེས་ན་གཞན་འབྱོར་བས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་ཁྲོ་བ་དེ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཀྱང་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་ཕན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཁྲོ་ན་རང་ཉིད་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ལ་འགྲན་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྙེད་དམ།།
སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་དུ་གནས་གྱུར་ཀྱང་།།

ཀུན་ཏུ་འང་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ན།།
བྱིན་མ་བྱིན་རྫུང་དེས་ཅི་བྱ།། ༢༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་བདག་གི་སྦྱིན་བདག་ལས་སྐྱེད་པ་བླངས་པས་བདག་གི་སྐྱེད་པ་ཆུང་ངུར་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱིན་ནམ་མ་བྱིན་ཡང་རྫུང་སྟེ་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་དབང་བ་མ་ཡིན་ན་ཁྱི་ལྟར་རང་མི་དབང་བའི་བདོག་པ་བསྒྲུངས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་ཁྲོ་ན་རང་ཉིད་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་པ་ནི།

བསོད་ནམས་དང་ནི་དད་པའམ།།
རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅིའི་ཕྱིར་འདོར།།
སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཛིན་ལ།།
གང་ཞིག་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་སྒྲོས།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆོས་བཞིན་གྱི་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་ཕྲག་དོག་མེད་པའི་བློ་དང་བསོད་ནམས་དང་དད་པ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་སྐྱེད་པ་ལ་ཞེན་པས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འདོར་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་པས་གལ་ཏེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཞེན་ནས་ཁྲོ་ན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་འདོད་པའི་རང་གི་སེམས་འདི་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ལ་འགྲན་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱོད་ནི་རང་གིས་སྡིག་བྱས་ལ།།
སྨྱ་ངན་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི།།
བསོད་ནམས་བྱས་པ་གཞན་དག་དང་།།
ལྷན་ཅིག་འགྲན་པར་བྱེད་འདོད་དམ།། ༨༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རང་གིས་ཁྲོ་བའི་སྡིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་གཞན་དག་ལ་འགྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས་ལ་འགྲན་སེམས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱེ་མ་ལེབ་མར་མེ་ལ་འགྲན་པ་ལྟར་རང་གི་དགེ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བམ་པོ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔལ་སྤྱོད་འཇུག་གི་བོད་དཔེ་མཐོང་བ་རྣམས་ན་གཞུང་གི་ཐོག་མར་བམ་པོ་དང་པོ་ཞེས་པ་མི་སྣང་ཡང་། འདིར་བམ་པོ་གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱའི་ཆུན་པོ་ལ་ཡོན་དང་བམ་པོར་བརྗོད་པ་ལྟར་གཞུང་ལ་ལྷག་ཆད་སྤང་བའི་ཕྱིར་བོད་དུ་བསྒྱུར་དུས་ལོ་པཎ་གྱིས་བམ་མཚམས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། བམ་པོ་ཆེ་ཚད་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། འབྲིང་སྟོང་གི་སུམ་ཆ་དང་། ཐ་མ་ཤླཽ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་བཞག་པ་ལས་འདིར་ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ལ་བམ་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བམ་ཚད་ཆེབ་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་གྱི་བམ་པོ་དང་པོ་རྫོགས་ནས་འདི་ནས་བམ་པོ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

ཐུག་པ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། དགྲ་ལ་གནོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པ་འགྲུབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དགྲ་ཞིག་མི་དགའ་ནའང་། །
དེ་ལ་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྨོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །
དེ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། ། ༨༧

ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་སྡུག་བསྔལ་དེ། །
གྲུབ་ནའང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
གལ་ཏེ་འཚེངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །
དེ་ལས་ཕྱུང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། ། ༨༨

ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། །
མཆིལ་པ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ། །
དེས་བཟུང་སེམས་དམྱལ་བུམ་པར་ཡང་། །
དམྱལ་བའི་བསྲུང་མས་བདག་འཚེད་ངེས། ། ༨༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བོ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་དེ་མི་དགའ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཁྱོད་དགའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བས་ལྟ་མི་ལ་མི་ཕན་པ་ལྟར། དགྲ་སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སེམས་གང་ལ་ཡང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱུང་ན་ནི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྲ་བོ་སྡུག་བསྔལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་བློ་ཡིད་སྨོན་ཙམ་དེས་ནི་དགྲ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བར་ཟད་དོ།།

གལ་ཏེ་དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་གྲུབ་ན་ཡང་ཁྱོད་དགའ་བར་བྱར་ཅི་ཡོད་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདག་ལ་མི་ཕན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་འཚངས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་སྡུག་བསྔལ་བས་རང་དགའ་བ་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་ཕུང་བ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་བློ་དེ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཉན་ཐོས་པར་ཡང་ག་ལ་ཆུད། གཞན་ལ་གནོད་པར་སེམས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉ་པ་ལྟ་བུས་བཏབ་པའི་སྡིག་པའི་མཆིལ་པ་སྟེ། ཉ་འདྲེན་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཟས་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་གཟེ་བ་གང་ལ་བཏབ་ན་འཚོར་མི་སྲིད་པ་འདིས་སེམས་ཉ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆུ་བོའི་ནང་ན་ཀུན་ནས་འགྲེ་བ་ཁྱོད་བཟུང་སྟེ། དམྱལ་བ་ཆེན་པོའི་བུམ་པར་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཚེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་ན་ད་ལྟ་ནས་དེའི་རྒྱུ་གཞན་གནོད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ཐོང་ཤིག་པའོ།།

གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པ་འགྲུབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་

བཟོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གི་བསྟོད་གྲགས་འཇིག་པ་ལ་གནོད་པར་མི་ལྟ་བ་དང་། བསྟོད་གྲགས་འགོག་པ་ནི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་དམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བསྟོད་སོགས་ནི་བདག་གི་བདེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན། རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དོན་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྟོད་དང་གྲགས་དང་རིམ་གྲོ་ནི།།
བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཚེར་མི་འགྱུར།།
བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན།།
ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།། ༩༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་བསྟོད་པའམ་གྲགས་པ་བསྒྲགས་པ་ན་དེས་བདག་གི་ནང་ཞི་བའམ་ཚེ་འཕེལ་བའམ་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་སྐྱེ་བོ་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་ཡོ་བྱད་ཅི་བདོག་པ་བྱིན་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་སྒྲོག་ཏུ་འཇུག་པར་འོས་མོད་ཀྱང་བསྟོད་གྲགས་དེས་ནི་བདག་ལ་ཕན་པ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་གྱུར་ན།།
དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་ཁྲོད་ནི་སུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་དུ་ཞེན་ཅིང་འདི་ཁོ་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན་ཅི་བསྟོད་གྲགས་ཚིག་ཙམ་པ་དེ་ལས་ཁྲོད་ཀྱི་རང་དོན་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། གལ་ཏེ་ཚིག་ཙམ་པ་དེ་ལ་ཆགས་ན་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཙུ་སྒྲ་དང་ཧླུང་སྒྲ་ལ་ཡང་ཁྲོད་ཆགས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི།།
རྒྱན་སོགས་ཆང་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ།། ༨༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་བདེ་བ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་བསྟོད་གྲགས་དེས་བདག་གི་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐར་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲལ་གྱི་ཡིད་བདེ་བ་ཙམ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་ན་ཆོ་ལོ་དང་མིག་མང་དུ་རྡེའུ་འགྲིག་སོགས་རྒྱན་པོ་འཕྱེད་པ་དང་ཆང་དང་གཟུགས་ཚོང་གི་ཁྲིམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཡང་བསྟེན་བྱར་ཐལ་ལོ། །དུག་ཀྱང་ཟ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཕྲལ་དུ་མངར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟོད་གྲགས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཁྲོད་རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོམས་པས་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པའི་སྒྲ་དེས་ནི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་ནི།

གྲགས་པའི་ཕྱིར་ནི་ནོར་ཤོར་ཞིང་།།
བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་བྱེད་ན།།

ཚིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
ཤི་ནས་དེས་ཀོ་སུ་ལ་བདེ།། ༩༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བསྟོད་གྲགས་ནི་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་སྙམ་པོ་དེ་འདོད་པས་གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གནས་མིན་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་དཔའ་ཞིང་རྟུལ་ཕོད་དེ་ཞེས་པའི་མིང་འདོད་པས་གཡུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འཆིབར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་གཞན་བསད་དེ་གཉིས་ཀའང་ཞེ་སྡང་གིས་མཚམས་སྦྱར་བས་དམྱལ་བར་འདོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟོད་གྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་ནས་ཤི་ཞིང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོད་གྲགས་དེས་སེམས་ཁྱོད་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སོམས་ཤིག་པའོ།།

བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ཞིག་གྱུར་ན།།
བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཆད་ངུ།།
དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན།།
རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན།། ༩༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ཞིག་པ་ན་བྱིས་པ་དག་ག་ཆད་པར་ངུ་ཞིང་འགྲེ་ལོག་པ་ལྟར་བསྟོད་གྲགས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་པར་མ་ཤེས་པས་སེམས་བྱིས་པ་ལྟ་བུའང་ག་ཆད་པར་ངུབ་ལྟར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

རེ་ཞིག་སྒྲ་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར།།
བདག་ལ་བསྟོད་སེམས་ཡོང་མི་སྲིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་བསྟོད་གྲགས་དེ་ནི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་མཛེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་བརྗོད་པས་བསྟོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མས་བརྒྱུད་ནས་བསྒྲགས་པ་ནི་གྲགས་པར་འཇོག་ལ། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཀྱི་ས་ཡིག་དང་ཀ་ཡིག་དང་ཡ་བཏགས་དང་སྒྲོག་གི་ཨེ་དངས་ཡིག་དང་བ་ཡིག་དང་སྒྲོག་གི་ཨུ་སོགས་རེ་རེ་ཞིང་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་ན་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཡང་བརྗོད་པ་མེད་དོ།།

དེ་དག་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་དང་ཁྱོད་དང་མཛེས་པ་ཞེས་སོགས་ནི་མིང་རེ་རེ་བ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་བསྒྲིགས་པར་ཟད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་ཁ་ག་ང་། ཞེས་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་མིང་འདུས་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་རང་གི་བློས་འདིས་འདི་བརྗོད་དོ་སྙམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེན་པར་ཟད་ཀྱི་ཞེན་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ན་ཡང་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྒྲ་དེས་ནི་ཅི་ཡང་བརྗོད་པ་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་རླུང་གི་སྒྲས་ཅི་ཡང་མ་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ།།

དེས་ན་ཡང་དག་པར་ན་བསྟོད་པ་དང་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཞིག་ཀྱང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཙམ་འདི་ཁོ་ན་བསྟོད་གྲགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་ལ་ནི་བསྟོད་པའི་སེམས་མེད་པས་བྲག་ཆ་ལྟར་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ཀྱང་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ།།

བདག་ལ་གཞན་དགའ་ཞེས་གྲག་པ།།
དེ་ནི་དགའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྲང༌།། ༩༤

གཞན་ནམ་ཡང་ན་བདག་ལའང་རུང༌།།
གཞན་དགས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན།།
དགའ་བདེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི།།
བདག་གིས་དེ་ལས་ཤས་མི་འཐོབ།། ༩༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་གཞན་དག་དགའ་འོ་ཞེས་རང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་བདག་དགའ་འོ་ཞེ་ན། བདག་གཞན་སུ་ལ་ཡང་རུང་གཞན་དགའ་བ་ཙམ་དེས་ཅི་ཕན་ཏེ་དགའ་བ་དེ་ནི་དགའ་བ་པོ་ཁོ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་ཁོ་རང་བདེ་བར་ཟད་ཀྱི་ཁོའི་བདེ་བ་དེ་ལས་བདག་གིས་ཕྲང་ཟད་ཀྱི་ཤས་ཀྱང་མི་འཐོབ་བོ།།

དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་ན།།
ཀུན་ལ་འང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན།།

ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་དགའ་བ་ཡིས།།
བདེ་བར་གྱུར་ན་བདག་མི་བདེ།། ༥༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བདེ་བས་བདག་གི་ཡིད་བདེ་འོ་ཞེ་ན། ལེགས་ཏེ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བསྟོད་གྲགས་བྱུང་བས་དེ་དགའ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་སེམས་ཁྱོད་ཡིད་མི་བདེ་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་འོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་བརྫུན་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྡུས་པ་ནི།

དེ་བས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་ཞེས།།
རང་གིས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་པ།།
དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པས།།
བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད།། ༥༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན་སྙིང་པོ་མེད་པའི་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་པ་ནི་ངོ་ཚ་བའི་གནས་བྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བསྟོད་གྲགས་འགོག་པ་ནི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་དམ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ངན་སོང་ལས་སྲུང་བ་དང་། ཐར་པའི་གྲོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྟོད་སོགས་དག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད།།
དེས་ནི་སྐྱོ་བའང་འཇིག་པར་བྱེད།།
ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་།།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་འཇིག་པར་བྱེད།། ၉༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟོད་གྲགས་ལ་དགའ་བ་ན་དེས་སེམས་གཡོ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བྱེད། རྒྱུད་རྒྱལ་བས་དྲེགས་ཏེ་སྐྱོ་བའི་བློ་འཇིག །གཞན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ན་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བརྙས་ཤིང་ཁྱད་དུ་གསོད། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་དང་སྡིག་པ་འཕེལ་བས་འདི་ཕྱིའི་ཕུན་ཚོགས་ཞིག་སྟེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོའོ།།

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི།།
གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ།།
དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ།།
ལྟུང་བ་སྲུང་ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ།། ၉၉

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སུ་ཞིག་བདག་གི་བསྟོད་པ་དང་གྲགས་པ་སོགས་འགོག་ཅིང་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་གི་དགེ་བའི་གྲོགས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྙེད་གྲགས་ལ་ཞེན་པས

སྡིག་པ་བསགས་ཏེ་བདག་ངན་སོང་དུ་འདོད་པར་ཕྱོགས་པ་ལས་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ་ཁད་པ་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐར་པའི་གྲོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ།།
རྙེད་དང་བཀུར་སྟིས་འཆིང་མི་དགོས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ནི་དང་པོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི་དེ་སྒྲུབ་པའི་གེགས་ནི་རྙེད་བཀུར་གྱི་འཆིང་བ་ཁོ་ན་ཆེ་སྟེ། འོད་སྲུང་གི་མདོར།

ལྟ་གྲུར་འཆིང་དང་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་།།
གྲགས་པའི་འཆིང་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡི།།
འཆིང་བ་དམ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།
དེ་དག་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྤང་།།

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྣམས་ལས། འདུ་འཛིའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་ལ་རྙེད་བཀུར་གྱི་འཆིང་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་ཐག་རིང་པོར་མྱུར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡན་ལག་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་བསྡམས་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལྟར་རོ།།

གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ།།
དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ།། ༡༠༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་མྱུར་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཆེ་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་ཞིང་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་ལས་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཅིས་ཁྲོ་སྟེ། གྲོགས་དང་བཤེས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནད་སེལ་བ་ལ་སྨན་པ་བཞིན་ནོ།།

བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་འདོད་ལ།།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརླབས་བཞིན།།
མི་གཏོང་སྒོ་འཕར་ཉིད་གྱུར་པ།།
དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ།། ༡༠༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ལོག་པ་ངན་སོང་གི་སྒོ་གཅོད་པའི་སྒོ་གླེགས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་ཅིས་ཁྲོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་འདིས་བདག་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཁྲོ་བ་ཁོ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་སུ་བསྟན། གནོད་བྱེད་གེགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་གུས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་བསོད་ནམས་གེགས་བྱེད་ཅེས།།
དེ་ལའང་ཁྲོ་བ་རིགས་མིན་ཏེ།།
བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མིན་ན།།
བདག་ནི་དེ་ལ་མི་གནས་སམ།། ༡༠༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གནོད་བྱེད་འདིས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱས་པས་ཁྲོ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་འདིས་གེགས་མ་བྱས་པས་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་ཕྲ་མོ་ཞིག་འགྲུབ་པར་ཟད་ལ། འདིའི་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་དེ་ནི་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་དགེ་བ་འགྲུབ་སྟེ་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་བ་ཆུང་ངུའི་ཚབ་ཏུ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ཆོག་པ་འདི་ལ་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གནས་ཞེས་པའོ།།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྐྱོན་གྱིས།།
འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན།།
བསོད་ནམས་རྒྱུ་ནི་ཉེར་གནས་པ།།
འདི་ལ་བདག་གེགས་བྱས་པར་ཟད།། ༡༠༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ནི་རང་གི་སྐྱོན་ཞེ་སྡང་གི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགེ་བའི་གེགས་བྱས་པར་ཟད་པས་རང་ཉིད་ལ་ཁྲོ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་གེགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ།།
གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་འགྱུར་བ།།
དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན།།
ཇི་ལྟར་དེ་ལ་གེགས་ཞེས་བྱ།། ༡༠༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གང་ཞིག་གནོད་བྱེད་མེད་ན་བཟོད་པ་གང་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ན་བཟོད་པ་གང་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་ནི་བཟོད་པའི་དངོས་རྒྱུའམ་དངོས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱུར་པོ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་དགེ་བའི་གེགས་སོ་ཞེས་བྱར་ཅི་ཞིག་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ།།

དུས་སུ་ཕྱིན་པའི་སློང་མོ་བས།།
སྦྱིན་པའི་གེགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན།།
རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་གྱུར་པ།།
རབ་བྱུང་གེགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་།། ༡༠༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་སུ་ཕྱིན་པའི་སློང་མོ་པས་སྦྱིན་པའི་གེགས་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་མཁན་པོ་སོགས་ལ་རབ་བྱུང་གི་གེགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གུས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་གྲོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕན་འདོགས་ཆེབར་བསྟན་པ། ཕ་རོལ་གྱི་སྡང་སེམས་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སློང་བ་མོད།།
གནོད་པ་བྱེད་པ་དཀོན་པ་སྟེ།།
འདི་ལྟར་ཕར་གནོད་མ་བྱས་ན།།
འགའ་ཡང་ཚུར་གནོད་མི་བྱེད་དོ།། ༡༠༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་པ་རྣམས་ན་སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་དང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་མེད་པས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་ཡང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། མི་མཇེད་ཀྱི་ཁམས་འདི་ནི་རྣམ་པ་མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་རྣམས་ཡོད་པས་སྦྱིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བྱར་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་བསྐལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ལས་འདིར་སྣ་དྲོ་གཅིག་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་ཙམ་ཡང་ཆེས་ཕན་ཡོན་ཆེབར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་སློང་མོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོད་དེ་རྒྱུ་དེས་སྦྱིན་པ་ནི་ཆེས་འབྱུང་བར་སླའོ།།

དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐྱེན་མི་དགེ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་སྙིང་མོ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་སླ་ལ།

དེ་དག་ལ་བལྟོས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཡུལ་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་སྟག་དང་སེང་གེ་དང་དོམ་དང་དྲེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིས་ཕར་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལ་བྱོལ་ཞིང་འབྲོས་པར་ཟད་ཀྱི་ཚུར་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཕར་གནོད་པ་བྱས་ཏེ་མཚོན་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཟུག་པའམ་འཛིན་པའི་ཐབས་ས་མདའ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པར་ཤེས་ན་ནི་སླར་རྒོལ་བར་བྱེད་ལ། ལམ་དོག་པོར་མི་དང་གདོང་ཐུག་ཏུ་ཕྲད་དེ་འབྲོས་སུ་མ་རྙེད་ན་རང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པས་མ་བཟོད་སྟེ་གྱུ་རྩོམས་སུ་རྒོལ་བར་ཟད་དོ། །དུད་འགྲོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བསམ་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་མི་ལྟ་ག་ལ་སྨོས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཐ་ཆད་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཕར་གནོད་པ་མ་བྱས་ན་ཚུར་འགའ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ།།

དེ་བས་ངལ་བས་མ་སྒྲུབས་པའི།།
ཁྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར།།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་གྱུར་པས།།
བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ།། ༡༠༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་དཀོན་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་སེམས་མ་ཉེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ངལ་བས་སྒྲུབ་པའི་དཀའ་བ་མེད་པར་ཁྱིམ་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བྱུང་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་བཟོད་པའི་གྲོགས་གནོད་བྱེད་བྱུང་བ་འདི་ནི་ཆེས་དགའ་བར་རིགས་ཏེ་ཁྱིམ་ནང་དུ་གསེར་ཕོན་ཀྱང་ཤི་ཕན་ཆད་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ལ། འདི་ལ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སུས་ཀྱང་དབྲོག་ཏུ་མེད་ཅིང་འདི་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཛམྦུའི་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཉིམ་བྱེ་བའི་འོད་འབར་བ་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེར་འདུག་པ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་དང་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན།།
དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི།།
འདི་ལ་ཐོག་མར་བདར་འོས་ཏེ།།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ།། ༡༠༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདིས་བཟོད་པའི་ཡུལ་བྱས་ལ་བདག་གིས་སྒོམ་པ་པོ་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཚོགས་པས་བཟོད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་འདི་ནི་གནོད་བྱེད་འདི་དང་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གནོད་བྱེད་འདི་ལ་ཐོག་མར་བདར་ཞིང་སྟབ་པར་འོས་ཏེ་འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་གྲུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་འཐོབ་བམ་ཞེ་ན། ལས་ནི་བྱེད་

པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕུང་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་པོ་འཚང་རྒྱ་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་བཟོད་ཡུལ་གྱིས་ཕན་བདེ་གྲུབ་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་པོ་ལྔ་སྡེར་གྱུར་པ་ལ་དམ་བཅའ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བདུད་རྩི་ཐོག་མར་བསྟུལ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཕ་རོལ་གྱི་སྣང་སེམས་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བཟོད་སྒྲུབ་བསམ་མེད་པས།།
དགྲ་འདི་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན།།
སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུར་རུང་བ།།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅིས་ཏེ་མཆོད།། ༡༠༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་ནི་ཁྲོ་བས་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི་འདི་ལ་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱའོ་བསམ་པ་མེད་པས་ན་འདི་ལ་བདག་གིས་མཆོད་པ་དང་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱང་མཆོད་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་བསམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལའང་མཚུངས་ཏེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ལའང་རིགས་པ་མཚུངས་པར་འཐོབ་བོ།།

གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་གནོད་བྱ་ཡི།།
བསམ་ཡོད་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན།།
སྨན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བརྩོན་ན།།
བདག་གི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ༡༡༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་ནི་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་མཆོད་པ་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བཟོད་པའི་གྲོགས་ཡིན་གྱི་ནད་གསོ་བའི་སྨན་པ་དང་མཛའ་བོ་འམ་ཕ་མ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བདག་གི་བཟོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགྱུར།

དེ་བས་རབ་ཏུ་སྡང་སེམས་ལ།།
བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན།།
དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས།།
དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས།། ༡༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་རབ་ཏུ་ཞེ་སྡང་བའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མ་སྲུངས་པ་དག་བདག་རྒྱུད་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ལ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོ་བ་དང་དུ་མི་བླང་བར་གཉེན་པོས་བཅོམ་སྟེ་ཕ་རོལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པའམ་རི་རབ་རླུང་གིས་མི་བསྒུལ་བ་ལྟར་སེམས་གཡོ་བ་མེད་པར་སྲུན་

ཚུགས་པས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཇི་མི་སྙམ་པར་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སྡང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་བདག་གི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་གནོད་བྱེད་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དང་དཀོན་མཆོག་གཞན་ལྟར་བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྨོན་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི།།
རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཏོག་སྐྱེ་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྐྱེལ་བའི་ཞིང་ཡང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བྱམས་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྐྱེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལས་དད་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་བསྐྲུན་ཞིང་། མདོར་ན་གཉིས་ཀ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་འདི་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སློན་ལམ་དག་པའི་མདོ་ལས།

ངས་སྟོན་སེམས་ཅན་ཞིང་རྣམས་དང་།།
ཐུབ་པའི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི།།
ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ།།

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞིག།
འདི་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། ༡༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མགུ་བར་བྱས་པ་ལས་སྔོན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས།།
སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལས།།
རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ།།
སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ།། ༡༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱས་པ་དང་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་སློབ་པའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་མཚུངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པར་བྱེད་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅེས་རང་ཉིད་ལ་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་མི་བཟོད་པའི་བློ་ཚར་གཅོད་པའོ།།

བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མིན།།
འབྲས་བུ་ལས་ཡིན་དེ་མཚུངས་པར།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད།།
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་མཉམ་པ་ཡིན།། ༡༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གི་སྒོ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་དེས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཀྱི་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་སོགས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ཞིང་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱམས་སེམས་ལྡན་ལ་མཆོད་པ་གང་།།
དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་བ་ཉིད།།
སངས་རྒྱས་དད་པའི་བསོད་ནམས་གང་།།
དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཉིད།། ༡༡༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ལ་སྟོབས་སོགས་འཐོབ་རུང་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་གཞལ་དུ་མེད་པ་འཐོབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་དང་མཁན་སློབ་སོགས་བདག་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་མཆོད་པས་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་བ་དང་ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ར་གྲུར་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཁམ་གཅིག་ཙམ་བསྔལ་བའི་དགེ་བའང་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དད་པ་དང་ཐ་ན་བྱེ་མ་སྤྱིམ་པ་གང་གིས་མཆོད་པས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་དཔལ་ཐོབ་པ་དང་། སྲན་མ་འབྲུ་བཞི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ལྷུང་ཞིང་གཅིག་ཕྱིར་ཡར་བ་ལས་གླིང་བཞི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟོན་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་དབང་བ་ང་ལས་ནུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་ཆ་ཡོད་པ།།
དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ནི་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་གང་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་དངོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པ་དེས་ན་ཞིང་དེ་དག་མཉམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་གཏན་མེད་དམ་ཞེ་ན། རང་གི་བློ་སྦྱོང་བའི་ཚན་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚན་ནས་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྡུལ་དང་།།
རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་རྨིག་རྗེས་ཀྱི།།
ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད།།

ཅེས་སངས་རྒྱས་དང་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ས་ཆེན་པོ་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་རྨིག་རྗེས་ཆུས་གང་བ་ཉིམ་དང་མེ་ཁྱེར་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས་ན་བྱིས་པ་རྣམས་དང་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེས་ན།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགའ་མི་མཉམ།། ༡༡༨

ཞེས་བྱའོ།།

ཡོན་ཏན་མཆོག་ཚོགས་གཅིག་པུ་ཡི།།
ཡོན་ཏན་ཤས་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ།།
སྣང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་དོན་དུ།།
ཁམས་གསུམ་ཕུལ་ཡང་ཆུང་བར་འགྱུར།། ༡༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་གནྡྷའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་བྱེ་མའི་འབྲུ་གཅིག་གི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པོ་ཕུལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཆུང་བར་ཟད་དོ།།

སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་བའི་ཤས།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པས་ན།།
འདི་ཙམ་དག་གི་ཆ་བསྟུན་ནས།།
སེམས་ཅན་མཆོད་པར་རིགས་པར་འགྱུར།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་རྡུ་མཆོག་གི་བུ་གའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ནི་ལམ་གྱི་ཕྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཤས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པས་འདི་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་བསྟུན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པར་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གུས་པར་བྱ་བ་ལ་ལྔ། སེམས་ཅན་མགུ་བས་སྟོན་པའི་དྲིན་ལན་ལོན་པར་བསྟན། སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ན་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་

དགྱེས་པར་བསྟན། དེའི་ཉེས་པ་རྣམས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་དམ་བཅའ་བར་བསྟན། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་ཅིང་།།
ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ།།
སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པར།།
གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ནམ་དུ་ཡང་གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་འཆར་ཁ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེར་མཛད་ན། བདག་གིས་དྲིན་ལན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སླན་པར་བྱ་སྙམ་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མ་གཏོགས་སྟོན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དྲིན་ལན་སླན་པར་མི་ནུས་ཀྱི་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་

བསམས་ཏེ་རྣག་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་གཞན་དོན་སྤྱོད་པར་བཤད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཕྱིར་སྐུ་གཏོང་མནར་མེད་འཇུག་པ་ལ།།
དེ་ལ་ཕན་བཏགས་ལན་ཡོན་འགྱུར་བས་ན།།
དེ་བས་འདི་དག་གནོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་།།
ཐམས་ཅད་བཟང་གྲུ་ཞིག་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱ།། ༡༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྔོན་སློབ་པའི་ལམ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྲོག་གི་ཆེད་དུ་ཡང་བདག་གི་སྐུ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ན་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པ་ལ་ཡང་རྡུལ་ཙམ་གྱི་བལྟོས་པ་མེད་པར་སྐུ་ལུས་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཆེད་དུ་ཡང་མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་མཛད་དེ། སྟག་མོའི་ཆེད་དུ་ལུས་བཏང་བ་དང་། ཕུག་རོན་རང་གི་ཤས་བླུས་པ་དང་། དམྱལ་བར་ཡང་ལྕུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྲུད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཟླ་བོ་སྟོབས་ཆུང་བའི་སྐྱལ་བ་ཡང་རང་གིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་རང་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་དེ། སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་བཏགས་ན་བདག་གི་རྗེ་བོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དྲིན་ལན་གླན་པ་དང་ཡོན་པར་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་མཉེས་པའི་ཐབས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདག་ལ་

གནོད་པ་ཆེར་བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བདག་གིས་གནོད་ལན་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཐ་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་གནོད་སེམས་དང་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་བྱ་བར་དེ་དག་གིས་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟང་གུ་སྟེ་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ན་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེར་གྱུར་ཉིད་ཀྱང་ནི།།

གང་ཕྱིར་རང་གི་སྐུ་ལའང་མི་གཟིགས་པ།།

དེ་ལ་རྨོངས་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ན།།

ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྲན་གྱི་དངོས་མི་བྱ།། ༡༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་གི་རྗེ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་རྗེ་བོ་ལྟར་གཟིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དགེ་བསྙེན་ཞི་བའི་གོ་ཆས། རི་བོ་པོ་ཏ་ལར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་སྒྲོལ་མ་དང་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱིས་གདམས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་ངན་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇོ་བོའི་ཡང་ཇོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གང་གྲགས་པ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་གི་རྗེ་བོ་ཡང་གང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྐུ་ལའང་མི་གཟིགས་པར་ཕན་པ་མཛད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པར་བྱ་སྟེ་བྲན་དང་གཡོག་ལྟ་བུར་རེ་ལོང་མི་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་དགྱེས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་རྣམས་མཉེས་འགྱུར་ཞིང་།།
གང་ལ་གནོད་ན་མི་དགྱེས་འབྱུང་འགྱུར་ལ།།
དེ་དག་བདེ་བྱས་ཐུབ་དབང་ཀུན་མཆོད་ཅིང་།།
དེ་ལ་གནོད་བྱས་ཐུབ་ལ་གནོད་པ་བྱས།། ༡༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཐུབ་རྣམས་མི་དགྱེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་བཏགས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཉེས་མ་མཉེས་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་སྡང་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བ་མི་མངའ་ཞིང་བདག་དང་གཞན་དུ་གཟིགས་པ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ནས་དག་པའི་ཕྱིར། མཉེས་པ་དང་མ་མཉེས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ངོར་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བདག་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་སྨད་པ་སོགས་ལ་སྡང་བ་ནི་མི་མངའ་སྟེ། ཁྲམ་ཟེ་བ་ར་དྭ་ཛས

མི་སྣན་པའི་ཚིག་ལྔ་བརྒྱུས་སྨྲོས་ཀྱང་བ་སྨྲ་ཙམ་ཡང་གཡོ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེར་སྐྱ་བཙོམ་པའི་ཚེ་ཕྲིན་ལས་མཐུན་པར་སྟོན་པས་དབུ་བསྣུན་པར་བསྟན་གྱི་ཐ་ན་ཟློག་པར་ཡང་མ་མཛད་ལ། མཐོལ་གྱི་བུས་བདག་གིས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དངམ་ལ་གནོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་བཞག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ལྟགས་ཀྱི་རབས་བསྐོར་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཞུས་ཀྱང་འདི་ནི་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་སྨྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་དག་ཆོས་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མཉེས་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ན་མི་མཉེས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞུས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་སོགས་ལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་དགྱེས་པའི་ཚིག་སྩོལ་བ་དང་། བསླབ་པ་དང་འགལ་བ་ལ་ངས་འདོད་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྨད་ན་སྐྱེས་བུ་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལས་འགལ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཡང་གང་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ལ་ང་ཡང་དེའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་དགྱེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་མཉེས་པས་མྱ་ངན་དུ་མཛད་དེ། བ་རི་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་གདན་ན་བཞུགས་དུས་རྨིལམ་དུ

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱན་ཆབ་འཁྱིན་པ་ལན་གཉིས་སུ་མཐོང་ནས་རྒྱ་ཞུས་པས་ངའི་བུ་མང་འོར་ལོ་ཙྪ་བའི་གསེར་ཉ་དོ་སྨྲུལ་པ་ལོ་ཙྪ་བས་བཀུས་ནས་དུཞིང་འདུག་པ་ལ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་གསུངནས་བ་རི་བས་བཙལ་པས་མངའོར་ལོ་ཙྪ་བ་དུཞིང་བླ་མ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་དབངབསྐུར་ཞུ་བའི་ཡོ་བྱད་ཚོལ་དུ་བོད་ལ་ཕྱིན་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་བཙལ་བས་གསེར་ཉ་དོ་རྙེད་པ་སྟོར། དདབངབསྐུར་མི་ཐོབ་ཟེར་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེབར་འདུག་པས་བ་རི་ལོ་ཙྪ་བས་གསེར་ཉ་བཞི་བྱིན་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ།

ཡངམྨ་ག་དྷྭའི་རྒྱལ་པོས་བཙོན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་བཟུངནས་གསོད་པར་འདུག་པས་མ་བཟོད་པ་ཡིན་གསུངབ་ལ་བ་རི་བས་གསེར་སྲང་རེ་རེས་བླུ་བར་བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་མ་སྟེར། རེ་རེ་ལ་གསེར་སྲངབཅུ་རེ་དགོས་ཟེར་ནས་དེས་བླུས་ནས་བཏངངོ། །ཞེས་དོན་ཞགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུངབའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་མེ་འབར་ན།།
འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེནམས་དགྱེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ།། ༡༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མི་ཞིག་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་ན་དེ་མ་ཞིའི་བརཅིས་ཀུང་བདེ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱངསེམས་རྣམས་

དགྱེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དཔེས་བསྟན་པར་མཛད་ལ། དཔེ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་བུ་གཅིག་པོ་བསད་ནས་མ་དེ་ལ་ཕན་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་མགུ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་དེའི་ཉེས་པ་རྣམས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་དམ་བཅའ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་གནོད་བྱས་པས།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཀུན་མི་དགྱེས་གྱུར་པ་གང་།།
སྡིག་དེ་དེ་རིང་སོ་སོར་བཤགས་བགྱི་ཡིས།།
མི་དགྱེས་གང་ལགས་དེ་ཀུན་བཟོད་པར་གསོལ།། ༡༢༤

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དགྱེས་པར་བགྱི་སླད་དུ།།
དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་བྲན་དུ་མཆི།།
འགྲོ་མང་རྡོག་པས་བདག་གི་སྤྱིར་འཆོག་གམ།།
འགུམས་ཀྱང་མི་ཁྲོ་འཇིག་རྟེན་མགོན་དགྱེས་མཛོད།། ༡༢༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་གིས་སྔོན་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མི་མཉེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འགྱོད་པས་བཤགས་ཤིང་བཟོད་པར་གསོལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྤྱི་བོར་རྡོག་པས་འཆོག་གམ་འགུམ་པ་སྟེ་གསོད་པར་བྱེད་དམ་ཇི་

ལྟར་བྱེད་དུ་ཟིན་ཡང་། བདག་གིས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲོ་བ་སྐད་ཅིག་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྲན་ལྟ་བུར་ཁས་བླང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བའོ།།

ལྔ་པ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཅན་དེས།།
བདག་ཏུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།
སེམས་ཅན་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད།།
མགོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཅི་ཕྱིར་གུས་མི་བྱེད།། ༡༢༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིར་མཛད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རང་ཅག་མ་དག་པའི་ངོར་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཁོ་ན་བདག་ཅག་གིས་ཡིན་ཚུལ་མ་མཐོང་བར་ཟད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཐ་དད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་བཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ། དཔེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དཔེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན།།
རང་དོན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དེ།།
འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་འདི་ཉིད་དོ།།
དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་བྱ།། ༡༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ།།
གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར།།

ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་དོན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དེ། བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དེ། བདག་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲུང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཆེ་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་འགྱེད།།
དེ་ཆེ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ།།
མཁས་པའི་ཤེས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱུང་ན།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ལྡན།།
དཔེར་ན་མ་དྲོས་གནས་པའི་ཀླུ་བདག་མེད་གྱུར་ན།།
ཛམྦུའི་གླིང་འདིར་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པར་ག་ལ་འགྱུར།།

ཞེས་སོགས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་དེ་ཉིད་བྱ། །ཞེས་འགྲུམས་ཀྱང་མི་ཁྲོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྔར་ཡང་བརྟན་པོར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དཔེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག།
སྐྱེ་བོ་མང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱང་།།
སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་དག།
ནུས་ཀྱང་ཕྱིར་གནོད་མི་བྱེད་དེ།། ༡༢༢

འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི།།
རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེ་ཡི་དཔུང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་མངགས་པའི་མི་གཅིག་པོ་ཞིག་གིས་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་བ་ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བ་དག་མི་གཅིག་པོ་དེ

ཐུབ་པར་སླ་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱལ་པོ་དཔུང་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་གནོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་བ།།
འགའ་ཡང་ཁྱད་དུ་བསད་མི་བྱ།། ༡༢༩
འདི་ལྟར་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དང་།།
ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་དེ་ཡི་དཔུང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ནས་ཕྱི་མ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་རྣམས་གནོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་ཡང་བརྙས་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་དམྱལ་སྲུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་གནག་པའི་ལས་ཆུང་ངུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་སྐྱེད་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྤྲེའུ་ལྟར་ཡང་རྩལ་ཆེའོ་ཞེས་བྱས་པས་ངན་འགྲོ་དུ་མ་སྤྱོང་ཞིང་ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་སྤྲེའུར་གྱུར་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཏུམ་བཞིན།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགུ་བར་བྱ།། ༡༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་གཟུ་ལུམས་ཅན་ནི་ཅིས་ཀྱང་མགུ་བར་དཀའ་ཞིང་རྒྱུ་མེད་དུ་གནོད་པ་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེའི་འབངས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་

སེམས་སྲུང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱའི་གནོད་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དཔེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྲོས་ན་ཡང་།།
སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་པ་ཡིས།།
མྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ།།
དམྱལ་བའི་གནོད་པ་དེས་བྱེད་དམ།། ༡༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཀྱང་ནོར་དབྲོག་པ་དང་གསོད་པར་ཟད་ཀྱི་དམྱལ་བར་སྐྱུར་མི་ནུས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་ལས་ནི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མུ་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ།།

རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་།།
སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས།།
འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱིན་མི་སྲིད་དོ།། ༡༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་མགུ་ན་འང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱེད་སྦྱིན་པར་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་

མའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་མི་ནུས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལས་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

བཞི་པ་འབྲས་བུ་དངོས་བཤད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས།།
མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞོག།
ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་།།
གྲགས་དང་སྐྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་།། ༡༣༣

འཁོར་ཚེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་།།
ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས།།
ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་།།
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་བདེ་རྒྱས་འཐོབ།། ༡༣༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་།

སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས།།
མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་''''''''།།

ཅེས་པས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དང་།

..................................ལྷ་ཞོག།

ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་།།

གྲགས་དང་སྐྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་།།

ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། འཁོར་ཚེ་བཟོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེར་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་འབྲས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ལྷ་ཞོག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོས་ཞིང་ཆམ་ཉམ་དུ་བགོས་ཤིང་ཞིང་ལེགས་པར་བསྲུངས་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་བཀུར་ཏེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཚེ་རབས་གཞན་དག་ལ་ཡང་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྡུག་པ་དང་ནད་མེད་ཅིང་སྙན་པར་གྲགས་པ་དང་ཚེ་རིང་ཞིང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བཟོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལེའུ་དྲུག་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།། །།

དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་ནུས་ཤིང་། དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་རྩོམ་པར་ཡང་འགྱུར་བས་བཟོད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ།།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ལ་ལྔ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཚུལ་དངོས། བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ།།
དེ་ལྟར་བརྩོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས།།
རླུང་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན།།
བསོད་ནམས་བརྩོན་འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགོས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བྲལ་ན་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་བརྟན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་གཡོ་བ་ནི་རླུང་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་

གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ་། །ཞེས་སོ།། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི།

བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྤྲོ་བའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོང་སོ་ནམ་སོགས་ལ་འབད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འམ་དམད་པའི་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བས་འཇུག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྤྲོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བརྗོད་དེ། མི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་ལྔ། མདོར་བསྟན་པ། ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ། སྙོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྟེ་གསུམ་པོ་རིམ་པས་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ།།
ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་།།
སྒྱིད་ལུག་བདག་ལ་བརྙས་པའོ།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་དུས་ལས་ཡོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྙོམས་ལས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་གནས་པ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་མཁས་པས་དམད་པའི་གནས་ལ་ཞེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བརྙས་པས་ཞུམ་ཞིང་སྒྱིད་ལུག་པ་སྟེ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ལེ་ལོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི།

སྙོམས་ལས་བདེ་བའི་རོ་མྱང་དང་།།
གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྲེད་པ་ཡིས།།
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱོ་ལས།།
ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོས་དལ་དུ་སྡོད་པ་ཙམ་ལ་དགའ་བའི་སྙོམས་ལས་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་དེའི་རོ་མྱང་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། བསྙེས་པ་དང་། གཉིད་ལ་དགའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་དེའི་ཞེན་པ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བ་ནི་ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྟེ། དེས་འཁོར

བ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། འཁོར་བ་ལས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། མི་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེ་ལོ་གོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཚུང་དུ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་གང་ལས་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་སྐྱོ་བ་ལས་སོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྒོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་བསམས་ཏེ་རྒྱུད་བསྐུལ་བ་དང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལ་འཇིགས་པས་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འཆི་ངེས་པར་བསྟན། རང་གཞན་ཀུན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཆི་བར་བསྟན། འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བར་བསྟན། མྱུར་དུ་འཆི་བར་བསྟན་པ། བློ་བུར་དུ་འཆི་བར་བསྟན་པ། དེའི་ཚེ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཞོར་ནས་ནི།།
སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ནི་ཚུད་གྱུར་ནས།།
འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་བ།།
ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ།། ༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཉ་པ་ལྟ་བུས་འདུས་བྱས་པའི་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིའི་རྒྱར་བདག་ཚུད་ཟིན་ན་ལུགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉ་དཔེ་ཚུན་ངན་འགྲོ་ཡང་སྐམ་སར་ཐོན་ཟིན་པ་དང་འདྲ་བ་ལྟར་བདག་ཀྱང་འཆི་བདག་གི་ཁར་སོང་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། ཅིས་ཀྱང་འཆི་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་གཞན་ཀུན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཆིབར་བསྟན་པ་ནི།

རང་སྡེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་།།
ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་མ་ཁྲུར་ཏམ།།
འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བསྙེན་པ་གང་།།
གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཧེ་བཞིན།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་རང་དང་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པའི་སྡེ་ཚན་ཡུལ་མི་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཆིབ་འདི་ཅིས་མ་མཐོང་། གལ་ཏེ་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་གཉིད་དང་སྙོམས་ལས་ལ་ཞེན་ན་ལུག་དང་། མ་ཧེ་སོགས་རབར་བཙུག་སྟེ། གདོལ་པས་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་མཐོང་བ་ན། ཕྱི་མ་དེ་དག་སྐྲག་ཆེས་བས་གདོལ་བའི་གྲི་སྔས་ཏེ་སས་འགེབས་པ་དང་། དུ་ཞིང་འཕྱོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྙིང་གས་ཏེ་འཆིའོ་ཞེས་ཐོས་ན་ཁྱོད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བླུན་པར་ཟད་དེ། རང་སྡེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་མཐོང་ཡང་སེམས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྲག་པས་སོ།།

གསུམ་པ་འཆིབ་ལས་མི་ཐར་བར་བསྟན་པ་ནི།

ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ།།
འཆིབདག་གིས་ནི་བལྟས་བཞིན་དུ།།
ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་།།
འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན།

གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི།།
ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་གང་ན་འང་ཡོད་མ་ཡིན།།
ནམ་མཁའ་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ན་འང་མེད།།
རི་བོ་ཀུན་གྱི་ཕུག་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མེད།།

ཅེས་དང་།

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དཔེར་ན། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྲ་བ། བརྟན་པ། མ་གས་པ། འཕན་མེད་པ་བཞི། ནམ་མཁའ་ལ་རེག་ཅིངས་སློག་སྟེ་རྩ་ཤིང་དང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་མར་འཐག་ཅིང་། འོང་བ་དེ་དག་ལ་མགྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ། སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པའམ། ནོར་གྱིས་བཟློག་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་འབྱུང་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྒ་བས་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། ནད་ཀྱིས་ནི་ནད་མེད་པ་འཇོམས། རྒུད་པས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇོམས། འཆི་བས་ནི་སྲོག་འཇོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་ལ་མགྱོགས་པས་འབྲོས་པ་ལ་སོགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་ལ་འབྲོས་པའི་ལམ་ནི་མེད་ལ། འཆི་བདག་གིས་ནི་བདག་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བར་ལྟ་བ་འདི་ཤེས་བཞིན་དུ་འང་བདག་གཉིད་དང་ཟས་སྐོམ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་སམ་སོམས་ཤིག་པའོ།།

བཞི་པ་སྨྱུར་དུ་འཆི་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྨྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས།།
དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་སོག་བྱ།།
དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི།།
དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྨྱུར་དུ་འཆི་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་ནུས་ཀྱི་དེ་བས་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཅན་དུ་གོ་བར་གྱིས་ལ། ད་ལྟ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་འབད་པ་བྱོས་ཤིག་པའོ།།

ལྔ་པ་གློ་བུར་དུ་འཆི་བར་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམས་པ་དང་།།
འདི་ཕྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ།།
གློ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི།།
ཀྱི་ཧུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་མགོ་བརྩམས། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱེད་ཟིན་པ་སོགས་བདག་གི་བྱ་བ་ཚར་མ་ཚར་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཆི་བདག་གིས་གློ་བུར་དུ་བསད་དེ། ཀྱི་མ། བདག་ནི་བཅོམ་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་འགྱོད་ཅིང་། འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།།

དྲུག་པ་དེའི་ཚེ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྨྱ་ངན་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲངས་པ་ཡི།།
མིག་དམར་གདོང་ལ་མཆིམ་འཛག།
ཉེ་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་།།
གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉའི་བཞིན་ལ་ལྟ།། ༩

རང་སྡིག་དྲན་པས་གདུངས་པ་དང་།།
དམྱལ་བའི་སྒྲ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས།།
སྐྲག་པས་མི་གཙང་ལུས་གོས་ཤིང་།།
སྨྱོས་པར་གྱུར་ཚེ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་མཛའ་བཤེས་དང་འབྲལ་བར་ཤེས་ཏེ། རེ་ཐག་ཆད་པས་སྨྱ་ངན་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཧོལ་མེད་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་མིག་ཁྲག་ལྟར་དམར་ཞིང་། གདོང་ཆེས་སྒྲངས་པར་དུབས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་འཆིབ་པོ་ཉིད་ནི་རིས་མནན་པ་དང་ཆུ་བོར་སུབས་པ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་འཆར་ཞིང་དབུགས་རིང་ཐུང་དུ་རྩེག་ལ། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཡང་ཡུད་དུ་མཐོང་བའི་བཞིན་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པས་ལྟ་བ་དང་། རང་གི་སྡིག་པས་འགྲོད་ཅིང་དམྱལ་བའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ་ངུ་འབོད་དང་། འཆེད་པ་དང་། འཆིར་བའི་སྒྲ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཐོས་

པས་སྐྲག་ཆེས་བས་འཆིག་མའི་ལུས་དེ་ལས་བཤང་གཅི་དང་རྣུལ་འཛག་ཅིང༌། མགོན་སྐྱབས་མེད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལ་འཇིགས་པས་བསྐུལ་བ་ལ་བཞི། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པར་བསྟན། ད་ལྟ་བཏང་སྙོམས་སུ་སྡོད་མི་རིགས་པར་བསྟན། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡི་ཆད་པར་བསྟན། ད་ལྟ་འབད་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགྲེ་བ་ལྟའི།།
ཚེ་འདིར་འཇིགས་དང་ལྡན་གྱུར་ན།།
སྡིག་བྱས་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པའི།།
སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱོད་ནི་འཆི་བ་ན་ཡང་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉ་གསོན་པོར་བྱེ་ཚན་ལ་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྨྱུ་གུ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སྡོང་བུ་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ནི། དགོང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉན་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་དཀའ་སྟེ། མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟ་བར་ཐོས་ན་མི་རྣམས་ཁྲག་དྲོན་མོ་བསྐྱུགས་ཏེ། འཆི་བར་འགྱུར་བས་ན་མ་གསུངས་པར་བཤད་ལ།

སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཤིང་ཤྲི་ཤི་ཥའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་གཅིག་ཤོས་ན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིགས་དྲུག་གི་དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཞལ་བ་ལ་འཆར་བ་ཡོད་པར་ཡང་ལྷ་རྣམས་དེ་མཐོང་ན་ཁྲག་དྲོན་མོ་བསྐྱུགས་ཏེ་འཆི་བས་ན། མནར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དམྱལ་བ་གཞན་བདུན་པོ་དག་ཀྱང་བྲིས་པ་མཐོང་ན་ཡང་ལྟར་མི་བཟོད་དེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས།

དམྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་།།
དྲན་དང་བཀླགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་།།
འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བགྱིད་ན་མི་བཟད་པའི།།
རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་དགོས།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་བཏང་སྙོམས་སུ་སྦྱོད་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ལུ་ཚན་གྱིས་ནི་རེག་པ་ན།།
གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་རབ་ཚ་བའི།།
དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས།།
ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོ་རིས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལུས་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་འཛམ་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་བ་ལྟ་ན་མཛེས་པས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་བྱེད་པའོ། །ངན་སོང་དུ་ནི་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ལུས་གཞོན་ཤ་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྐེ་བར་འགྱུར་ཡང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྲུག་བྲོ་བ་དང་། མི་མཛེས་པ་དང་། འཇིགས་སུ་རུང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩྭའི་སྦུ་གུས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཚེར་མ་ལྟར་འཛུག་པའི་ཟུག་རྡུ་བསྐྱེད་པས་གཟེ་རེག་ཆེ་ཞིང་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦལ་པ་དང་ན་བུན་གྱི་འབུའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དམྱལ་བར་ནི་དེ་བས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ཡང་སོས་ཀྱི་ལུས་སྐེ་བ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་རིམ་པས་སྐེ་ཞིང་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དམྱལ་བ་པའི་ལུས་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐེ་ཞིང་གཞོན་ལ་མི་སྡུག་པ་ལ་ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མས་སྲེག་ལ། ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བས་ཀྱང་སྐེ་བའི་ལུས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཡང་སྲེག་པ་སོགས་ལོ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་དེ་ལྟར་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་ནས་ད་ལྟ་རློམ་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་བདེ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྡོད་ནུས་པ་འདི་ཅི་ལྟ་ཞིག་ཏུ་རུང་།

གསུམ་པ་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡི་ཆད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བརྟོན་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་།།
གཟེ་རེག་ཅན་ལ་གནོད་མང་ཞིང་།།
འཆིབས་བཟུང་བཞིན་ལྷ་ལྟར་སྤྱོད།།
ཀྱི་ཧུད་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་བཅོམ།། ༧༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ལ་ཁྲེལ་གདའ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་འདོད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་པ་ནི་འགལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ནོ།།

བཞི་པ་དལྟ་འབད་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།།

སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ།།

གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྙེད་དཀའ་བས།།

རྨོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། ༡༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཉན་པ་འཛོམ་པའི་དུས་འདིར་སེམས་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོ་འདི་ལས་གྲོལ་ཞིག་སྟེ། གྲུ་དང་མཉན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིས་མི་རྙེད་པས་དལྟ་ཁོ་ན་ཆུ་བོ་ལས་རྒལ་དགོས་ཏེ། ཕྱང་ཟད་ཀྱང་ལེ་ལོ་བྱ་བའི་དུས་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ནི།

དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི།།

དམ་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྤངས་ནས།།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡི་གཡེང་བ་དང་།།

རྒོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་སྟོན་དང་། གླུ་གར་དང་། མགྲོན་དུ་བོད་པ་སོགས་ནི་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་སྟེ། གླུ་གར་ནི་རང་ཉིད་ལུས་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་འགྱུར་ལ། དཔྱོད་ལྡན་གྱི་ངོ་ཚ་དང་། སྙིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྟོན་སོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མ་ཟད། ཡམས་ནད་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་། ཚོམ་རྐུན་སོགས་འཇིགས་པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གྲོད་ཅིང་རྩེ་བ་སོགས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་ངོ་ཚ་ཞིང་སྐྱོ་བར་རིགས་ཀྱི་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བུ་ལྷུགས་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀུ་སུ་དའི་དུས་སྟོན་མཐོང་བ་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་རིང་པོར་མི་གནས་སོ་སྙམ་པ་དང་། མི་འདི་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྐྱོ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གོམས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་སྒྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། བསྒྲུབ་བྱ་མཐའ་དག་མདོར་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྒྱིད་ལུག་སྤང་བ། རྒྱུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྒྱིད་ལུག་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྱིད་ལུག་མེད་དང་དཔུང་ཚོགས་དང་།།
ལྷུར་ལྡང་བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང་།།
བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་།།
གཞན་དང་བདག་ཏུ་བརྗེ་བར་གྱིས།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིད་ལུག་མེད་དང་ཞེས་པས་སྙིད་ལུག་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་བསྟན་ཏོ། །དཔུང་ཚོགས་དང་ཞེས་པས་མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། དོར་བའི་དཔུང་ཚོགས་བཞི་འཆད་ལ། ལྷུར་བླང་དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དང་། སྤེལ་བ་ཡང་མདོར་བསྟན་ཏོ། །བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བར་གྱིས་ཤིག་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ཡང་བསྟན་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་བི་བྷུ་ཏིས། ཚིགས་བཅད་འདི་གཞན་གྱིས་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན་པར་གསུངས་མོད། རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྙིད་ལུག་སྤང་བ་ནི།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས།།
སྙིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།
འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི།།
བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་བསོད་ནམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་ཀྱི་བདག་འདྲ་བས་མི་འཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པ་དང་སྙིད་ལུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པར་གསུང་བ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ལས། ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སློབ་སྟེ། གང་དག་སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། ཁྱི་དང་། ཅེ་སྤྱང་ནས་སྦྲང་བུ་དང་། ཤ་སྦྲང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན། བདག་མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་འདོར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ།།
ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ།།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར།།
ཞུམ་པ་དང་དུ་བླང་མི་བྱ།།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྦྲང་བུ་ཤ་སྦྲང་བུང་བ་དང་།།
དེ་བཞིན་སྲིན་བུར་གང་གྱུར་པ།།
དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན།།
བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཐོབ།། ༡༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྦྲང་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་སྐྱེད་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་འགྲུབ་

ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ།།
ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་ནས།།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན།།
བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ།། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་ལ། ཕན་གནོད་ཀྱི་གནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས། མི་ཤེས་པ་དག་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དྲིར་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཤིན་ཏུ་འབད་པའི་དུས་ཡིན་གྱིས་ཞུམ་པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྙིད་ལུག་སྤང་བ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུར་བསྟན་པ། གོམས་ན་མི་དཀའ་བར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་འདི་མ་སྐྱེད་ན་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཚད་མེད་མྱོང་དགོས་པར་བསྟན། དེའི་དཔེ་བཤད། དཔེ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ནི།

འོན་ཏེ་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ།།
བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཇིགས་ཞེ་ན།།

ལྟོ་དང་ཡང་བ་མ་དཔྱད་པར།།
སྤྱོད་པས་བདག་ནི་འཇིགས་པར་ཟད།། ༢༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ནི་མགོ་དང་རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་སྐད་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆུའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷམ་འབུད་པ་ལྟ་རམ་བརྟགས་པར་གྱུ་རྩོམས་སུ་སྒྲག་པར་ཟད་དེ། ཐབས་མཁས་པས་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་མེད་པར་བདེ་བས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མགོ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱ་དཀའ་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟོ་འམ་འོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ལྟོ་ཞེས་ལྟོ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་བརྟགས་ན། འདི་ནི་ཡུད་ཙམ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་བར་སྣང་བ་འདི་བཟོད་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་བ་ལང་གི་རྐང་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ཙམ་དུ་བྱེད་ལ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་འཐོབ་པས་བཤང་གཅིའི་བུམ་པ་བཙོངས་ཏེ། གྲུབ་པའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཆེས་ཡང་བར་མཐོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་འདི་མ་སྐྱེད་ན་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཚད་མེད་མྱོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་དུ།།
ལན་གྲངས་དུ་མར་གཅོད་པ་དང་།།
དབུག་དང་སྲེག་དང་གཤེག་འགྱུར་གྱི།།
བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་སྨྱུད་ན་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམ་ཞིང་དེར་མི་འདོད་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འབྲས་ལྟར་འཚོད་པ་དང་། ཡུངས་ཀར་ལྟར་འཚིར་བ་དང་། ཀར་ཊ་པ་ཊ་ཙམ་དུ་བཏུབ་པ་སོགས་གྲངས་མེད་པ་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་གཏུགས་པར་སྨྱོང་དགོས་ལ་དེས་རང་གཞན་གང་ལའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཡི།།
སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཚད་ཡོད་དེ།།
ཟུག་རྔུ་ཕོང་བསྣུག་གནོད་བསལ་ཕྱིར།།
ལུས་སྨ་གཏོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན།། ༢༢

སྨན་པ་ཀུན་ཡང་གསོ་དཔྱད་ཀྱི།།
མི་བདེ་བ་ཡིས་ནད་མེད་བྱེད།།
དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དག།
གཞོམ་ཕྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀྱི་ཡང་ལ་དཔྱད་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་སྡུག་བསྔལ་ལྟར་སྣང་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཚེ་འདི་ཁོ་ནའི་ནང་མདེའུ་དུག་ཅན་

འདོད་པ་དང་། སྙིང་ཚ་དང་། གློ་ནག་དང་། རྩ་སྦྲུབས་ཀྱི་ནད་འཁྲིན་པའི་ཕྱིར། སྨན་པས་ཟླག་ཏོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔྱད་རྩུབ་མོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ནད་ཆུང་ངུ་འཁྲིན་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ནད་ཆེན་པོ་དབྲལ་བར་དཀའ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད།

བཞི་པ་དཔེ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི།

གསོ་དཔྱད་ཐལ་པ་འདི་འདྲ་བའང་།།

སྨན་པའི་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ།།

ཆོག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས།།

ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད།། ༢༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཏར་སྲེག་ཙམ་གྱི་དཔྱད་རྩུབ་མོའང་མ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ལ་གྲོས་གདབ་པའི་ཆོག་འཇམ་པོ་ཁོ་ནས་ སྒོ་གསུམ་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཞི་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོ་བྱད་བསྔུངས་པ་བསྡུགས་པའི་ཚོའང་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་སྤྲང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གོམས་ན་མི་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གོམས་སུ་གཞུག་ཚུལ་དང་། གོམས་ན་སླ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལའང་།།
འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བར་མཛད།།
དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱིས་ནས་ནི།།
རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངེས་པར་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཚིག་ལྟ་བུས་ཁྲིམས་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་ཚོད་མ་ངན་ངོན་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་རང་བཞིན་གྱིས་དོར་བྱ་དང་། ཆུ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པ་བྱས་ཤིག་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་གོམས་པ་ན་དངོས་པོ་ཆེན་པོའང་མི་འཕངས་པར་གཏོང་བར་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་གོམས་ན་སླ་བར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི།།
ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་པ།།
དེ་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ།།
དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༢༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐར་ལུས་དང་ཚོད་མའང་མཉམ་པར་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ལ་སེམས་པ་མེད་

པ་དང་། སྲུའི་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་ལུས་ལ་གཅེས་སྤྲས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་ལོག་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་བུ་གཅེས་པ་ལ་ཟས་བཟང་པོ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའི་བློ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

སྡུག་དང་མི་སྡུག་ཀུན་ལ་ལྟ་བ་མེད་པ་ཡིན།།
མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་ཞིང་ཞུམ་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད།།
བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཞེན་པ་མེད།།
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་བདག་མེད་ཡ་མ་བརླར་ཤེས་ནས།།
བདག་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་ལ་ཞུམ་པའི་སེམས་མེད་ན།།
དེ་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་གཏོང་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དུས་མིན་དུ་ལྟེབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེས་ན་ཁྱིམ་བདག་ཤིན་ཏུ་སེར་སྣ་ཅན་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པས་གཡོན་པ་ལ་སྟེར་བ་བསླབས་པས་ཕྱིས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་མེད་དུ་གཏོང་བ་ཞིག་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོམས་པའི་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་འཇིགས་པ་མེད་པར་བསྟན། འཁོར་བས་མི་སྐྱོ་བར་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་བསྟན། དོན་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྡིག་པ་སྤངས་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མེད།།
མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད།།
འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།།
སྡིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད།། ༢༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་བར་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་གནས་དགོས་སོ་ཞེས་ཐོས་ནས་འཁོར་བ་ནི་སྐྱི་གཡའ་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཡེན་རྗེའི་དོང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་བཟོད། དེས་ན་སྲིད་པ་ལས་མྱུར་དུ་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་གང་ཞི་བ་དང་གང་ཡང་བ་མ་དཔྱད་པས་སྙག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ནུས་མོད་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་རེ་དོགས་ཀྱི་བློ་མི་མངའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་གོམས་པར་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པས་བླང་དོར་གྱི་དམིགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལག་ཐིལ་དུ་འོངས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སྙིང་རྗེའི་ཆུས་བསྐྱུན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པས་འདམ་ན་པདྨ་ལྟར་འཁོར་བར་སྤྱོད་ཀྱང་དེས་མ་གོས་པར

གནས་ཤིང༌། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རིང་ཐུང་གི་མཚན་མ་མི་མངའ་བར་གཟིགས་པས་དུས་རིང་ངོ་ཞེའམ་ཐུང་ངོ་ཞེས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་སྙིང་ཚལ་ན་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསམས་བཞིན་དུ་དགའ་བས་བཞུགས་པར་ཟད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་དབང་མེད་དུ་འཁོར་བར་གནས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་ལོག་རྟོག་གིས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་དང༌། དེས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་ལ། སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ལུས་ལ་ནད་མཚོན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀུན་ཏུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་བས་མི་སྐྱོ་བར་བསྟན་པ་ནི།

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ།།
མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན།།
གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི།།
སྙིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་

གཡོ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པའི་གཟིགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས་པའི་འཕགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་དགྱེས་པར་རྟེན་པའི་སྙིང་རྗེའི་མཐུ་ཅན་འདི་དག དེ་ལྟར་འཁོར་བས་སྐྱོ་སྟེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དགའ་ཚལ་ན་མི་སྐྱོ་བ་ལྟ་བུས་དཔེ་དང་ཆད་དང་རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས།།
སྔོན་གྱི་སྡིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་།།
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྡུད་བྱེད་ཕྱིར།།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བཤད།། ༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་ནས་དག་པར་མཐོང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་དྲུང་འབྱིན་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཇི་སྙེད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྡུད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བུད་མེད་འགྱུར་བའི་སྤོབས་པས་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཞལ་གྱིས་མནན་པ་དང་། བུ་མོ་ཟླ་མཆོག་གི་

སྐྱོབས་པས་མཽདྒལ་གྱི་བུ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་། ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱུག་བྱས་པ་ན་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུའི་སྐྱོབས་པ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱུག་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དང་། མཽདྒལ་གྱི་བུས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལྟ་ཞོག་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཉན་རང་ལས་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་ནུར་ནུར་པོ་ལ་གནས་པ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བར་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་པ་དང་མི་མཉམ་པར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། ཀ་ལ་པིངྐའི་ཕྲུ་གུ་སྒོ་ངནས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཀྱིས་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། སེང་གེའི་ཕྲུ་གུ་བཙས་མ་ཐག་པ་ཡང་སེང་གེའི་ང་རོ་ཐོས་ན་མི་སྐྲག་ཅིང་དགའ་བ་འཕེལ་ལ། བཙས་མ་ཐག་པ་དེའི་ང་རོ་ཡང་དུད་འགྲོ་གཞན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལས་དང་པོ་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོའི་སྒྲར་འབྱིན་ཞིང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཐོས་ན་མི་སྐྲག་པར་མོས་ཤིང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟོད་པར་མི་ནུས་པར་སྡོང་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

སྔོན་ཁྱེའུ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་དབུས་མས་སངས་རྒྱས་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མཽདྒལ་གྱི་བུ་འདི་གཉིས་དེའི་ཚེ་འཁོར་བས་སྐྲག་སྟེ་མྱུར་དུ་འཐར་བར་འདོད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་ང་འཚང་

མ་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་གཉིས་ཐར་བར་མ་ནུས་ལ། ང་སངས་རྒྱས་ནས་འདི་གཉིས་ངས་བཀྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མྱུར་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས་ཀུང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྡུས་པ་ནི།

དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས།།
བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ།།
སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱིད་ལུག་འགྱུར།། ༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོ་འཇིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་བྱེ་བར་ལྡན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་འབུམ་གྱིས་དྲངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ལ་ཞོན་ནས་བདེ་བ་ནས་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སུ་ཞིག་ངལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར།

ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ།།
དགའ་སྐྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་འཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་བཤད་ནས།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཕྱིར་དཔུང་།།
མོས་བརྟན་དགའ་དང་དོར་བ་ཡིན།།
མོས་པ་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་པ་དང་།།
དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་སྐྱེ།། ༣༡

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ།།
མོས་དང་ང་རྒྱལ་དགའ་དང་དོར།།
ལྷུར་བླང་དབང་བསྒྱུར་སྟོབས་ཀྱིས་ནི།།
བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ།། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས་ཕས་རྒོལ་འཛོམས་ཤིང་བཀར་བཏགས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དགེ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདུན་པས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་སླ་བ་ཤིང་རྟ་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། བརྟན་ཞིང་མི་ཟློག་པ་གླང་པོ་ཆེ་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བས་འཇུག་པས་ཐོར་ཡང་བ་རྟ་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། མི་ནུས་ན་རེ་ཞིག་དོར་བ་བསྐྱིལ་བར་སླ་བ་རྐང་ཐང་གི་ཚོགས་ལྟ་བུ་

སྟེ། གཉེན་པོའི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས་ལེ་ལོ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷུར་བླང་བ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་བཀར་བཏགས་པའི་ཁྲིམས་ལྔ་བུས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་ནི་མོས་འདུན་ཉིད་སྐྱེ་ལ། དེ་གོམས་པས་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་འཇོམས་པ་ལ་དཔའ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་དགའ་བ་སྐྱེ་ལ། དོར་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་བ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་སྐྱེ་མི་དགོས་ཀྱང་དུས་ཤེས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིའི་འབྲས་བུ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུར་ལོངས་པ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། མོས་པ། བརྟན་པ། དགའ་བ། དོར་བ་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཞིང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་འབྲས་བུ། མོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། མདུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉེས་པ་འདོར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི།།
དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ།།
གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་།།
བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ཟད་འགྱུར་པ།། ༣༣

ཉེས་ཟད་རྩོམ་པ་དེ་ཡི་ནི།།
ཆ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན།།
སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྣོད།།
བདག་ཀོ་ཅི་སྟེ་སྙིང་མ་གས།། ༣༤

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པ་ནི།

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།།
མང་པོ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ལའང་།།
བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོས་གོམས་འགྱུར་ན།། ༣༥

བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆ་ལ་ཡང་།།
གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ།།
ཅི་ཞིག་ལྟར་རྙེད་སྐྱེ་བ་ནི།།
བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར།། ༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉེས་པ་དོར་བ་དང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གང་ལ་ཡིད་མོས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད

གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང༌། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བླང་དོར་དེ་གཉིས་ལ་མོས་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་དགོས་མོད་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་བདག་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་འཇོམས་པ་དང༌། མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་ལ། དལྟར་བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་རང་གིས་རང་ལ་ཀོ་ཞེས་བོས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྙིང་འགས་པ་ལྟ་བུའི་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི་ལེ་ལོར་སྡོད་ཁོམ་མམ།

གསུམ་པ་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གིས་བཙོམ་ལྡན་མ་མཆོད་ཅིང༌།།
དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་བདེ་མ་བྱིན།།
བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་དང༌།།
དབུལ་པོའི་བསམ་པ་རྫོགས་མ་བྱས།། ༣༧

འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་མ་བྱིན་དང༌།།
ཉམ་ཐག་བདེ་མ་བྱིན་ན་བདག།
མ་ཡི་མངལ་གྱི་ཟུག་རྔུ་དང༌།།
སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་ཟད།། ༣༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཤིང་། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིང་། ཐ་ན་སྦྱིན་པ་གསུམ་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཕན་གདགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པ་འདིའི་ངང་དུ་བདག་ལྟ་བར་གྱུར་ན་ནི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདིས་དོན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་ལ་ཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཟད་དོ་ཞེས་རང་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་འདོམས་པའོ།།

གཉིས་པ་མོས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ནི་སྔོན་དང་ད་ལྟར་ཡང་།།
ཆོས་ལ་མོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས།།
ཕོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་གྱུར་ན།།

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

སུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་།། ༣༨
དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མོས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པར།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིན་ཏེ།།

འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས།།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མོས་པ་ནི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དད་པ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པོ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་མོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་བཞི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་མོས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན། གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན། གཅིག་ཏུ་ནག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི།།

རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྒོམས་པས་སོ།། ༤༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དད་པའི་རྒྱུ་ནི་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་ལ་དེའི་ཚེ་སྡིག་ལ་བབ་ཀྱང་དཀར་ནག་གི་བླང་དོར་མི་གཏོང་པ་འདི་ནི། དད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་རྒྱན་དུའང་། འདོད་ཆགས་དང་།

ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། འཇིགས་པ་སྟེ་བཞིའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་གཏོང་ན་དད་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བྱུས་ཀྱི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བྱུས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ཏེ།

ས་བོན་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་ནི།།
ལྗུ་གུ་ཆེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།
ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལས་ནི།།
འབྲས་བུ་མངར་བ་སྨིན་པར་འགྱུར།།
དཀར་པོའི་རྣམ་སྨིན་མངར་བ་དང་།།
སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བ་ཉིད།།

ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་།།
འཇིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་།།
འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི།།
སྡིག་པ་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ༩༧

ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དགེ་བྱས་པས།།
གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་པ།།
དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས།།
འབྲས་བུ་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་འགྱུར།། ༤༢

སྡིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་།།
གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ།།
དེ་དང་དེར་ནི་སྡིག་པ་དེས།།
སྡུག་བསྔལ་མཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཇོམས།། ༤༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་བདེ་བ་འཐོབ་པ་སྟོན་རྒྱལ་བུ་གཟུགས་སྟོབས་དང་། གཟི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལྔ་པ་བསོད་ནམས་སྟོབས་སུ་གྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཡུལ་གཞན་དུ་ཞུགས་པ་ན་བསོད་ནམས་སྟོབས་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་བ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བ་ལྟ་བུའོ།།

གང་སྡིག་པ་མི་བཟད་པ་བྱས་པ་ནི་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་མྱོང་བ་སྟེ།

རྒྱལ་པོ་སྣམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་དགྲ་བཅོམ་པ་མང་པོ་བཀྲོང་བ་ཞིག་དམྱལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དེ་སྟོན་པས་བཀུག་ཏེ། མི་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ན་དེ་ལྟུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆར་པ་ལྟར་བབ་པས་ལུས་གཅོད་པ་དང་། གཞིན་རྗེའི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་མནར་བས་འཁྲོས་པར་རྟོམ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་སོང་བ་ན་ལྟུགས་ཀྱི་བྱ་རྒོད་བྱེ་བ་མང་པོས་ཀླད་པ་འབྲུ་བ་དང་བར་སྣང་ལ་སོང་ན་ལྟུགས་ཀྱི་ཁྲ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་འབྱིན་པ་དང་། ཆུ་བོར་ཞུགས་ན་ཆུ་བོ་མེར་འབར་ཞིང་། ལྟུགས་སྲེག་གི་ཉ་བོ་ཆེ་དང་སྲིན་བུས་འབྲང་ཞིང་། གཞིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་མཐའ་ནས་ལྟུགས་སྲེག་གི་རྒྱས་བཞོར་བ་དང་། ཐང་ལ་སོང་ན་ལྟུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྐང་པ་གཅོད་པ་དང་། གཞིན་རྗེ་ལྔ་བརྒྱས་མདས་བསྣུན་པ་སོགས་ཁོ་ན་མྱོང་ཞིང་། དཔུང་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔ་པོའི་བར་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཁོ་ན་མྱོང་ལ། མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མོས་པའི་དུས་ངན་སོང་ལས་འཐར་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

སྲིད་ངན་སོང་བ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་དང་། བོང་བུ་དང་། དྲེའུ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་སོང་ཡང་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་དང་། ལུག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་ལ་ཐུགས་ཆེས་པས་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི།

ཀྱཻ་ཆེ་དྲི་བཟང་བསིལ་བའི་པདྨའི་སྙིང་པོར་གནས།།

རྒྱལ་བའི་གསུང་སྣན་ཟས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་བྱས་པ།།

ཐུབ་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པདྨ་ལས་བྱུང་ལུས་མཆོག་ཅན།།

རྒྱལ་བའི་མདུན་གནས་བདེ་གཤེགས་སྲས་སུ་དགེ་བས་འགྱུར།། ༩༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་ནང་དུ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པའི་ལུས་སུ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོས་པས་ཟས་སྐྱོམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉི་མའི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་པདྨའི་ཁ་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ཞལ་ལ་བལྟ་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་།

བཞི་པ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི།

གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་པགས་པ་མ་ལུས་བཤུས་པས་རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་།།

རབ་ཏུ་ཚ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལུས་ལ་བླུགས་གྱུར་པ།།

འབར་བའི་རལ་གྲི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྣུན་ཤ་ཡི་དུམ་བུ་བརྒྱར་ལྷགས་ཤིང་།།

ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུང་བ་མི་དགེ་མང་པོས་འགྱུར།། ༩༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་གཤེན་རྗེའི་ཚོགས་ཀྱིས་པགས་པ་བཤུས་པ་ལ་སླར་ཟངས་ཞུན་གྱིས་ཤ་བརྙིལ་བ་དང་། མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྣུན་ཞིང་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་གཞིར་བརླལ་བར་བསྲེགས་ཀྱང་འཆི་བར་ཡང་མི་ནུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་བས་དགེ་ལ་མོས་བྱ་ཞིང་། །
གུས་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལུས་སྲོག་ཙམ་ནི་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྟག་པར་བརྙེད་ལ་དགེ་བའི་བློ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྲོག་ལ་ལན་སྟོང་དུ་བབ་ཀྱང་དད་པ་མི་གཏོང་བའི་ཡི་དམ་བརྟན་པོ་བཅས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་མི་འཛོག་པར་དགེ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དཔུང་ཚོགས་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། རྟོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྟོམ་པ་བརྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བརྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ཆོག་ཡིས། །
བརྩམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པར་བྱ། ། ༤༨

དང་པོར་འབྱོར་པ་བརྟགས་ནས་ནི།།
རྩོམ་མམ་ཡང་ན་མི་རྩོམ་བྱ།།
མ་བརྩམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི།།
བརྩམས་ནས་ལྡོག་པར་མི་བྱའོ།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ལས། བསྔོ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དཔེར་ན། ལྷའི་བུ་ཉིམ་ཤར་བ་ནི་དམུས་ལོང་གི་ཉེས་པས་མི་ལྡོག་གོ །སའི་རྡུལ་དང་། དུ་བ་དང་། གྲིབ་མ་ཐ་དད་པ་དང་། རི་མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པས་མི་ལྡོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣག་པ་མ་ཞུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་འཚུབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་མི་ལྡོག་གོ །དམུ་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པས་མི་ལྡོག་གོ །སེམས་ཅན་མ་རུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་ཆ་རྒྱུན་མི་གཅོད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་སྨོན་ལམ་རྒྱུན་གཅོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཕྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བླང་བར་བྱའོ། །བརྩོན་པར་བྱའོ། །སྤྲོ་བ་དང་། མི་ལྡོག་པ་དང་། མི་སྐྲག་པ་དང་། མི་འཇིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བསྒོས་ཏེ། གང་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་ཅིས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ཡང་བྱ་བ་གང་རྩོམ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་དུས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྱོར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ཏེ། ཅི་བྱ་བ་འདི་བདག་གིས་སྒྲུབ་པར་ནུས་སམ་མི་ནུས་ཞེས་ཞིབ་མོར་བསམ་ཞིང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་སོགས་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མ་བཀག་པར་མཐོང་ཞིང་འགྲུབ་པར་ཤེས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱའི། མ་བརྟགས་པར་ཚམ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་འབྱོར་བ་བརྟགས་ནས་ནི། །རྩོམ་མམ་ཡང་ན་མི་རྩོམ་བྱ། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་དཔའ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ལ་བསླབ་པར་མི་ནུས་ན་བཞི་འམ་གསུམ་མམ་གཉིས་སམ་ཐ་ན་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགེ་བ་རང་གི་ཉམ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་ནས་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དེ་ནི་རྐྱེན་ཅིས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་གོམས་པས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། ལེགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྩོམ་པ་བརྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བརྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་གོམས་ནས།།
སྡིག་དང་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ།།

གཞན་དུ་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི།།
དམན་འགྱུར་དེ་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་བྱ་བར་བརྩམས་པ་ལ། དེ་ནས་མ་གྲུབས་པར་དོར་ན་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་བརྩམས་ནས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པའི་བྱེད་པ་དང་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་བྱ་བ་གང་ཡང་ཚར་མི་ཕྱིན་ཞིང་། འབྲས་བུས་དབེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་ནའང་ཕྱི་ནུར་ཏུ་ནུར་བ་དང་། སྔ་མ་དོར་ཏེ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པར་བརྩམ་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནུས་པ་སྟེ།།
གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་རྩོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལྡོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་འདོར་བ་ནི་ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་པ་དེ་ཡང་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་སྟེ། ལས་འདི་ཐམས་ཅད་གཞན་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པར་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པར་ནུས་སོ་ཞེས་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །བདུད་ཀྱི་སྡེ་འཇོམས་པ་དང་། ཡོངས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྒྲུབ་པར་ནུས་སོ་ཞེས་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མི་ཐུབ་ལ་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐབ་ཚུགས་པ་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་ང་རྒྱལ་ལམ་ཉོན་མོངས་ལྟར་སྣང་བའི་ང་རྒྱལ་ལོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་ང་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱའོ་ཞེས།།
འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད།། ༤༩

ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིས།།
རང་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས།།
འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་མི་ནུས་ཏེ།།
དེ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱའོ།། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་བྲན་དུ་བཀོལ་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རང་གི་ཚེ་འདིའི་དོན་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་སྐྱ་བྲོ་གཅིག་ལུས་སེམས་བདེ་བར་འདུག་པ་ཙམ་རེ་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བུད་ཤིང་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་ལ་

བདག་དང་བདག་གིར་འདུ་ཤེས་པས་དུས་འདའ་བར་ཟད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཅག་རྣམས་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་ག་ལ་ནུས། དེ་བས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོ་བར་མི་ནུས་པའི་བཟོད་པའི་གོ་བསྒོ་ཞིང་ཐོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་བཟུང་ལ་བརྟགས་པར་མི་ནུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཞོམ་པར་བྱ་ལ།

གཞན་ཡང་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན།།
བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་འདུག།
ང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་མི་བྱེད་དེ།།
བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག། ༥༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་དག་ཡང་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྙེད་པ་ན་ང་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཏེ། ཕྱུགས་བདར་བ་དང་བྲན་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཀྱང་འཚོ་བ་སྒྲུབ་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། བདག་ནི་རིགས་རུས་ཆེ་བས་དབུལ་པོ་ལ་ལག་གིས་སྦྱིན་པར་མི་འོས་སོ་ཞེས་བསྙེམས་པ་དང་། བསླབ་པས་ཆུན་པ་སོགས་ཕྱག་གི་གནས་ལ་བདག་རིགས་རུས་ཀྱིས་ལྷག་གོ་ཞེས་ཕྱག་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲན་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ།

བདག་ལ་མཐོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་འདི་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་དེས་གཞན་པོའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི།

ཞི་བའི་སྤྲུལ་དང་ཕྲད་གྱུར་ན།།

ཁྱུ་ཡང་མཁའ་ལྡིང་ལྟ་བུར་སྤྱོད།།

གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན།།

ལྟུང་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་གནོད་བྱེད།། ৫২

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན། བྱ་ཁྭ་རྣམས་སྦྲུལ་མཐོང་ན་སྦྲ་འཁྱིན་ཞིང་འཁྲོས་ཀྱང་སྦྲུལ་གྱི་རོ་མཐོང་ན་ཉམ་ང་མེད་པར་མཁའ་ལྡིང་ལྟར་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་གཉེན་པོའི་ཉམ་ཆུང་བའི་ཚེ་ལྟུང་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་པས་སེམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉེན་པོའི་ཉམ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཅེས་ཀྱང་གནོད་པར་མི་ནུས་སོ།།

ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བ་ལ།།

ཐོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི།།

ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི།།

ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ།། ৫৩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་འདྲ་བས་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཞུམ་ཞིང་སྒྱིད་ལུག་པས་གནས་པས་ནི་ཅི་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ལ། ང་རྒྱལ་གྱི་སྨྲས་བསྟན་པ་སྙིང་སྟོབས་དང་། རྩོལ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན་མི་འགྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། གཞོམ་དཀའ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བདག་མི་ཐུབ་སྙེ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇོམས་སོ།།

དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་པ་ཡིས།།

ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ།།

བདག་ནི་ལྟུང་བས་ཕམ་བྱས་ན།།

ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར།། ༥༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་དང་པོར་ངོས་བཟུང་བར་དུ་ཆར་བཅད་མཐར་ས་བོན་ལྟུང་བ་མེད་པར་གཞོམ་དགོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཐུབ་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།

བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ།།

བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ།།

རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་སྲས་དག་གིས།།

ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ནས་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི་རྣམ་རྟོག་གང་གིའང་དབང་དུ་བདག་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་སུ་ཡང་བདག་ལས་རྒྱལ་དུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིའི་སེང་གེའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་བརྟམ་པར་བྱ་ཡི།

འགྲོ་གང་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་སྟེ།།
ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན།།
ང་རྒྱལ་ཅན་དགྲའི་དབང་མི་འགྲོ།།
དེ་དག་ང་རྒྱལ་དགྲ་དབང་འགྱུར།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ནི། རློངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་ལྷུ་བ་ལ་ཤེལ་འཛིན་གྱི་བློ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པར་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགྲར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་དེ་མ་ཐག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་དགྲ་འཛོམས་པར་རིགས་ཀྱི་དགྲའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ན།།
ངན་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁྲིད་ཅིང་།།

མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཙོམ་པ་དང་།།
གཞན་གྱི་ཟན་ཟའི་བྲན་དང་ནི།།
གླེན་པ་མི་སྡུག་ཉམ་ཆུང་དང་།། ༥༧
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བརྙས་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱང་བྱའི་ང་རྒྱལ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང
ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱིས་
བཀལ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་སྲིད་ཀྱང་བྲན་དང་གླེན་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་སོགས་སྐྱེ་བོས་བརྙས་
ཤིང་བཞད་གད་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ཀྱི་མདོར།

རྨོངས་པ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ནི།།
ངན་སོང་དང་མི་ཁོམ་སྐྱེ་བ་དང་།།
དབུལ་དང་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་།།
དམུས་ལོང་མདོག་ངན་མཐུ་ཆུང་རྣམས་སུ་སྐྱེ།།

ཞེས་སོ།།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དེ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་སླར་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྨོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
ལས་བཤད་དེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཆེ

བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆེར་བསྒྲེམས་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲེམས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་བདུན་ནོ།།

ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དཀའ་ཐུབ་ཅན།།
དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་གཏོགས་ན།།
དམན་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་སྨྲོས།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགྲ་ཚུང་དུས་ཀྱང་ཐུབ་ཏུ་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་ཉམ་ཆུང་ཡིན།

གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་འཆང་།།
དེ་ནི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་རྣམ་རྒྱལ་དཔའ་དེ་ཉིད།།
གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དགྲ་བདོ་བ་ཡང་དེས་བཅོམ་སྟེ།།
འགྲོ་ལ་འདོད་བཞིན་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་བྱེད།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་ལས་ཉོན་ལས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་ང་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན།།
རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྲན་གཟུགས་ཏེ།།
ཝ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན།།
ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ།། ༨༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པའི་ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེ་ན། བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་མཚེས་སོ་འཚལ་གྱི་ས་བོན་དང་། ཀུན་ལྡང་དང་། རྣམ་སྨིན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་འདིས་བོན་དང་། སྨྱུ་གུ་དང་། ལྗོང་བུ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའངས་ཆེན་པོ་འདིའི་གཉིང་ཇི་སྲིད་པར་སོན་ལ་དབྱེར་མི་ནུས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། རིམ་པ་དང་པོ་མན་དུ་ཕལ་ཆེར་འདའ་བ་མེད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁ་རིམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཟད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྤྲང་བར་ཆེར་སླའོ།།

དེས་ན་ས་གཞི་ལ་ས་བོན་མེད་ན་ཆུ་ལུད་ཁོ་ནས་ཅི་ཡང་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟར་བདག་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པ་དེ་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལུད་དང་འདྲ་བས་སྐྱེད་པར་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་ས་བོན་མེད་ན་ཅི་ཡང་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་ན། རང་ཅག་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྲོད་ན་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །ཞེས་བྱའོ།།

འདིའི་རིང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྟོང་དང་འབུམ་དང་བྱེ་བར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་སྲན་ཚུགས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེང་གེ་ལ་གནོད་མི་ཚུགས་ཤིང་སེང་གེའི་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ཅི་བྱ་ཧོལ་མེད་པར་འབྲོས་པ་ལྟ་བུར་སྲུང་བྱས་མི་ཚུགས་པའི་བརྟོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་།།
མི་ཡིས་མིག་ནི་སྲུང་བ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་ཉམ་ང་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་།།
ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བྱ།། ༤༧

བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་གསོད་པ་འམ།།
མགོ་བོ་ལྷུང་བར་བྱས་རུང་གི།
ཉོན་མོངས་དགྲ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ།།
འདུད་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་གོ་ཆའི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཉམ་ང་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་མིག་སྲུང་བ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་སྲུས་བདག་མེར་བསྲེགས་སམ་ཆུར་དོར་རམ་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་བདག་གིས་ཉེ་སྟང་གི་དགྲའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱའོ

ཞེས་འཕེན་པས་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྣྲིམ་ཞིང་ཅིས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ།།
རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྤྱད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཞེ་སྡང་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཤེན་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་པའི་བརྩོན་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་སྤྱང་བྱའི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དཔུང་ནི།

རྩེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར།།
འདི་ཡིས་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན།།
ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་ཞིང་།།
ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར་བྱ།། ༦༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་ཡོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བག་མེད་པར་རྩེ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱང་དུས་སྟོན་དང་། གྲོགས

དང་། བཟང་སྤྱོའི་འདུས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་འཇུག་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་ངོམས་པའི་དགའ་བ་ཚད་མེད་པས་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ།

བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་།།
བདེ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི།།
གང་གི་ལས་ཉིད་བདེར་གྱུར་པ།།
དེའི་ལས་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་བདེ།། ༦༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་གླུ་གར་གྱི་ཁྲོམ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ནི་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་རློམ་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཙམ་དེར་ཡང་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་དེ། གླུ་གར་གྱི་རྐྱེན་ལས་ཤི་བའམ་ཁྲོམ་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའམ་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པས་ཤི་བ་དང་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ནའང་བདེ་བར་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་མ་ངེས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མིན་ལ། བྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་ལུས་སེམས་དང་ཞིང་འགྱོད་པ་མེད་པ་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བས་འབྲས་བུ་ལྟ་ཞོག་རྒྱུའི་དུས་ཉིད་ནའང་བདེ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཀོ་སུ་ཞིག་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ།

སྤྱི་གྲིའི་སོར་ཆགས་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའི།།
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན།།
རྣམ་སྨིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི།།
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅིས་ཏེ་ངོམས།། ༨༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུབ་པ་ཙམ་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས་དགེ་བའི་ལས་དེས་ངོམས་ཤིང་ཚོག་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མནོག་ཆུང་བ་སྤྱི་གྲིའི་སོར་ཆགས་པའི་སྦྲང་རྩི་ལྡེས་བལྡག་པ་ལྟ་བུའི་འཁྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པར་མཐོང་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀའི་དུས་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་གནས་འཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སུ་ཞིག་ངོམས།

དེ་ལྟས་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར།།
ཉིམ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི།།
གླང་ཆེན་མཚོ་ཕྲད་མཆོར་འཇུག་ལྟར།།
ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ།། ༨༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བརྩམས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚར་ཕྱིན་པར་བདེ་བླག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོས་ཀའི་དུས་ཉིམའི་གུང་ལ་ཚད་པས་ཆེས་གདུངས་ལ། སྤྱིར་གླང་པོ་ཆེ

རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་ལྷུང་ཞིང་ཐྲབ་པས་མིའི་བ་སྤྱི་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། ལུས་ཆེ་བས་བསིལ་གྲིབ་ཀྱི་གནས་མི་རྙེད་ཅིང་ལུས་ལྕི་བ་ལས་སླར་ཉེ་མས་ཤིན་ཏུ་ཆེག་པ་དེ་མཚོ་དང་ཕྲད་ན་ལུས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀི་ཆོད་ཡོངས་ཤིང་བསིལ་བར་འདོད་པས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་མཚོར་འཇུག་ཅིང་ཉལ་དང་རྒྱལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་གང་ལའང་མི་སྐྲག་ཅིང་ཟློམ་སེམས་མེད་ལ། གཞན་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་འབའ་ཞིག་གིས་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱོས་ཤིག་པའོ།།

བཞི་པ་འདོར་བའི་དཔུང་ནི།

ཉོན་ཉམས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན།།
སླར་བྱའི་དོན་དུ་དོར་བར་བྱ།།
ལེགས་པར་ཟིན་ནས་ཕྱི་མ་དང་།།
ཕྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཏ་ཅང་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་དུབ་ཆེས་པ་ན་ནི་སླར་ཕྱི་ནས་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དོར་བས་ངལ་གསོ་བར་བྱ་སྟེ། ཐོས་བསམ་དང་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་དུབ་པ་ལ་ནི་ཉིད་ངེ་འཛིན་དུ་བཞག་པས་ངལ་གསོ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་གྱི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་པས་དུབ་ན་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོར

ངལ་གསོ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མ་ཐོབ་པར་དུབ་ན་ཁ་ཐོན་ལ་སོགས་པས་ངལ་གསོ་བ་དང་། རེས་འགའ་སྒོ་གསུམ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོར་རུང་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དྲངས་པས་དུབ་པ་ལྟར་མཛད་དེ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པ་དང་མཚན་མས་དུབ་པ་ན་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཀྱང་ངལ་གསོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཡང་དག་མཐའ་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་དོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞག་བདུན་ལས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་མི་འཇུག་པར་སྟོན་པས་བཅའ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལེགས་པར་ཟིན་ནས་ཕྱི་མ་དང་།།
ཕྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ།།

ཞེས་པ་ལ་འབྲུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དོར་བའི་དཔྱད་ཉིད་དུ་བཤད་ན་ངལ་གསོ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དོར་བ་དེ་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ངལ་སོས་ནས་སླར་དགེ་བ་ཕྱི་མ་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གཞན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སླར་ཡང་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དཔྱད་ཚོགས་བཞི་ཀའི་དོན་བསྡུ་ལྟ་བུར་འཆད་ན་ནི་དགེ་བ་དེ་དག་ཟིན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཞེན་པར་སླར་ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྔ་པ་བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བ་ལ་གཉིས། ལྷུར་བླང་བ་དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། བག་ཡོད་ལྷུར་བྱ་བ་དང་། དྲན་ཤེས་ལྷུར་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཉེས་པའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཟློག་པ་དང་། མདོར་ན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བླང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འཐབ་རྙིང་དགྲ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།།
གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་བཞིན།།
ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་གཟུར་བྱ་ཞིང་།།
ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་འཇིབས་པར་བཏགས།། ༦༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དམག་གི་སྐྱེས་བུ་གཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གོམས་ཤིང་རང་སྲུང་བ་དང་གཞན་འཇོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གཡུལ་ཆེན་པོར་དགྲ་བོ་གཞན་དང་རལ་གྲིའི་སྐབས་དང་། འཕོང་གི་སྐབས་དང་། ཕྱིར་བསྟུར་བ་དང་། མདུན་དུ་བསྟུར་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆའི་སྐབས་འགྱེད་དུ་ལྷགས་པ་ན་རང་ཉིད་ཕ་རོལ་གྱི་མཚོན་ལས་གཟུར་ཏེ། དགྲ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་འཇིབས་པར་ཁ་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གནོད་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དང་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལྷང་མི་སྲིད་པར་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་ལྷུར་བྱ་བ་ནི།

གཡུལ་དུ་རལ་གྲི་ལྷུང་གྱུར་ན།།
འཇིགས་པས་མྱུར་དུ་ལེན་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་དྲན་པའི་མཚོན་ཤོར་ན།།
དམྱལ་བའི་འཇིགས་དྲན་མྱུར་དུ་བླང་།། ༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཡུལ་དུ་རྩོད་པའི་ཚེ་རང་གི་རལ་གྲི་སར་བྲུལ་ན་མྱུར་དུ་ལེན་པ་ལྟར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནི་ཅུང་ཟད་བརྗེད་ནའང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་དྲན་པས་དེ་མ་ཐག་མི་བརྗེད་པར་བླང་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་སླ་ལ་འཇོམས་པར་དཀའ་བ། དཔེར་ན། ཟས་སྐོམ་ལྡན་ལྡིན་རྣམས་མེ་དྲོད་ཀྱིས་དངས་སྙིགས་ཕྱེ་ནས་དངས་མ་ཁྲག་ཏུ་གྱུར་པས་རྩ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་སྟེ། ཤ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པས་སྐྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་ན་དེ་ལུས་ཟུངས་ཀྱི་ཁྲག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་གནས་སུ་འགྲོ་བས་ཉེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། སྤྱིར་དུག་གི་རྟེན་ཁྲག་ཡིན་པས་སྨན་པ་དག་དུག་ཁོང་དུ་སོང་མ་ཐག་ལ་གསོན་པོའི་ཁྲག་བླུད་པ་ལ་དུག་འདུར་བཅུག་ནས་སླར་སྨན་རྣོན་པོས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས།།
དུག་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་གླགས་ནི་རྙེད་གྱུར་ན།།
ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར།། ༦༩

ཡུངས་མར་བཀང་བའི་སྣོད་བསྐུར་ལ།།
རལ་གྲི་ཐོགས་པས་དྲུང་བསྡད་དེ།།
བོ་ན་བསོད་བསྡིགས་འཇིགས་པ་ལྟར།།
བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྒྲིམ།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཁྲག་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པས་སེམས་ཚུད་འཛའ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས། སྔོན་འཕགས་པ་ཀ་ཏྱཱ་ན་ལ་རྒྱལ་པོ་རབ་སྣང་གིས་མཆོད་པའི་ཕྱིར། གླུ་གར་བྱས་ཏེ། འཕགས་པ་གླུ་སྙན་ནམ་གར་བཟང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་སུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་དྲིས་ཤིག རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། དབང་པོ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་སྲིད་ན་མ་ཐོས་པ་ལྟ་ག་ལ་རིགས། འཕགས་པས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འོག་ན་མི་གསོད་པའི་ཆད་པ་ལ་ཐུག་པ་འགའ་ཡོད་དམ། ཡོད

དོ། །འོན་དེ་ལ་ཡུངས་མར་གྱིས་ཁ་དར་ཆད་དུ་བཀང་བའི་སྣོད་ལག་ཏུ་བསྐུར་ལ། དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་གཤེད་མ་རལ་གྲི་ཤུབས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱར་བ་ཐོགས་ལ་འདི་ལས་ཐིགས་པ་གཅིག་འབོ་ན་དེའི་མོད་ལ་རལ་གྲིས་རྐེ་བཅད་དོ། །གལ་ཏེ་གཏན་མ་འབོ་ན་ཆད་པ་ལས་ཐར་རོ་ཞེས་གྱིས་ལ། དེའི་མདུན་དུ་གླུ་གར་བྱེད་བཞིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་བསྐོར་ཅིག་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་མི་དེ་ལ་གླུ་སྙན་ནམ་གར་བཟང་ངམ་དྲིས་པས་བདག་གིས་མ་མཐོང་མ་ཐོས་ཏེ་བདག་སྲོག་གིས་འཇིགས་སྐྲག་པས་ཉེན་ན་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་ཟེར་བ་ན། འཕགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་འདི་ཚེ་འདི་གཅིག་པུའི་སྲོག་གི་ཆེད་དུ་འདི་ལྟར་དབང་པོ་ནང་དུ་སྡུད་ན། བདག་ཅག་རྣམས་འཁོར་བའི་མཐའ་ཧི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པའི་སླད་དུ་ཅིས་མི་སྡུད། ཅེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་དད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སྲིམ་མོ།།

བཞི་པ་ཉེས་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཟློག་པ་ནི།

དེ་བས་པང་དུ་སྦྲུལ་འོངས་ན།།
ཇི་ལྟར་རིངས་སུ་ལྡང་བ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྙོམ་འོངས་ན།།
མྱུར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ།། ༧༡

ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་།།
བདག་ལ་སྨད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་།།
བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ།།
དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཟིན་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་གཉིད་དང་སྙོམས་ལས་ལྟ་བུ་ལྟུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་བྱུང་ནའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་བར་འགྱུར་བས་དང་དུ་མི་བླང་བ་པང་པར་སྤྲུལ་ཞུགས་པ་འདོར་བ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱ་ཞིང་། འདོད་ཁམས་པ་ལ་ཟས་སུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་གཉིད་མཚན་མོའི་ཐུན་ཆའམ་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལ་ཉལ་བ་ཙམ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་དགེ་བའི་གཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། དུས་མིན་གྱི་གཉིད་སྙོམས་སོགས་ཉེས་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་སྐད་ཅིག་གིས་ཚོར་ནས་དང་དུ་མི་བླང་ཞིང་སྡེ་མ་ཚར་བཅད་པ་དང་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་སྟེ།

ལྔ་པ་མདོར་ན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བླང་བ་ནི།

ཇི་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ།།
དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས།།

རྒྱུ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྲད་པ་འམ།།
རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ།། ༧༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་དྲན་པ་གོམས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་དེ་ལས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིགས་པའི་ལས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ལུས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། སེམས་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སྔོན་རོལ་ནས།།
ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ།།
དེ་ལྟར་བག་ཡོད་གཏམ་དྲན་ཏེ།།
བདག་ཉིད་ལྡང་བ་ཡང་བར་བྱ།། ༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་རོལ་དུ་རྩོམ་པ་ལ་བརྟན་པས་གྱུ་ཚོམས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འངབ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་གཏམ་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་དྲན་པས་བདག་གི་སྒོ་གསུམ་འཇུག་ལྡང་ཡང་ཞིང་ཁ་ལོ་བདེ་བར་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྲུང་ནི་འགྲོ་བ་དང་།།
འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྒྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་སྤྲོ་བས་དབང་བསྒྱུར་བྱ།།
དེ་ལྟ་ན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤིང་བལ་ཆུང་ངུ་ནི་རླུང་ཆུང་ངུས་ཀྱང་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་འགྲོ་འོང་སྟོན་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཤིང་བལ་ཡང་སྤྲོ་བ་དང་གཉེན་པོའི་རླུང་གིས་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སེམས་དུལ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ལྡན་ན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟེ་བདུན་པའོ།། །།

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་དངོས་འབྲས་ནི། དགེ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་འཆད་པར་འབྲེལ་ཏོ།།

ལྔ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་སྤང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་བའི་གནས་མདོར་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་སྤོང་བ་རྒྱས་བཤད་དང་། རྣམ་རྟོག་སྤོང་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི།།
ཡིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག།
སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི།།
ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས།། ༡

ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས།།
རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་།།
དེ་བས་འཇིག་རྟེན་སྤང་བྱ་ཞིང་།།
རྣམ་པར་རྟོག་པའང་ཡོངས་སུ་དོར།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་གྱུར

ན་སྨྲིན་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་གཡེང་ལས་ལྡོག་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ངག་འདུ་འཛིས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་གཡེང་དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སྐབས་འདིར། འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་སྤོང་ཚུལ་ལ་ལྔ། གང་གིས་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ། གང་གིས་སྤོང་བའི་རྒྱུ། གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཚུལ། འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ། དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྙེད་སོགས་ལ།།
སྲེད་པས་འཇིག་རྟེན་མི་སྤོང་ཏེ།།
དེ་བས་འདི་དག་ཡོངས་སྤོང་ལ།།
མཁས་པས་འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ།། ༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱིའི་རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། དེས་ཁྱིམ་དུ་བུ་སྨད་དང་བཅས་པར་འཆིང་ལ། རྒྱུ་དེས་བདག་གི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཆགས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་སེམས་པས་ཞེན་པ་སྤོང་ལ་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

གཉིས་པ་གང་གིས་སྦྱོངས་པའི་རྒྱུ་ནི།

ལྷག་མཐོང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས།།
ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།།
ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི།།
འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ།། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་ཞི་གནས་ཏེ་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་སྒྲས་ཞི་ལྷག་དབྱེར་མེད་པར་ཟུང་དུ་ཚུད་པ་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ཞིང་། ལྷག་མཐོང་གིས་ས་བོན་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཆ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་སྦྱབ་སླ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རིག་པས་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་སྒོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་ལ། དབེན་ཞིང་ཞི་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་དགའ་བས་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པ་འདིས་འགྲུབ་སྟེ། ཛོ་བོ་རྗེས།

འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་དག་ལ་ཕར་བལྟས་པས།།
བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ།།
ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས།།
རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྤྱང་བ་དང༌། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ལས།

རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ།།
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྟུང་བྱེད་ཡིན།།
མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན།།
མཁའ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་པ་ལྟར་རྟོག་པ་སྤྱང་བ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་མ་ཆགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང༌། རྙེད་སོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་དང༌། བྱིས་པ་ནི་འགྲོགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སྤྱིར་བསྟན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་དང༌། ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་སྔར་མེད་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་སྔར་ཡོད་འགག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མི་རྟག་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ལ།།
ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་རྟག་ཅིང་མྱུར་དུ་འཆི་ལ། མི་སྡུག་པ་མི་གཙང་བ་འདུས་པའི་ལུས་རྣུས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཅན་ཡིན་ལ།

ཆགས་ཡུལ་བུད་མེད་སོགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་དུ་མི་གཙང་བའི་འདུས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། བརྟགས་ན་རོ་ལངས་ལྟར་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཛེས་པ་དང་། ཆགས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་ཁྲེལ་ཞིང་དམད་པ་ཡིན་ལ།

དེས་ནི་ཚེ་རབས་སྟོང་ཕྲག་ཏུ།།
སྡུག་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བུ་མོ་ཟླ་མཆོག་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེར་བཀུར་བ་མི་ལས་འདས་ཤིང་ལྟའི་ལུས་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། རྒྱལ་བུ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློངས་ཀྱང་མ་བྱིན་ནས། ང་རང་གིས་ཁྱིམ་ཐབ་འདམ་མོ་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རང་རང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་དྲེགས་ཤིང་འདམ་དུ་རེ་བས་ཕྱིས་བདར་དང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་འདུས་པ་ན་བུ་མོ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་བདག་གི་ལུས་མཆོག་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པའི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་བ་ལྟར། གཟུགས་སྡུག་པ་ལ་ཞེན་པ་དེས་ནི་ཚེ་རབས་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པའི་ལུས་འཐོབ་ཅིང་མི་སྡུག་པའི་གྲོགས་འཐོབ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ལུས་སྡུག་པ་འཐོབ་ཅིང་། སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོགས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་ནི།

མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་འགྱུར།།
ཡིད་ཀྱང་མཉམ་འཇོག་མི་འགྱུར་ལ།།
མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས།།
སྔར་བཞིན་སྲེད་པས་གདུང་བར་འགྱུར།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཞེན་པ་ནི་ལན་ཚྭའི་ཆུ་ཇི་ཙམ་འཐུངས་པ་ཙམ་དུ་སྐོམ་པ་འཕེལ་བ་ལྟར། ཇི་ཙམ་སྤྱད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཞེན་ཞིང་སྲེད་པར་འགྱུར་གྱི་ངོམས་པ་མེད་ལ། མ་མཐོང་ན་སྙིང་ཞུང་བ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཤུགས་རིང་གིས་འདེབས་ལ་ནང་གི་རླུང་ནད་མི་བཟད་པ་འཕེལ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན།།
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ།།
སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད།།
ཐ་མར་མྱ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར།། ༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ནི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་གེགས་བྱེད་ན་ཆོས་ཉིད་

མཐོང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སློས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐར་པའི་རྩ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་སྦྱར་མེད་མི་སྐྱེ་བ་ནི།

དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས།།
ཚེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་ཡང་འདོད་པའི་ཡུལ་སེམས་པ་དེས་དུས་འདའ་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་ཞོག་ཐ་ན་སོ་ནམ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

ལྔ་པ་ཡོན་ཏན་སྦྱར་ཡོད་འགག་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས།།
གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར།། ༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ལ་ནི་འབྲལ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། སྡུག་པའི་ཡུལ་དེ་སྙེད་དུ་ཟིན་ཡང་ཤི་བའམ་གསོན་པ་གང་རུང་གིས་ངེས་པར་འབྲལ་ལ། དེའི་ཚེ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་

མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་ན་རྟག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གཡུང་དྲུང་གི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་མི་ལས་རྒྱང་རིང་དུ་བྲོལ་ན་འཚོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་རིག་པས་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་། ཉེ་དུ་སོགས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་ཆགས་པའི་བློ་དོར་བ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་དུལ་ཞིང་དེས་ལ་ལས་སུ་རུང་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སེམས་ཀུན་ནས་སློམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེང་སང་ངེས་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཁྲིམ་པའི་དུས་ཀྱི་བསམ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པ་ལ་རྟགས་དང་ཚིག་ཙམ་རེ་བྱིན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འདོགས་པ་འདིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་།།

དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་རྒྱུད་རེ་རེ་བ་ཐ་དད་ཅིང་། ལས་ཐ་དད་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་གནས་གྲངས་མེད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལས་ད་ལྟ་མིའི་ལུས་རིས་མཐུན་པར་ས་ཕྲོགས་གོ་སྐབས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ཚོགས་པ་ཙམ་འདི་ལ་མཛའ་བཤེས་དང་། དགྲ་གཉེན་སོགས་སུ་བཟུང་ནས་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་འདི་ཁོ་ན་བདེན་པར་ལྟ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་མུན་ནག་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་སྐོར་ཞུགས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པར་རློམ་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། བཟང་པོར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དགྲ་གཉེན་མཛའ་བཤེས་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་སྤྱར་ཁྲིམ་པའི་དུས་ལས་ཀྱང་ཆེས་འཕེལ་བ་ཞིག་དེང་སང་སྣང་བ་འདི་ནི་འཇིགས་པ་དང་། ཡ་ང་བ་དང་། བག་ཚ་བ་དང་། སྨ་སྨྲེགས་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་ཚ་བར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་བྱིས་པ་ནི་འགྲོགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དྲུག ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ། བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་བསྟན་པ། བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ། བསྟེན་དགོས་ན་འང་གཉིག་ལ་མི་གནོད་པ་བར་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་གནས་དགོས་པ། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུས་ཏེ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱིས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་སྤྱོད་ན།།
ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར།།
སྐལ་མི་མཉམ་པར་འཁྲིད་བྱེད་ན།།
བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱིས་པའི་གྲོགས་སམ་འཁོར་ཙམ་ཡང་ཐག་སྲིང་བར་བྱའི། བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་བུས་པ་གཞོན་ནུ་ཤེདམ་བྱེ་བ་དག་ལ་བྱིས་

པར་སྒྲོག་ཅིང༌། དེ་ནི་ནད་འཇོམས་པའི་སྨན་ཅུང་ཟད་ཁ་བ་བྱིན་ན་མི་འཐུང་ཞིང་ལྕེ་ལ་རེག་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་ལྕེ་སྦྲར་མོས་འབྲད་པར་བྱེད་ལ། འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་ནད་ཞིའོ་ཞེས་སླུས་ཀྱང་ཡུས་པས་ཏུ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྨན་མི་འཐུང་ལ་བཙན་དུག་གི་དུམ་བུ་ལྕེ་ལ་རེག་ན་མངར་བར་མཐོང་བས་འདིས་འཆི་ཡི་བཟའ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སླུས་ཀྱང་བརྐུས་ནས་ཀྱང་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བའི་བསམ་པའི་ཤེད་མ་བྱེ་ཕན་གནོད་ཀྱི་མིག་རྒྱང་ཐུང་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨན་ཁ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཙུགས་ན་ལྡོག་ཅིང་འདོར་ལ། མི་དགེ་བ་བཙན་དུག་ལྟ་བུ་རོ་མངར་བ་དང་འདྲ་བའི་འཕྲུལ་གྱི་རྙེད་བཀུར་རམ་མིང་དང་གྲགས་པ་སྣ་རེའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱིས་བསྲུངས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་ནན་གྱིས་འཇུག་ལ། ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་སོགས་བསྟན་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་བ་ལང་གི་མདུན་དུ་རིག་བྱེད་བཏོན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས་བུས་པ་ལུས་ཆུང་ངུ་དེ་དག་ནི་ལོ་འགའ་ཟུང་ཁོ་ནར་ལུས་རྫོགས་ཤིང་སྨན་དང་དུག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ཤེད་སྨུར་དུ་བྱེ་བར་འགྱུར་ཡང༌། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཀྱང་བླང་དོར་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པའི་ཤེད་བྱེ་བའི་དུས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ནི་བྱིས་པ་དང་སྤྱོད་པའམ་སྐལ་བ་མཚུངས་པར་སྦྱར་ན་ནི་བྱིས་པ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་འགྲོ་དེར་བདག་ཀྱང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་ད་ལྟའི་མི་ལུས་འདི་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ཞིང་ངན་པའི་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པའི་གྲོགས་དེས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ།།
ཡུད་ཙམ་གཅིག་གིས་དགྲར་ཡང་འགྱུར།།
དགའ་བའི་གནས་ལའང་ཁྲོ་བྱེད་པས།།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དཀའ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱིས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཙཙོ་དང་། ག་ཞར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཅག་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ཙམ་གྱི་མཛའ་བར་ཡང་བྱེད་ལ། དེ་མ་ཐག་ཚིག་བརྗོད་ལེགས་ཉེས་ཙུང་ཟད་ཀྱིས་ཁྲོས་འཁྲུགས་ཏེ་དབྱུག་པ་དང་ཞུ་ཚུར་དང་མཚོན་ཆས་འགྱེད་ཅིང་ཚིག་གི་རྩལ་འབྱིན་ལ། གསོད་པའི་བར་དུ་ཡང་བྱེད་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་མཛའ་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁྲོ་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །དོན་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་བྱ་བར་འོས་པའི་ལས་ཀྱི་གྲོས་ལེགས་པར་བཏབ་ན་དེ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་བདག་ཉམས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཧོ་ཞེས་སོགས་འཕོན་ཆེན་པོར་འཛིན་ལ། མི་འོས་པར་བསྐྱོད་པ་སོགས་ཁ་གསག་གིས་བསླུས་ན་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་ལ།

ཕན་པ་སྨྲས་ན་ཁྲོ་བར་བྱེད།།
བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་ཟློག་པར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཁྲོ་ཞིང་མི་སྒྲུབ་པར་མ་ཟད་སྦྱོར་བ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱང

ཕན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྫོན་པའི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་ན་འདི་ནི་རིན་མི་དགོས་པར་ཟས་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བས་ཁེ་སྤོགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེས་དཀྲི་བ་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ།

དེ་དག་ངག་ནི་མ་མཉན་ན།།
ཁྲོས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ངག་མ་མཉན་ན་ཁྲོས་པས་ཚིག་རྩུབ་མོ་སྨྲ་ཞིང་ཞེ་འཁོན་དུ་དམ་པོར་འཛིན་ཏེ། རྒྱུ་དེ་ལས་ཀྱང་དེ་ངན་འགྲོར་འདོང་པར་འགྱུར་ལ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲོས་བཏབ་ན་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པས་ཆད་པ་བྱེད་པ་དང་། གྲོས་འདེབས་པ་པོ་དེ་དུས་མིན་གྱི་དཔྱ་ཁྲལ་དང་། གནས་མིན་གྱི་རྩུབ་ཁྲིམས་བྱེད་པ་པོར་བསྙོ་ཞིང་ སུན་འབྱིན་པ་དང་བློན་པོ་ལས་འབྱིན་པ་སོགས་བྱེད་ལ། གཡོ་སྒྱུའི་གཅེ་སག་སླས་ན་མགུ་ཞིང་རངས་པས་བློན་པོའི་དམ་པར་བཀུར་བ་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཧྲ་ཡ་ནའི་བུ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་ཆོས་བཞིན་གྱི་བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་ཧྲི་རུ་ཀ་གཉིས་ལེགས་པའི་གྲོས་བཏབ་པས་བློན་པོ་ལས་ཕྱུང་ཞིང་། སྡིག་བློན་དབྱུག་པ་དང་ཐོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་ལྟར་སྙན་པར་སླས་པས་བློན་པོའི་དམ་པར་བཙུག་པ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཕ་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་དུ་བཙུག འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ན་ཕྱུགས་དར་གྱི་ཕུང་པོས་གཡོགས་པས་སའི་ཆར་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་མི་མངོན་པར་མནན་ཏེ་ལུས་འདིས་དམྱལ་བར་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ།།

མཐོ་ལ་ཕྲག་དོག་མཉམ་དང་འགྲན།།
དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དྲེགས།།
མི་སྙན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ།།
ནམ་ཞིག་བྱིས་ལས་ཕན་པ་འཐོབ།། ༡༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། བར་མར་རྟོག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་རྟོག་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བློ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡིན་གྱི་བློ་བཏགས་དུས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བདེན་ལ། བློ་བཏགས་གོམས་པས་མཐོ་དམའ་བར་མར་འཛིན་ཙམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཚོགས་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་དུ་སུ་ཞིག་ནི་བདག་ལས་རྙེད་པའམ་བཀུར་སྟིའམ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷག་གོ་ཞེས་ཐོས་ན། དེ་ལ་ཕྲག་དོག་གི་ཚེར་མས་རང་གི་སེམས་རྨུབ་པར་གྱུར་ཏེ་བཞིན་གྱི་མདངས་ཉམས། མིག་རིག་རིག་པོར་འགྱུར། ལག་པ་འདྲིལ། ངག་གིས་དེ་ལ་མི་སྙན་པ་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ།།

ཁ་ཅིག་བདག་དང་མཉམ་པར་ཐོས་ན་བུས་པ་ལུས་བོངས་འགྲན་པ་ན་རྐང་འོག་ཏུ་རྡེའུ་བཙུག་པ་དང་ལུས་བརྙེངས་པས་ཀྱང་མཐོར་རེ་བ་ལྟར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆེ་གེ་ཞིག་བདག་ལས་དམན་པར་ཐོས་སམ་མཐོང་ན་དེ་ལ་བརྙས་ཤིང་ཁྱད་དུ་གསོད་པས་སྤྲེའུ་མིའི་ལག་ཏུ་ཚུད་པ་ལྟར་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱེད

ལ། རང་ཉིད་ནི་ཀླུ་ཀློས་སྟག་སོད་པ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁྱིང་ཞིང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱང་སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་མཐོང་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཕྲ་ཞིང་ཟད་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས་བསྟོད་ཀྱང་རུང་ཡོན་ཏན་གཏན་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཁོ་ནས་བསྟོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་པར་གྱུར་ན་ནི་ཅི་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དེ། ང་རྒྱལ་ཞིང་སེམས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བས་སྨོམ་སེམས་སུ་བྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པའམ་མེད་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ནའང་རུང་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་མི་སྙན་པའམ་སྐྱོན་ཞིག་བརྗོད་ན་ནི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱོན་དེ་འདུག་ན་སྨན་པས་ནད་ངོས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདོར་ཞིང་མི་འདུག་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྩམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅིས་ཀྱང་མགུ་བར་མི་ནུས་ཤིང་རེས་འགའ་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་ཕྲིན་ཅི་ཡོག་གིས་ཀྱང་མགུ་བར་བྱེད་ལ་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལས།།

བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་།།

འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས།།

མི་དགེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་།། ༡༣

དེ་འདྲ་བདག་དང་གཞན་བརྟེན་པ།།
དེ་ནི་ཕུང་བར་འགྱུར་བར་ཟད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མགུ་བ་དང་ཁྲོ་བ་གང་སྣང་ཡང་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་ནུས་པ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་དགྲར་འཛིན་ཞིང་། ཕན་གནོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་བདག་གིས་ཕན་གདགས་པར་མི་ནུས་ཏེ་འདི་དག་དང་འགྲོགས་ན་གནག་རྫི་ལས་གནག་གི་གཏམ་དང་། ཚོང་པ་ལས་ཚོང་གི་གཏམ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱིས་པ་ལས་ནི་བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་ཆགས་སྡང་སྨྲོངས་གསུམ། ངརྒྱལ། ཕྲག་དོག ཚོང་སོ་ནམ། དམག་ཁྲུད་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་གི་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཁོ་ནའི་གཏམ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་ལ། དེ་དག་གི་ངོ་སྲུང་བའི་ཕྱིར། བདག་ཀྱང་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེའི་རེ་རེ་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ངག་གི་དགེ་བ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བྱིས་པའི་གྲོགས་བསྟེན་པ་ནི་འདི་ཕྱིར་ཕུང་བར་ཟད་དོ།།

བཞི་པ་སྤྲང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ།།
བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས།། ༧༩
བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་མ་རྫོགས་ཏེ་མར་མེ་ལྟ་ང་ནང་ན་གནས་

པ་ལྷར་མཐོང་ནས་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དཔྱ་བདག་གིས་ཕན་མི་ཐོགས་པར་ཡང་ཤེས། དེ་ལ་བྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་བྱེད། བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་པས་ཐུས་པ་ལ་རྒན་པོས་སྙིང་བརྩེ་བ་ལྟར་སྙིང་བརྩེའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། རེ་ཞིག་བྱིས་པའི་གྲོགས་ལས་བྱོལ་ནས་ལུས་འདུ་འཛིས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་གཡེང་གིས་དབེན་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ན་འདི་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་གདོད་ཀྱིས་དགོད་པར་བྱ་ལ། དཔྱ་ནི་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བདག་གི་དོན་མི་བྱེད་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་ཕན་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པས་གཅིག་པུར་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་བསྟེན་དགོས་ནའང་གཉིག་ལ་མི་གནོད་པ་བར་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་གནས་དགོས་པ་ནི།

ཕྲད་ན་དགའ་བས་མགུ་བྱ་སྟེ།།
འདྲིས་ཆེན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར།།
ཐ་མལ་པ་ཙམ་ལེགས་པར་བྱ།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་དབང་གིས་འགྲོགས་དགོས་བྱུང་བའམ། དབེན་པར་བདག་གི་གནས་སུ་འོངས་པ་ན་དེ་ལ་གཏམ་བདེན་པ་དང་གསོང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཁ་གསག་དང་གཅམ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཧ་ཅང་མི་མང་བ་ཙམ་

གྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ། མ་འདྲིས་ཆེས་པས་དེ་བདག་ལ་བརྟས་སོ་ཞེས་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འདྲིས་ཆེས་པས་བདག་གི་ཚོད་ལོངས་པར་རློམ་ཏེ་བདག་གི་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཐ་མལ་པ་བར་མ་ཙམ་ལ་གནས་པར་བྱའི། ཧ་ཅང་མ་བསྟེན་པས་མ་འདྲིས་ཆེས་པ་དང་། ཧ་ཅང་བསྟེན་པས་འདྲིས་ཆེས་པ་དང་། ཅི་འདོད་ལོངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན་ཧ་ཅང་བསླུངས་པ་དང་། དང་པོར་བསྟེན་ཆེས་ལ་ཕྱིས་མ་བསྟེན་ཆེས་པ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བུང་བས་མེ་ཏོག་སྦྲང་རྩི་བཞིན།།
ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་བླངས་ནས་ནི།།
ཀུན་ལ་སྔོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན།།
འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་པཎྜི་ཏ་ལ་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལེན་དགོས་པའམ་གྲོང་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་བསོད་སྙོམས་ཙམ་ལེན་པ་ན་ཡང་བུང་བ་ནི་མེ་ཏོག་ལ་ཡང་མ་གནོད་ཡུན་རིང་ཆེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྦྲང་རྩི་ཚིམ་པར་བླངས་ཏེ་ཆགས་པ་མེད་པར་འཕུར་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྟར། ཕ་རོལ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་བདག་གི་དོན་གྲུབ་པ་དུས་རིང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཇོ་བོའི་སློབ་མ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕྱག་ཁྲི་

མཆོག་ཁོ་བོ་མཚམས་ཆེན་པོ་བཞི་གསུང་ནས་སུ་ལ་ཡང་ངོ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་མི་མཛད་པར་བཞུགས་པ་ལྟར་འདྲིས་མ་འདྲིས་དང་བར་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ།།

ཡང་དག་པར་ན་གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྔོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལི་ཙྪ་ཝི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །སྔོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་ངོ་། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱིམ་བདག དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྔོན་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིས་མི་མཐོང་ངོ་། །གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྔོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། སྔ་མ་ཡང་གཞན་ཕྱི་མ་ཡང་གཞན་ལ་སྔ་མ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ཕྱི་མ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་ཤེས་ན་སྔར་འདྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྙེད་སོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་སྦྲུབ་པ་ལ་ལྔ། རྙེད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བསྟན། རྙེད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པར་བསྟན། རྙེད་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྟན། རྙེད་སོགས་བདག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་བསྟན། བསྟོད་སྨད་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ནི་རྙེད་མང་བཀུར་སྟི་བྱས།།
བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས།།

དེ་འདྲའི་བསྒོམས་པ་འཆང་གྱུར་ན།།
ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཀུན་ནས་ཞེན་པའི་གནས་ནི་ཆོས་བརྒྱད་དེ། ཟས་ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་རྙེད་པའོ། །མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་རྙེད་པའོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བདེན་པའམ་བརྫུན་པ་ཡང་རུང་སྟེ་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་སྒྲོག་ཅིང་དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་མང་པོས་སྒྲོག་པ་ནི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའམ་ཡང་ན་བདེན་མི་བདེན་གང་རུང་གི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གླེང་པ་ནི་མ་གྲགས་པའམ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ལུས་སེམས་སིམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ནི་བདེ་བའོ།།

གདུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བདག་ལ་ལྡན་པར་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་བསྟོད་པའོ། །བདེན་པའམ་མི་བདེན་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པ་ནི་སྨད་པ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་རྙེད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བསྟོད་པ་བཞི་ནི་བདག་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནའང་རུང་སྙམ་དུ་སྨོན་པར་བྱེད་དོ། །མ་རྙེད་པ་དང་། གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྨད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་བདག་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། བྱུང་ན་ཡང་ཞེ་སྡང་ཞིང་འཁྲུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བླང་དོར་དུ་ཀུན་ནས་ཞེན་པ་འདིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྙེད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་རྣམ་པར་སྨོངས་པའི་ཡིད།།
གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ།།
དེ་དང་དེ་བསྒོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ།།
སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཞིང་ལྡང་།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་བུའི་རྙེད་པ་ཐོབ་ཅིང་འཁོར་ལ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལྟར་བལྟ་བས་ཕྱག་དང་ལྡང་བ་དང་སྟན་མཐོན་པོ་སྟོབ་པའི་བཀུར་སྟི་བྱེད་ལ། སྟན་པར་བསྟོད་པ་དང་དེ་འཛམ་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཆེར་གྲགས་སུ་ཟིན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཅི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་བདག་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱུ་དེས་གཞན་ཁྱད་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དང་། དབུལ་པོ་དང་། བྲན་གྱི་ཁྱིམ་སོགས་སྨད་པའི་གནས་སུ་ང་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྙས་ཤིང་དམད་པ་དང་། ག་ཞའི་གནས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་ལན་ཚྭའི་ཆུ་ལྟར་ངོམས་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་གླིང་བཞི་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་ཕྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ངོམས་པ་དང་།

རི་བོ་གསེར་དུ་གྱུར་ན་ཡང་།།
གཅིག་གི་ནོར་དུ་འང་མི་ཚོག་སྟེ།།

ཞེས་པ་ལྟར། རྙེད་བཀུར་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྲེད་ཞེན་དང་། དེས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འཕེལ་བ་སྟེ། སྟོན་པ་ཕ་སྐྱེས་གཅིག་གིས་གླང་པོ་ཆེའི་རོ་དང་། མི་སྟོང་གི་རོ་རྙེད་པ་ན་དལྷ་གཞོན་པའི་དུས་སྲ་བ་ནས་ཟ་ལ་ཏྲས་ནས་རྙེ་བ་རྣམས་བཟའ་བར་སེམས་ཏེ་གཞུ་རྒྱུད་ཟོས་པས་ཆད་དེ་གཞུ་སྣ་ལ་ཕོག་ནས་ཤི་ཞིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་སྨྲས་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྙེད་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་མཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ།།
ཆགས་པ་ལས་ནི་འཇིགས་པ་སྐྱེ།།
འདི་དག་རང་བཞིན་འདོར་འགྱུར་བས།།
བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྙེད་བཀུར་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཀྱང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དེ་དག་དོར་ཏེ་བདག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བཞི་པ་རྙེད་སོགས་བདག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྙེད་པ་དག་ནི་མང་བྱུང་ཞིང་།།
གྲགས་དང་སྙན་པ་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་།།

རྙེད་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ།།
གང་དུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་དོ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདག་གི་རྙེད་བཀུར་དང་། བསྟོད་གྲགས་དེ་དག་ནི་རྨི་ལམ་ན་ནོར་བུ་རྙེད་པ་ལས་སད་པ་ལྟར། ཡིད་ཀྱི་དྲན་ཡུལ་དུ་གསལ་ཞིང་ད་ལྟ་མེད་པས་ཀྱི་མ་ཞེས་སྡུག་བསྔལ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་རྙེད་གྲགས་དེ་དག་གང་དུ་སོང་ཡང་མི་ཤེས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབང་བྱར་ག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་བསྟོད་སྨད་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་ལ་སྨོད་པ་གཞན་ཡོད་ན།།
བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་ཡོད་ན།།
སྨད་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་བསྟོད་སྨད་ནི། སྒྲ་ཙམ་དང་། མིང་ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་རང་བློས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀོ་ནར་ཟད་པས་ཡང་དག་པར་ཀུ་སྒྲ་དང་རླུང་གི་སྒྲ་སོགས་ལ་བསྟོད་སྨད་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཀོ་ནའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ནི་མཛའ་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་དང་། བར་མར་གནས་ལ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གཅིག་ཆར་བསྟོད་པའམ་སྨད་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། མཛའ

བ་ཁ་ཅིག་གིས་བསྟོད་པ་དང་། མི་མཛའ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྨད་པ་ཙམ་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཡང་བྱར་ཅི་ཡོད་དེ། བདག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛའ་མི་མཛའ་བར་མ་གསུམ་ཡང་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་རེ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་ཞིག་ན་བ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ནད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ནད་ལྷེ་འོ་ཞེས་སྨོད་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ནད་འཕེལ་འགྲིབ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར། བསྟོད་སྨད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་གནོད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་པའི་ཚེ་དགའ་བར་བྱེད་ན་དེའི་དུས་ཁོ་ན་ན་གཞན་བདག་ལ་སྨད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་མི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་ཡང་རིགས་ཤིང་། གཅིག་གིས་སྨད་པའི་ཚེ་མི་དགའ་བ་སྐྱེད་ན་དེའི་དུས་ཁོ་ན་ན་བདག་ལ་བསྟོད་མཁན་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་དགའ་བར་ཡང་རིགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགའ་མི་དགའ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་སེམས་ཁྱོད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ།།

བཞི་པ་འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་མགུ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པ། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ།།
རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མ་མགུ་ན།།
བདག་འདྲ་ངན་པས་སྨོས་ཅི་དགོས།།
དེ་བས་འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་གཏོང་།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་མོས་པ་ཐ་དད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་སྟེ། སྦྱར་བའི་དུག་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་འཇིགས་པའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཀླུ་གླིའི་ཡུལ་དག་ན་སྦྱར་བའི་དུག་འཚོས་ཤིང་འཚོང་ལ་བྱིན་པས་འཚོ་བར་བྱེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཉིད་ནི་དུག་ཇི་ཙམ་དུ་རྣོ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིར་ཕ་མ་ལ་གུས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་། སྟག་གཟིག་གི་ཡུལ་ན་བུས་མ་བག་མར་ལེན་པ་དང་། ཡང་བག་མ་གཞན་ལེན་ན་མ་བསད་པའི་མགོ་བུའི་མདུན་དུ་འདྲེན་ཞིང་ཤ་ཁྲག་གཞན་དེའི་ཚེ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ནར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་ཞེན་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མི་སྲིད་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིམའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་མདུན་རོལ་དུ་ཡང་སོལ་བའི་དུམ་བུ་ལྟ་བུའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བ་དང་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་དགེ་སློང་གོ་ཏ་མ་ནི་བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་སྒྱུ་མ་སྟེ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་སྒྱུ་མས་འཇིག་རྟེན་སླུས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན་བདག་ཅག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མགུ་བར་ལྟ་ག་ལ་ནུས། ཅུང་ཟད་མགུ་ནའང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡང་དེ་མ་ཐག་ཁྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མགུ་བ་ཙམ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་རྟག་སྲིད་ཀྱང་སྙིང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ལྟའི་བུ་དང་བུ་མོའི་ཚོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྙེད་པ་མེད་ལ་སློང་།།
རྙེད་པ་ཅན་ལའང་མི་སྨན་བརྗོད།།
རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་དེ་དག་གིས།།
དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྙེད་བཀུར་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བརྙས་པར་བྱེད་དེ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་དང་། མུ་ཏོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྙས་ཤིང་སྨང་བ་དང་ལྟར་མི་འདོད་པར་བྱེད་ལ། རྙེད་བཀུར་གྱིས་འབྱོར་བ་དག་ལ་ཡང་མིག་ཕྲ་བོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སློང་དེ།

བོད་ཀྱི་ཞ་ལུ་པཎྜི་ཏས།

ཐམས་ཅད་མགུ་བའི་སྤྱོད་པ་ངས་མ་ཤེས།།
བདག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་།།
ངན་པའི་སྨད་མ་བཏགས་པ་མ་བྱུང་ངོ་།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚེར་མ་དང་ཟྭ་ཚོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་པར་དཀའ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཉེན་འཛུག་པར་གནོན་མི་ཟ་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་གྲོགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི།

གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི།།
མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས།།
བྱིས་དང་བཤེས་ལ་དགའ་མེད་ཅེས།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་མཆོག་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་དོན་ཆུང་ངུར་མཐོང་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཉིད་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་འཕྲལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བ་དཀོན་པའི་ཟས་ལ་དུག་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་སྡིག་པའི་ལས་སོགས་རང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བའང་མི་ཤེས་པས་རང་ཕྱུག་པར་འདོད་ནས་གཞན་ནོར་རྐུ་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། རང་ཚེ་རིང་བར་འདོད་ནས་རིམ་གྲོར་གཞན་གསོད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཅིང་། དོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྙས་པས་འདོར་ཏེ་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲུབ་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཞེན་ནས་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་ན་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དེའི་གྲོགས་སུ་མ་གྱུར་ན་ཁྲོ་ཞིང་སྡང་བར་བྱེད་པས་ན་བྱིས་པ་དང་བཤེས་པ་ལ་ནི་སྙིང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱང་ཀི་དང་། སྟག་གཟིག་དང་། བ་ལང་དང་། ར་ལུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་བསགས་ནས་མཛའ་བོར་བཟུང་སྟེ། བདག་ཉིད་དང་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་རྟག་པར་འདུག་

ན་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འཚོ་བ་དང་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་འཚོ་བས་བདེ་བའི་སྐབས་མི་རྙེད་པ་བཞིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མར།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མཛའ་བ་མེད།།
ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་གིས་སླར་གྱུར་ཀྱང་།།
ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དག།
རབ་ཏུ་སླ་སྟེ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས།།
དོན་དེ་རྣམ་པར་རིག་ནས་ཡིད་མི་རྟོན།།

ཞེས་དང་།

བྱིས་པ་ཇི་ལྟར་ཡུན་རིང་ལེགས་བསྟེན་ཡང་།།
དེ་དག་ཕྱིར་ཞིང་མི་མཛའ་དགྲར་འགྱུར་ཞེས།།
བྱིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུས་ཤེས་ནས།།
མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་དང་བསྟེན་མི་བྱེད།།

ཅེས་དང་།

འདི་དག་བདག་ལ་གནོད་སེམས་ལྡན་པའོ་ཞེས།།
མཁས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་དང་རྩོད་མི་བྱེད།།

བསྟི་བསྟང་བྱས་ཏེ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང༌།།
ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྔ། གྲོགས་འགྲོགས་བདེ་བ་དང་། གནས་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡོ་བྱད་རྙེད་སྲུང་སླ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་འཕེལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མ་ཆགས་ཤིང་གཡེང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ནགས་ན་རི་དྭགས་བྱ་རྣམས་དང་།།
ཤིང་རྣམས་མི་སྙན་བརྗོད་མི་བྱེད།།
འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་།།
ནམ་ཞིག་ལྷན་ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ན་ལྗོན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་ནགས་ཚལ་ཞེས་བྱ་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ན་དགོན་པའི་གནས་རྣམས་ནགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་བཙོས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རི་ཆུང་ངུ་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་རི་བོ་ཆེན་པོ་དག་ཉུང་བའི་ཕྱིར། ནགས་ཞེས་གཙོ་ཆེབ་སྨོས་པར་ཟད་ཀྱི་ཤིང་ནགས་ཁོ་ན་ལ་ནི་མི་བཟུང་སྟེ། བོད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་ན་རི་བོ་ཆེ་ཞིང་ལྷུན་སྟུག་པ་གངས་རི་དང་། བྲག་དང་། གཡའ་དང་། རྫ་དང་། སྤང་སོགས་ཤིང་དང་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པ་དང་ཆེས་མང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའོ།།

དེ་དག་ན་ནི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པས་བྱ་དང་རི་དྭགས་དང་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་སུ་ཟད་ལ། དེ་དག་ནི་ངོ་སྲུང་བ་མི་དགོས་ཤིང་སློད་པར་མི་བྱེད་པས་འགྲོགས་ན་བདེ་བའོ། །ཅི་དེ་དག་ན་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དག་ཡོད་པས་དེ་དག་ནི་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུའང་རེས་འགའ་ནི་སྲིད་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་འདུ་ཤེས་པས་དེའི་དོན་དུ་དབེན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་དང་འཇིགས་པ་མེད་ལ། སེམས་གཡོ་བར་མི་བྱེད་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི་བེམ་པོ་ལ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་གནས་རང་དབང་ཐོབ་པ་ནི།

ཕུག་གམ་ལྷ་ཁང་སྟོང་པའམ།།
ལྗོན་ཤིང་དྲུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ།།
ནམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་ཞིང་།།
ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གུ།། ༢༧

ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པ།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ།།

རང་དབང་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར།།
ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་བྲག་གི་ཕུག་གམ་བྱ་སྐྱིབས་སོགས་དང་། སྔོན་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པ་ལས་ཕྱིས་ཕྱོགས་དེ་སྐྱེ་བོས་དབེན་པས་སྟོང་པར་གྱུར་བའམ། ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ལོ་མའི་སྐྱིབས་ཆེ་ཞིང་གཡུར་ཟ་བས་ཆར་དང་། ཉིམའི་གདུང་བ་དང་། རླུང་ལས་སྐྱོབ་པས་ཁང་བཟང་གི་མཆོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པར་སླ་ཞིང་འཚོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་སུས་ཀྱང་བདག་གིར་མ་བཟུང་བས་རྩོད་པ་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཅི་ལྟར་བདེ་བས་གནས་ཏེ་གཞན་དབང་གི་ཁོལ་པོ་མ་ཡིན་པས་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་ལ། རྒྱབ་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་དེས་མཚོན་པ་མདུན་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་སྟེ་ཚེ་འདིའི་བསམ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ལྟ་ཞིང་མི་སེམས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཡོ་བྱད་རྙེད་སྲུང་སླ་བ་ནི།

ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉེ་ཚེ་དང་།།
ཀུན་ལ་མི་མཁོའི་གོས་འཆང་ཞིང་།།
ལུས་འདི་སྦ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་།།
འཇིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་པའི་རབ་བྱུང་ལ་ལྟུང་བཟེད་དང་། དཀའ་ཐུབ་པ་གཞན་ལ་སློང་ཕོར་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྣོད་ངན་ངོན་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆས་གོས་ངན་པ་ལ་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར། འཕྲོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་གོས་སམ། ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་དང་རྩྭ་དང་ཤིང་འདམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྣན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་ཉེ་བའི་གྲོང་དག་ནས་བསོད་སྙོམས་ཙམ་བླངས་པས་འཚོ་བའམ། ཡང་ན་རྙེད་པར་སླ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རྩ་བ་དང་། ལོ་མ་དང་། ས་ཇོ་བཞུན་པ་དང་། ཆུ་གཙང་མ་སོགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས།

ཆོག་ཤེས་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།།

འཚོ་བ་གང་ནའང་བཙལ་མི་དཀའ།།

རྩྭ་དང་ལོ་མ་ཆུའི་གནས།།

གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་། དབེན་པའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ན་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་ཟད་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིགས་པ་དང་ངོ་ཚ་བའི་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་འཇིགས་པའམ་ངོ་ཚའི་གནས་སྲུང་བའི་ཕྱིར་ལུས་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྲོང་དུ་འཚོས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཟས་གོས་གང་བྱུང་གིས་ཆོག་ཤེས་པས་གཡེང་བ་མེད་པར་གཅིག་པུར་སེམས་རྣལ་དུ་ཕེབས་པས་རང་དབང་དུ་གནས་པ་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་སྟེ།

སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།

རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ།།
གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན།།

ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར། བདག་ཀྱང་གནས་དེ་ལྟ་བུར་ནམ་ཞིག་ན་སྤྱོད་པ་དེས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིག་གུ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྨོན་པའི་ཚིག་སྟེ་སྐབས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ།།

བཞི་པ་རྐྱེན་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་འཕྲལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི།

དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི།
རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས།།
འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི།།
ནམ་ཞིག་མགོ་སྙོམ་བྱེད་པར་འགྱུར།། ༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོན་པའི་གནས་དེ་དག་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་ཡང་མི་རིང་བ་ཡིན་ལ། གང་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་རོ་འདོར་བའི་གནས་ནི་དུར་ཁྲོད་དུ་གྲགས་ལ། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཡང་ཡང་འགྲོ་ཞིང་སྒོམ་པར་གསུངས་ལ། དེར་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་མཆོག་དམན་དུ་མ་ཤི་བའི་རོ་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་བའི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང༌།།
གང་གི་དྲི་ཡིས་ལྷ་དག་ཀྱང༌།།
བྲང་དུ་ཉེར་འགྲོ་མི་འགྱུར་བ།།
དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བར་འོང༌།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་མཛེས་ཤིང་བྱི་དོར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅེར་བུར་ཕྱུང་བ་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དང༌། མི་གཙང་བ་དང༌། བམ་པ་དང༌། སྦོས་པ་དང༌། རུལ་ཞིང་མྱགས་པ་དང༌། རུས་གོང་གི་བར་དུ་མཐོང་བས་མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌།

ལུས་འདི་གཅིག་པུ་བྱུང་བ་ཡང༌།།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག།
ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྱེས་འགྱུར་ན།།
མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས།། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤ་རུས་ཀྱང་འགྱེས་ཤིང་རུས་ཚིགས་རེ་ཡང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་འཐོར་བ་འདི་ལྟ་ན་གྲོགས་ཙམ་གྱི་མཛའ་བ་ལྟ་ག་ལ་རྟག་ཅེས་འབྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང༌།

སྐྱེ་ནའང་གཅིག་པུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང༌།།
འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ།།

སྡུག་བསྔལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན།།
གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་མྱ་ངན་དང་དྲུད་མོ་ཆེར་བྱེད་ཀྱང་ཤི་བ་པོའི་སེམས་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་དམིགས། ལུས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་དོར་བ་ན་མྱ་ངན་དེས་སུ་ལའང་མ་ཕན་ཏེ། སྔོན་ཡང་རང་གཅིག་པུར་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་གཅིག་པོར་ཤི་སྟེ། བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་མྱོང་གི་སུས་ཀྱང་སྐལ་བའི་ཤས་མི་ལེན་ཞིང་བགོ་བཤའ་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པས་གྲོགས་ལ་མ་ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་རྣམས།།
ཇི་ལྟར་གནས་ནི་འཛིན་བྱེད་ལྟར།།
དེ་བཞིན་སྲིད་པའི་ལམ་ཞུགས་པ།།
སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན།། ༣༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མགྲོན་པོ་རྣམས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཞག་སའི་གནས་སྔ་མ་སྔ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཛིན་པ་ལྟར། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡང་ཡང་དུ་འཛིན་པས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མགྲོན་པོ་ཙམ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞག་མལ་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་དང་གི་སྐྱོང་།།

ལྔ་པ་མ་ཆགས་ཤིང་གཡེང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ།།
རྗེ་སྲིད་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི།།
དེ་ལས་དེ་ནི་མ་བརྟེག་པ།།
དེ་སྲིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་།། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངེས་ན་ལུས་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཚེ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བ་བསམས་ན་སྡོན་མ་ཤི་བ་ཁར་རྫེ་ཆེ་ལ། དལྟ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པའང་མེད་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཞན་བྱར་ཅི་ཡོམ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲུབ་པ་རན་པས་མི་ཚོག་འཕྱིས་པར་ཡང་ཟད་པས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། བདག་མི་འདོད་བཞིན་བློ་བུར་དུ་ཤི་ནས་ཤུལ་ན་གནས་པ་དག་གིས་བདག་གི་རོ། ཁྱོགས་ཀྱིས་དུར་ཁྲོད་དུ་མ་ཁྱེར་བ་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དལྟ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་ཕྱིན་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་བརྩམ་དགོས་སོ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འདོམས་པའོ།།

བཤེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས།།
ལུས་འདི་གཅིག་པུ་དབེན་གནས་ཏེ།།
སྔ་ནས་ཤི་དང་འདྲར་བརྩིས་ན།།
ཤི་ཡང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད།། ༣༦

དྲུང་ན་འཁོད་པ་སུ་དག་ཀྱང་།།
སྨྱ་ངན་གནོད་པ་བྱེད་མེད་པས།།
འདི་ཡི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས།།
སུས་ཀྱང་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་མེད།། ༣༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ནགས་སུ་འཆི་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།

གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི།།
ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མིན་ཏེ།།
ནམ་མཁའ་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ནའང་མེད།
རི་བོ་དག་གི་ཕུག་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བ་ནི་གར་ཡང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་འཆི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། གྲོང་ལ་སོགས་པར་ཤི་ན་གཉེན་གྱི་སྨྱ་ངན་བྱེད། དགྲ་རྣམས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་འདོན། འཆི་བ་པོ་ཡང་ཉིད་དུ་སྨྱ་ངན་ཅན་མཐོང་བས་ཆགས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་བརྗེད་ཅིང་མི་དྲན་སྡུག་བསྔལ་དང་སྨྱ་ངན་གྱི་ངང་དུ་འཆི་ལ། རྒྱུ་དེས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །དབེན་པར་ཤི་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་དགྲ་གཉེན་སུ་ཡང་མེད་པས་ཆགས་སྡང་གི་ཡུལ་མེད།

གཙུག་ཕུད་འདོར་བ་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཉེ་དུའི་གྲལ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཐ་ཚིག་ཡིན་ལ། ཤི་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་དུའི་གྲལ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་བརྩིས་ཟིན་པས་ན་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བ་མེད་པར་བརྟན་ཅིང་རྩེ་གཅིག་པའི་ངང་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རྣམས་སུ་པདྨའི་སྦུབས་ལས་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པ་འཐོབ་ཅིང་ཐ་ན་འང་མཐོ་རིས་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི།།
ནགས་ཚལ་ཚོགས་ཆུང་བདེ་སྐྱིད་ཅིང་།།
གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར།།
བདག་ཉིད་གཅིག་པུར་གནས་པར་བྱ།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པར་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། རྩེ་གཅིག་པས་དུས་འདའ་བ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་ཡང་སྔུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། ཟ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་དང་། རྨོག་ལྕོག་པ་དང་། སྐྱེར་སྒང་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་ལ། གཙོ་བོར་གནས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་བྱུང་གིས་ཆོག་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མཆོག་ཡིན་ཏེ།

སྙིང་རབས་ལས།

མང་དུ་ཐོས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད།།
དཀའ་ཐུབ་ཅན་ལ་གཏོང་བར་ལྡན།།
དབེན་པར་གནས་ལ་ཚོག་ཤེས་པ།།
འདི་རྣམས་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས།

ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཚོག་ཤེས་པ།།
རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྷ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས།།
ཀུན་ཏུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཚོག་མཁྱེན་ན།།
ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས།།

ཞེས་དང་།

ཚོག་ཤེས་བདེ་སྐྱིད་གང་ཡིན་པ།།
དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྙེད་དཀའ།།

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དོགས་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། སེམས་དབེན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་ལུས་ངག་གི་དབེན་པར་ཟད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་རང་ལུས་ངག་གི་དབེན་པ་ལ་དགའ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་དང་པོ་

བ་རྣམས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། སེམས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བློས་དབེན་ན་གར་བསྡད་ཀྱང་དབེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་པར་ལུས་ངག་དབེན་པ་ཙམ་ལ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་ཡི་སྲུལ།།
སྦྲུལ་གྱི་གང་བར་ལོ་མང་བྱེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་།།
དབེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ།།
ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་རྙེད་ནས་འདྲེ་བར་གནས་པ་ཡིན།།

ཞེས་དང་།

གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་གནས་ཀྱང་རུང་།།
ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ངེས་ན།།
འདི་ནི་འགྲོ་དོན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབེན་པ་སྟེ།།

ཞེས་དང་།

རྟག་ཏུ་གྲོང་དང་ཡུལ་འཁོར་གྲོང་རྡལ་གནས་བྱེད་ཅིང་།།
སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་པ་མ་གཏོགས་པར།།
འདིན་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་འདོད་པ་གཞན་མི་སྐྱེད།།
འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་ཀྱི་དབེན་པར་གསུངས།།

ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་དབེན་པར་གསུངས་ནས་དེ་བསྡུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་པོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་གྱི་ནུས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་ངག་གི་དབེན་པ་བསྟེན་པ་མཉན་པ་གྲུ་འཚོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མར།

གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལ་དགའ་སྤྱོངས་ལ།།
རྟག་ཏུ་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་བསྟེན་པར་གྱིས།།
བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་གཅིག་པོར་གྱུས།།
རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འཐོབ་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་འདོད་པས་དགོན་པར་གནས་པར་བྱ། བས་མཐའི་གནས་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ།།དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྤོང་བ་བཤད་ནས།

གསུམ་པ་རྣམ་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་། གཉིགའི་ཉེས་དམིགས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འཇིགས་སུ་རུང་བར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ། སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེབར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀུན་བཏང་སྟེ།།
བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་པུ་ཡིས།།
སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་།།
དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱ།། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་རིག་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་ནས་བརྟགས་པའི་དོན་གཅིག་པུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནུས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་པོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ལྷུང་བ་མེད་པར་དུལ་ཞིང་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུའང་།།
འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་སྐྱེད།།
འདིར་ནི་བསད་དང་བཅིང་དང་གཅོད།།
ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་དམྱལ་སོགས་འགྲུབ།། ༤༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་བློ་ལྡོག་ཅེ་ན། ནང་སེམས་ཅན་དང་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཞེན་པའི་བློ་འདིས་ནི་ཚེ་འདིར་ཡང་དེའི་དོན་དུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ

དང་། བཙོན་དུ་འཆིང་བ་དང་། ལུས་མཚོན་གྱིས་གཙོད་ཅིང་རྨ་འབྱིན་པ་སོགས་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ངན་འགྲོ་གཞན་དུ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ་དང་། གསོན་པ་ཉིད་ནའང་མི་གཙང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་རུས་སུ་ལྟ་བ། བྱ་གཅན་གྱི་ཁ་ཟས་སུ་ལྟ་བ། རོ་ལངས་ལྟ་བུར་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕོ་ཉ་ཕོ་ཉ་མོ་ལས་སྔོན།།
གང་ཕྱིར་དུ་མར་གསོལ་བཏབ་ཅིང་།།
སྡིག་པ་རྣམས་སམ་གྲགས་མིན་ལའང་།།
གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམས་པར།། ༤༡

འཇིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཞུགས་ཤིང་།།
ཟས་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་གྱུར་ཏེ།།
གང་ལ་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པ་ན།།
མཆོག་ཏུ་དགའ་འགྱུར་དེ་དག་ཉིད།། ༤༢

གང་རུས་ཉིད་ཡིན་གཞན་མིན་ན།།
རང་དབང་དང་ནི་བདག་མིན་ལ།།

རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཡོངས་ཞེན་ནས།།
ཅི་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྲོ། ༤༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བའི་མཆོག་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་བྱུང
བའི་རེག་པའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་བློ་གོམས་པར་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་མི་གཙང་བ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཀེང་རུས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་ནམ་
མཛའ་ན་མོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕོ་ཉའམ་ཕོ་ཉ་མོ་ལས་བརྒྱུད་དེ། དེ་དང་ཕྲད་པའི་དོན་དུ་དཀའ་བ་
དུ་མ་བྱས་ཤིང་ཡོ་བྱད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་ཟད་པར་བྱས་ནས་སྡིག་པ་དང་མི་སྙན་པ་གཉིག་ལ་
མ་འཛེམས་པར་ཕྲད་ཅིང་ཞུགས་པས་དགའ་བ་ཆེར་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
ཀེང་རུས་ལས་བུད་མེད་དུ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་འཁྲུད་ཅིང་དགའ་བར་བཟུང་བ་
ལས་མོད་ལ་སྒྱུ་མ་བཤིག་པ་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཀེང་རུས་ལ་འཁྲུད་པར་མཐོང་ནས་ལ་
གོར་དུ་ལངས་ཏེ་འབྲོས་པ་ལྟར་ཟད་དེ། སྒྱུ་མ་ཞིག་པ་ལྟར་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་ཤི་བའི་
ཚེ་ལུས་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བ་དེ་ལྟོས་ཤིག་དང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་
འདི་དག་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་ཞིང་ཆགས་པར་ནི་མཐོང་མོད་ཀྱང་གང་ལ་ཆགས་
པའི་ཡུལ་བུད་མེད་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་དབང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན་
དེ་ལ་འདོད་ཅིང་ཞེན་ནས་ཐར་པ་མི་སྒྲུབ་པར་སྡོད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅེས་སྣང་བའོ།།

གཉིས་པ་བྱ་གཅན་གྱི་ཁ་ཟས་སུ་ལྟ་བ་ནི།

གང་ཞིག་དང་པོ་འབད་དེ་བཏེག།
དྲངས་ཀྱང་ངོ་ཚས་འོག་ཏུ་བལྟ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆགས་པས་གཟིར་བའི་སྐྱེས་པ་དག་ཆགས་ཡུལ་དེའི་གདོང་ལྟ་བར་འདོད་པས་སྔོང་དུ་གཏེག་ཅིང་དྲངས་ཀྱང་དེ་ངོ་ཚ་བའམ་གཡོ་སྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ཙམ་གྱིས་འོག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་འགྱོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་།

སྔོན་ནི་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་།།
གོས་ཀྱིས་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་གྱུར།། ༤༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་ཡུལ་བཙོམ་བརླག་པ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་ཀྱི་གདོང་རྟག་ཏུ་སེང་རས་ཀྱིས་འགེབས་ཤིང་། ཡུལ་དབུས་ན་རྟག་ཏུ་བྲ་བས་འགེབས་པས་སྐྱེས་པས་བུད་མེད་ཀྱི་བཞིན་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱོད་སྔོན་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་གདོང་ལྟ་བར་འདོད་ཀྱང་གཡོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཆེམ་པར་མ་མཐོང་ལ།

ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོང་དེ་ནི།།
ད་ལྟ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་བཞིན།།
བྱ་རྒོད་ཀྱིས་བསལ་བྱས་མཐོང་ནས།།
ད་ལྟ་ཅི་ཕྱིར་འབྱེར་བར་བྱེད།། ༤༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་དག་ནི་ཆུ་རྒྱུའཐུངས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་བར་འདོད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་ན་དལྟ་བུད་མེད་དེའི་ལུས་དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་ཚེ་བཞིན་ལ་གཡོགས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྐབས་འདི་དང་། དེ་བས་ཀྱང་བྱ་རྒོད་ཀྱིས་པགས་པ་དང་ཤས་གཡོགས་པ་ཡང་བཤུས་ཏེ་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིན་མོར་བྱས་པ་འདི་ལྟ་བར་རིགས་ཀྱི་འཇིགས་པས་འབྲོས་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྔོན་ཁྱོད་ཉིད་ཆེས་ཆགས་པའི་ལུས་དེ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་གཡོགས་པའི་ཚེ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་ན་ཕྱིས་མ་གཡོགས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་བས་ཆེས་ཆགས་པར་རིགས་ལ། མ་གཡོགས་པའི་ལུས་འདི་ལ་མི་ཆགས་ན་ནི་སྔོན་གཡོགས་པའི་སྐབས་ལའང་ཆགས་པར་མི་རིགས་ཏེ་གང་ལ་གཡོགས་པའི་ལུས་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཡོགས་པའི་གོས་དེ་ཡང་ཆགས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་རྣམས་མིག་གིས་བལྟ་ན་ཡང༌།།
གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྲུངས་གྱུར་པ།།
ཇི་སྲིད་དེ་ནི་དེ་ཟ་ན།།
སེར་སྣ་ཅན་ཁྱོད་ཅིས་མི་སྲུང་།། ༤༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་མིག་ཟུར་ཙམ་ལྟ་བ་ལ་ཡང་མིག་སེར་གྱིས་ཁྲོ་ཞིང་ནན་གྱིས་བསྲུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱ་རྒོད་དང་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་མིག

འབྲུ་ཞིང་ལྗེ་འབྱིན་ལ། རྒྱུ་ལྟོ་དང་ནང་རོལ་ཐམས་ཅད་གཞིབ་ཅིང་རྡུས་པའི་བར་དུ་རྟབ་ཐོབ་ཏུ་ཟ་ན་སེར་སྣ་ཅན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་མི་སྲུང་།

ཤ་ཡི་ཕྱུང་པོ་འདི་མཐོང་ནས།།
བྱ་རྒོད་དང་གཞན་ཟ་བྱེད་ན།།
གཞན་གྱི་ཟས་ལ་མེ་ཏོག་གི།
ཕྲེང་བ་ཙནྡན་རྒྱན་གྱིས་མཆོད།། ༩༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་རོ་ནི་བྱ་གཅན་གྱིས་ཟ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་སྲུང་ངོ་ཞེ་ན། འོན་སྟོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་ཙནྡན་གྱི་བྱུག་པས་བསྐུ་ཞིང་མིག་སྨན་དང་སྨྱུག་རྩེའི་ཐིག་ལེ་འབྲི་ལ། མེ་ཏོག་དང་རིན་པོ་ཆེལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་ཞིང་གོས་སྲབ་མོ་ཁ་དོག་སྡུག་གུ་དག་གིས་གཡོགས་པས་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ནི་འདི་བྱ་གཅན་གྱི་ཟས་སུ་སྣང་ན་ཅི་ཁྱོད་གཞན་གྱི་ཁ་ཟས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་རོ་ལངས་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ནི།

རུས་གོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི།།
མི་འགུལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་སྐྲག་ན།།
རོ་ལངས་གཞན་དུ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་།།
བསྐྱོད་པར་གྱུར་ན་ཅིས་མི་འཇིགས།། ༩༨

གང་ལ་གཡོགས་ཀྱང་འདི་ཆགས་ན།།
དེ་མ་གཡོགས་ཚེ་ཅིས་མི་འདོར།།
དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་ནི།།
གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་།། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོན་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་ཡང་རོའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་འཇིག་རྟེན་ན་རོ་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྲག་ཅིང་རོ་ལངས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པ་ལྟར་འདི་སྐྱོན་གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་རིགས་ཏེ་རོ་ལངས་ནི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་གདོན་གྱི་མཐུས་བསྐྱོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། འདི་སྐྱོན་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་མཛོད་ཡིན་ཞིང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་། ཁྲ་མ་དང་། བརྫུན་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་ལངས་འབུམ་ལས་ཀྱང་འདི་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གསོན་པ་ཉིད་ན་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལུས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། གཞན་གྱི་རྒྱུས་གཞན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཟས་ནི་གཅིག་པུ་ཉིད་ལས་ནི།།
བཤང་དང་ཁ་ཆུ་འབྱུང་གྱུར་ན།།

དེ་ལས་བཤང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་།།
ཁ་རྒྱལ་ཁྲོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ།། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཁྲོད་ནི་ཆགས་ཡུལ་སྐྱེས་པའམ། བུད་མེད་དེའི་བཤང་ལམ་འཛིབ་པ་དང་། བཤང་གཅི་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྟེས་གཞིབ་པར་རིགས་ཏེ། དེའི་ཁ་དང་བཤང་ལམ་དག་ནི་ལུས་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་ཁྱད་མེད་ཅིང་བཤང་གཅི་དང་ཁ་རྒྱུ་ཡང་ཟས་གཅིག་ལས་མངོན་པར་སྐྱེད་པར་ཁྱད་མེད་ལ། ཁ་དང་མཆུ་དང་ཁ་རྒྱུ་ལ་ཁྲོད་དེ་ཙམ་དུ་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི།།
སྔས་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར།།
དྲི་ང་འཛག་པ་མ་ཡིན་ཞེས།།
འདོད་ལྡན་མི་གཙང་བ་ལ་རྨོངས།། ༥༡

འདོད་ལྡན་ངན་པ་རྨོངས་པ་རྣམས།།
ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ལའང་།།
ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས།།
དེ་ལ་ཁྲོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་སྙི་བ་ཙམ་འདི་ལ་དགའ་འོ་ཞེ་ན། འོན་ཨརྫུན་ལར་སོགས་པའི་ཤིང་བལ་འཇམ་ཞིང་འབོལ་བ་ལྷ་ལས་ཆགས་སུ་བཅུགས་པའི་སྟས་དང་། སྟན་འཇམ་པོས་དགའ་བར་རིགས་ཀྱང་འདི་ནི་འཇམ་མོད་ཀྱི་འདིས་ཉལ་པོ་བྱ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཁྲོ་བར་བྱེད་པས་ཁྱོད་ནི་བཤང་གཅིའི་ཕུང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པར་ཟད་དོ།།

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན།།
རུས་གཟེབ་རྒྱུས་པས་སྦྲེལ་བ་ལ།།
ཤ་ཡི་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས།།
གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད།། ༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བཤང་གཅི་ནི་མི་གཙང་ཞིང་དྲི་ངན་བས་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སོ་ཡང་བཙོག་པའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྕེ་ནི་བད་ཀན་གྱི་ལྡོན་ལྡེན་དྲི་ངན་བས་རྣག་ཏུ་གཡོགས་པས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་དེ། ཁྱོད་མི་གཙང་བ་མི་འདོད་པ་གལ་ཏེ་བདེན་ན་ལྷ་བ་སོབ་སོབ་པོ་རྣམས་ཁྲག་གིས་གང་ཞིང་རྐང་གི་ནང་ན་རྐང་མར་དང་སྤྲུབས་ལྡན་ལྡེན་གྱིས་གང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་དབྱུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀླུམ་པོ་དང་། ལེབ་མོ་དང་། སྲབ་མོ་དང་། སྟུག་པོ་དང་། ཆེ་བ་དང་། ངབ་སྣ་ཚོགས་པའི་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་མིའི་དབྱིབས་སུ་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཙ་རྒྱུས་ཀྱི་སྲད་བུས་སྦྲེལ་ཕྱི་རོལ་ཤ་རྣག་མའི་འདམ་གྱིས་ཞལ་

བ་ལྟར་བྱུགས་ཤིང་། མགོ་བོར་ཀླད་པ། རྒྱབ་ཏུ་གཞུངས་པ། ཁྲུང་ཁྲུང་གི་ནང་དུ་སྣབས། རོ་སྟོད་དུ་ཁྲག་བར་དུ་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གྱི་ལྷན་ལྷེན། སྨད་དུ་བཤང་གཅི་བླུགས་ཤིང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲིས་མི་གཙང་བ་འབུས་གཞིགས་པ་ལྟར་ཡོང་ཡོང་པོར་བྱས་ཤིང་། ཁྲག་དང་། ཆུ་སེར་དང་། རྣག་དང་། ཞག་དང་། རྫུལ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཁྱབ་པའི་ཕྱི་པགས་པའི་སྐྱི་ཤུན་གྱིས་བཏུམས། བུ་ག་རགས་པ་དགུ་དང་ཕྲ་བ་བ་སྤུའི་སྒོ་ཇི་སྙེད་པ་གཏོད་པ་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་མི་གཙང་བའི་དྲི་ངད་ལྡན་པའི་རླུང་དང་རླངས་པ་ཀུན་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་། སྒོ་དགུ་པོ་ལས་རང་རང་གི་དྲི་མ་རྟག་ཏུ་འཛག་ཅིང་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་ལས་རྫུལ་འབྱུང་བ། མགོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱུགས་ཀྱི་སྤུ་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རིང་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐུང་ངུར་སྐྱེས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིན་བུའི་སྤུ་ལྟ་བུའི་བ་སྤུས་ཁྱབ་པ་སྒྲིན་མོར་འགྲོ་ཞིང་འཕྱན་པ་མཐོང་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད།

ཁྱོད་ཉིད་མི་གཙང་མང་ཡོད་པ།།
དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་བརྟན་སྤྱོད་ཅིང་།།
མི་གཙང་རྒྱལ་བ་གཞན་དག་ལའང་།།
མི་གཙང་བཛམ་པས་འདོད་པར་བྱེད།། ༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་སྟེ་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་

གནས་སུ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེས་མི་སྐྱོ་བར་སླར་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྐྱལ་བ་གཞན་ལ་བརྐམ་ཞིང་ཆགས་པས་འདོད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་དམད་པའོ།།

བདག་ནི་ཤ་འདི་ལ་དགའ་ཞེས།།
རེག་དང་ལྟ་བར་འདོད་ན་ཀོ།
སེམས་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི།།
ཤ་ནི་ཁྱོད་ཀོ་ཅིས་མི་འདོད།། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཤའི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་འདོད་ཀྱི་ཤིང་བལ་གྱི་འཇམ་པོ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤི་བའི་རོ་བསྔོས་པ་དང་། བརྣགས་པ་དང་། བམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡང་ཅིས་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་ནི་ཤའི་རེག་པ་འདོད་ན་ཤི་མ་ཤི་གང་གི་ཚེ་ཡང་ཤ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་སྣ་ཕྱི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ།།
རེག་དང་བལྟ་བར་མི་ནུས་ལ།།
གང་ཞིག་ནུས་དེ་ཤེས་པ་མིན།།
དོན་མེད་འཁྱུད་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཤ་ལ་རེག་པར་འདོད་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི

ཤ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་སེམས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ལ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བལྟ་བ་དང་རེག་པར་མི་ནུས་ལ། གང་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་རེག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་དེ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རེག་པའི་ཡུལ་དེ་སུ་ཞིག་ཅེས་བརྟག་པའོ།།

མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས།།
མི་རྟོགས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི།།
རང་ཉིད་མི་གཙང་ཉིད་ཡིན་པར།།
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ་མཚར་ཆེ།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མི་གཙང་བ་མི་ཤེས་པ་སྲིད་མོད་ཀྱང་རང་གི་ལུས་སྣབས་དང་། ངར་སྣབས་དང་། སྐྱུགས་པ་དང་། གླུགས་པ་དང་། བཤང་གཅི་སོགས་ཡང་ཡང་དུ་རང་རང་གིས་མཐོང་བཞིན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་འདི་མི་གཙང་བར་མི་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དམད་པའི་གནས་ཏེ་ཨ་ཧོ་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་གྱི་སྒྲ་ཡ་མཚན་པའི་སྐད་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དམད་པའི་གནས་ལ་ཁྲེལ་བ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཁྲེལ་བའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།

སྤྲིན་བྲལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི།།
པདྨ་གཞོན་ནུ་སྤྲངས་ནས་ནི།།

མི་གཙང་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི།།
མི་གཙང་གཟེབ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ།། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཉི་ཟེར་དྭངས་པས་ཕྱེ་བའི་པདྨ་གཞོན་ནུ་ཁ་དོག་རྒྱས་ཤིང་དྲི་བཟང་བ་སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་དགའ།

ས་ཕྱོགས་མི་གཙང་གིས་གོས་པ།།
གལ་ཏེ་རེག་པར་མི་འདོད་ན།།
གང་ལས་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡི།།
ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རེག་འདོད།། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤང་གཅི་དང་ངར་སྣབས་སོགས་ཅུང་ཟད་ལྷུང་བའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱང་བཙོག་གོ་ཞེས་སྐྱུག་བྲོ་ཞིང་སྣ་གོས་ཀྱིས་འགེབས་པར་བྱེད་ལ། གང་ལས་མི་གཙང་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་རེག་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན།།
གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད།།
མི་གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་སྲིན།།
ཆུང་ངུར་ཁྱོད་འདོད་མི་བྱེད་ན།། ༥༩

མི་གཙང་ཞིང་ལས་བྱུང་གྱུར་ཞིང་།།
དེ་ཡི་ས་བོན་དེས་བསྐྱེད་པ།།
མི་གཙང་མང་གི་རང་བཞིན་ལུས།།
མི་གཙང་སྐྱེས་པའང་འདོད་པར་བྱེད།། ༦༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་མི་གཙང་བས་ཅུང་ཟད་གོས་པ་འདོར་བ་འདི་དང་མི་གཙང་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྲིན་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཁྱོད་སྐྱུག་བྲོ་བས་ལྟ་བར་མི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་ན། གཞན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་ཞིང་མའི་མངལ་བཙོག་པ་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། ས་བོན་མི་གཙང་བ་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་མའི་ལྟོན་ལྟེན་མི་གཙང་བས་བསྐྱེད་པ། དལྟ་མི་གཙང་བ་འབའ་ཞིག་འདུས་པའི་ལུས་མངོན་སུམ་དུའང་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བཞིན་པ་འདི་ལ་འདོད་ཅིང་ཞེན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའོ།།

ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་མི་གཙང་ལ།།
སྨོད་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི།།
མི་གཙང་རྐྱལ་པ་མི་གཙང་ལ།།
བརྐམ་པས་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད།། ༦༡

ཅེས་དང་།

གཱ་ཕུར་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་དང་།།

འབྲས་ཆན་དག་གམ་ཚོད་མའང་རུང་།།

ཁར་བཙུག་ཕྱིར་ཕྱུང་བོར་བ་ཡི།།

ས་ཡང་མི་གཙང་བཙོག་པར་འགྱུར།། ༨༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་གཞན་ཡང་ག་ཕུར་དང་ཙནྡན་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་འབྲས་ཆན་སོགས་རོ་བཟང་པོ་དག་ཀྱང་ཁར་བཙུག་ནས་བོར་ན་སྐྱུག་བྲོ་བས་དེའི་ས་ཡང་བཙོག་པར་ལྟ་ན་ལུས་མི་གཙང་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས།

གལ་ཏེ་མི་གཙང་འདི་འདྲ་བ།།

མངོན་སུམ་གྱུར་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ན།།

དུར་ཁྲོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས།།

མི་གཙང་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས།། ༨༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་དངུང་ཡིད་མི་ཆེས་ན་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཤི་བའི་རོ་ལ་ལྟོས་ཤིག་དང་།

གང་ཞིག་པགས་པའི་ཁ་ཕྱེ་ན།།

འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།

ཤེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ།།
ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༦༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་བགས་པའི་ཁ་ཕྱེ་སྟེ་དབྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དམར་བ་དང་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛག་པ་སོགས་མཐོང་བས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟོས་ཤིག་དང་། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུས་གཞན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ནི།

ལུས་ལ་བསྙུས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་།།
ཙནྡན་སོགས་ཡིན་གཞན་མིན་ན།།
གཞན་གྱི་དྲི་དེས་གཞན་དག་ལ།།
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད།། ༦༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དྲི་བྱུགས་ཤིང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། དྲི་དེ་ནི་ཙནྡན་དང་། ག་བུར་དང་། ཨེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡིན་གྱི་ལུས་དེའི་དྲི་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཙནྡན་དང་ག་བུར་སོགས་དྲི་ཞིམ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་ལུས་དྲི་ངབ་དེ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་ན་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་ག་བུར་གྱི་ཆུས་གཏོར་ཏེ་ཆགས་པར་ཡང་རིགས་ལ། གཡས་སུ་ག་བུར་གྱི་གོང་བུ་བཞག་པ་དྲི་ཞིམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་གཡོན་དུ་ཁྱིའི་རོ་རུལ་བ་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པར་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དྲི་ང་བས།།
འདི་ལ་མ་ཆགས་ལེགས་མིན་ནམ།།
འཇིག་རྟེན་དོན་མེད་སྲེད་པ་དག།
ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དྲི་ཞིམ་སྐུད།། ༤༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ནང་བཤང་གཅིའི་གོང་བུ་ལ་ཕྱི་དྲི་ཞིམ་པོས་བསྐུས་ཀྱང་དྲི་ཚུད་ཐོས་པར་ཟད་ཀྱི་བཤང་གཅིའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དྲི་ལས་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ།།

འོན་ཏེ་དྲི་ཞིམ་ཙནྡན་ན།།
ལུས་ལས་འདི་རནི་ཅི་ཞིག་བྱུང་།།
གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ།།
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད།། ༤༧

ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ།

ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་རྒྱན་དེ་ཡང་།།
རིན་ཆེན་སོགས་ཡིན་གཞན་མིན་ན།།
གཞན་གྱིས་མདོག་གིས་གཞན་དག་ལ།།
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད།།

ཅེས་ཀྱང་དགོངས་པ་སྟེ། གསེར་དང༌། བཻཌཱུརྱ་དང༌། མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང༌། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའང་ཆགས་བྱའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཁ་དོག་གསལ་བ་དང༌། མདངས་བཟང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུས་ལ་ཆགས་རིགས་ན་པདྨ་ཁ་དོག་ལེགས་པས་དེའི་འདམ་ལ་ཆགས་པར་བྱ་རིགས་པ་དང༌། སོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ཁད་ཉེ་བར་བཞག་པ་ན་སོལ་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ཆགས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་སྨྲ་སེན་རིང་བ་དང༌།།
སོ་སྐྱ་དྲི་མར་བཅས་པ་དང༌།།
འདམ་གྱི་དྲིས་བསྒོས་གཅེར་བུ་སྟེ།།
ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཇིགས་བཅས་ན།། ༥༢

རང་ལ་གནོད་པའི་མཚོན་འདྲ་བ།།
དེ་འབད་ཅི་ཕྱིར་བྱི་དོར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྲུས་དང་གོས་དང་དྲི་དང་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་དག་མེད་པའི་ཚེ་ནི་སྐྲ་མ་བཀྲུས་པས་ཟིང་ཟིང་པོ་དང༌། སེན་མོ་རིང་ཞིང་མདོག་མི་ལེགས་པ་དང༌། སོ་དྲི་མ་སེར་སྔོན་གྱིས་གཡོགས་པ་དང༌། ལུས་ཐམས་ཅད་ནག་ཅིང་མི་མཛེས་པའི་དྲི་མ་སྟུག་པོས་ཁྱབ་ལ་འདམ་རྫབ་ཀྱི་དྲི་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྲིན་མོར་གར་བྱེད

པ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། མཆོང་བ་མཐོང་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དང་། སྤྱིར་མཚོན་བྱ་འབུམ་ཕྲག་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་གནོད་པས་བདག་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་གནོད་པ་དང་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཙང་མཛེས་དང་ཕན་པར་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོག་ཅེས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའོ།།

བདག་ལ་རྨོངས་པའི་འབད་པ་ཡིས།།
སྨྱོས་པས་ས་འདི་ཀུན་ཏུ་འཁྲུགས།། ༦༩

རུས་གོང་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི།།
དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་ན།།
གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་ཁྱབ་པའི།།
གྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་འམ།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་པས་རུས་གོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་མི་འཆགས་ན་དུར་ཁྲོད་ནི་མི་གཡོ་བའི་རུས་གོང་གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་ཟད་ལ་གྲོང་ན་ནི་གཡོ་བའི་རུས་གོང་གཡོ་སྒྱུས་འཕྲིད་བརྫུན་གྱིས་སླུ་ཕྲ་མས་འབྱེད་ཆོས་ལས་འབེབས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཕྲོག་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིང་ཟིང་པོར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ཀྱང་གྲོང་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་མི་འཆགས་པར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེབར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མི་གཙང་གྱུར་པ་དེའང༌།།
རིན་མེད་པར་ནི་མི་རྙེད་དོ།།
དེ་དོན་བསྒྲུབས་པས་ཤ་ཐང་དང༌།།
དམྱལ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པར་འགྱུར།། ༧༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དང་མི་གཙང་བའི་བུད་མེད་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རིན་མེད་པར་མི་རྙེད་དེ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཐ་ཆུང་གི་ཆུང་མ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་དགུག་པ་ན་རིན་དུ་གངས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་དང༌། ཀ་ཤིའི་བུ་མོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་ཆེད་དུ་ལུས་ངག་གི་ངལ་བ་དུ་མ་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྡོག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱིས་པ་ནོར་སྤེལ་མི་ནུས་པས།།
དར་ལ་བབ་ན་འདི་ཅིས་བདེ།།

ནོར་གསོག་པ་ཡིས་ཚེ་གཏུགས་ནས།།
རྒས་ནས་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ན་དབུལ་པོ་ཞེས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བརྙས་པར་བྱེད་དེ། མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་པའི་ཚེ་ན་ནི་ཤེད་མ་བྱེ་བས་གསོག་པ་དང་སྲུང་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐ་ན་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཟས་གོས་ཙམ་ལ་ཡང་བཀྲེས་སམ་འཁྱགས་ན་ངུ་བར་བྱེད་ཀྱང་འདི་བདག་ལ་དགོས་སོ་ཞེས་མི་ཤེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་གོང་དུ་སྤེལ་ནུས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག ཕྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེད་བྱེ་ཞིང་དར་ལ་བབ་པ་ན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པར་གོ་ནས་ཡོད་པ་སྲུང་བ་དང་། ཚོང་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པས་སྤེལ་བ་དང་། མེད་པ་ཚོལ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཤ་ཐང་ཆད་དེ། ཇི་ལྟར་ཁྱིམ་བདག་འཁོར་བའི་བུ། འཁོར་དགའ། འཁོར་སྐྱོབ། འཁོར་ལེན་གསུམ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་རོལ་མོ་ཁོ་ནས་སྟེང་ཁང་ན་རྒྱུ་ཞིང་གང་པོས་མཛོད་པ་བྱེད་ཅིང་། ཁྱིམ་བདག་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་དལ་བར་ནོར་སྤེལ་བའི་ཚེ་བུ་སྤྱ་མ་གསུམ་གྱིས་ཡབ་འདི་ལྟ་བུར་འོ་བརྒྱལ་བ་ཅི་མཛད་ཅེས་དྲིས་པས་དེས་བདག་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ལྟར་རྒྱུ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ན་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་བཟའ་བ་དང་བསྒོ་བ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པས་དེ་གསུམ་གནད་དུ་ཕོག་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། དོན་གྱིས་ཕས་བདག་ཅག་ལ་བསྐུལ་ལོ་སྙམ་ནས་སོ་སོར་བདག་ཅག་གསེར་སྲང་འབུམ་རེ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣ་ཆ་མི་འདོགས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་རེ་རེ་ཞིང་ཤིང་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས་

དང་། ཞ་ཉེའི་རྣ་ཆ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཚོང་ལ་སོང་བས་རྣ་ཆའི་མིང་གིས་ཐོགས་ཤིང་གང་པོས་ཀྱང་གཉེར་ཚོང་བྱས་ཏེ་རེ་རེ་ཞིང་གསེར་འབུམ་རེ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོང་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པ་དལ་བ་མེད་པས་ནོར་སྤེལ་དགོས་ལ། དེས་ཀྱང་ནོར་འགྲུབ་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ་གྲུབ་ཀྱང་རྐུན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་དབྲོག་པ་དང་། མེ་ཆུས་ཆུད་འཛའ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་དུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་ཤིང་འཕེལ་ཞིང་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བདོག་ཀྱང་སེར་སྣས་སྤྱད་པར་ཡང་མི་ནུས་ལ་དེའི་ངང་དུ་ཚེ་གཏུགས་ཏེ་རྒན་པོར་གྱུར་པ་ན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་བུ་དང་མནའ་མས་བདག་གིར་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་དབང་བས་སྡུག་བསྔལ་ཆེལ་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིག་གིས་དེ་དག་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་། སོས་མི་ཕེད། ཕོ་བར་མི་འཇུ། ལྕེའི་དབང་པོ་ཉམས་པས་རོ་ཡང་སྔར་ལྟར་མི་མྱོང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྔར་ལྟར་འབད་པས་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པར་རང་གིས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་ལ།

འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི།།
ཉིན་རངས་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་དུབ་སྟེ།།
ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་ཆད་པའི་ལུས།།
རོ་དང་འདྲ་བར་ཉལ་བར་བྱེད།། ༧༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་གླ་མི་བྱས་ཏེ་དུབ་པར་ལས་བྱེད་ཅིང་། ཉིན་རེས་ཀ་ཀ་ནི་རེ་ཙམ་རྙེད་པ་ལ་ངོམ་ཚར་དུ་བྱེད་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་བྱེས་བགྲོད་ཉོན་མོངས་དང་།།
རིང་དུ་སོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན།།
བུ་སྨད་འདོད་བཞིན་བུ་སྨད་རྣམས།།
ཁྱད་ཁོར་ལོས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར།། ༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཚོང་དང་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤི་བ་དང་། མ་ཤི་ཡང་བྱེས་སུ་བགྲོད་པས་བུ་སྨད་དང་ལོ་ཆེས་མང་པོར་མི་འཕྲད་དེ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན་སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་ལོ་ལྔ་པའི་དུས་སྟོན་བྱེད་འདོད་པས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཀྱང་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། འོད་སྲུང་ཆེན་པོའང་འདས་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་པའི་ཚེ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

གཞོན་ནུ་གསེར་མདོག་གི་ཕ་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཐ་མ་ཕེབས་དུས་ཁྱིམ་བདག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་མཐོང་བས་འཕྲན་པའི་བློས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འཁྱམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོལ་བ་དང་།

བདག་ལ་ཕན་འདོད་རྣམ་རྨོངས་པས།།
རང་དོན་ཉིད་དུ་བཙོངས་པ་ཡང་།།
དེ་མ་ཐོབ་པར་དོན་མེད་པའི།།
གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བདས།། ༧༥

ལ་ལ་རང་གི་ལུས་བཙོང་ཞིང་།།
དབང་མེད་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གྱུར་ཏེ།།
ཕོངས་དག་ཀྱང་བུ་བྱུང་ན།།
ཤིང་དྲུང་དགོན་པར་བབ་བབ་འབྱུང་།། ༧༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྲན་ཁ་ཅིག་རང་གི་ལུས་བཙོངས་པས་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་བདེ་བར་རེ་ཡང་སླར་བྲན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱུགས་བདར་ཁྲུང་ལ་སོགས་པར་ཉལ། བཙའ་བ་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་དམན་པ་དག་ཏུ་འབྱིན། ཟས་གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཚད་ཚོགས་ཆེན་པོས་རྙེད་ཅིང་ཚིག་རྩུབ་དང་རྡེག་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱེར་པ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་ལ།

འདོད་པས་བསླུས་པའི་གླེན་པ་དག།
འཚོ་འདོད་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས།།
སྲོག་སྟོར་དོགས་བཞིན་གཡུལ་དུ་འཇུག།
ཁེ་ཕྱིར་བྲན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད།། ༧༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ངོ་སྲུང་ཞིང་དེས་འཚོ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཤི་བར་དོགས་བཞིན་དུ་གཡུལ་ངོར་འཇུག་ཅིང་དེར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཙམ་ཡིན་ལ།

འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ལུས་ཀྱང་བཅད།།
ཁ་ཅིག་གསལ་ཤིང་རྩེ་ལ་བཙུགས།།

ཁ་ཅིག་མདུང་ཐུང་དག་གིས་བསྣུན།།
ཁ་ཅིག་བསྲེགས་པ་དག་ཀྱང་སྣང་།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ནོར་གྱི་ཕྱིར་ཆོམ་རྐུན་སོགས་བྱས་པས་ཆད་པས་བཅད་དེ་ ལུས་གཅོད་པ་དང་། འབིགས་པ་དང་། གསལ་ཤིང་ལ་འཇུགས་པ་དང་། མེར་སྲེག་པ་དང་། ཆུར་འཕེན་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་བ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

བསགས་དང་བསྲུང་དང་བརླག་པའི་གདུང་བ་ཡིས།།
ནོར་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ།།
ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས།།
སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ལ་ཡང་དང་པོར་བསགས་པས་སྡུག་བསྔལ། བར་དུ་སྲུང་བས་སྡུག་བསྔལ། ཐ་མར་བརླག་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ། ཕྱི་མར་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེན་ན་མང་པོས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད།

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི།

འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས།།
ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མནོག་ཆུང་སྟེ།།
ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཕྱུགས་དག་གིས།།
རྩྭ་ནི་ཁམ་འགའ་ཟོས་པ་བཞིན།། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་བས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ་འདོད་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་ཞེན་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མྱོང་བ་ཇི་ལྟར་བ་ལང་དུ་མས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་ན་དེ་ལས་བ་ལང་གཅིག་གིས་རྩྭ་ཁམ་གཉིས་སམ་གསུམ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་གོམ་པ་སྤྲིས་ན་ཤིང་རྟའི་འཕོར་ལོས་ལུས་སྨད་བཅོམ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བའམ། ཡང་ན་ཤིང་རྟའི་མགོ་ལོགས་ན་གནས་པའི་ཁ་ལོ་བས་ལྕག་གིས་དྲག་པོར་བཞུས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་བཞིར་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པའི་མཚོད་སྦྱིན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཕུལ་བའི་ཚེ་ཐོག་མའི་ཉིན་གང་འོངས་པ་ལ་ལག་པ་ལ་སྦྲང་རྩི་སོགས་སྦྱར་བའི་རྒྱུས་བཏབ་སྟེ་གང་ལ་རྒྱ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཕྱིས་སྟེར་བ་ལས་བྲམ་ཟེ་བཀྲམ་པ་ཞིག་གིས་རྒྱའི་མང་རབ་དེ་ལ་ལྟེས་བལྟགས་པས་ཟླ་བ་བཞིའི་འཚོ་བ་དང་རྙེད་པ་ལས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྙབས་ནའང་མི་དཀོན་པའི།།
མནོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེའི་དོན་དུ།།

དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་རྙེད་དཀའ་འདི།།
ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ།། ༤༡

འདོད་པས་ངེས་པར་འཇིག་འགྱུར་ཞིང་།།
དམྱལ་ལ་སོགས་པར་ལྟུང་བྱེད་པ།།
ཆེན་པོ་མིན་ཕྱིར་དུས་ཀུན་ཏུ།།
དུབ་པའི་ཚོགས་བྱུང་གང་ཡིན་པ།། ༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཟས་གོས་གནས་མལ་འཁྲིག་པ་སོགས་ནི་ངན་འགྲོ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆེས་བཟང་བར་ཡོད་དེ་གྲུབ་པའི་དབྱུལ་རྒྱལ་སོགས་བཅུད་ཀྱི་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་བསྐལ་པར་འཚོ་ནུས་པ་དང་། ཤི་བ་ལས་སློང་བའི་བདུད་རྩི་སོགས་ནི་གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲིན་པོ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ཕྱི་དྭགས་མཐུ་བོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ལག་ན་ཡོད་ལ། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བས་སྟོང་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་མཚོས་ཁོར་ཡུག་ཆུང་ངུའི་བར་དང་། མ་དྲོས་པས་འཛམ་གླིང་དང་། དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགས་རི་རབ་སོགས་དབང་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་འཁོར་ཚོགས་ལ་ལྟོས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ངུར་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཆུང་མའི་འཁོར་ཡང་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་དག་གི་

མཛེས་པ་ལ་བལྟོས་ན་མིའི་ཐུད་མེད་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བདུད་རྩིའི་མདུན་དུ་མི་གཙང་བ་བཞག་པ་ལྟར་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ལྷའི་བདེ་བ་ཕལ་ཆེར་སྐྱོད་ཅིང་སྐབས་འགར་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མནོག་ཆུང་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་འདོད་པ་སྣ་རེའི་དོན་དུ་ཤ་ཐང་དུ་འབད་འབད་པས་དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དོན་མེད་དུ་བྱས་པར་མ་ཟད། སླར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྲུབས་ཏེ་ཐར་པ་མེད་པའི་དོང་ཆེན་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཆོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད་ཅེས་སྙིང་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའོ།།

དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི།།
ཚོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་ན།།
འདོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་བས།།
སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད།། ༢༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མིའི་རྟེན་ལ་སྒྲུབ་པར་ནུས་ཤིང་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་དམྱལ་བ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་སྟེ། སློབ་སྤྲིང་ལས།

སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པའི།།

ལམ་འདི་ལྟ་དང་ཀླུ་ཡིས་མི་རྟེད་ལྟ་མིན་དང་།།
མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྟ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་འབྲས་བུ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ནོར་དང་བུད་མེད་སོགས་འདོད་པ་སྣ་རེའི་དོན་དུ་དུབ་པར་འབད་པའི་དཀའ་བ་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བའམ་མཐོང་བའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་ནུས་མོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཆེལ་དོན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་སྙིང་རྗེ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

དམྱལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམས་བྱས་ན།།
འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་དང་ནི།།
དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་།།
དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཡོད།། ༢༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཆིབ་དང་ལུས་འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་ལ་བསམས་ན་འཕྲལ་དུ་དུག་ཆུང་ངུ་སྲན་མའི་འབྲུ་ཙམ་པ་དེ་ཡང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་ཆོས་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་ལ་བསམས་ན་ནོར་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཀུན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི

གནས་ཡིན་ཏེ། དུག་དང་། མེ་ཚུབ་དང་། དགྲ་དང་། མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་གནོད་པར་མི་ནུས་ལ་འདི་ལས་བྱུང་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ནི་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་གཤེགས་པའི་བཞུལ་ཀར་འོད་པས་ས་བསྙིལ་བའི་སེབ་ནས་གསེར་གྱི་ཕུང་པོ་འོད་འཕྲོ་བ་ཡོད་པ་ལ། ཀུན་དགའ་བོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྲུལ་དུག་མྱུར་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་གསོལ་བ་ན། སྟོན་པས་འདི་ནི་སྦྲུལ་གདུག་དྲག་པོའོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་བཀའ་བསྩལ་པ། མི་ཞིག་གིས་ཐོས་ནས་སྦྲུལ་གདུག་དྲག་པོ་ནི་སྔོན་མ་མཐོང་མ་ཐོས་སོ་སྙམ་ནས་བལྟས་པ་ན། གཏེར་མཐོང་ནས་བླང་བར་བརྩམས་ཤིང་ཡང་རང་གི་ཆུང་མས་གསང་བར་ནུས་མི་ནུས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་མཚན་འོག་ནས་བུ་རོག་དཀར་པོ་ཞིག་འཕུར་ཏེ་སོང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་སུ་ལ་ཡང་མ་བཤད་ཅིག བཤད་ན་བདག་འཆིའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ། བུ་རོག་སྐྱོང་འཕུར་རོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཐོས་ནས། མི་དེ་ལ་གཞན་ལ་བཟླར་མི་རུང་བའི་གཏམ་ཡོད་པར་འདུག་པས་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་བཟུང་ནས་ཕྱུག་སྦལ་དུ་བཙུག་སྟེ་དྲིས་པ་ན། མ་སྨྲས་པས་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟུང་ནས་བཅིངས་པ་ན། དེ་སྡུག་བསྡལ་བས་སྟོན་པ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཞུ་ལན་ཀྱི་ཚིག་དེ་དག་ལན་གཉིས་སུ་བཟླས་པས་རྒྱལ་པོས་དེའི་རྒྱུ་དྲིས། དེས་མི་འཇིགས་པ་སྟེར་ན་སྨྲ་བར་བྱས་ཏེ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན། དེ་ནས་དོན་དེ་སྨྲས་ཏེ་སྦྲུལ་དུག་མྱུར་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་ཟིན་ན་བདག་གཅིག་པུ་འཆི་བར་ཟད་ཀྱང་སྦྲུལ་གདུག་དྲག་པོས་ཟིན་པས་བདག་གཉེན་གོར་

དང་བཅས་པ་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཏེར་ལ་སྦྲུལ་གདུག་དྲག་པོར་བཀའ་བསྐུལ་པ་བདེན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྐྱོ་བྱས་ཏེ།།
དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་འདོད་པ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏི་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་དྲུག་ཞུང་གསལ་ལས།

སེར་སྐྲ་མོ་དང་ཆུ་སྐྱར་སྦྲུལ།།
ནགས་ན་རི་དྭགས་ཚོལ་བ་དང་།།
མདའ་མཁན་དང་ནི་གཞོན་ནུ་མ།།
འདི་དྲུག་ང་ཡི་སློབ་དཔོན་ཡིན།།

རེ་བ་ཟང་ཟིང་ཁྱིམ་སྤོང་དང་།།
དབེན་པའི་ནགས་སུ་གོམས་པ་དང་།།

དམིགས་པ་བརྟན་དང་གཅིག་པུ་ཉིད།།
བདག་གི་བླ་མ་ལས་འདི་རྙེད།།

༡ ཅེས་བུད་མེད་སེར་སྐྱ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ནམ་སྟོད་ལ་སྐྱེས་པ་འོང་དུ་རེ་བས་སྡུག་བསྔལ་ལ། ནམ་སླད་ལ་མི་འོང་བར་ཤེས་པས་ཁོ་ཐག་ཆོད་དེ་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་པ་ལྟར། འདོད་པ་ལ་རེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། རེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེ་བའི་དམ་པའོ།།

༢ རྒུ་སྐྱར་ཞིག་གིས་ཉ་ཆེན་པོ་མགུལ་བར་མི་ཆུད་པ་ཞིག་ཁྱེར་བས་རྒུ་སྐྱར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེད་པས་དེས་མ་ཐར་ནས་ཉ་བོར་བས་འདེད་མཁན་མེད་ལ་རྒུ་སྐྱར་གཞན་ཞིག་གིས་ཉ་དེ་བླངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེད་པ་ལྟ་བུ་ཁོན་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལྟར། ཟང་ཟིང་སྤུས་བཟུང་བ་དེ་ལ་རྩོད་པར་འབྱུང་གི་ཟང་ཟིང་སྤངས་ན་རྩོད་པའི་གཞི་མེད།

༣ སྤྲུལ་ཞིག་ཚང་དུ་ཉལ་བར་རང་གི་ཕྲུ་གུ་མང་པོས་གཙེས་པས་ཚང་ནས་བྱུང་སྟེ་ཁུང་གཞན་དུ་གཅིག་པུར་ཉལ་བས་བདེ་བ་ལྟར། ཁྱིམ་དུ་བུ་སྨད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཅིག་པུར་བསྡད་པ་ལ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མེད།

༤ ཇོན་པ་ཞིག་རྟག་ཏུ་ཇོན་གྱི་ཕྱིར་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་བསམ་གཏན་པ་དག་མཐོང་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱང་ནགས་སུ་གོམས་པས་བསམ་གཏན་པར་གྱུར་པ་ལྟར། དབེན་པར་གོམས་སུ་གཞུག།

༥ མདའ་མཁན་མདའ་འཕེན་པའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་བཅས་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་ལྟར། རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་འབད།

༦ གཞོན་ནུ་མ་སྤྱོས་བདར་བ་ན་གདུབ་བུ་མང་པོ་འཁྲོལ་བས་མ་བདེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕུད་མཐར་གཉིས་ཀྱང་འཁྲོལ་བ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཕུད་པས་མི་འཁྲོལ་བར་བདེ་བ་ལྟར། གྲོགས་སྤྲངས་ནས་གཅིག་པུ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ། དཔེ་འདི་དྲུག་མཐོང་བས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ཧིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ།

ལུང་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གཡུལ་ལས་བྲོས་པས་ཚུརྐྱུར་གྱི་དཔེ་དེ་མཐོང་སྟེ་བདག་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྲངས་ན་རྩོད་པ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ནགས་སུ་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་གཞོན་ནུ་མའི་གདུབ་བུའི་དཔེ་དེ་མཐོང་བས་འདི་ལྟར་བདག་ཀྱང་གཅིག་པུ་བདེའོ་སྙམ་ནས་ནགས་སུ་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ།།

དེས་ན་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས།

འདོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐའ་ཡས་བདག་གིས་རིག།
འཐབ་མོ་འཁོན་བཅས་མྱ་ངན་སྡུག་བསྔལ་རྩ།།
འཇིགས་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་སྟེ།།
མེ་དང་འདྲ་ཞིང་རལ་གྲིའི་སོ་དང་འདྲ།།

ཞེས་དང་།

འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཞིག་ཅིང་གཅུབ།།
མགོ་དང་མིག་དང་རྐང་ལག་གཅོད་པར་འགྱུར།།
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་།།
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོར་འགྲོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་དུ་ཆུད། སེམས་དང་འདྲེས། ཤིན་ཏུ་སྐྱོ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ཡང་བཙོན་ར་ལྟར་ཤེས་པས་དབེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཆགས་སྡང་གི་ཡུལ་མེད་ལ་དེར་སློབ་པས་ཀྱང་སེམས་ཞི་ཞིང་དང་བར་འགྱུར་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལས་བདེ་བ་ལྷག་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལས་བདེ་བ་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩོད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ།།
ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ།། ༢༥

སྐལ་ལྡན་ཟླ་འོད་ཙནྡན་གྱིས་བསིལ་བའི།།
ཡངས་པའི་རྡོ་ལེབ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར།།
སྒྲ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་རླུང་གཡོབ་པ་ཡིས།།
གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་བྱེད།། ༢༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་ཁང་བཟང་དང་ཁ་ཟས་སོགས་བཟང་མོད་ཀྱང་བྱ་རོག་ལྟར་ཁུ་འཁྲིག་ཟ་བས་སུ་ལའང་བག་རྟོན་མི་ནུས་པ་དང་། དགྲ་བོ་ལ་འཇིགས་པ་དང་ཁ་ཟས་ལའང་དུག་ཅན་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་ལ་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དབེན་པ་དང་ཞི་བའི་བདེ་བས་སེམས་དང་ཞིང་གསལ་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་རྣལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། ག་པུར་གྱིས་བྱུག་པ་དང་། ཙ་ཡབ་ཀྱིས་གཡབས་པའི་སེར་བུ་ལས་ཆེས་བསིལ་བ་མཚན་མོ་ཟླ་བའི་འོད་དང་། རླུང་སེར་བུ་དྲི་ཞིམ་པོ་ལྡང་བ་ཙནྡ་ནའི་དངད་ལྟ་བུས་ཚ་གདུང་དང་སྦྲང་བུ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྲག་ཕུག་གམ། རྩོ་ལེབ་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་སྤྱིལ་བུ་འཚམ་ཞིང་རན་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་ལས་བདེ་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལོ་འདབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཤིང་སྡུག་པོའི་ཚལ་དང་མེ་ཏོག་དང་སྨན་དང་རྩྭ་དང་ལྗུམ་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ཁེབས་ཤིང་། དེ་དག་སྒྲ་མེད་པའི་རླུང་འཇམ་པོས་བསྐྱོད་པ་ན་བྲོ་གར་ལས་ཆེས་ལྷ་ན་མཛེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆུ་སྒྲ་སྙན་པ་ལྕུང་ལྕུང་པོར་སྒྲོག་པ་དང་བྱ་སྤུ་མདོག་སྡུག་ཅིང་སྒྲ་སྙན་པ་དག་སྐད་དུ་མར་བསྒྱུར་བས་གླུ་དང་རོལ་མོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱིད་ཚལ་ལས་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ནགས་ཚལ་དག་ན་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་ཞིག་ཡོད་ལ་བྱེད་པས་འཆག་པ་དང་། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་བྱེད་པས་དུས་འདའ་ཞིང་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བས་སྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ལ། གང་ལ་ཡང་རེ་བ་དང་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་གནས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པར་གང་དུ་འདོད་པར་འགྲོ་ཞིང་། ཇི་ཙམ་འདོད་

པར་གནས་པས་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ཁྲུའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆུ་དེའི་རྒྱུན་གྱི་མགོ་ན་ཐུ་གྲོ་ཧྥའི་སྡོང་པོ་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལས་ངན་ཤོས་གཅིག་ཆུས་ཁྱེར་བ་དེའི་དྲིས་ཁྱབ་པའི་དྲི་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་ལ་འཇམ་པ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཟོས་པས་རང་གི་ཁ་ཟས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བྱུང་སྟེ།

རྒྱལ་སྲིད་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་མེད་པར།།
འདི་འདྲ་ཟ་བ་གང་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན།།
ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལས་བདེ་བ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཁང་སྟོང་ཤིང་དྲུང་ཕུག་དག་ཏུ།།
གང་དུ་རི་སྲིད་འདོད་གནས་ཤིང་།།
ཡོངས་འཛིན་སྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས།།
ལྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྤྱོད།། ༢༧

རང་དབང་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་ལ།།
གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི།།

ཚོག་ཤེས་བདེ་སྐྱིད་གང་ཡིན་པ།།

དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྙེད་དཀའ།། ༢༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཞོག་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་ཐགས་བཟང་རིས་གཡུལ་དུ་ཞུགས་ན་བདག་ཉིད་ངེས་པར་གཡུལ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ལྷ་བུས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསླུས་པའི་ཚེ་དཀོན་མཆོག་མི་མཆོད་པའི་ཁྲིམས་བཅས་པ་ལས་བཙུན་མོའི་འཁོར་ཞིག་གིས་སྟོན་པའི་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཕུལ་བས་གླུ་རོལ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་མ་སྐྱེས་དགྲས་འཁོར་ལོ་འཕངས་ཏེ་བསད་པ་ན་མིའི་རོལ་མོའི་སྒྲ་མ་ཞི་བར་ལྷའི་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱུང་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ལྷ་མོ་དཔེ་མེད་པར་མཛེས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྷ་ཀ་དེ་ལ་ཆགས་པས་ཡ་ཡ་བོར་གྱུར་ཏེ་སུ་འདོད་པའི་ཚིགས་བཅད་ངོ་ཚ་མེད་པ་སླུ་བར་ནུས་པ་དེས་བདག་གིར་བྱེད་པར་བྱས་ནས་སོ་སོས་གཡུལ་གྱི་ཛ་སྒྲས་ཀྱང་སེམས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྷ་བུར་བདག་འདོད་དོ་ཞེས་སོགས་རེ་རེ་སླས་ཤིང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས།

ཁྱེད་ཅག་ཚིགས་བཅད་སླུ་བས་ན།།

ཁྱེད་ཅག་རབ་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན།།

བདག་ནི་ཧ་ཅང་འདོད་ཆེས་པས།།

ཤིའམ་གསོན་པའི་གཏོལ་མེད་དོ།།

ཞེས་སྨྲས་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་པས་སེམས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་བ་དང་། སུ་དང་ཡང་རྩོད་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་དུ་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཡང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པས་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། གང་བྱུང་དེས་ཚོག་ཤེས་པས་ཅི་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པ་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་བཤད། དེ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས།།

དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས།།

རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གཡེང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་དག་དང་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ལ་སོགས་པར་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན

ལ་གཙོ་བོར་གཞོལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་གྱི་གླེང་སློང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་ཐོས་ཤིང་བསམས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལུགས་མེད་པའི་དབེན་པ་དེ་དག་ཏུ་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི།།
དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ་དེའི་ཡང་དང་པོར་སྐྱེ་དཀའ་སླའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོག་མར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན།།
ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ།། ༩༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན་བདག་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལེགས་པར་བསམས་ནས་བདག་འདོད་པའི་བདེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྒྲུབས་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་ཉིད་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སེམས་ཅན་སུ་ལ་འདུག་ཀྱང་བསལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་བཅོས་མིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཁོང་ནས་

བཟོད་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་རྐྱེན་ཅེས་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་ཤིང་ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒོམ་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒོམ་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་བདེ་འདོད་དུ་མཉམ་པར་བསྟན། སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་།།
ཡོངས་སུ་བསྲུང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་དད་ཀྱང་།།
ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་གཅིག། ༩༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་བདག་གཞན་མཚུངས་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་དང་སྤྱོད་ཡུལ་མཚུངས་པས་མཐོང་བའི་མི་ནས་སྲིན་བུའི་བར་འདི་དག་བདེ་བ་ལ་སྲེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲོས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་ཤིང་། དཔེར་ན། བདག་གི་ལུས་ལ་རྐང་ལག་དང་སོར་མོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་མོད་ཀྱི་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྲུང་བྱར་གཅིག་ཅིང་སྲུང་དགོས་ལ། དེ་ལས་གང་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ཡང་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་

སེམས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་བཞིན་བ་འདོད་པར་གཅིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་སོ་སོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས།།
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གནོད་པ།།
དེ་ལྟའང་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་ཏེ།།
བདག་ཏུ་ཞེན་པས་མི་བཟོད་ཉིད།། ༩༢

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག།
བདག་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་།།
དེ་ལྟའང་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་དེ།།
བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བཟོད་པར་དཀའ།། ༩༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ན་བསྔལ་དུ་ཟད་མོད་དེས་བདག་ལ་མི་གནོད་དོ་སྙམ་ན། བདག་སྡུག་བསྔལ་བས་གཞན་ལ་མི་གནོད་མོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། སྡུག་བསྔལ་དེ་མ་བཅོལ་བར་གཞན་གྱིས་སེལ་མཁན་བྱུང་ན་རང་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འཐོབ་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་བདག་ལ་མི་འབབ་

མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་བཟོད་པར་ཡོད་ལ་དེས་བདག་ལ་སེལ་བར་མ་བཅོལ་ཡང་བདག་གིས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ན་དེ་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འཐོབ་ཅིང་རྒྱུ་དེས་དགེ་བ་ཆེར་སྐྱེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དེ་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་ལ་བརྒྱད། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་བཤད་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་སེལ་མི་དགོས་པ་བཀག །དེའི་ལན་གྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་སེལ་མི་རིགས་པ་བཀག །བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་བསྟན། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་བརྫུན་པར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ། །
སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྡུག་བཞིན། །
བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ། །
སེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན། ། ༩༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་གི་ཚེར་མ་ཟུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་ལུས་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་ནས་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ།
བདེ་བ་འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ།།
བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན།།
གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན།། ༩༥

གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ།
སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ།།
བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན།།
གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྲུང་བྱེད།། ༩༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་ལ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པར་ནི་ངེས་སླ་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་གཞན་བདེ་འདོད་དུ་མཚུངས་པར་ཤེས་ནས་གཞན་ལ་བདེ་བ་མི་སྒྲུབ་པ་འགལ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པར་ཤེས་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་སེལ་བ་འགལ་ལོ།།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་སེལ་མི་དགོས་པ་བཀག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བས།།
བདག་ལ་མི་གནོད་ཕྱིར་མི་བསྲུང་།།
མ་འོངས་པ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་།།
གནོད་མི་བྱེད་ན་དེ་ཅིས་བསྲུང་།། ༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་མི་དགོས་ཏེ་བདག་ལ་ད་ལྟ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོན་བདག་གི་མ་འོངས་པའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་སྤོང་བ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་བདག་ལ་ད་ལྟར་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དེའི་ལན་གྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གིས་དེ་ནི་མྱོང་སྙམ་པའི།།
རྣམ་པར་རྟོག་དེ་ལོག་པ་སྟེ།།
འདི་ལྟར་ཤི་བ་གཞན་ཉིད་ལ།།
སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན།། ༩༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེས་བདག་ལ་ད་ལྟར་མི་གནོད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བས་སྲུང་རིགས་སོ་སྙམ་ན། བདག་ནི་འདས་མ་འོངས

ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་སྐྱེ་འོ་ཞེས་འཛིན་པ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་འགག་ལ་དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན་བདག་ནི་དར་ལ་བབ་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་འགགས་ནས་བདག་ནི་རྒས་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་འགགས་ནས་བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་པ་དག་རིམ་པར་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་བདག་འཛིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་བྱའི་ལུས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ན་སེམས་མི་གསལ་ལུས་ཉམ་ཆུང་། དར་ལ་བབ་པ་ན་སེམས་གསལ་ཞིང་ལུས་འཁྲེགས། རྒན་པོའི་ཚེ་གཉིག་མཐུ་ཆུང་། འཆིབའི་ཚེ་གཉིགའི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཕྱི་མའི་ཚེ་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་འགག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བས་ལུས་སེམས་མི་རྟག་པར་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་སེལ་མི་རིགས་པ་བཀག་པ་ནི།

གང་ཚེ་གང་གི་སྡུག་བསྔལ་གང་།།
དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྲུང་ན།།
རྐང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལག་པས་མིན།།
ཅི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་བསྲུང་བྱ།། ༩༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་རང་གིས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་རིགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྡུག་

བསྡུལ་སེལ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འོན་མིག་ཏུ་རྟུལ་སོང་བའི་རྟུལ་ལག་པས་སེལ་མི་རིགས་པའམ་རྐང་པ་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ན་རྐང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱིན་པར་རིགས་ཀྱི་ལག་པས་འབྱིན་མི་རིགས་པ་དང༌། བུའི་སྡུག་བསྔལ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བ་ལས་མས་སེལ་མི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ་ལོ།།

སྡུག་པ་བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར།།
བདག་ཏུ་འཛིན་ལས་འཇུག་ཅེ་ན།།
བདག་གཞན་མི་རིགས་གང་ཡིན་དེ།།
ཅི་ནུས་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉིད།། ༡༠༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་དཔྱད་ན་མི་རིགས་ཀྱང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། བདག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུའང་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ་སྤང་དགོས་སོ།།

བདུན་པ་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་བརྫུན་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱུན་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།།
ཕྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྫུན།།

སྡུག་བསྔལ་ཅན་གང་དེ་མེད་པ།།
དེ་འདིར་སུ་ཞིག་དབང་བར་འགྱུར།། ༡༠༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ལུས་སོ་སོ་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། རྒྱུན་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ་གྲོག་མ་མང་པོ་འགྲོ་བ་ལ་གྲོག་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་དེ་རྣམས་གྲོག་མའི་རྒྱུན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གློག་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ལ་གློག་གི་རྒྱུན་དང་ཕྲེང་བར་བཏགས་ཀྱང་དེ་ནི་བར་མུན་ནག་གིས་ཆོད་ཅིང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་གཞན་ལ་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་སྔ་ཕྱི་མཚམས་མ་ཕྱེད་འཛུག་པ་མྱུར་བས་འབྲེལ་བ་འཁྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་སྔ་ཕྱི་རེག་ཅིང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱང་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །ཚོགས་པ་ཡང་རྫུན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གོ་སྐབས་ཉེ་བ་ལས་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི་རེ་རེ་བཞིན་དཔྱད་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆས་དཔྱད་ན་རྡུལ་དུ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་སུ་ཡང་མེད་ན་འདིར་སུ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར།

བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་བདག་པོ་མེད་པར་ནི།།
ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད།།

སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བསལ་བྱ།།
ངེས་པས་དེ་ར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༠༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ན་བདག་མི་དམིགས་པས་ལྟོས་ཟླ་གཞན་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་སྤྲོས་མཚན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ཁྱད་གཞི་བདག་གཞན་དང་ཁྱད་ཆོས་བདེ་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་དེ་མ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་ཙམ་པ་འདི་ལ་སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་དུ་འཇུག་པས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཞེན་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་བརྩོན་པར་འགྱུར་བས་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ལ་གཞན་གྱི་མི་སེལ་ལོ་སྙམ་པའི་གཏི་མུག་ནི་དེར་འཇིག་གོ།

གལ་ཏེ་བདག་གཞན་ཡང་དག་པར་མེད་ན་སྔར་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་མ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་སྐབས་སྣ་ལུ་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཏེ་འབྲས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་འགག་ཏེ་སྣ་ལུ་སྨིན་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་མི་དགོས་པའི་རྩོད་པ་སྤངས། སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པས་སྒོམ་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤངས། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཕན་ན་བསྟེན་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅི་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི།།
བཟློག་པར་བྱ་ཞེས་བརྩད་དུ་མེད།།
གལ་ཏེ་བཟློག་ནའང་ཐམས་ཅད་བཟློག།
དེ་མིན་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་བཞིན།། ༡༠༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྩད་པར་བྱར་མེད་དེ། བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་རིགས་ལ། གཞན་གྱི་མི་བཟློག་ན་བདག་གི་ཡང་མི་བཟློག་པར་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པས་སྒོམ་མི་རིགས་པའི་རྩོད་སྤང་བ་ནི།

སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་མང་འགྱུར་བས།།
ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན།།
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་བྱས་ན།།
ཇི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་མང་།། ༡༠༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་ན་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་མི་རིགས་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བསམས་ན་ཇི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་མང་སྟེ་སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བར་ཡང་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཕན་ན་བསྐྱེད་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་གིས་ནི།།
སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མེད་འགྱུར་ན།།
བརྩེ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ།།
རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད།། ༡༠༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཡང་རང་གི་དལྟའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞན་མང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་གྱུར་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་ལ། གཞན་གྱི་དལྟའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུས་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སེལ་ནུས་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྨན་དཔྱད་ཀྱི་དཔེས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས།།
རྒྱལ་པོའི་གནོད་པ་ཤེས་ཀྱང་ནི།།
བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་མ་བསལ་ཏེ།།
མང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་འགྱུར་ཕྱིར།། ༡༠༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་པད་ཟླ་མངོན་པར་འཕགས་

པའི་བསྟན་པའི་སྙིགས་མ་ལ་དམིགས་པར་ལྟ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེས་གང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་ནས་བསྒྲད་དེ་ནགས་ཚལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གི་བླ་མ་ཆོས་སྨྲ་བ་དགེ་སློང་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཏོ། །དེའི་ལྟའི་མིག་གིས་བལྟས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་ནས་སེམས་ཅན་དགེ་རྩ་བསགས་པ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་གྱི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་མིར་སྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་རང་ལས་ཆོས་ཉན་པ་རྙེད་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཐོབ་ལ། མ་རྙེད་ན་ལྡོག་པར་མཐོང་ཞིང་དེར་ཕྱིན་ན་རང་གི་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་པོ་ཡང་དམྱལ་བར་ལྟུང་བར་ཤེས་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་བལྟས་པར་སྙིང་རྗེས་དེར་ཞུགས་ཏེ་ཉིན་དྲུག་གི་བར་དུ་གྲོང་དང་ལྗོངས་དང་ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་སྲོག་ཆགས་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བཀོད་ཅིང་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པར་མཚན་མོ་ནི་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲེང་བས་དུས་འདའ་འོ།།

ཉིན་བདུན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་བུ་དང་བུ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་དང་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་དཔུང་ཚོགས་སུ་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་དྲུང་དུ་འཁོད་པ་ལ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་མ་ཐག་དད་པའི་དབང་པོ་བརྟས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡང་གྱུར་ཏེ་བཞོན་པ་ལས་བབས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་བས་རྒྱལ་པོས་དེ་ཤིན་ཏུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་མར་བྱས་པ་མཐོང་བས་འདིས་བདག་གི་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་གོ་

སྙམ་ནས་གསོད་པར་བསྒོས་པ་རང་གི་བུ་དག་གིས་ཟློག་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཁྲུ་འཕྲིག་ཐོས་ཏེ་གཤེད་མ་དགའ་བྱེད་ལ་བསྒོས་ཏེ། དེས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅུབས་པ་ན་འོ་མའི་རྒྱུན་བབ། བཅད་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པས་འཇིག་རྟེན་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་སླར་དེ་ཉིད་དུ་ནུབ། རྒྱལ་པོ་ཞག་བདུན་སྐྱིད་ཚལ་དུ་གནས་ཀྱང་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ནས་སླར་ལོག་པ་ན་དེའི་ས་གཞི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་གྱིས་གཡོགས་ཤིང་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་མ་ཉམས་ལ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྣང་བ་མཐོང་བས་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་ཏེ་བདག་གིས་མི་བཟད་པའི་ལས་བྱས་སོ་སྙམ་པའི་མོད་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་སྟོང་པོ་ཡང་ལྷགས་ཏེ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་རྒྱལ་པོ་མི་བཟད་པར་འགྱོད་དེ་ཙནྡ་ནའི་མེས་གདུང་སྦྱངས། རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱས་ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་དུ་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་སོང་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཟླ་བ་སྒྲོན་མར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་དེས་གཞན་མང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་དུས་མིན་དུ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མ་འཛེམས་པ་ལྟར་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་དེ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ལ་བཞི། གཞན་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དངོས་བཤད། རང་དོན་འབའ་ཞིག་པའི་ཐར་པ་ལ་སྨད། རློམ་སེམས་དང་རེ་བ་མེད་པར་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་སྒོམ་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་གོམས་གྱུར་ན།།
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་དགའ་བས།།
པདྨའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་ལྟར།།
མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།། ༡༠༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་དོན་དམ་དུ་བདག་གཞན་མི་དམིགས་པ་འདི་གོམས་ན་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཧེ་མི་སྙམ་པར་སྙིང་རྗེས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་མནར་མེད་པར་ཡང་དགའ་བས་འཇུག་གོ།

གཉིས་པ་རང་དོན་འབའ་ཞིག་པའི་ཐར་པ་ལ་སྨད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་ན།།
དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་མིན་ནམ།།
ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༠༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྲོལ་བ་དང་བདེ་བ་དེའི་དགའ་བས་བདག་ཉིད་ཚིམ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ལག་མཐིལ་དུ་འོངས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡང་རིགས་ཏེ་སུ་ཡང་སྒྲོལ་བར་མི་བྱེད་པའི་གྲུ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཐར་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་མདུན་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རློམ་སེམས་དང་རེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་།།
རློམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་མེད།།
གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས།།
རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུར་རེ་བ་མེད།། ༡༠༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིན་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་དང་གོམས་པས་འཇུག་པར་ཟད་ཀྱི་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེའམ་བྱས་སོ་ཞེས་རློམ་སེམས་དང་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པ་མེད་ལ་དེ་དག་ལས་ལན་དང་སྨན་ཚིག་མི་འདོད་ཅིང་ཐ་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་གཡོ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་སྒོམ་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆུང་ངུ་ན།།
མི་སྙན་ལས་ཀྱང་བདག་སྲུང་བ།།
དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་སྲུང་སེམས་དང་།།
སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་བྱ།། ༡༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ཉིད་མི་སྙན་པའི་ཚིག་ཚུང་ངུ་ལས་ཀྱང་སྲུང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྲུང་ཞིང་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། བརྗེ་ནུས་པར་བསྟན་པ། སྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

གོམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་དག་གི།
ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ།།
དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཡང་ནི།།
བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྟར།། ༡༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྐྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་རྟོག་དང་། གཟུང་བའི་བདག་རྟོག་ཙམ་གཙོ་བོར་ཟློག་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཉི་ཚེ་བར་ཟད་ལ། ཇི་ལྟར་རྗོ་གཙང་མའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་མི་སྐྱེ་ལ། ས་གཞི་ལྷན་ལྷིན་དང་བཅོག་པས་ཁེབས་པ་ལ་ནི་ལོ་ཐོག་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཉན་རང་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ལ། སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །ཞེས་དང་།

ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེ་བོའི་མི་གཙང་ཡུད།།
དེ་ནི་བུ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་ཕན།།
དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ཡུད།།
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་ལ་ཕན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཕའི་ཁུ་བ་དང་མའི་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་འདྲེས་པའི་གོང་བུ་སྨིན་ནས་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་དང་། དབང་པོ་དང་བཅས་པར་སྣང་བ་འདི་ལ་བདག་གམ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་གོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་པ་གོམས་པ་དེ་ལྟར་དུ།

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་།།
བདག་ཅེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་བཟུང་།།
བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུའང་།།
བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད།། ༡༡༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་ཅིས་མི་བཟུང་སྟེ། བཟུང་བྱའི་བདག་མེད་པར་ཡང་མཚུངས་ཤིང་བློས་འཛིན་ན་གང་ལ་ཡང་བཟུང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་གཞན་ལུས་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་བདག་ལུས་ལ་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་ནི།

བདག་ཉིད་སྐྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་།།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས།།
བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་།།
གཞན་བླང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། ༡༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་འབའ་ཞིག་སྐྱོན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གཞན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་པས་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དོར་ཏེ་དེ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བཟུང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། བརྗེ་རིགས་པའི་འཐད་པ། བདག་དོར་ཞིང་གཞན་བླང་བའི་བློ་ནས་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ། བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས། བརྗེ་ཚུལ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག གོམས་ན་གཞན་ལ་ཡང་བདག་གི་བློ་སྐྱེ་ནུས་པར་བསྟན། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན། གོམས་སུ་གཞུག་ཚུལ་བཤད། དེའི་དཔེ་བསྟན། གོམས་ན་སླ་བས་འཇིགས་མི་དགོས་པར་བསྟན། དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ།།
ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་འདོད་ལྟར།།

དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ། །
ཅི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད། ། ༡༡༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་མང་པོ་ཡིན་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་པུ་རྫེ་བར་ག་ལ་ནུས་སྙམ་ན་ལུས་འདི་ཡང་ཕྱེ་ན། རུས་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། སྐྲ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས། བ་སྤུ་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ། དོན་ལྔ། སྣོད་དྲུག་སོགས་ཡན་ལག་མང་པོ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ལུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་ནུས་སོ། །དཔེ་འདི་གོང་དུ། ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་ཟློས་སོ་ཞེ་ན། མི་ཟློས་ཏེ་སྔ་མ་སྲུང་བྱར་གཅིག་པ་དང་འདི་ལུས་སུ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་ལ། །
གོམས་པས་བདག་གི་བློ་འབྱུང་བ། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་། །
གོམས་པས་བདག་བློ་ཅིས་མི་སྐྱེ། ། ༡༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལན་གཅིག་སྐྱེས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོམས་པ་ན་བདག་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་བདག་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གཞན་ལ་བདག་འཛིན་གོམས་ནའང་དེ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན།།
བྱས་ཀྱང་ངོམ་ཚར་སྙོམ་མི་འབྱུང་།།
བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཟན་ཟོས་ནས།།
ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྔར་གཞན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་དེའི་དོན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་དེ་ལས་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་འདོད་པ་དང་ཚིག་གི་གཏང་རག་རེ་བའམ་འདིའི་དོན་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྙོམ་སེམས་གང་ཡང་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་དེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དག་རང་གི་ཟས་ཟོས་ནས་རང་ལ་ལན་མི་རེ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གོམས་སུ་གཞུག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆུང་ངུན།།
མི་སྙན་ལས་ཀྱང་བདག་སྲུང་བ།།
དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་སྲུང་སེམས་དང་།།
སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ།། ༡༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོམས་པ་དེ་ཡང་དང་པོར་མེ་ཆུང་ངུ་ནས་གསོ་བ་ལྟར་ཆུང་ངུ་ནས་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་མི་འདོད་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་སྲུང་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཐ་ན་ཀུ་རེ་དང་ཀྱལ་ཀ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་དང་མི་སྙན་པ་ཆུང་ངུ་ཙམ་འདུག་པའང་བསལ་ཞིང་སྲུང་བར་བྱ་ལ། རྟག་ཏུ་གཞན་ཕན་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གོམས་ཤིང་ལག་ལེན་དུ་གདབ་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡི།།
འཁོར་གྱི་འཇིགས་པའང་བསལ་བའི་ཕྱིར།།
རང་གི་མཚན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ནས་བསལ་དགོས་ཤིང་སེལ་ནུས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཁོར་ཡོལ་བསྒྱུར་བ་རྩེ་བས་ཀྱི་མྱ་ཁྲུད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མིག་མི་འཛུམས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པར་མཐོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱ་སྟེ་བདག་གིས་མིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།

བདག་གི་མིང་གང་གིས་ཐོས་པ་ལ་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པར་མི་ལྟུང་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྨོན་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོས་ལེགས་སོ་བྱིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་མཚན་བཏགས་ཤིང་སྔོང་པོ་བཀོད་པར། བདག་གི་མིང་ལན་གསུམ་དྲན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་སེམས་མྱོས་པས་ཀྱང་བདག་གི་མིང་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་ན་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ངས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་བརྗོད་དུ་བཅིངས་པས་དེའི་མཚན་དྲན་ན་སྒྲོག་དང་ཇོས་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ཆད་ཅིང་བདེ་བར་ཐར་བ་དང་། གཡུལ་ངོར་དྲན་ན་མཚོན་གྱིས་མི་འཇུག་ཅིང་རྒྱལ་བ་འཐོབ་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འཁོར་གྱིས་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྐྱོབ་པར་སྨོན་ལམ་མཛད་ཅིང་དེའི་མཚན་དྲན་པས་ཀྱང་སྐྱོབ་ནུས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་མཐུས་སྐྱོབ་པར་ནུས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྗོན་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་གོམས་ན་སླ་བས་འཇིགས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དཀའ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་བྱ་སྟེ།།
གང་གིས་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་།།
འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི།།
དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་དཀའོ་སྙམ་ན་མི་དཀའ་སྟེ། སྔོར་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བུའོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་ཁྲ་དང་སྤྱང་ཀི་ཡང་རང་གི་ཕྲུ་གུ་ལ་གཅེས་པར་བལྟ་བ་སོགས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡང་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདིའི་རིགས་དང་ས་བོན་ཙམ་ཡོད་དེ། མ་བུ་ལ་བྱམས་པ་སོགས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རིགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་རིགས་དེ་གསལ་གདབ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གོམས་པའི་རྒྱ་བ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཉིས་དགྲར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐོས་སུ་མི་བཟོད་པའི་ཞེ་སྡང་ཡོད་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ན་མཛའ་བོར་བྱས་པ་ན་ཆེས་ཕན་ཚུན་བྱམས་པས་སྐད་ཅིག་ཙམ་བྲལ་ན་ཡང་མི་དགའ་ཞིང་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བས་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་མཛའ་བོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དྲུག་པ་དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པར་གདམས་པ་ནི།

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི།།

མྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས།།

བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ།།

གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ།། ༡༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ཉིད་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་དོན་དོར་ནས་གཞན་ཕན་ཁོ་ན་ལྷུར་བྱ་སྟེ།

བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་།།

ཐུབ་པས་གཞན་དོན་མཛད་པ་སྟེ།།

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས།།

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྙིང་རྗེའི་བློ་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། གླུའི་ཞབས་ཀྱིས།

བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཞིང་།།

བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་པའི་རབས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་བདེ་དགེ་དང་།

གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བ་ཕྱག་བཞེས་སུ་བདབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་ལམ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟ་ཞོག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པ་ཞིག་སྟེ། མདོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བོན་ཙམ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་ཞིང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དཔལ་མགོན་ཀླུའི་ཞབས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་མདོའི་དོན་མན་ངག་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདག་དོར་ཞིང་གཞན་བླང་བའི་སྒོ་ནས་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལུས་ཆགས་བྱ་མིན་པར་བསྟན། ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན། སྤྱད་པ་སྐྱོན་དང་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །
འཇིགས་གནས་ཆུང་ལའང་འཇིགས་སྐྱེ་བ། །
འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུས་དེ་ལ། །
སུ་ཞིག་དགྲ་བཞིན་སྡང་མི་བྱེད། ། ༡༢༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བློ་ཆུང་བྱ་ཅིག་བདག་གི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པས་བརྗེ་བར་མི་ནུས་སོ་

སྙམ་ན་སྤྱིར་ཡང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་པའི་གནས་ཆུང་ངུ་སྒོམ་དང་སྡིགས་པ་དང་ཤ་སྦྲང་ཙམ་ལ་ཡང་སྐྲག་པ་དང་། འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ནི་དེས་ལུས་ལ་གནོད་ཀྱིས་དོགས་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ན་ནི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་མི་མཐོང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་གྲིབ་མ་ལ་འདྲེར་མཐོང་བ་དང་། མཚན་མོ་བྱུང་བ་ན་འདྲེས་འཇིགས་པ་དང་མུན་པ་ར་རིའི་ཚེ་ཤིང་ཕུང་ལྟ་བུ་ནག་ཡོར་བ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་སྐྲག་པ་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་སུས་ཀྱང་གནོད་པར་མི་ནུས་ཤིང་ལུས་ཉིད་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་མོད་ཀྱང་ལུས་ལྦུ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སེམས་རླུང་ལྟ་བུ་འདིས་བདག་གིར་བཟུང་བས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱི་མགུལ་པར་ཁྱི་རོ་རྡུལ་བ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུར་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བ་ཡིན་ན་ཁྱི་རོ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ལ་སུ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད།

གཉིས་པ་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་གང་བཀྲེས་དང་སྐོམ་སོགས་ནད།།
གསོ་བའི་ཆོག་བྱེད་འདོད་པས།།
བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྭགས་དག།
གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྒུགས་བྱེད།། ༡༢༢

གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་གྲོའི་ཕྱིར།།
ཕ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་།།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྐུས་ནས།།
དེས་ན་མནར་མེད་སྲེག་འགྱུར་ན།། ༡༢༣

མཁས་པ་སྲུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ།།
འདོད་ཅིང་སྲུང་དང་མཆོད་བྱེད་ཀྱི།།
འདི་ལ་སྲུ་ཞིག་དགྲ་བཞིན་དུ།།
ལྟ་བར་མི་བྱེད་བརྙས་མི་བྱེད།། ༡༢༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་གསོ་བའི་ལྟོ་གོས་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་སྡིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བྱ་པ་དང་། རྐོན་པ་དང་། ཉ་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་རྐུ་ཞིང་འཕྲོག་པ་སོགས་ལྕི་བའི་སྡིག་པ་བྱེད་ལ་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ལུས་དེ་ནི་ཤུལ་དུ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཡང་། བྱེད་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུན་དེས་ནི་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ནི་དགྲས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དགྲས་ནི་གསོད་པ་དང་ནོར་འཕྲོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དམྱལ་བར་སྐྱུར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ནི་ཤ་ཐང་ཆད་ཆད་དུ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བར་རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཞིང་ཆགས་པས་འདི་ཁོ་ན་མཆོག་བཟང་བར་བྱེད་མི་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་སྤྱད་པ་སྨོན་དང་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་སྤྱད་ཅེས།།
བདག་དོན་སེམས་པ་འདྲེ་ཡི་ཚུལ།།
གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཅི་སྦྱིན་ཞེས།།
གཞན་དོན་སེམས་པ་ལྷ་ཡི་ཆོས།། ༡༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཞན་ལ་བྱིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ཅི་ཟ་ཞེས་དང་། འདི་གཞན་ལ་བྱིན་ན་བདག་ཅི་ལོངས་སྤྱོད་སྙམ་པ་དེ་ནི་ངན་པ་འདྲེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྟེ་དབུལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་སེར་སྣ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ན་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་ཞེས་སེམས་པས་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གིས་རང་གི་བཟའ་བ་འབྲས་བྲེའུ་ཆུང་གང་ཁོ་ན་བདོག་པའི་ཚེ་འདི་ནི་ཟོས་སམ་མ་ཟོས་ཀྱང་འཆི་ཡི་དྲང་སྲོང་འདི་བདག་ལས་བསོད་སྙོམས་མ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས་དེ་རང་རྒྱལ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷའི་ཚུལ་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་བློ་ཡིན་ལ།

སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ངས་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ན་ཁམ་གྱི་ཕྱེད་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཟ་བར་མི་སྤྲོའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ན་སེར་སྣ་ནི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྦྱིན་པ་ནི་ལྷར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་རུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལྔ། བདག་གཞན་མ་བརྗེས་པའི་སྐྱོན་དང་བརྗེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིལ་ཞིང་བཤད། མ་བརྗེས་ན་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཤད་པ། གཞན་ལ་གནོད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། རྒྱ་བ་བདག་འཛིན་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་ན།།
དམྱལ་ལ་སོགས་པར་གདུང་བར་འགྱུར།།
གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གནོད་བྱས་ན།།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ།། ༡༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་ཡང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གམ་བདག་གི་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གནོད་བྱས་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་སྟེ་མགོ་ལ་སོགས་པ་བཏང་དཀའ་བ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅད་ཀྱང་མི་འཁྲུགས་པའི་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཅིང་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་མིའི་མཆོག་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས།།
ངན་འགྲོ་ངན་དང་གླེན་པར་འགྱུར།།
དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྤོ་བྱས་ན།།
བདེ་འགྲོར་རིམ་གྲོ་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཐོ་བར་བསྙེམས་པ་དང་བདག་ཁོ་ན་མཐོ་ལ་གཞན་ཐམས་ཅད་དམའ་བར་བྱ་འདོད་པ་དང་།

བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན།།
བྲན་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་འགྱུར།།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྤྱད་ན།།
རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་མྱོང་བར་འགྱུར།། ༡༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་སོགས་ནི་དཔྱ་མཐོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་སྔོན་གཞན་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས་ཤིང་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པའི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། དཔྱ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་དེས་ཕྱི་མར་རྣམ་འབྲས་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་དང་། མྱོང་འབྲས་མཐོ་རིས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྙས་པའི་གནས་དང་། བྲན་གྱི་ཐ་ཚད་དུ་བཀོལ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བདག་ལ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་ཅིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་ཏུ་བཀུར་ལ། ང་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་བདག་ལུས་བཀོལ་བ་

དེ་ནི་ལྷ་མིའི་མཆོག་འཁོར་བསྒྱུར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་འཐོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་ལྟ་བུར་བྱ་བ་དང་འདུད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ།།

འདི་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཞིང་དཔོན་མང་བཀུར་གྱི་རྒྱལ་པོས་རང་ཉིད་ལ་མ་བསམས་པར་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བགོས། ཉིན་མཚན་གཡེལ་མེད་དུ་ཞིང་རྣམས་བསྲུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུག་ཆའི་དཔྱ་ཁྲལ་བྱིན་ཞིང་འདིས་བདག་ཅག་བདེ་བར་བསྐྱངས་སོ་ཞེས་དཔོན་དུ་བཀུར་བས་གླིང་འདིར་མིའི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ།།

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ།།
དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།།
འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ།།
དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།། ༡༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་གཞན་བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ན་མི་གཅིག་གིས་གྲོང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བའི་ཕྱིར་འབད་ན་དེ་སྤྱི་ཆོས་ཆེ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བར་མཐོང་ལ། ཕྱི་མར་ཡང་རྒྱུ་དེས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་ལ་གཞན་བདེ་བར་འདོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདི་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པར་ཉེ་བའི་རྟགས་དུ་བའི་སྲོན་དུ་དྲོ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན

བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀོ་ནས་རྙེད་ཅིང་གྲགས་ལ་བདེ་ཞིང་བསྟོད་པ་ཞིག་འདོད་ན་རང་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་འདོད་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་ལ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་གཞན་མཐོང་ན་ཕྲག་དོག་གིས་སྡིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ།།

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས།།
བྱིས་པས་རང་གི་དོན་བྱས་དང་།།
ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ།།
འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས།། ༡༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་མང་དུ་བཤད་ཅི་དགོས་ཏེ་བྱིས་པ་རྣམས་རང་དོན་ཁོ་ན་བྱས་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་དང་། ཐུབ་པས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་བླ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་ཤིག་དང་འདི་ཀོ་ནས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་མ་བརྗེས་ན་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག།
ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་།།
འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།། ༡༣༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་གཏོང་ཞིང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་ལེན་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་ཅིང་འཁོར་བར་འཁོར་ཕན་ཚད་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་འོ།།

སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། གནས་སྐབས་ཐེག་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ན་བདག་ཉིད་ཐེག་དམན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་གདུང་བའི་མྱ་ངན་སྐྱེད་དེ་སྟོན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འདི་སྟོན་དུ་གསུངས་ན་བདག་ཅག་ཐེག་དམན་དུ་མི་འཇུག་པ་ཞིག་ན་དེ་ནི་ཤིང་རྨོག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཨི་ཙཱ་ཀྵི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བདག་གིས་དེ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་མ་བཙུད་དོ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་འགྱོད་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚེ་ནི་དམན་མོས་ཁ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཕར་ཞོག་གི།

བྲན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་།།

ཛྷེ་དཔོན་ཛྷན་པ་མི་སྙེར་བའི།།
ཚེ་འདིར་དོན་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། ༡༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལྟ་ཞོག་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡང་ལུས་ལ་འཕངས་པས་ལས་མི་ནུས་པའི་བྲན་གཡོག་གིས་ཟས་གོས་མི་སྐྱོང་བ་དང་ནོར་ལ་འཕངས་པས་ཛྷན་པ་མི་སྙེར་བའི་ཛྷེ་དཔོན་གྱིས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་མི་འཐོབ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི།

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་འགྲུབ་པའི།།
ཕུན་སུམ་བདེ་སྐྱིད་ཡོངས་བོར་ཞིང་།།
གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པའི་རྒྱུས།།
རྨོངས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་ལེན།། ༡༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་བདེ་ཞིང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བར་འདོད་པ་འདིས་ནི་འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དོར་བར་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་།།
འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ།།

དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན།།
འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀྱི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ན། འདྲེ་ཆེན་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་ལུས་སེམས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཀོ་ཞེས་སེམས་ལ་བོས་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གདམས་པའོ།།

བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན།།
སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་མི་ནུས་ཏེ།།
ཇི་ལྟར་མེ་ནི་མ་བཏང་ན།།
སྲེག་པ་སྤོང་བར་མི་ནུས་བཞིན།། ༡༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་བདེ་བར་འདོད་ན་ཡང་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་དགོས་ཏེ་དེ་མ་བཏང་ན་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་མི་ནུས་པ་མེ་མ་དོར་ན་སྲེག་པ་འདོར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་བརྗེ་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟས་བདག་གནོད་ཞི་བ་དང་།།
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱའི་ཕྱིར།།
བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བྱ་དང་།།
གཞན་རྣམས་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱ།། ༡༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔར་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་འདི་གཞན་ལ་བཏང་ནས་ཕྱིན་ཆད་གཅེས་སྤྲས་མི་བྱ་ཞིང་སྔར་གཞན་དུ་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་དུ་བཟུང་སྟེ་གཅེས་སྤྲས་དང་བཀུར་སྟི་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བྱའོ་ཞེས་རང་དམ་རང་གིས་འཆའོ།།

གཉིས་པ་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ་ནི།

བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཞེས།།
ཡིད་ཁྱོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ།།
སེམས་ཅན་དོན་དུ་མ་གཏོགས་པ།།
ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་མི་བསམ།། ༡༣༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཟིན་གྱིས་ཕྱིན་ཆད་བདག་ནི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་སྔ་ལ་བྱིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་སེམས་ཤིག།

གསུམ་པ་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས།།
རང་དོན་སྒྲུབ་པ་རིགས་མ་ཡིན།།
དེ་ཡི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས།།
དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས།། ༡༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་འཛིན་ངན་པ་གོམས་པས་སེམས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་བྱའོ་སྙམ་ན་གཞན་སེམས་ཅན་དབང་བའི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མི་དབང་བའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ལ་སེམས་ཅན་དེའི་དོན་དུ་བསྔོས་ཤིང་བྱིན་ལ་དེ་དབང་བའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་སྡང་མིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་དེ་དབང་བའི་ངག་དང་ལྟེས་དེ་ཉིད་ལ་སྨོད་པ་དང་དེ་དབང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་སེམས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་ལོག་པར་བྱེད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོར་བྱས་ཏེ།།
བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་མཐོང་བ།།
དེ་དང་དེ་ནི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་།།
གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་སྤྱོད།། ༡༣༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྔར་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ལུས་སེམས་གང་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱིས་ལ། ལུས་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་བ་དང་ཟས་ནོར་སོགས་ཅི་མཐོང་ཡང་བདོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་མ་གཞུག་པར་ཕྲོགས་ལ་སྔར་གཞན་དུ་བཟུང་ཞིང་ཕྱིས་བདག་དང་རྗེ་བོར་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེན་ལ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་གྱིས་ཤིག་གོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་གཞན་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་ལུས་སེམས་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ། བདག་འཛིན་རང་སོར་བཞག་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ། གཉེན་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་ཚར་བཅད་པ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།།
གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས།།
རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ།།
ཕྲག་དོག་དང་ནི་ང་རྒྱལ་སྒོམ།། ༡༩༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཕྱིར་སྔར་ཐོག་མེད་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་དང་འགྲན་སེམས་སྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གོམས་

པ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་ལུས་སེམས་བདག་དང་བདག་གི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་དམན་འབྲིང་མཐོ་གསུམ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྔར་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ལུས་སེམས་དེ་གཞན་དུ་བཟུང་ནས་བདག་སེམས་ཅན་རྙེད་གྲགས་སོགས་མེད་པས་དམའ་ལ། གཞན་ལུས་སེམས་དེ་དེས་མཐོ་ན་དེ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་སྒོམ་པ་དང་། བདག་སེམས་ཅན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་མཆོག་ཡིན་གྱི་ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངར་བཟུང་བ་དཔྱད་མ་བཟོད་པ་འདི་ནི་དམད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པར་ཟད་ཀྱི་སྙིང་པོ་མེད་པ་འདི་ནི་བདག་སེམས་ཅན་ལས་ལྷག་ཏུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་འགྲན་སེམས་སྒོམ་པ་སྟེ་བདག་འཛིན་ལྷར་བཅོས་པའི་གཉེན་པོས་སྤང་བྱའི་བདག་འཛིན་འཇོམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལྷར་བཅོས་པའི་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་དངོས་འཇོམས་པ་ཇི་ལྟར་མེས་ཚིག་པའི་རྨ་མེས་གདུངས་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གཉེན་པོའི་དམ་པ་གསང་བའི་ཐེག་པ་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉིའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་ཕྲག་དོག་སྒོམ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་འགྲན་སེམས་སྒོམ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་ལ་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་བྱུང་བ་ལ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱིས་བརྙས་པ་བྱས་པ་

བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱིས་བསྲོ་བ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་བཀུར་བྱས་བདག་ནི་མིན།།
འདི་བཞིན་བདག་གིས་མ་རྙེད་ཅིང་།།
འདི་ནི་བསྟོད་བྱས་བདག་ལ་སྨོད།།
འདི་བདེ་བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ།། ༡༩༡

བདག་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་།།
འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས།།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆེ་དང་།།
བདག་དམན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས།། ༡༩༢

ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
བདག་ཀུན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་ལུས་སེམས་ཙམ་དེ་ལ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་བྱུང་ཞིང་བདེ་བར་སྣང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྣང་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དེ་ལས་དམན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་ནས་དམན་པ་

ལ་བརྟས་སེམས་དང་བདག་ལ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཅན་དམན་པར་སྣང་བ་དེ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་ལུས་སེམས་ཙམ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཀུར་སྟི་བྱས་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ལ་ནི་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་དོ། །འདིས་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་པ་ལྟར་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་རྙེད་དོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ལ་ནི་དམད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པར་གནས་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཉམ་ཐུང་ངོ༎

འདི་ནི་སྐྱིད་པར་སོས་དལ་དུ་གནས་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པས་ངལ་ཞིང་དུབ་བོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆེ་བར་གྲགས་ཤིང་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་པ་དེས་བདག་སེམས་ཅན་ལ་ཅི་བྱ་སྟེ་དམད་པ་ནི་མི་མགོ་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ཀུན་ནི་དམད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱུག་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་མང་པོས་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རིགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱིས་བརྟས་པ་བྱས་པ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་ནི།

གང་བས་དེ་དམན་དེ་ཡོད་ཅིང༎
གང་བས་བདག་མཆོག་དེ་ཡང་ཡོད༎ ༡༩༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཁོ་རང་ཆེན་པོར་རློམ་པ་འདིས་བདག་སེམས་ཅན་ལ་བརྙས་པར་མི་རིགས་ཏེ་མཐོ་དམན་ནི་རེས་འགའ་བ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་མི་ལ་བལྟོས་ན་བརྒྱ་བྱིན་མཆོག་ཡིན་ཡང་ཚངས་པ་ལ་བལྟོས་ན་བརྒྱ་བྱིན་དམན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་བལྟོས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ལ། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ལར་བཀུར་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བཀུར་བར་མ་ངེས་ཞིང་ཡུལ་ལ་ལར་བརྙས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བརྙས་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ་ཚེ་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུའི་བཀུར་སྟི་སྤྱོད་ཡང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་བྲན་ཁོལ་གྱི་ཐ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པས་རྙེད་སོགས་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་རེ་འགའ་ན་གང་བས་ཏེ་སུ་ལས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པ་འདི་དམན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་རེས་འགའ་ན་སུ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདག་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བའི་སྐབས་དེ་ཡང་ཡོད་དོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བས་རྒྱུད་སོགས་ནི།།
ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་དབང་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཉུང་ཟད་སྣང་ཞིང་བདག་སེམས་ཅན་ལ་དེ་དག་མི་སྣང་མོད་ཀྱི་འདི་ཡང་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཡང་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་

ཞུགས་པ་མིན་པས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཕྲ་མོ་འདི་ཙམ་ནི་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྨྲུབ་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་དོ།།

ཅི་ནུས་བདག་གིས་གསོ་དགོས་ཏེ།།
གནོད་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་བླང་།། ༡༩༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁས་འཆེ་ཞིང་བཟང་པོར་རློམ་ན་ནི་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་དང་བཟང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྙས་པ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅི་ནུས་པས་ཁོ་རང་གིས་བདག་ཅག་གསོ་ཞིང་བསྐྱང་བར་ཡང་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སྨན་པ་མཁས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནད་པ་དག་ལ་ཁྲེལ་བགད་ཀྱིས་འདེབས་ཤིང་། བརྙས་པས་འདོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པར་ནད་དེ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་བརྙས་པའམ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཀྱང་ནད་པས་སྨན་པའི་སྐྱོ་བ་བཟོད་པ་ལྟར་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དང་དུ་བླང་ཞིང་བཟོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱང་།

འོན་ཏེ་བདག་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན།།
ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་བརྙས་པ་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁས་བླངས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་བདག་གསོ་ཞིང་སྐྱོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྙས་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་ལུས་སེམས་ཀྱིས་བསྒོ་བ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ནི།

བདག་ལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས།།
ཅི་བྱ་འདི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན།། ༡༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུ་འདི་ལ་བདག་སེམས་ཅན་སྨོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ངན་འགྲོ་གདུག་པའི་ཁར་གནས་པའི།།
འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་འདི།།
ཕྱིར་ལ་ཡོན་ཏན་རློམ་པ་ཡིས།།
མཁས་པ་དག་ལ་བསྒོ་བར་འདོད།། ༡༥༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱོད་པས་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁར་སང་ལྷུང་། གནངས་ལྷུང་དུ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་ཀྱི་སྙིང་དུ་ཁོ་རང་ཡོན་ཏན་གྱི་རློམ་པ་ཆེན་པོས་ང་རྒྱལ་ནས་དམན་པ་ལ་བརྙས་ཤིང་མཆོག་རྣམས་ལ་བསྒོ་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྒོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་ལ་དམན་པ་དང་བརྙས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞུགས་པའི་ཚེ་དམན་འཛིན་དང་བརྙས་རྟོག་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དམྱལ་བ་པ་བདག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། བདག་གཞན་དུ་བཞག་ནས་སྒོམ་སྟེ།

བདག་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་བཀུར་སྟི་བྱས་ལ་བདག་དམྱལ་བ་པ་ལ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནས་བདག་འདི་བདག་དམྱལ་བ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་ཀྱི་སྙིང་དུ་བརྣས་ཤིང་དམན་པར་འཛིན་ལ། ཁོ་རང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རློམ་པས་ཁོ་རང་གི་འགྲན་ཟླར་འཛིན་པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བསྒོ་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱོན་མཚང་བྲུས་ཏེ་སེམས་གཙང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་ལ་བདག་ཉིད་བརྣས་པ་དང་དམད་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་བརྣས་པ་དང་དམད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་འགྲན་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་ལ་རྙེད་བཀུར་འདུག་ན་ཕྲོགས་ཏེ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། ལུས་སེམས་ནི་གྲགས་སུ་མི་གཞུག་ཅིང་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་སྤེལ་བ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལུས་སེམས་འདི་ལ་བསྒྱུར་ཞིང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་དང་མཉམ་གཞན་ལ་བལྟས་ནས།།
གང་གིས་རང་ནི་ལྟག་བྱའི་ཕྱིར།།
བདག་གི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་ནི།།
རྩོད་པ་ཡིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲུབ།། ༡༩༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྲག་དོག་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་བཤད་ནས། དེ་ནི་འགྲན་སེམས་སྒོམ་ཚུལ་

བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་བདག་དང་མཉམ་པར་བཟུང་ནས་འཁྲུན་སེམས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བདག་ལས་ལྷག་པར་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་མཉམ་འཛིན་དང་གཞན་མཐོ་བ་མི་བཟོད་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་འཁྲུན་སེམས་འདི་ལྟར་སྒོམ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་འཁྲུན་ཟླ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གང་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལས་སེམས་ཅན་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཆེས་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་སྟེ་འཐབ་མོ་དགོས་ཀྱང་བྱས་ནས་རྙེད་བཀུར་ལྷག་པར་སྒྲུབ་ལ།

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ནི་གྲགས་སུ་མི་གཞུག་ཅིང་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་སྤེལ་བ་ནི།

ཅི་ནས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི།།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་དང་།།
གཞན་ཡང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་།།
སུས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བྱ།། ༡༩༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ནས་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་ལ་གཞན་ལུས་སེམས་ཙམ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནི་སུས་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལུས་སེམས་འདི་ལ་བསྒྱུར་ཞིང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གི་སྐྱོན་ཡང་སྦ་བྱ་ཞིང༌།།
བདག་ནི་མཆོད་འགྱུར་འདི་ལ་མིན།།
བདག་དེང་རྙེད་པ་ལེགས་བརྙེད་ཅིང༌།།
བདག་ནི་བཀུར་འགྱུར་འདི་ལ་མིན།། ༡༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཡང་རུང་ཆུང་ན་ཡང་རུང་སྟེ་གསང་ཞིང་སྦ་ལ་ལུས་སེམས་ཙམ་འདིའི་སྐྱོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྒྲག་པ་དང་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་དང་འདི་ལ་སུས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་རྩི་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །བདག་སེམས་ཅན་ནི་དེང་དུས་དང་ཕྱིས་ནས་ཀྱང་རྙེད་པ་རྙེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་འདིས་ནི་ཅི་ཡང་མི་རྙེད་ཅིང་སུས་ཀྱང་མི་བཀུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ།།

འདི་ནི་མ་རུངས་བྱས་པ་ལ།།
ཡུན་རིང་བདག་ནི་དགའ་བས་ལྟ།།
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་བཞད་གད་དང༌།།
ཐན་ཚུན་སྨོད་པ་དག་ཏུ་བྱ།། ༡༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ངར་གཅེས་པས་ཞེན་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བ་སྐྱེ་ཉམ་ངབ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་དཀའ་བས་བལྟ་ཞིང་ཁྲེལ་གད་ཀྱིས་གདབ་པར་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་བདག་གཅིག་པུར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉམ་ཉེས་པ་ལ་བལྟས་ནས་བཞད་གད་དང་སྨོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ལུས་སེམས་ལས་བདག་སེམས་ཅན་ལྷག་པར་བསྟན། དེ་བདག་གི་ཁྲན་དུ་བཀོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་འདི་ཡང་བདག་དང་ནི།།
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་འགྲན་ཞེས་གྲག།
འདི་བདག་ཐོས་དང་ཤེས་རབ་བམ།།
གཟུགས་རིགས་ནོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི།། ༡༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་འགོན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་ངར་ཞེན་པ་འདི་ནི་ཁོ་རང་ཉོན་མོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་སླར་བདག་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲན་སྐད་ན་ཉམ་ཆུང་དུ་འདི་དང་བདག་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་མཉམ། ཅི་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་གཟུགས་དང་རིགས

དང་ལོངས་སྤྱོད་གང་གིས་ན་འདི་དང་བདག་མཉམ་མམ་ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདིས་བདག་སེམས་ཅན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་འགྲན་པར་མི་འོས་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཡི།།
བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་ནི།།
སྤུ་ལྡང་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི།།
བདེ་སྐྱིད་ལ་ནི་ལོངས་སུ་སྤྱོད།། ༡༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། ལུས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདི་ཐོས་པས་ཁྱོད་བ་སྤུ་ལྡང་བའི་དགའ་བ་སྐྱེས་སམ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་ཅི་འདྲས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྙིང་ཚིག་ཏུ་འདྲི་བའོ།།

གཉིས་པ་དེ་བདག་གི་བྲན་དུ་བཀོལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་འདི་ལ་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་།།
གལ་ཏེ་ང་ཡི་ལས་བྱེད་ན།།
འདི་ལ་འཚོ་བ་ཙམ་བྱིན་ནས།།
བདག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བླང་བྱ།། ༡༥༣

འདི་ནི་བདེ་ལས་ཉམས་བྱ་ཞིང་། །
བདག་གི་སྣོད་དང་རྟག་སྦྱར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཅི་སྟེ་ལུས་སེམས་ཁྱོད་ལ་རྙེད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་དབང་སྟེ། ལུས་སེམས་ཁྱོད་ནི་ངེད་སེམས་ཅན་ལ་སྔོན་ནས་བྱིན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་ཁྱོད་དེང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་ན་ཁྱོད་ལ་ཟས་གོས་འཚོ་ཙམ་རེ་བྱིན་ནས་ཁྱོད་ལ་མཐུ་རྩལ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་བླང་བར་བྱ་ལ། ལུས་སེམས་འདི་ནི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྣོད་དང་སྦྱར་ཏེ་ཅི་དགོས་པར་བྲན་དུ་བཀོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་གིས་སྐྱེས་བུ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་འགྲན་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འགྲན་སེམས་དེ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། མཆོད་སྦྱིན་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གང་གིས་ཁོ་ལས་བདག་མཆོད་སྦྱིན་རང་ནི་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་གི་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་ནི་རྩོད་པས་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ནས་འདི་ནི་བདག་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དགོས་དང་སྦྱར་ནས་བཀོལ་ལོ་ཞེས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་འགྲན་ཟླ་མ་ཡིན་གྱི་བདག་འཛིན་འགྲན་ཟླ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྟན་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་བདག་འཛིན་རང་སར་བཞག་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་རང་

དོན་འབའ་ཞིག་བསམས་པས་བསླུས་པར་བསྟན། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལས་ལྡོག་པར་གདམས། བདེ་དགེ་རྣམས་གཞན་ལ་བྱིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་ལོང་ཞིག་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ།།
འཁོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས།། ༡༥༤

ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས།།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་།།
ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས།།
ཁྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས།། ༡༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་འཛིན་འདི་ཡིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཡུལ་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདོད་པ་འདིས་དུས་འདས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་མྱོང་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལས་ལྡོག་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ངེས་པར་གཞན་དག་གི།
དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གྱིས་དང་།།

ཐུབ་པའི་བཀའ་ནི་མི་སླུ་བས།།
དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་མཐོང་འགྱུར།། ༡༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དེ་ཐོངས་ལ་གཞན་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱིས་དང་། རང་དོན་གྱི་མཆོག་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མི་སླུ་བས་འདིའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྔ་དུས་སུ།།
ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི།།
སངས་རྒྱས་ཕུན་སུམ་བདེ་མིན་པ།།
འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་སྲིད་མི་འགྱུར།། ༡༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་ནས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ན་གཞན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ཙམ་ལ་ངར་དང་ངཡིར་བཟུང་ནས་གཅེས་སྤྲས་བྱས་པས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་མྱོང་ངོ་།།

གསུམ་པ་བདེ་དགེ་རྣམས་གཞན་ལ་བྱིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་ལོང་ཞིག་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་བས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི།

ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ།།

ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་གོམས་པར་གྱིས།། ༡༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྔར་ཁུ་ཁྲག་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་གོམས་པར་གྱིས་ཤིག།

གཞན་གྱི་རྫོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི།།

བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྣང་བ།།

དེ་དང་དེ་ཉིད་ཕྲོགས་བྱས་ནས།།

ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྤྱོད།། ༡༥༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔེར་ན་གཞན་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་རྫོག་ཆེན་པ་སྟེ་མཚང་ལེན་པའི་བྱ་རབ་གྱིས་ལ་བདག་ལ་བརྟོག་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་དེ་ཕྲོགས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ལ་ཕན་བདེར་གྱིས་ཤིག།

བདག་སྐྱིད་གཞན་ནི་མི་སྐྱིད་ལ།།

བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་།།

བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས།།
བདག་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད།། ༡༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བདག་འཛིན་འདྲིས་གནོད་པ་བྱས་པས་ད་ནི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་སོགས་ལ་ཕྲག་དོག་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་བདེ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་པར་མི་རིགས་སོ།།

བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ།།
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྦྱོར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོངས་ལ་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་སྡུག་བདག་ཉིད་ལ་ལོང་ཞིག

གང་ཚེ་འདིན་ཅི་བྱེད་ཅེས།།
བདག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས།། ༡༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་གཞན་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པའི་དུས་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པ་དང་།

གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་།།
རང་གི་སྐྱོན་དུ་བསྒྱུར་བྱས་ལ།།

བདག་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་།།
སྐྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཤོད།། ༡༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་སླའི་སྐྱེས་རབས་སུ་རྒྱལ་པོས་ཉེས་མེད་དུ་ཡན་ལག་བཏུབས་ཀྱང་ཀྱེ་མ་བདག་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཆུང་བས་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཁྲོ་བ་གཞིལ་མ་ནུས་སོ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་རྟོག་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྐྱོན་མཐོང་ནའང་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་གི་ལས་ཀྱིས་ཉེས་སོ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རང་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་ཙམ་བྱུང་ནའང་མང་པོའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ཏེ་ས་བོན་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་མ་ལུས་པར་བྱོས་ཤིག།

གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྷག་བརྗོད་པས།།
རང་གི་གྲགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན།།
བདག་ནི་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར།།
དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས།། ༡༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་སྦ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲགས་པ་སྒྲོགས་ཤིང་གཞན་རྣམས་ལ་རྗེ་བོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་རང་ཉིད་བྲན་ལྟར་བཀོལ་བར་བྱའོ།།

འདི་ནི་སྐྱོན་ཅན་རང་བཞིན་ཏེ།།
བློ་བུར་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད།།
འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་།།
འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས།། ༡༦༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་པ་སྐྱོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མཐོང་ནའང་སོ་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གློག་ལྟར་སྣང་ཅིག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་བློ་བུར་གྱི་ཆོས་དེས་བསྙེམས་ཤིང་རང་བསྟོད་པར་མི་བྱའོ།།

མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་གང་།།
གནོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་གྱིས།། ༡༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སྔོན་ཆད་བདག་དོན་དུ་བསམས་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག།

འདི་ནི་གཉའ་དྲག་འགྱུར་རྩུལ་དུ།།
ཤིད་སྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།

བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ།།
ངོ་ཚས་འཇིགས་དང་བསྡམས་ཏེ་བཞག། ༡༦༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མར་བརྟགས་ཏེ་བདག་འཛིན་འདི་ནི་གཉའ་དྲག་ཅེས་པ་བརྡ་སྙིང་སྡེ་ཆེར་དྲེགས་པར་འགྱུར་བར་ཤེད་སྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བག་ཞུམ་ཞིང་གདོང་དམའ་ལ་རབ་ཏུ་ངོ་ཚ་བ་བག་སར་ལྟ་བུ་དང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་གཤེད་མས་ཟིན་པའི་མི་ལྟ་བུ་དང་། སྒོ་གསུམ་ཀུན་ནས་བསྡམས་པ་དུལ་བའི་དགེ་སློང་ལྟ་བུར་ཐུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་ཚར་བཅད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཚར་བཅད་བྱར་བསྟན། ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བསྟན། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གཏོང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བྱ་དེ་ལྟར་གནས་བྱ་ཞིང་།།
དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ།།
དེ་ལྟར་འདི་ནི་དབང་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལས་འདས་ན་ཚར་བཅད་བྱ།། ༡༦༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་བྱ་ཞིང་སྒོ་གསུམ་སྣད་ཅིག་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་མི་

གནས་པར་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་གནས་པར་བྱ་ཡི་སྔར་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ན་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ནི་སེམས་ཁྲོད་ཀྱིས་ད་ཕྱིན་ཆད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་རང་གི་སེམས་འདི་ནི་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་དགའ་མགུར་བྱར་ཡོད་པ་རྟ་ཅང་ཤེས་དུལ་བ་ལྟ་བུར་བྱོས་ཤིག །གལ་ཏེ་བླང་དོར་དེ་ལས་འདས་ནས་ད་དུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་ན་ནི་སེམས་ཁྲོད་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཅུང་ཟད་བསྒྲིགས་པ་དང་།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི།།
སེམས་ཁྲོད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན།།
ཁྲོད་ལ་ཉེས་ཀུན་བརྟེན་པས་ན།།
ཁྲོད་ཉིད་ཚར་བཅད་བྱ་བར་ཟད།། ༡༧༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གདམས་པས་ཀྱང་སེམས་ཁྲོད་མ་དུལ་བའི་ངན་ལང་བྱེད་ན་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཉེས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྲོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་ཟད་པས་ཁྲོད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་ཟས་གོས་མི་སྦྱིན་པར་བཀོལ་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་དུ་མ་དང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྲོད་ལྷུང་བ་མེད་པར་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆེར་བསྒྲིགས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརླག་པའི།།
སྔོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ།།
ངས་མཐོང་ཁྱོད་དགང་དུ་འགྲོ།
ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཀུན་གཞོམ་བྱ།། ༡༦༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་རྒྱུན་ཙམ་ཁོ་བོ་བརླག་པ་ཁོ་ནར་བྱས་མོད་ཀྱང་སྔོན་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཤེས་ཤིང་གཉེན་པོའི་ལུས་སྟོབས་མ་རྫོགས་པའི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉེས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ཡང་ངས་མཐོང་ཞིང་ཁྱོད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་སྟངས་གོམས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བདེན་པ་འདི་ཡང་མཐོང་གི་དེ་ནི་ཁྱོད་གར་འབྲོས་ཏེ་སེང་གེས་རི་དྭགས་བཟུང་བ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་ངས་གཞོམ་པར་བྱའོ།།

དད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན།།
ཡོད་སྙམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཞིག།
བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོངས་ཀྱིས།།
སྐྱོ་བར་མ་སེམས་ཞོ་ཤ་ཕུལ།། ༡༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ཕྱིན་ཆད་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདག་བདེ་བར

བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱོན་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོར་ཞིག ལུས་སེམས་ཙམ་ཁྱོད་ནི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་མཐུ་བརྟས་པ་ངཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉོབའི་རིན་དུ་བཙོངས་ཟིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་སྐྱོ་ངལ་དུ་མ་སེམས་པར་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་གི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཞོ་ཤ་སྐྱེ་མགོ་བེད་གང་ཡོད་ཕུལ་ཞིག

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གཏོང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བག་མེད་གྱུར་ནས་ཁྱོད།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན།།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི།།
སྲུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངེས།། ༡༧༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་གདོལ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བདག་འཛིན་ཅན་ཁྱོད་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བྱིན་པར་མཐོ་ཞིང་གཅེས་པར་བཟུང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུན་ཁོ་བོ་དམྱལ་སྲུང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་སྟེར་བར་གདོན་མི་ཟའོ།།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག།
ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྡུག།

དེའི་འཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ།།
ཁྱོད་ཀྱི་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ།། ༡༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཁོ་བོ་རེས་འགའ་དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ལ་བྱིན་ཏེ་སྲན་མ་ལྟར་བཙོས། ཡུངས་ཀར་ལྟར་བཙིར། ཤིང་ལྟར་བཤགས། སྡུག་བསྔལ་ལ་མ་མྱོང་བ་མེད་པ་ལ་གཏད། རེས་འགའ་ཡི་དྭགས་སུ་འཕངས་ཏེ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་མནར། རེས་འགའ་དུད་འགྲོར་འཕངས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་དུས་མེད། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུང་བཀྲིང་གིས་མི་ལང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཁོ་ནས་བཙོལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོན་རྣམས་ཁོ་བོས་ཀུང་དྲན་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་བདེ་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་སྐྱེལམ་ན་ཡང་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལྟར་གཞོམ་པར་བྱ་ཞིང་རྩད་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དྲུག །མདོར་བསྟན། བསྐྱངས་ན་གཟེ་རིག་འཕེལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་བསྙོད་དམད་བྱས་པ་ལ་ཆགས་སྣང་སྐྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། ལུས་སྙིང་པོ་མེད་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མི་དོར་ཞིང་དུས་སུ་ཕྱིན་ན་བཏང་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེས་ཏེ་བདག་ནི་དགའ་འདོད་ན།།
རང་ལ་བདག་གིས་དགར་མི་བྱ།།

དེས་ཏེ་བདག་ནི་སྲུང་འདོད་ན།།
གཞན་དག་རྟག་ཏུ་སྲུང་བར་བྱ།། ༡༧༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་ཤིང་ཕུང་པོ་ངར་འཛིན་ལ་གཞན་དུ་བཞག་ནས་ཚར་བཅད་པ་བསྟན་ཟིན་ནས། དེ་ནི་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་སོར་བཞག་སྟེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་ལུས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སུ་ཞིག་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་འདོར་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་མཐོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་བེམ་པོ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་སྲུང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྲུང་བར་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཞར་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཁམས་དེ་བསྲུངས་ན་རང་ཁྱིམ་ཞར་ལ་བསྲུངས་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱངས་ན་གཟེ་རེག་འཕེལ་བ་ནི།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི།།
ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་འགྱུར་བ།།
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནི།།
གཟེ་རེག་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ལྟུང་།། ༡༧༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་བྱར་མེད་པ་ཡིན་པས་བདག་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཆགས་པར་མི་ནུས་ལ། ལུས་འདི་ནི་ཆུ་བུར་ཙམ་སྟེ་བདག་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྲུའི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདི་ནི་ཅི་ཙམ་བསྐྱངས་པ་དེ་ཙམ་དུ་གཟེ་རེག་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་དེ་ཡི་ཡང་།།
འདོད་པ་ས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།
རྫོགས་པར་ནུས་པ་ཡོད་མིན་ན།།
དེ་ཡི་འདོད་པ་སུས་བྱེད་ནུས།། ༡༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་འདོད་པ་ལ་བརྟན་སེམས་པ་དེའི་བསམ་པ་ནི་ས་འདི་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་གྱུར་ཀྱང་མི་རྫོགས་ཤིང་མི་ཚིམ་སྟེ་དདུང་འདི་ཐམས་ཅད་བཻཌཱུརྱར་གྱུར་ཅིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཀྱང་གསེར་དུ་གྱུར་ནས་བདག་ལ་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་ཐུག་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ནུས་མེད་འདོད་ལས་ཉོན་མོངས་དང་།།
བསམ་པ་ཉམས་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་ཚིམ་པ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སླར་ཡང་ཚོལ་

མི་ཤེས་པའི་འདོད་སྲེད་དང་སྦྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལུས་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བསམ་ངན་སོགས་བསམ་པ་ཉམས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་ངན་ལ་འཇུག་ཅིང་བསམ་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་རྫོགས་པར་ཤི་ནས་ཕྱི་མར་མི་བཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་མེད་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ལྟོས་མེད་པ།།

དེ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས།། ༡༧༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སུ་ཞིག་གང་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་དང་རེ་བ་དང་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟད་མི་ཤེས་པར་འདུ་བ་རྒྱ་མཚོར་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ་ནམ་མཁའི་མཛོད་དང་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི།

དེ་བས་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི།།

འཕེལ་ཕྱིར་སྐབས་དབྱེ་མི་བྱ་སྟེ།།

གང་ཞིག་ཡིད་འོང་མི་འཛིན་པ།།

དེ་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན།། ༡༧༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་ལ་གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་རུང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ་ཞེས་མི་འཛིན་ཞིང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

ཐ་མར་ཐལ་བའི་མཐར་གཏུགས་ཤིང་།།
མི་གཡོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་བྱ་བ།།
མི་གཙང་གཟུགས་ནི་མི་བཟད་པ།།
འདི་ལ་ཅི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན།། ༡༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཤི་བའི་མཐར་ཤ་རུས་སོ་སོར་འབྲལ་ཞིང་རུས་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བྱེ་ལ་ཚིགས་རེ་ཡང་དུམ་བུ་མང་པོར་འཐོར་ཞིང་དུམ་བུ་རེ་ཡང་ཕྱེ་མར་ཞིགས་ཏེ་མཐར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གར་སོང་མི་མངོན་པར་འགྱུར་ལ། ད་ལྟ་གསོན་པར་བཟུང་བའི་དུས་འདི་ཉིད་ནའང་ལུས་ཁོ་རང་ནི་བེམས་པོ་ཡིན་པས་མི་གཡོ་བ་སེང་གེའི་གསོབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་སེང་གེའི་གསོབ་དེའི་ནང་དུ་མིས་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་འཁྱམ་པ་ལྟར་ལུས་ལས་གཞན་ཐ་དད་པའི་སེམས་མི་ལྟ་བུས་ནང་ནས་བསྐྱོད་པ་ན་འགྲོ་བ་དང་། སླ་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ངོ་བོ་མི་གཙང་བ་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་བརྟགས་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་བས་མི་བཟད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་གཟུགས་ལ་བདག་གོ་ཞེའམ་བདག་གི་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན།

བཞི་པ་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ནི།

གསོན་ནམ་ཡང་ན་ཤི་ཡང་སླའི།།
བདག་ལ་འཁྲུལ་འཁོར་འདིས་ཅི་བྱ།།
བོང་སོགས་འདི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ན།།
ཀྱེ་ཧུད་ང་རྒྱལ་སེལ་མི་བྱེད།། ༡༧༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གསོན་པའམ་ཤི་བ་གང་གི་ཚེ་ཡང་སེམས་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་ལ་ལུས་གདོས་བཅས་རོ་ཁུར་བ་ལྟ་བུས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་དང་རྡོ་དང་བོང་བ་སོགས་དང་འདི་ལ་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན་བོང་སོགས་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་ཞེས་མི་འཛིན་ལ་ལུས་འདི་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ནས་བདག་ལྟའི་ང་རྒྱལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་ཀྱེ་ཧུད་ཅེས་བདག་ལྟའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམད་པ་དང་། དེས་སྐྱོ་བའི་ཚིག་སྟེ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་གྱི་མདོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་འཇིགས་བྱིན་ལ་སྨད་ཚོང་གི་བུ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་བསྟན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཅིར་མཐོང་དྲིས་པ་ན།

འདི་ལུས་རྩ་དང་རྩིག་པ་འདྲ།།
སེམས་ནི་བསྟན་དུ་མ་མཆིས་ཏེ།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ་བཞིན་ནོ།།

ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་བྱས་པ་ཡིས།།
དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་བསགས་ནས།།
རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ།།
ཞིང་མཚུངས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྔོན་ཆད་ལུས་འདིའི་འཚོ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཏ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྡིག་པ་མང་དུ་བསགས་ཞིང་སོག་རྨ་དང་སྲུང་ཚོལ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་མྱོང་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབས་མོད་ཀྱང་ལུས་འདི་ནི་ཞིང་སྟོང་ལ་རྩིག་པས་བསྐོར་ཞིང་ཆུས་བྲན་ཡང་དགའ་བ་དང་ཆགས་པ་མེད་ལ་སྟ་རེས་བཅད་ཅིང་དུམ་བུར་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་ཟད་ན་ཕན་གནོད་ཅི་ཡང་བྱས་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོང་།

བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྲུངས་པ་འམ།།
བྱ་རྒོད་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་ཀྱང་རུང་།།
ཆགས་མེད་ཞེ་སྡང་ཡོད་མིན་ན།།
ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད།། ༡༧༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བདག་གིས་བསྲུངས་པ་དང་ཕྱིས་བྱ་རྒོད་ཀྱིས་ཟོས་པ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ཡང་སྐྱོང་བ་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་ཟ་བ་པོ་ལ་སྡང་བ་མི་འདུག་ན་འདི་ལ་སེམས་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས།

ལྔ་པ་ལུས་ལ་བསྟོད་དམད་བྱས་པ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེད་མི་རིགས་པ་ནི།

གང་ཞིག་སྨོད་པས་ཁྲོ་བ་དང་།།
གང་ཞིག་བསྟོད་པས་མགུ་གྱུར་པ།།
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཤེས་མེད་ན།།
བདག་གིས་གང་གི་ངལ་བ་བྱས།། ༡༨༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་དམ་དམད་ཀྱང་བདག་ལ་བསྟོད་དོ་ཞེའམ་དམད་དོ་ཞེས་ཁོ་རང་གིས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་ལུས་ལ་བསྟོད་དམད་བྱུང་བ་ལ་སེམས་བདག་གིས་ཆགས་སྡང་བྱེད་པ་འདི་ནི་བོང་བ་ལ་བསྟོད་དམད་བྱུང་བ་ན་ནམ་མཁས་ཆགས་སྡང་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའོ།།

གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་གྱུར་པ།།
དེ་དང་བདག་བཤེས་ཡིན་ཞེ་ན།།
ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་འདོད་པས།།
དེ་ལ་བདག་ཀོ་ཅིས་མི་དགའ།། ༡༨༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ལུས་འདི་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་བདག་གི་བཤེས་སམ་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུས་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགའ།

དྲུག་པ་ལུས་སྙིང་པོ་མེད་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མི་དོར་ཞིང་དུས་སུ་ཕྱིན་ན་བཏང་བྱར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར།།
འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལུས་བཏང་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཐའ་ཡས་པས་ན་སེམས་བདག་གིས་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་འདི་དཀོན་མཆོག་ལ་དབུལ་ཞིང་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་བཏང་བར་བྱ་ལ། སྦྱོར་བས་ནི་ཚེ་དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཟིན་ཞིང་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་བདེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མཐོང་ན་ལུས་དེ་དོན་མེད་དུ་ཞིག་མི་འཇུག་པར་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་ཡང་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་ཉེས་མང་ཡང་།།
ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིན་བཟུང་བར་བྱ།། ༡༨༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཉན་ཐོས་མི་སྡུག་པ་གོམས་པ་དག་ལྟེབ་པ་དང་གསོད་དུ་འཇུག་པར་བརྩོན་པ་ལྟར་ལུས་འདོར་རམ་ཞེ་ན། ལུས་འདི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མི་འདོར་ཏེ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཚེ་ཚད་དང་བདེ་སྡུག་སོགས་འབད་རྩོལ་མ་བྱས་པར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་བློ་སྤོང་བར་བསྟན་གྱི་ལུས་ཉིད་སྤོང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་ལུས་སྲུང་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱིན་པ་བསལ་བ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལྷ་སེལ་བ་བསྟན། རྒྱ་གཅིག་ཏུ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པས་ཆོག།
བདག་གིས་མཁས་པའི་རྗེས་སྙེག་སྟེ།།
བག་ཡོད་གཏམ་ནི་དྲན་བྱས་ནས།།
གཉིད་དང་རྨུགས་པ་བཟློག་པར་བྱ།། ༡༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་དང་། ཕྱི་ཡོ་བྱད་དང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་ཞེན་ཞིང་། དེའི་དོན་དུ་ཤ་ཐང་དུ་འབད་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་དེས་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་དེས་སྐྱོ་ཞིང་སྔར་སྤྱད་པ་དེ་ཡང་མཁས་པའི་མདུན་ན་ངོ་ཚ་ཞིང་འགྱོད་ལ། དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་དེ་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བཟང་པོར་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་གིས་དམ་བཅས་ཏེ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་གཏམ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བཟློག་ཅིང་རྩེ་གཅིག་པས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྔ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས།

རྒོད་ཅིང་འགྱོད་དང་གནོད་སེམས་རྨུགས་པ་དང་།།
གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།
ལྔ་པོ་འདི་དག་བསམ་གཏན་དགེ་བའི་ནོར།།
འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས།།

ཞེས་པ་ལྟར་རྒོད་འགྱོད་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་རྨུགས་དང་། འདོད་འདུན་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྔ་པོ།།

གཉིས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར།།
རིགས་པའི་སྲན་ནི་གཟུགས་བྱས་ཏེ།།
ཉིན་མཚན་ཕྱེད་པར་མ་འབད་ན།།
བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ནམ་མཐར་ཕྱིན།། ༡༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མཁས་པ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ལུས་སྲོག་དང་རང་གི་ཞི་བ་ལ་མི་གཟིགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་རང་གིས་རང་ལ་རིགས་པའི་སྲན་བཙུགས་ཏེ་ཉིན་མཚན་ཕྱེད་པར་མ་འབད་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོ་ལས་རང་གཞན་སྒྲོལ་མི་ནུས་པས་དེ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དོ་ཞེས་ཡི་དམ་བཅའ་བའོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་བས་སྦྱིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།།
ལོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་བསླན་ཏེ།།
ཡང་དག་དམིགས་ལ་རྟག་པར་ཡང་།།
བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ།། ༡༨༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་དེ་ནི་ལེའུ་འདི་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དེས་འདུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་དབེན་པར་སོང་སྟེ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་འདུག་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་ནས་དག་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེང་བར་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱུང་ན་ཐོག་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་འདོད་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་ལ་སླར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མི་མྱོང་ཞིང་ཆགས་མི་ཤེས་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པར་བཞག་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་རྫོབ་བམ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གོང་ལྟར་བསྐྱངས་པས་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་རྟོག་ནུབ་ནས་བཞི་པའི

དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་དམིགས་ཏེ་བཞག་པས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང༌། སྔོན་དང༌། ཕྱི་མའི་གནས་ལ་དམིགས་ཏེ་བཞག་པས་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་དོན་གྱི་ནུས་པ་གྲུབ་པས་གང་ཟླ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུལ་བ་དང༌། ཆོས་བསྟན་པས་འདུལ་བ་དང༌། ཚར་བཅད་པས་འདུལ་བ་དང༌། སྐྱོ་བས་འདུལ་བ་དང༌། སྤྲོ་བས་འདུལ་བ་དང༌། ངོར་བས་འདུལ་བ་སོགས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང༌། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པས་སྦྱོར་བའི་གཞན་དོན་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་བས་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཡོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་བསླན་ཏེ། །ཞེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང༌། ཡང་དག་དམིགས་ལ། ཞེས་པས་ཡུལ་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། རྟག་པར་ཡང༌། །བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པས་ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསམ་གཏན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་འབད་པས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཤད་པར་འབྲེལ་ཏོ།།

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ་ལྔ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ། དངོས་འཛིན་དགག་པ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།།
ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དག།
ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད།། ༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུས་སམ། འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱིན་སོགས་ལྔ་ལས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བསགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣ་ལམ་དུ་ཡང་གྲག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྦྱིན་སོགས་ལྔ་པོ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་མི་བྱ་བར་སླར་རང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དག་ཞི་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །ཀལ་ཏེ། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སྦྱིན་སོགས་ལྔའི་སྔོན་དུ་ཤེས་རབ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྦྱིན་སོགས་ཙམ་ལྔ་པོ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་བུས་ཁྲིད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འཛོག་པ་ལ། ཤེས་རབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་སྦྱིན་སོགས་ལྔ་ཙམ་པོ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།

བསོད་ནམས་ཆུང་བས་ཆོས་འདི་ལ།།
ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ།།
འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་།།
སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དུ་

སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ།།
འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཤེས་བྱ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་འདོད་དོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནི་མང་པོའི་སྒྲ་སྟེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བའི་དོན་ཏོ། །རྫོབ་ནི་བརྫུན་པའི་དོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེར་མི་བདེན་པས་གསོབ་དང་གསོག་དང་ཡ་མ་བརླ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ཏོ།།

འོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་བདེན་པར་བཞག་ཅེ་ན། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་པའི་རིགས་ངོར་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཁྲུལ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་པའི་བདེན་པར་བཞག་གོ །འདི་ཡང་གཏན་དུ་བའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཞེས་བྱ་ལ། ཐར་འདོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་

སླུ་བའི་ཕྱིར་དམ་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པའི་སྒྲའོ། །འདིས་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཞེས་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉུག་མར་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཟབ་མོའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཏན་དུ་བའི་བདེན་པར་བཞག་གོ །མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའམ་བརྫུན་པའི་ཆོས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་ཡིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་འབྱེད་པའི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་གཉིགའང་བདེན་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་བསྡུ་བའི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི།

དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།།
བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད།། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙོས་སུ་མེད་པ། ངས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣལ་མ་རྟོག་བཅས། རྟོག་མེད། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་སོགས་སྐྱེ་འཕགས་དང་སློབ་མི་སློབ་གང་གི་ཡང་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར། མི་འགྱུར། འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་འདི

ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དེ་ནི་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དོ།།

འོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཟད་པས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་གསུངས་ལ། བདེན་རྫུན་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་འཇོག་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་དགྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཞེ་ན། བློ་འམ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་པར་གང་གིས་ངེས་ན་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་ཏེ་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་ཇི་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྲ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་བྱ་འཇོག་བྱེད་ཉིད་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཚད་གསུང་བར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་གོང་དུ་ཆུད་ཅེས་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཟིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་ཤིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོས་མཚན་མ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་

སྣང་དུ་མཛད་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ནི་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་གཞན་ལས་ཐ་སྙད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་བློས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལྟར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ནམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་།།
རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ།།
དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི།།
རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་།། ༤

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས།།
གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་མཐོང་བ་དོན་དམ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་དོན་དམ་དུ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང

སྟེ་ཕལ་པ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཕྱི་རོལ་པའོ།།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་སྨྲ་བ་དང་། ལམ་ལྔ་དང་། མཐོང་སྒོམ་ལ་ས་བཅུར་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མའི་མཐོང་བ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རིགས་པས་གནོད་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་རིགས་པས་གནོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་སྒྲ་ཚད་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ལ་བ་ལང་ཙམ་དུ་འཛིན་ཞིང་། འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གཙང་བདག་བདེ་རྟག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ་ནི། ནང་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་པ་མི་གཙང་། བདག་མེད། སྡུག་བསྔལ། མི་རྟག་པར་སྟོན་པས་གནོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུད་སྦྱངས་མ་སྦྱངས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བརྟུལ་ལ་སོགས་པ་བློའི་ཁྱད་པར་མཆོག་དམན་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་འབབ་ཅིང་ཆོས་བཞིན་གྱི་ལན་ལྡོན་པར་མི་ནུས་པ་སྟེ། བྱེ་སྨྲའི་དོན་ཤེས་ཐུག་ཕྲད་དུ་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་རྣམ་མེད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་དོན་ཤེས་ཀྱི་རང་མཚན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སེམས་

ཙམ་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་སེམས་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་སྨྲ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གིས་གནོད་ལ། དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཆེད་དུ་མི་འབབ་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་མོས་པས་སྤྱོད་པ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་གི་སྐབས་དང་། མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་པ་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྔ་མའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་ཏུ་ནོམ་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བུས་པའི་རྩེད་མོ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ས་བཅུ་པ་བས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ལ་བློ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞན་མཁྱེན་བྱ་ཞིག་ཤུལ་དུ་མ་ལུས་ལ། མཁྱེན་བྱ་མེད་པའི་མཁྱེན་པའང་མི་འཐད་པས་ཡང་དག་པར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་པ་དང་མ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའོ།།

བཞི་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་དཔེས།།
འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དཔྱད་ཕྱིར།། ༩

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་བཞིན།།
ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི།།
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མིན་པས་འདིར།།
རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་རྩོད།། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྣང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློར་བཅས་པ་ཡོད་ནས་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་རྫུན་སྣང་གིས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཕལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་དཔེ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ནི་མཐུན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འདོད་པའི་དཔེ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་སྦྱིན་གཏོང་གི་བློ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པས་ན་གོ་འཕང་དེ་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་བདེན་བརྫུན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་མ་དཔྱད་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།།

མདོར་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་འདི་བཞིན་དུ་བདེན་ནོ་སྙམ་ནས་སྣང་སྲོང་ཙམ་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་མིན་པས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟར་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རྩོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ནི་ང་དང་རྩོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་རྩོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩོད་སྤང་དྲུག་དང་། དོན་དམ་གྱི་རྩོད་སྤང་གཉིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག ཚད་མ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བསད་པའི་སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སངས་རྒྱས་ཀུང་སླར་འཁོར་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀུང་ནི།།
གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་མིན།།
དེ་ནི་མི་གཙང་ལ་སོགས་ལ།།
གཙང་སོགས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྫུན།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡང་དག་པར་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྣོང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སོགས་ཉིད་ཀྱང་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཞེན་ནས་གོམས་པས་དེའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་ཆུར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གོམས་པས་སྨིག་མའི་ཆུ་ཀླུང་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཆུར་ཞེན་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཏིང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་།

མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན།།
ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན།།
གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན།།
སུ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འཛིན་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་བཤང་གཅིའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཆུབྲག་ཏུ་འབབ་པ་ལ་ཆུའི་རྒྱུན་རྟག་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ་མི་བདེན་པ་བརྫུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི།།
མགོན་པོས་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ།།
དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྡེ་བྱེ་མདོ་དག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་མེད་ན་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི་མགོན་པོས་རགས་པའི་བདེན་རྟོག་ཟློག་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་གྱི་ཡོད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ནི་སྒྱུ་མའི་རྒྱུའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྱུ་མར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུར་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར།

དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་རྣམས།།
ང་དང་ངའི་ཞེས་གསུང་ལྟར།།
ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས།།
དེ་བཞིན་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས།།

ཞེས་སོ།།

དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་དག་ཞེན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔྱད་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ཞེ་ན།། ༧

རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ།།

འཇིག་རྟེན་ལ་བལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་།།

གཞན་དུ་བུད་མེད་མི་གཙང་བར།།

ངེས་རྟོག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར།། ༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སྐད་ཅིག་མ་དོན་དམ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོག་པར་དེ་བས་ཀྱང་འགལ་བས་ཡང་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའམ་ཡང་ན་བདེན་པ་གསུམ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ། །འོན་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་དེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འཐད་དེ། དེ་མ་བཞག

ན་མི་སྡུག་པ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བུད་མེད་ལ་ཀེང་རུས་དང་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ནི་བུད་མེད་ཁྲུས་བྱས་པ་ལ་གཙང་མཛེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

སྒྱུ་འདྲའི་རྒྱལ་ལས་བསོད་ནམས་ནི།།
ཇི་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་ཇི་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཁྱེད་དོན་སྨྲ་བ་རྣམས་དངོས་པོར་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་དངོས་པོར་བདེན་པའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྱུ་འདྲ་ན།།
ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན།། ༩

ཇི་སྲིད་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་གྱུར་པ།།
དེ་སྲིད་སྒྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
ཡུན་རིང་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན།།
སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡང་སྒྱུ་མ་འདྲ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སྒྱུ་མའི་རྐྱེན་སྔགས་དང་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྒྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྱུ་མ་ནི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་མི་བདེན་ལ་སེམས་ཅན་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོངས་པས་བདེན་ནོ་སྙམ་ན་ཡུན་རིང་བར་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུན་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་སོགས་སྣང་བ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་བསད་པའི་སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ།།
སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྡིག་མེད་དེ།།
སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ།།
བསོད་ནམས་དང་ནི་སྡིག་པ་འབྱུང་།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སེམས་ཅན་བསད་ཀྱང་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཅན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་ལ་སྡིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྨྲས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་སྤྲུལ་པ་བསད་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསད་ཀྱང་སྡིག་པར་འགྱུར་བ་མེད་མོད། སེམས་ཅན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་ནི་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

སྔགས་སོགས་རྣམས་ལ་ནུས་མེད་ཕྱིར།།
སྒྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྒྱུ་མའི་སེམས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྱུ་མའི་སྔགས་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་རྟ་གླང་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་དབྱིབས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སེམས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་སྒྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་དོ།།

སྣ་ཚོགས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།
སྒྱུ་མ་དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྱུ་མའི་མི་སྤྲུལ་ནུས་ན་དེའི་སེམས་ཀྱང་སྤྲུལ་ནུས་སོ་ཞེ་ན། སྣ་ཚོགས་པའི

རྐྱེན་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་མ་དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་པ་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ་རྟ་གླང་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁང་བཟང་སོགས་མ་ཡིན་ལ། ཁང་བཟང་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྟ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ།།

རྐྱེན་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་ནུས་པ།།
གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྐྱེན་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་གང་ན་ཡང་ནམ་དུའང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སླར་འཁོར་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས།།
འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟ་ན།།
སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་འགྱུར་བས།།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཟོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟོད་ནས་དག་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བར་སྣང་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། དོན་སྨྲ་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་འཁོར་བར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

སྣང་བ་མི་འགལ་བ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ནི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་པས་སླར་འཁོར་བར་འཁོར་དགོས་པར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཀྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན།།

སྒྱུ་མའང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།།

ཀྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་ན།།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ༌།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་མི་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་འཁོར་བའི་ཀྱེན་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་ལེན་སོགས་རྒྱུན་ཆད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དེ་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན་སྒྱུ་མའང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ནམ་སྒྱུ་མའི་ཀྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྒྱུ་མ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དོན་དམ་གྱི་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། སྒྱུ་མ་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྣ་བའི་རྟེན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། འཁྲུལ་པ་མེད་ན་སྒྱུ་མ་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་བཀོད། དེ་ལ་མཚུངས་པ་བརྗོད། རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཀོད། རང་རིག་སྒྲིར་བཀག རང་གསལ་དུ་འདོད་པ་བཀག རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བསྟན། རྣམ་མེད་པའི་འདོད་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་འཁྲུལ་པའང་ཡོད་མིན་ན།།
སྒྱུ་མ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རིག་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་སོགས་རྫོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་བཤད་པ་འདི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་འཁྲུལ་པའང་ཡོད་པ་མིན་པར་ཁས་བླངས་ན་སྒྱུ་མ་ཉིད་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཁྲུལ་པ་མེད་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མཚུངས་པ་བརྗོད་པ་ནི།

གང་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སྒྱུ་མ་ཉིད།།
མེད་ན་དེ་ཚེ་ཅི་ཞིག་དམིགས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སླས་པ། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སྒྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་སྒྱུ་མའི་དཔེ་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཞེས་ཁྱབ་པ་ལ་མཚུངས་པ་བསྒྲེས་སོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡོད།།
རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་བདེན་པ་ན་རེ། སྒྱུ་མ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་

ཀུང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེའི་དེ་ཉིད་ཙམ་དུ་ནི་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྣང་བ་པོའི་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན།

བཞི་པ་རང་རིག་སྐྱོར་བཀག་པ་ནི།

གང་ཚེ་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ན།།
དེ་ཚེ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་།།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀུང་།།
སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས།།
རལ་གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་།།
ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིན།། ༡༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འགལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་བཞིན་នོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ཀུང་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་གི་ཚེ་སེམས་དེ་ཉིད་ཀུང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་མཐོང་བྱ་གང་ཞིག་མཐོང་བྱེད་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ལ་སེམས་རང་གིས་རང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་པས་ཀུང་གྲུབ་སྟེ་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་

བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་ནང་དུ་བརྟགས་པ་ན་མཐོང་བྱ་དང་མཐོང་བ་པོ་དུས་མཉམ་དུ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་ཞིང་ཇི་ཙམ་བརྟགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་ལ། མཐར་མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉིད་ཞི་བ་སྲད་བུས་མར་མེའི་ཞིང་དང་སྦྲོམས་ཀྱི་ཚད་གཞལ་བ་ན། ཚད་མ་ཡོངས་པར་སྲད་བུ་ཉིད་འཚིག་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། རལ་གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མཐོང་ཡུལ་མཐོང་མཁན་མཐོང་བ་གསུམ་གར་དུ་ཅིག་ཆར་འགྱུར་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས།

ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་སོ་དང་།།
ཇི་ལྟར་སོར་མོ་རང་རྩེ་ལ།།
མི་གཅོད་རེག་པར་མི་བྱེད་པ།།
དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་རང་གསལ་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མར་མེ་རང་གི་དངོས།།
ཡང་དག་གསལ་བར་བྱེད་བཞིན་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་མར་མེ་རང་གིས་མར་མེའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་རང་གསལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་རང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

མར་མེས་གསལ་བར་བྱ་མིན་ཏེ།།
གང་ཕྱིར་མུན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་མེད།། ༡༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བཤད་པ་དེ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་ནི་མུན་པ་བཀག་ནས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་མར་མེས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། མར་མེ་རང་ཉིད་ནི་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མར་མེ་མུན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བར།

མར་མེ་དང་ནི་གང་དག་ན།།
དེ་འདུག་པ་ན་མུན་པ་མེད།།
མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྣང་བར་བྱེད།།
མུན་པ་སེལ་བས་སྣང་བྱེད་ཡིན།།

ཞེས་སོ།།

ཡང་མར་མེ་རང་གསལ་ཡང་ཡིན་ན་གཞན་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མུན་པས་རང་གཞན་གཉིས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས།།
གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན།།
མུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས།།
སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།།

ཅེས་སོ།།

ཤེལ་བཞིན་སྔོན་པོ་སྔོ་ཉིད་ལ།།
གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་ནི།།
བལྟོས་དང་ལྟོས་མེད་པ་ཡང་མཐོང་།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། སྔོན་དེ་མེད་དེ་ཤེལ་དྭངས་པ་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་ཡང་དར་སྔོན་པོ་དང་ཉེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྔོན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་གསལ་བ་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཉིད་སོགས་ལ་ནི་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྔོན་པོར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྐྱེན་གཞན་ལ་ནི་བལྟོས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བལྟོས་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་མཐོང་བས་ན་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་བལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

སྔོ་ཉིད་མིན་ལ་སྔོན་པོར་དེ།།
བདག་གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད།། ༢༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དགག་པ་ནི་སྔོན་པོ་དང་རང་རིག་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ཨུཏྤལ་ལའི་སྔོན་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་ནས་སྔོན་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དྭངས་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་སྔོན་པོར་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་མ་ཟིན་ཅིང་རིག་པ་ནི་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ལ་བལྟོས་ཤིང་གསལ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བལྟོས་པས་བལྟོས་ཟླ་ཡོད་པ་ན་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རང་རིག་རང་གསལ་མི་འགྲུབ་ལ་བལྟོས་ཟླ་མེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེལ་དར་དང་འཚིང་བུའི་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྔོན་པོར་སྣང་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཤེལ་དྭངས་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་པར་དར་རམ་འཚིང་བུའི་སྣོད་དེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བར་ཟད་ཀྱི་ཤེལ་སྔོན་པོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེལ་སྔོན་པོ་ཉིད་མིན་པ་ལ་རྐྱེན་དེས་ཀྱང་སྔོན་པོར་ཤེལ་དེ་བྱས་པ་མེད་ལ། ཤེལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྔོན་པོར་བྱས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་མར་མེ་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་ཅེས་འདྲིའོ།།

མར་མེ་གསལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས།།
ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་ཅེ་ན།།
བློ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས།།
གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད།། ༢༡

གང་ཚེ་འགགས་ཀྱང་མཐོང་མིན་ན།
གསལ་བ་འམ་ནི་མི་གསལ་བ།།
མོ་གཤམ་བུ་ཡི་འཁྲིང་བག་བཞིན།།
དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ།། ༢༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། དེ་ནི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་བློ་ནི་རང་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད། རང་རིག་གིས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ་རང་རིག་ཉིད་སྒྲུབས་ཤིག།

ཽ༦ག་པ་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན།།
རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན་སྔོན་སྐྱོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱིས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས།།
དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ།། ༢༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་པས་སྨྲས་པ། དེ་ནི་རང་རིག་ཡོད་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད

ཀྱི་ཚེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་ལས་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཡང་ད་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་དེ་ལ་སྔོན་གནས་དྲན་པར་འཁྲུལ་བར་ཟད་ཀྱི་སྔོན་གནས་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འགགས་པ་སླར་སྐྱེ་བ་ནི་གང་དུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ།།

དེས་ན་སྔོན་སྦྲུལ་གྱིས་བདག་ནི་དུག་དྲག་པས་མི་རྣམས་ལ་འཛིན་ཞིང་དེས་མི་རྣམས་འཇིགས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱོད་འདྲ་བ་ལ་སུ་ཡང་མི་འཇིགས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨྲས་པ་ན། བྱི་བ་ན་རེ། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དུག་མ་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་ཞེས་གཉིས་ཀར་ལམ་དུ་འདུག་སྟེ། མི་ཞིག་འོངས་པ་ན་བྱི་བས་མི་མངོན་པར་རྐང་པ་ལ་སོ་བཏབ་སྟེ་སྦྲུལ་གྱིས་དེ་དང་ཉེ་བར་ལུས་སྣང་བར་བྱས་པས་མི་དེ་བདག་ལ་སྦྲུལ་གྱི་དུག་གིས་ཟིན་ཏཻ་ཨྩུང་ངོ་ཞེས་བརྒྱལ་ཞིང་ལྷོས་འཕྱེ་བར་བྱེད་ལ།

ཡང་མི་ཞིག་འོངས་པ་ན་སྦྲུལ་གྱིས་ལུས་མི་མངོན་པར་སྨུགས་ཏེ་བྱི་བས་སྨུག་པ་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ན། མི་དེ་ན་རེ། བྱི་བས་སྨུགས་པ་ལྟ་ལ་འཇིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཟེར་ནས་ཅི་ཡང་མ་ཉེས་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བསམ་གཏན་པ་ཡང་མང་པོ་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་དུག་ཏུ་དོགས་པའི་དྲན་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན་བྱི་བས་སྨུགས་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་དུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་གནོད་པ་ཆེར་སྐྱེད་ཅིང་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་ཡང་བྱི་བའི་དུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ན་གནོད་པ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ།

དཔེར་ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དུག་འདས་པ།།
དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགྲོར་རོ།།

རྐྱེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ན།།
མཐོང་ཕྱིར་རང་ཉིད་རང་གསལ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ན་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་རིག་རང་གསལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

གྲུབ་པའི་མིག་སྨན་སྦྱོར་བ་ལས།།
བུམ་མཐོང་མིག་སྨན་ཉིད་འགྱུར་མིན།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་སེམས་སོགས་ཤེས་ཀྱང་དེས་སེམས་རང་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་གིས་མིག་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་གྲུབ་པའི་མིག་སྨན་གི་ཕྱང་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་གྲུབ་སྔེ་དྲོ་བ་དང་དུ་བ་དང་འབར་བར་སྣང་བ་དག་མིག་ལ་བྱུགས་པས་ས་འོག་སོགས་ཐག་རིང་ན་ཡོད་པའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་ནོར་བུ་སོགས་མཐོང་ནས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་མིག་ལ་བྱུགས་པའི་མིག་སྨན་དེ་ཉིད་དམ་མིག་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྔོན་གནས་སོགས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གསལ་ཡིན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྐྱེན་ལས་གསལ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་དེ་ཡང་མིག་སྣང་དང་ལྡན་པའི་མིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། མིག་གི་རྐྱེན་ལས་གསལ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིག་བྱ་རང་དང་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་དང་རིག་ཚུལ་གསལ་བར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཅིག་ཆར་དེ་གསུམ་གར་དུ་ལྡང་བའི་གནས་མེད་དོ།།

བདུན་པ་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག།
འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ།།
འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་གྱུར་པ།།
བདེན་པར་རྟོག་པ་བཟློག་བྱ་ཡིན།། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་རང་རིག་མེད་པ་དེའི་ཚེ་གཞན་རིག་ཀྱང་མི་འཐད་པས་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་སོགས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཁོ་ན་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་དོན་སྨྲ་བའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལྟར་གཟུགས་མི་མཐོང་སྒྲ་མི་ཐོས་པ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་

ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ཏེ་འདིར་ཡང་ཤེས་པ་གསལ་སྣང་ཙམ་འགོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་གསལ་སྣང་དུ་གྲུབ་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེས་བརྒལ་དུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་གཞན་རིག་མེད་པ་དེའི་ཚེ་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟོག་སྟེ་བརྗོད་ན་ལན་གྱིས་དབེན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་རྣམ་མེད་པའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི།

སེམས་ལས་སྒྱུ་མ་གཞན་མིན་ཞིང་།།
གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་བརྟག་ན།།
དངོས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་གཞན་མིན།།
གཞན་མིན་ཞེ་ན་དངོས་པོར་མེད།། ༡༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྣམ་མེད་སྨྲ་བ་ན་རེ། རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་མོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟར་བརྫུན་ལ་སེམས་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལ་བརྒལ་བ། ཁྱོད་སེམས་ལས་སྒྱུ་མ་གཞན་མིན་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་གཅིག་པ་ཡང་མིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་གང་ཚེ་འབྲེལ་པའང་ཡོད་མིན་ན་སོགས་ཀྱིས་ངེད་ལ་བརྒལ་དུ་ཅི་ཡོད་དེ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པས་

འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྒྱུ་མ་དེ་དངོས་པོར་འདོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་སེམས་ལས་གཞན་ཡིན་དགོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྱུ་མ་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྫས་སྔགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་རག་ལས་ལ་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མ་དེ་སེམས་ལས་གཞན་མིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པས་སེམས་དངོས་པོར་མེད་དེ། སྒྱུ་མ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་བདེན་མིན་ཡང་།།
བལྟ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བྱེད་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྩོད་པ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་བདེན་པ་མིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བལྟ་བྱ་ཙམ་དུ་གྲགས་པའོ་ཞེ་ན། འོན་ལེགས་ཏེ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་རང་རིག་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་པ་ལྟ་བྱེད་དུ་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་རྟེན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན།།
གཞན་དུ་དེ་ནི་མཁའ་འདྲར་འགྱུར།། ༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་འདི་དངོས་མེད

ཡིན་མོད་ཀྱང་རང་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྣང་གི་དེ་ནི་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་སྣང་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་བཀག་པ་ནི།

དངོས་མེད་དངོས་ལ་བརྟེན་པ་ནའང༌།།
བྱེད་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།
ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་གྲོགས་མེད་པར།།
གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།། ༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཡང་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་ཅི་ལ་བརྟེན་ཡང་འབིགས་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན། རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་འཁོར་བའི་གྲོགས་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ན། རང་རིག་དོན་དམ་འཁོར་བའི་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གང་ཚེ་སེམས་ནི་གཟུང་བྲལ་བ།།
དེ་ཚེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ།།
བརྟགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༣༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གང་གི་ཚེ་སེམས་ནི་གང་ལ་ཞེན་པའི་དམིགས་པའམ་གཟུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཐ་མི་དད་པར་མཐོང་ཞིང་གང་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དང་དེ་ཡང་རང་རིག་ཏུ་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་མེད་པར་གོ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཞེན་པས་ཚད་འཛལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྱུ་མར་མཐོང་བ་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག རྩོད་པ་སྤང་བ། དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། མཐར་འཛིན་དང་བྲལ་བས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པ། དེ་ལས་འབད་མེད་དུ་གཟུགས་སྐུ་འབྱུང་ཚུལ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ། སེམས་ལྡན་མིན་ཡང་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ན་ཡང་།།
ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལྡོག་འགྱུར་ཏེ།།
གང་ཚེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ།།
དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སྐྱེ་འགྱུར།། ༣༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར། ཤེས་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལྡོག་འགྱུར་ཏེ་གང་ཚེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྒྱུ་མ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ།།
ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས།།
སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་ཉིད།།
དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ།། ༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་སྒྱུ་མ་མཁན་ནི་སྒྱུ་མའི་སྔགས་བསྒྲུབས་པར་ཟད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མ་མནན་ཞིང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེས་ན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི།

སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི།།
དངོས་པོ་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་།།
ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི།།
དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར།། ༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ན་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་དེའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་སྣ་ཚོགས་པར་འཛིན་པའི་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉེན་པོའི་གོ་རིམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུའི་ཞབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པར།

ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར།།
སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་དེ།།
གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ།།
དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱངས་པ་ལགས།།

ཞེས་སོ། །འོན་ཡང་སྤྲོས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཕྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོས་འཛིན་གྱི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བའི་བཀྲུ་སྨན་འདི་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་འབྲིས་ཤིང་གོམས་པས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ།

གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས།།
བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ།།
དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་འབྲེལ་བ།།
བློ་ཡི་མདུན་དུ་ཇི་ལྟར་གནས།། ༣༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་མཐོང་བས་བདེན་རྟོག་གི་དངོས་འཛིན་ལོག་ཅིང་གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་ཙམ་གྱི་བུད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དུས་མཐའི་མེ་ལྕེ་ལྟ་བུའི་བློ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས་ལ། བུད་ཤིང་ཟད་པ་ན་མེ་ཡང་རང་ཞི་བ་ལྟར་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དབྱིངས་སུ་དེ་ལྟར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཐར་འཛིན་དང་བྲལ་བས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པ་ནི།

གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག།
བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ།།
དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པ།།
དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།། ༣༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ས་དང་ས་རྣམས་སུ་མངོན་པར་སྦྱངས་པས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རོ་གཅིག་པ་ཆོས་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་གནས་པ་ཅན་སུས་ཀྱང་གང་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་གོམས་སུ་བྱར་མེད་པའི་དོན་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་འདིར་དག་སྒྲ་ནི་གཉིས་ཚིག་མིན་པར་མང་ཚིག་ལ་འགྱུར་ཁྱད་དུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་འཁོར་འདས་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་གང་ཡང་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་ཡང་དག་པ་དེའི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཆོས་གང་ཡང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་ཤད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཆླུམ་པོ་དང་འཛིངས་པ་དང་མ་འཛིངས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གནས་མོད་ཀྱི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲ་ཤད་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ཞིང་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་སྦྱངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ན། སྒྲ་ཤད་དེ་དག་ལས་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་མ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་མྱང

འདས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཕྲ་བ་དོན་དམ་དང་བླུམ་པོ་ཕྲ་མོ་ལྟ་བུ་ཐ་ན་ཆོས་དབྱིངས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གང་གིས་འཐོབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་གང་དུ་འཐོབ་པའི་གནས་འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་འཚང་རྒྱ་བའི་གོ་རིམ་སོགས་འདུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་ལ་དམིགས་སུ་ཡོད་མེད་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གདགས་མི་ནུས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་པས་རབ་ཏུ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཞི་བ་ཉིད་དེ་འདིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱང་སྣ་བསམ་བརྗོད་པར་མི་མཛད་དོ།།

བཞི་པ་དེ་ལས་འབད་མེད་དུ་གཟུགས་སྐུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་།།
ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སྐོང་བ།།
དེ་བཞིན་གདུལ་བྱར་སྨོན་ལམ་གྱི།།
དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྣང་ངོ་།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་པ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས

རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུར་ཆོས་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཚེ་རང་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་ཆད་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་མོད་ཀྱི། རྗོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནར་དགོངས་པའི་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་ཞིང་སློན་ལམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲིབས་པ་ཞི་བ་དེའི་ཚེ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྨོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྟོག་པ་མེད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པོ་ལ་དགོས་འདོད་སྩོལ་བ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་གོས་དང་། རྒྱན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་གང་འདོད་བླང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཕྲིན་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སྣང་བས་ཆོས་ཀྱི་དགོས་འདོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྩོལ་ལ། ཅུང་ཟད་དག་པ་རྣམས་ལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་བཟའ་བཏུང་ལྟ་བུ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དག་ལ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གོས་ལྟ་བུ་དང་། གདུལ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ་སྩོལ་བར

མཛད་ལ། མ་སྨིན་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་དང་ཚངས་སོགས་ནས་གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་རྣམ་པ་གང་དུ་ཡང་སྣང་བས་དོན་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་འབྱུང་ངོ་།།

ལྔ་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི།

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ནི།།
མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབས་ནས་འདས་གྱུར་པ།།
དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེས།།
དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན།། ༣༧

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་དང་རྗེས་མཐུན་པར།།
རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབས་པ་ཡང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱ་ངན་ལས།།
འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད།། ༣༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་རིགས་སྔགས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མཆོད་སྡོང་བྱས་ཏེ་དེའི་རྩེར་མཁའ་ལྡིང་གི་གཟུགས་བྱས་

ཏེ་སྔགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱིས་ཅི་ཞིག་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་དུས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ལ། དེ་འདས་ནས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་མོ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ་ལོན་ཡང་མཆོད་སྡོང་དེས་གཞན་གྱི་མཐོང་བའི་དུག་དང་། རྫི་ཡི་དུག་དང་། ཁོང་དུ་སོང་བ་དང་། རེག་པའི་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་ཀླུ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་རེག་པས་ཀྱང་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཡང་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གང་ལས་མིང་འདོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུན་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མོད་ལ་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་ལས་འདས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བྱང་ཆུབ་པས་བདག་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་མ་ལུས་པར་མཛད་པའི་ཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་སེམས་ལྡན་མིན་ཡང་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པ་ནི།

སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་བྱས་པས།།
ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར།།
གང་ཕྱིར་བཞུགས་པའམ་མྱ་ངན་འདས།།
མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ཕྱིར་རོ།། ༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། འོན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མི་མངའ་

བ་ཡིན་ན་སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པ་ལ་གདུགས་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པའམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཁྱད་མེད་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཏོག་བརྐྱེགས་པའི་གཟུངས་ལས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

གང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་དང་།།
མྱ་ངན་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ།།
སེམས་ནི་དད་པ་མཉམ་པ་ཡིས།།
མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་མཉམ་པ་འབྱུང་།།

ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས།

གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་།།
གང་ཡང་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།།
རིང་བསྲེལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མཆོད་པ།།
སེམས་ཀྱང་མཚུངས་ལ་འབྲས་བུའང་མཚུངས།།

ཞེས་སོགས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྨན་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་དེ་ཉིད་དུའང་། །
རྟུང་སྟེ་དེ་འབྲས་ལུང་ལས་ཡིན། །
དཔེར་ན་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །
ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བཅས་པ་བཞིན། ། ༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཅི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནམ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། ལན་ནི་དེ་རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་བམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་དུ་ཡིན་ནའང་རྟུང་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འབྲས་བུ་གྱུ་ནོམ་པ་དང་བཅས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་དཔྱད་མི་དགོས་ཏེ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་མ་དཔྱད་པར་བཀའ་བསྩལ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།

དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །
ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་མིན། །

ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིན་ཡོད་མིན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྲུགས། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་ལན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་སྟེ། མཆོད་རྟེན་དང་གླིགས་བམ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་བཞིན་ནོ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིད་ཅག་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བདེན་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དགོད་པ། ལུང་གི་ལན་མདོར་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི།།
སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་གྲུབ་མཐའ་པ་ན་རེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་ལུང་གི་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི།།
མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས།། ༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་མེད་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་མེད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྒོམ་པའི་བར་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་འཐོབ་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད་ཅིང་སྐབས་ཡོད་དོ། །དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འཐོབ་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ།།
ཀུན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།།

ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྔ། མཚུངས་པ་བརྗོད། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབས། ལྡོག་ཚུལ་གྱིས་དགག་ནུས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན། རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་གཞན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་སྟོན། གཉིས་ཀས་འདོད་པ་དང་རྗོད་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་རྟག་གང་དུ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཐོས་ནས་མངོན་པར་དང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་བར་ཡང་དེས་ཕྱོགས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་ལྷུར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྦྱོང་བ་སྦྱིར་ཀྱང་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྟོག་པ་ལྷུར་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་བཀག་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་བདག་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དགྲ་བཅོམ་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོང་བ་སྲིད་དེ། དཀོན་མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་གི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལྔ་བརྒྱ་མཐོང་། དེ་ཕན་མ་མཐོང་བས་དེ་ཕན་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་གཙོ་བོར་ཉན་ཐོས་རྟོག་གེ་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚིག་ཙམ་འཛིན་ཞིང་དེ་ལ་རིག་གྲོལ་གྱི་སྦྱོབས་པར་རློམ་པས་ཁེངས་པ་པཎྜི་ཏ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་ཤིང་ཁས་འཆེབ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མི་ཤེས་པར་རང་གི་ཤེས་པའི་སྦྲང་མའི་འདོམ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚད་འཛིན་ཞིང་ཞེན་པར་རློམ་སྟེ། དེ་དང་མ་མཐུན་ནོ་ཅོག་ཆོས་མིན་པར་སྨྲ་ཞིང་ཁོང་ཁྲོ་བས་གཤེ་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ། སྦྲིན་ཆེན་པོ་དང་ཇ་བོ་ཆེལ་སོགས་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་དང་། ནུབ་ཕྱོགས

དང་། ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པར་ཐེག་ཆེན་སྤྱོང་བ་ཉན་ཐོས་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདི་སྙེད་རེ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པས་ངན་འགྲོ་མཐའ་ཡས་པར་གཞོལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བོད་ཡུལ་འདིར་ཡང་མཐའ་བཞི་བསལ་བའི་ལྟ་བ་ལ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་པ་ཞེས་འགོག་པ་དང་། བློ་བྲལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་ཞེས་འདོར་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་བླང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ལོག་པའི་ཆོས་ཚད་མེད་པར་འཛིན་པ་པོ་སྨྲ་བའི་ཉི་མར་སློམ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བྱུང་ཞིང་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་དུའང་དེའི་ཆོས་སྤྱོང་གི་རྫོ་རྟའི་ངག་སྒྲོས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་ས་འོག་གི་སྒོ་འབྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་ངན་ཤིང་སྲིན་ལྟ་བུ་དག་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་མེད་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐོས་ན་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འོང་རིགས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག འདུལ་བ་ལ་སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་བཀར་གསུངས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྨྲས་པ།

གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན།།
ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ།།
གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ།།
དང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ།། ༩༢

རྒྱུན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས།།
དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དྲིའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུ་བུ་གཉིག་ལ་འདི་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པས་སོ་ཞེ་ན། ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་བཀར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཐུས་བཀར་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཤེད་མ་ཕྱེ་བའི་དུས་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པས་བཀའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་སྦྱོངས་པའི་ཁྲིམ་པའི་དུས་ན་འདི་བཀའ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གང་གིས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་དམ་ཆོས་དང་། འདྲེན་པ་དགེ་འདུན་ལ་དེ་དང་དེར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་ཡས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞིར་དེ་དག་གི་མཚན་སློས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་དེ་དག་དྲིས་ལན་གྱིས་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར

པའི་ཉན་ཐོས་ཕྱོགས་རེ་བས་མ་ཐོས་ཤིང་མ་མྱོང་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་པདྨ་ལས་བྱུང་བས་སྦྲང་རྩི་བླངས་པ་མི་སྲིད་དེ་པདྨ་ལ་སྦྲང་རྩི་ཡོད་ན་པདྨའི་རྩ་བར་རྟག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྲིན་བུ་དང་སྦྲལ་པ་དག་གིས་མྱོང་དགོས་པ་ལས་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ནི།

ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་དེ།།
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསུང་འདོད་ན།། ༩༣
ཐེག་ཆེན་ཕལ་ཆེར་ཁྱེད་ཅག་གི།
མདོ་དང་མཚུངས་འདོད་མིན་ནམ་ཅི།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག འདུལ་བ་ལ་སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཚིག་དེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་འདོད་མོད། འོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག འདུལ་བ་ལ་མི་སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་བཀར་ཅིས་སྒྲུབ་མི་ནུས། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཁྱོད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་ཏེ་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པར་ཅིས་མི་འདོད།

འདི་རམ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ཚིག་ལྟ་བུར་བསྒྱུར་བ་ནི་འགྱུར་ནུས་པ་ཆུང་སྟེ་ཅེས་མི་འདོད་ཅེས་ཕྱིད་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་ལྡོག་ཚུལ་གྱིས་དགག་ནུས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་གཅིག་གིས་ནི།།
ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དང་བཅས་འགྱུར་ན།། ༩༩
མདོ་མཚུངས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི།།
རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་མདོ་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་ནི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་འགྱུར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལ་རྟགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལྡོག་པའི་མཚུངས་པ་བསྒྲེས་ཏེ། འོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་བདེན་བཞི་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་གཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་ཡང་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཅིས་མ་ཡིན།

བཞི་པ་རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་གཞན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི།

ངག་གང་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ།།
སོགས་པས་གཏིང་མ་དཔོགས་གྱུར་པ།། ༩༥

དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས།།
གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད།།
དེ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་མཚུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངག་གང་དག་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཏིང་དཔོགས་པར་མ་གྱུར་ལ། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ཟབ་མོའི་གནས་མཐའ་དག་དྲིས་པ་ན་སྤྲོབས་པ་གཏུགས་པས་ལན་གྱིས་བཀལ་བའི་ཚེ། ཅི་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ། ཉན་ཐོས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདག་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་། བུ་མོ་ཟླ་མཆོག་དང་། བུད་མེད་འགྱུར་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོབས་པས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཅན་དེ་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྟོག་གེ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་

ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཚད་མར་བཟུང་བྱ་མིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཤེས་པ་ལས་ཡང་དག་མིན་པར་སྒྲུབ་ནུས་ན་དེ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ་བ་ལང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་དང་རྩོད་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་རྟག་གང་དུ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི།། ༩༦
རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། །ཅེས་ལན་བཏབ་པ་འདི་ཡང་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་རང་གཞན་གཉིགས་རེ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་པས་བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་རིག་བྱེད་བཞི་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་ཁས་བླང་བྱར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་རེ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་རྩོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེ་ན།།
ལུང་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་།།
ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་གཞན་དག། ༩༧
རྩོད་བཅས་ཡིན་ཕྱིར་དོར་བྱར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ནི་བཀའ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་ཡང་།

ཀྱི་མ་མང་ཐོས་གང་སླ་བ།།
དེ་ནི་སྤྱང་ཀིའི་རྗེས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་རྩོད་བཅས་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་སྡེ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་མང་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ཡང་དོར་བྱུར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་གྱི་དགེ་སློང་དང་མྱང་འདས་མི་འཐོབ་པར་བསྟན། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ལས་མ་གྲོལ་བར་བསྟན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན།།
དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས།།
སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི།། ༩༢
མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་བཤད་ནས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མ་བསྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་མི་སྲིད་དེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་མོད་ན་ཡང་དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཅི་འདུལ་བ་ལས། དགེ་སློང་ནི་ལྔ་སྟེ། མིང་གི་དགེ་སློང་དང་། ཁས་འཆེབའི་དགེ་སློང་དང་། སློང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དགེ་སློང་ངོ་། །དེ་ལས་འདིར་ནི་ཆོས་འདི་པའི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསོལ་བཞིའི་ཆོགས་སྡོམ་པ་ཐོག་པ་ཉིད་དགེ་སློང་དུ་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་དུ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རེ་ཞིག་བྱིས་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སློ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དགེ་སློང་ཡང་དག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྫོགས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།

ཉན་ཐོས་ཁྱེད་ཅག་མྱ་ངན་མ་འདས་ཏེ།།

ཞེས་དང་།

ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན།།

བཀྲི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ།།

དགེ་སློང་ཁྱེད་ཅག་དེ་ཕྱིར་དེ་རིང་ངས།།
འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་མྱ་ངན་མི་འདའ་སྟེ།།
ཁྱེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར།།
བརྩོན་འགྲུས་རླབས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས།།

ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས།

སྔོན་ཚེ་བདག་ནི་ལྟ་ལ་ཆགས་གྱུར་པ།།
མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བཀུར་བའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ།།
དེ་ནས་མགོན་པོས་བདག་གི་བསམ་མཁྱེན་ནས།།
ལྟ་བ་དགྲོལ་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདའ་བ་གསུངས།།

ལྟ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་བཀྲོལ།།
བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་སྟེ།།
དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་མྱ་ངན་འདས་སྙམ་བགྱིད།།
མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་མ་ལགས།།

གང་ཚེ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཙོར་གྱུར་ཏེ།།
ལྷ་མི་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོས་མདུན་དུ་བདར།།

སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་གྱི་གཟུགས་ལྡན་པ།།

དེ་ཚེ་མ་ལུས་མྱ་ངན་འདས་པ་ལགས།།

ཞེས་གསོལ་བ་སོགས་མདོ་མང་པོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར།།

མྱ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ།།

འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི།།

ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་ནུས་བཞིན།།

ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་དམིགས་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་བཟོད་པ་ཡང་མི་འཐོབ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ག་ལ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ལས་མ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི།།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ།།

ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ།། ༤༥

ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ན་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེ་ན། འོན་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་སྔོན་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་མཽདྒལ་གྱི་བུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས་ཡན་ལག་བཅོམ་པ་དང་། འཆར་ཀ་ཆོམ་རྐུན་པའི་དཔོན་གྱིས་དབུ་བཅད་པ་དང་། སྐྲུར་ཆུང་ཞག་བདུན་སྨྱུང་བར་གྱུར་པའི་མཐར་ཐལ་སྐྱོ་གསོལ་བ་དང་། ཉེ་སྡེ་སྦྲུལ་དུག་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་སོགས་དུ་མ་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱུ་འཐུང་གིས་ཞེ་སྡང་གི་བག་ཆགས་ལས་བྲེ་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཤིག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བུད་མེད་ལ་བཟང་མོ་ཞེས་འབོད་པ་དང་རྟ་གདོང་དུ་རྒོད་པ་སོགས་བཤད་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་སྲིང་མོའི་བུ་གཉིས་ལོ་བདུན་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཆུ་ལེན་པ་ན་བུམ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་ཉིད་ཕྱི་ནས་འོང་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྩེད་མོ་བྱེད་པ་དང་། བ་ལང་བདག་མཛའ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཇོ་བོ་གང་པོ་ཞེས་འབོད་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི།།
མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན།།
སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་།། ༥༠
ཀུན་སྐྱོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ནི་མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་འདི་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ། ཁ་ཟས་ཚོལ་བ་དང་སྨན་བརྟེན་པ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་པ་སོགས་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཆོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡིན།།

ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཉན་རང་དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་ཡོད་དེ་ཆོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོར་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་སྲིད་པ་ལས་ལེན་པ་དང་དེ་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་དེ་དག་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་མངོན་གྱུར་པས་འཕངས་པའི་ལེན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཕྲ་མོས་བསློས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བར་བསྒྱུར་བའི་ལེན་སྐྱེ་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པའི་གཙང་བ་དམ་པ་དང་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྤྲངས་པའི་རྟག་པ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་མ་ཐོབ་པར་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས།། ༥༧
འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར།།
སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས།།
འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ།།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་བསྐལ་པ་མང་པོར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྙིང་པོར་མི་ཆེ་སྟེ། སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་ནི་ལན་གཅིག་འགགས་པ་ན་ཡང་སླར་ཡང་རྐྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་སྙོམས་འཇུག་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་སུ་སེམས་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་སླར་ཡང་སད་དེ་འཁོར་བའི་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད། ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བར་གདམས། ཤིན་ཏུ་སྒོམ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ།།
སྨོངས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དོན་དུ།།
ཆགས་དང་འཇིགས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར།།
འཁོར་བར་གནས་པ་འགྲུབ་འགྱུར་བ།། ༥༣
འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྒོམ་པ་པོ་བདག་དང་གང་ཟག་སུ་ཡང་མ་དམིགས་ཤིང་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སམ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པའམ་བདེན་པའམ་བརྫུན་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བས་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མི་ལེན་ཅིང་མི་འདོར་ལ་གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་དུ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་ལ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཤེས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདུན་ན་མེད་པས་སུ་ཞིག་གང་དུ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་ཅིའི་རྣམ་པར་ཡང་མ་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་དང་གང་དུ་སུས་ཅི་ཡང་སྒོམ་དུ་མེད་པར་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེས་གང་གི་ཚེ་སེམས་དང་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ལ་གནས་པ་ནི་བྱམས་པའི་མཆོག་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མཆོག་ཡིན་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་

བུ་ལས་མང་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒོམས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟོན་ཞིང་འབྲས་བུ་ལ་སྡང་བར་ལྟ་བ་རང་གིས་རང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པ་རང་གཡོས་ཀྱི་འདམ་དུ་རང་ཚུད་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་དང་བྲལ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པ་སྨན་པ་མཁས་པ་ནད་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་བྱིས་པ་གདང་དུ་བྱིང་བའི་འདམ་གྱི་ཟབ་ཐུང་ཞིང་མཚུ་ཞིང་ཆུང་བར་ཤེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རང་ཉིད་འདམ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཞིང་སེམས་ཅན་འབྱིན་པའི་ནུས་པའང་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་འཁོར་བར་གཞན་དོན་དུ་གནས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས།

བདག་སྲིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ།།
སེམས་ཅན་སྲིད་ཕྱིར་བརྩེ་ལྡན་ཞི་འཐོབ་མིན།།
དེ་ལྟར་བློ་བརྩེ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་པས།།
འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྱུར།།

ཞེས་དང་།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་།།
སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་།།

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བར་གདམས་པ་ནི།

དེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ།།
སུན་འབྱིན་པ་ནི་འཐད་མ་ཡིན།།
དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར།། ༥༩
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་འདོད་ལ་རྒྱུ་སོ་ནམ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གནག་རྫིས་ཀྱང་དམོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་དང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་ངག་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི།།
མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད།།

མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས།། ༥༥
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒོམ་མི་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་ནང་གི་མུན་པ་སྟུག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པས་ཞུགས་པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནས་སྒྲ་རྩེ་བྱེ་བའི་ཆའི་སྦྲུབས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་བར་རེ་རེ་ཞིང་གི་རྒྱ་ཚད་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རེ་རེ་ཞིང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། མཐར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་འདས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་སྤང་བྱ་དང་ཐོབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སམ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །དེས་ན་མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་རྟུང་གཞན་དོན་དུ་

ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་འཁོར་བར་གནས་པར་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པས་ཀྱང་ནུང་སྟེ་དེ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་འདི་ཁོ་ན་སྒོམ་པར་རིགས་སོ།།

དངོས་གང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་པ།།
དེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་འགྱུར་མོད།།
སྟོང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱེད་པ།།
དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ།། ༥༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་མ་སྦྱངས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་གོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རིགས་མོད་ཀྱང་ཕན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྐྲག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་རིགས་པར་འཇོག་སྟེ། ནད་ལ་སྐྲག་པར་བྱེད་ཀྱི་སྨན་དང་སྨན་པ་ལ་སྐྲག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འདིས་ནི་དངོས་འཛིན་གྱི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྨན་དང་སྨན་པའི་མཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སྤྱིར་བདག་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ། རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་པ། བདག་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་

འགལ་བ། ཞར་ལ་དཔྱོད་པ་བ་དང་རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པའི་གང་ཟག་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲུབ་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ། ལུས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཡོད་ན་ནི།།
ཅི་ཡང་རུང་ལས་འཇིགས་འགྱུར་ན།།
བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་པས།།
འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་སུ་ཞིག་ཡིན།། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་འཇིགས་པའི་གནས་མིན་པར་བསྟན་ནས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གལ་ཏེ་འཇིགས་པ་པོ་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་འཇིགས་གནས་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར་ལ་རག་མོད་ནའང་བདག་ཉིད་ནི་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ཚུང་དུ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཇིགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཐོག་མར་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་པོ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་བརྟག་པར་བྱོས་ཤིག་གོ།

གཉིས་པ་ལུས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

སོ་དང་སྐྲ་སེན་བདག་མ་ཡིན།།
བདག་ནི་རུས་པ་ཁྲག་མ་ཡིན།།

སྣབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ།།
རྒྱུ་སེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་མིན།། ༥༨

བདག་ནི་ཞག་དང་རྡུལ་མིན་ཏེ།།
གློ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན།།
ནང་རོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ།།
བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན།། ༥༩

ཤ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ།།
དྲོད་དང་རླུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན།།
བུ་ག་བདག་མིན‥‥‥‥‥‥‥‥‥‥།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་བདག་གོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ནི་མེད་ལ་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སོ་དང་སྐྲ་དང་སེན་མོ་ནི་རུས་པ་དང་སྤྱི་ཡིན་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་རུས་པ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྲག་ནི་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ཀྱང་ཁྲག་མ་ཡིན་ནོ། །སྣབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་མིན་ཏེ་དེ་དག་ནི

ལྡོན་ལྡིན་ཡིན་ལ། བདག་ལྡོན་ལྡིན་དུ་མི་རིགས་ཤིང་ལྡོན་ལྡིན་བདག་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ཞག་དང་རྫུལ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ནང་གི་ཆུ་ཁམས་སུ་ཟད་དོ། །གློ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། ནང་རོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཤར་ཟད་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན་ཏཻ་དེ་གཉིས་ནི་ཟས་སྐོམ་གྱི་སྙིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་དང་རྩ་དང་རྒྱུས་པ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་ཤ་སོགས་བདག་དང་བདག་གི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ་ལུས་འདིའི་ཤ་སོགས་དང་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ས་ཁམས་དང་། ཆུ་ཁམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དྲོད་མེའི་ཁམས་དང་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་པ་དབུགས་ཀྱི་ཆ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐབ་ཀའི་མེ་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་སྦྲུད་པའི་རླུང་བདག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བུ་ག་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་སྣར་ཁུང་བདག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

..................................རྣམ་ཀུན་ཏུ།།

རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན།། ༨༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་བདག་མ་ཡིན་མོད་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བདག་མ་

ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡི་བདག་ནི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པར་མི་རིགས་པ་དང་བདག་གི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་འདི་དག་ལ་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡིན་ན་བདག་གི་བར་འགལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཏ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། ཚོགས་དྲུག་པོ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དྲུག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བདག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མ་བསྟན་ཏེ།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ།།
ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་འབབ།།
བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།།
དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན།།

ཞེས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ནའང་དེ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་དུ་ལྟ་བ་ལྡོག་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ནི་དགོངས་པས་གསུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུས་སེམས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བར་རིགས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་རང་གྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་སྣང་བ་ལས་ན་བདག་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བམ་དོན་དམ་དུ་འང་རུང་དཔྱད་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རུང་སྐྱེ་ནམ་དུ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། སྒྲ་འཛིན་རྟག་པ་བཀག རེས་གཟུགས་འཛིན་པ་བཀག བལྟོས་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་བཀག རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་བདེན་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དེའི་འདོད་པ་ལས་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ཆ་མི་མཉམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ཞིང་རྟག་པ་དང་འདྲེས་པ་ལས་ཆེན་པོའམ་བློ། དེ་ལས་ངཀྲུལ། དེ་ལས་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་བློ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕོས་པ་ལས་བདག་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྣང་ཞིང་སྐྱོང་ལ་བློས་ཞེན་པ་དེ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྒྲ་ཡི་ཤེས་རྟག་ན།།
ཐམས་ཅད་ཚེ་ན་སྒྲ་འཛིན་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་སྒྲའི་ཤེས་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་འོན་དུས་ཐམས་ཅད

ཀྱི་ཚོན་ན་ཤེས་པས་སྒྲ་འཛིན་པས་སྒྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གྲུག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དུང་འབུད་པ་དང་པི་ཝང་སྒྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དུང་སྒྲ་དང་པི་ཝང་གི་སྒྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིགས་ན།།
གང་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་བྱེད།། ༥༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རེས་འགའ་ཡུལ་སྒྲ་མི་ཉེ་བས་དེ་ཡི་ཚེ་སྒྲ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་སྒྲ་མི་ཉེ་བས་མེད་པ་དེའི་སྐབས་ན་ཤེས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་རིག་ན་གང་གིས་དེ་ལ་སྒྲའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་སྨྲོས་ཤིག།

གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན།།
ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྒྲ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་སྒྲའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཡུལ་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྡོན་ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་གནས་པ།།
མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས།། ༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ངེས་

པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མེད་ན་ཡང་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་མ་སྨྲ་ཞིག།

གཉིས་པ་དེས་གཟུགས་འཛིན་པ་བཀག་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ཤེས་ན།།

དེ་ཚེ་ཐོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་པ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་མི་ཤེས་པའི་ཚེ་ནའང་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འོན་དེའི་ཚེ་སྒྲ་ཐོས་པའང་ཅིས་ཏེ་མིན་ཏེ་སྒྲའི་ཤེས་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྡུང་དཀར་མཐོང་བ་ན་རྡུང་སྒྲ་ཐོས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྡུང་དཀར་དེ་རྡུང་སྒྲའི་རྟེན་ཡིན་ལ། སེམས་རྟག་པ་དེས་ཉེ་བའི་རྡུང་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་རྡུང་སྒྲ་དང་རྡུང་གཟུགས་ལ་ཡུལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་ཡང་འཐོབ་བོ།།

གལ་ཏེ་སྒྲ་མི་ཉེ་ཕྱིར་ན།།

དེ་ན་དེ་ཡི་ཤེས་པའང་མེད།། ༦༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་སྒྲ་ཐག་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་དེའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དེ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་ན་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ག་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཅེ་ན། འོན་སྒྲའི་ཤེས་པ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ།།

སྒྲ་འཛིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ།།

དེས་གཟུགས་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་ཅི་སྒྲ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་གཟུགས་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

གསུམ་པ་བལྟོས་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་བཀག་པ་ནི།

གཅིག་ནི་ཕ་དང་བུ་ཉིད་དུ།།

བཏགས་ཡིན་ཡང་དག་ཉིད་མིན་ཏེ།། ༤༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་ཕ་ལ་བལྟོས་ནས་བུ་དང་བུ་ལ་བལྟོས་ནས་ཕར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ནི་རེས་ཕ་དང་རེས་བུ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ནི་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ལ། མ་ལྟོས་པའི་ཚེ་ཕ་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་སོ།།

ཇི་ལྟར་སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་ནི།།

མུན་པ་བུ་མིན་ཕ་ཡང་མིན།།

དེ་ནི་སྒྲ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི།།

རང་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་མ་ཡིན།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་འདོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་བདེ་བ་དང་རྡུལ་སྡུག་བསྔལ་དང

སྨུན་པ་གཏི་སྨུག་དེ་རྣམས་ནི་བུ་མིན་ཕ་ཡང་མིན་ཏེ་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྱུར་ལ་བལྟོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ལྟོས་པའི་དུས་སུ་རྡུལ་སྨུན་སྙིང་སྟོབས་དེ་ནི་སྒྲ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ནི་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་བདེན་པ་བཀག་པ་ནི།

གར་མཁན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཞན་གྱིས།།
དེ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་རྟག་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཟློས་གར་མཁན་གྱིས་སྐད་ཅིག་རེར་སྲིད་སྒྲུབ་དང་འཇིགས་སྟེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཐ་དད་འཛིན་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཤེས་པ་དེ་རྟག་པ་མིན་པར་ངེས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དེ་ཉིད་ན།།
གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྔོན་མེད་ཅིག། ༨༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གར་མཁན་གྱིས་ཚུལ་གཞན་ཐ་དད་འཛིན་ཡང་གར་མཁན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐ་དད་འཛིན་ཡང་སྒྲ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཅན་གྱི་བདག་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཅན

གྱི་བདག་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དང་དྲི་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་མེད་ཅིང་མི་སྲིད་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་བསྙིངས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་སྒྲ་དེ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པར་རྟག་ན་གཟུགས་དེ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་གའི་ཤེས་པར་རྟག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ལྟ་ཀ་རྟག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་དམུས་ལོང་དང་འོན་པའི་བདག་དང་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཇི་ལྟར་བྱ།

གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་བདེན་མིན་ན།།
དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་སྨྲོས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་གཅིག་དེ་ཚུལ་གཞན་དེར་བདེན་པ་མིན་པས་རྟག་གཅིག་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོན་བདག་དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་སྨྲོས་ཤིག

ཤེས་ཉིད་ཅེ་ན་དེ་ལྟ་ན།།
སྐྱེས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར།། ༦༧
སེམས་པ་སེམས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་།།
གཅིག་འགྱུར་གང་ཕྱིར་ཡོད་ཉིད་མཚུངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཤེས་པ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཉིད་འདོད་པའི་སེམས་པ་ཅན་གྱི་

སྐྱེས་བུ་དེ་དང་སེམས་མེད་པའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་བདག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཚེ་བྱེ་བྲག་ཕྱིན་ཅི་ལོག།
དེ་ཚེ་འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན།། ๒๔

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་གཅིག་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་སེམས་བཅས་དང་རང་བཞིན་སེམས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་བ་ཕྲད་ཀྱིས་བཤག་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཁྱད་ཆོས་སེམས་བཅས་དང་སེམས་མེད་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའམ་འདྲ་བའི་ཁྱད་གཞི་འམ་རྟེན་གང་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་གང་ཡང་མེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཏུ་གཅིག་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སེམས་མེད་པའི་བདག་བཀག དེ་འགྱུར་མེད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་མེད་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ།།
སེམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་སེམས་བཅས་སུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་པ་ཁེགས་པ་ན།

རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་སེམས་བཅས་སུ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་དེ་རྣམས་འཇུག་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་ཏོ་ཞེ་ན། སེམས་མེད་པ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།།
ཤེས་ན་མི་ཤེས་འཇིག་པར་ཐལ།། ༦༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། འོན་ཏེ་བདག་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འཕྲད་པས་སེམས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་བདག་དེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔར་མི་ཤེས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཞིག་པར་ཐལ་ལོ། སྔར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཕྱིས་ལྡན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་བདག་དེ་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་འགྱུར་མེད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་མེད་ན།།
སེམས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས།།
དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་བྱ་བྲལ་བ།།
ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར།། ༧༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་བདག་རྟག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོན་ཤེས་པའམ་སེམས་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་བདག་དེ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་བྱས་པའམ་བྱ་སྟེ་རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཅི་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིན་ཆད་ནམ་མཁའ་ལ་བདག་ཏུ་ཟུངས་ཤིག་པའོ།།

བཞི་པ་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་འགལ་བ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་བཀོད། བདག་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན།།
ལས་འབྲས་འབྲེལ་བ་རིགས་མིན་ཏེ།།
ལས་བྱས་ནས་ནི་ཞིག་པས་ན།།
སུ་ཡི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན།། ༧༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟན་སྐྱེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚེ་གཟེགས་ཟན་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཅིང་ལས་དེ་ཉིད་བྱས་ནས་ནི་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཞིག་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་སུའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སུ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་བདག་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བྱ་བ་འབྲས་གཞི་ཐ་དད་དང་།།

དེ་བདག་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་།།

ཡུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས།།

འདིར་བརྒྱད་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ།། ༧༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་བདག་རྟག་པ་བྱ་བྱེད་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེད་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བདག་མེད་པར་འདོད་པས་ལས་གང་གིས་ཡང་བྱ་བ་རྒྱུའི་དུས་དང་ཟིན་པ་འབྲས་བུའི་དུས་ནི་གཞི་དང་རྟེན་ཐ་དད་ཅིང་སྐྱེ་ཕྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་ནའང་བདག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡུ་བུ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་འདི་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་བརྒྱད་པ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ལྡོག་པས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱུ་ལྡན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར།།

མཐོང་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཅིག་ཆར་རྒྱུ་དང་ཡང་ལྡན་ཞིང་འབྲས་བུ་དང་ཡང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཏྲའི་ས་བོན་ཡང་མ་ཞིག་ལ་སྨྱུ་གུ་ཡང་སྐྱེས་ཤིང་སྨྱུ་གུ་ལས་མ་འདས་ལ་མེ་ཏོག་ཀྱང་ཁ་བྱེ་

བ་དང་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་ཡང་མ་བྲུལ་ཞིང་འབྲས་བུ་ཡང་སྨིན་པ་ནི་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

རྒྱུན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ།།
བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱར་བསྟན།། ༧༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གི་སྟོན་པས་ལས་བྱེད་པ་པོས་འབྲས་བུ་མྱོང་བར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བདག་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ལྟར་བདག་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྔ་མ་ལས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཕྱིས་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་འགགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུན་ཙམ་གྱིས་རྣམ་སྨིན་ཆུད་མི་ཟ་བར་མྱོང་ངེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ཞར་ལ་དགྲོད་པ་བ་དང་རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པའི་གང་ཟག་འགོག་པ་ལ་བཞི། འདས་མ་འོངས་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱ་བ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། བདག་མི་རྟེན་པར་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤྲངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས།།
བདག་མིན་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དགྲོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ནི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདས་པ་དང་མ་

འོངས་པའི་སེམས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟིན་ནས་དཔྱར་མེད་པ་ཁ་སང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་དཔྱར་མེད་དེ་སང་གི་འཇའ་ཚོན་དཔྱ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔྱ་བ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

འོན་ཏེ་སྐྱེ་སེམས་བདག་ཡིན་ན།།
དེ་ཞིག་ན་ཡང་བདག་མེད་ན།། ༧༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་དཔྱར་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན་དཔྱ་བ་དམིགས་པར་མི་ནུས་ལ་རགས་པར་བྱས་ན་ཡང་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཚེ་བཟུང་བྱ་དེ་ཞིག་ཟིན་པས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔྱར་བ་བདག་ཡིན་པ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་བདག་མི་རྙེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་སྡོང་པོ་དག།
ཆ་ཤས་ཕྱེ་ན་འགའ་མེད་པ།།
དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས།།
བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན།། ༧༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པ་ན་རེ། བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་དག་ལ་སྟ་རེས་བཅད་ཅིང་དུམ་བུར་བྱས་ལ་དེ་རེ་རེ་ཡང་ཆ་ཤས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ། དེ་འདི་རྣམས་གང་ལ་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་གནས་སྙམ་དུ་བརྟགས་ན་ཆ་ཤས་དེ་དག་མ་གཏོགས་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་སྡོང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ལ། ཆ་ཤས་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་སྡོང་པོ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོར་ཞེན་པ་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱི་ནང་གི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས་བཙལ་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མིན་པར་མཐོང་སྟེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་སེམས་ཅན་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན།།
སུ་ལ་སྙིང་རྗེ་བྱ་ཞེ་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བདག་མེད་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ནི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཡང་མེད་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་སུས་སུ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པའི།།
རྨོངས་པས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ།། ༧༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ལ། དཔྱད་པའི་ཚེ་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པས་བདག་དང་གཞན་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་ལྟ་བའི་གཏི་མུག་གི་ཕུང་པོས་ཀུན་ནས་རྨོངས་པས་བདག་གཞན་སོགས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།།

སེམས་ཅན་མེད་འབྲས་སུ་ཡི་ཡིན།།
བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྨོངས་ལས་འདོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་མེད་ན་དེའི་ཆེད་དུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་དེ་ཡང་སུ་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་དོ།།

སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་དོན་དུ།།
འབྲས་བུའི་རྨོངས་པ་བཟློག་མི་བྱ།། ༧༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རློམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་ལ་བལྟོས་ན་ཡིན་མོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབྲས་བུའི་རློམས་པ་འདི་ནི་རློམས་པར་ཤེས་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལྡོག་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱང་དུག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ངེས་པར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རློམས་པ་འདི་ནི་ཆེད་དུ་མ་སྤྱངས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ན་མེ་ཏོག་ཡལ་བ་ན་དྲི་ལྷུར་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་རོ།།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡི་ང་རྒྱལ་ནི།།
བདག་ཏུ་རློམས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་རེ་ཞིག་ལམ་གྱི་རྗེས་དུ་འབྲས་བུའི་རློམས་པ་མི་ལྡོག་པ་ལྟར་བདག་འཛིན་ཡང་བསྟེན་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། ཚུར་མཚུངས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱི་དུག་ཚུདངརྡོའི་ཚུནི་དེ་ལྟ་མིན་པ་ལྟར་རློམས་པར་མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རློམས་པ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ནི་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་བདག་ཏུ་རློམས་པ་འདི་ལས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཅིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལས་ལྡོག་པར་བྱའོ།།

དེས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མེད་ཅེ་ན།།
བདག་མེད་བསྒོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།། ༧༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདི་ཁོ་ན་སྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་མཆོག་གི་བྱ་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོ་སོ་ལུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཞིང་ལུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལུས་ནི་རྐང་པ་བྱིན་པ་མིན།།
བརླ་དང་རྐེད་པའང་ལུས་མ་ཡིན།།
ལྟོ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན།།
བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན།། ༧༩

རྩིབས་ལོགས་ལག་པའང་ལུས་མ་ཡིན།།
མཆན་ཁུང་ཕྲག་པའང་ལུས་མ་ཡིན།།
ནང་རོལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ།།
མགོ་དང་མགྲིན་པའང་ལུས་མིན་ན།། ༨༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་སྣ་ཚོགས་པའི་འདུས་པ་འདི་ལ་ལུས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེར་ཞེན་པར་བྱེད་ན། རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟག་པར་རིགས་ཏེ་ཅི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཞིག་ལ་ཟེར། ལུས་ནི་རྐང་པ་དང་བྱིན་པ་ཡང་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརླ་དང་རྐེད་པའང་ལུས་མ་ཡིན་ལྟོ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན་ནོ། །བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན་རྩིབས་ལོག་དང་ལག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། མཆན་ཁུང་དང་ཕྲག་པའང་ལུས་མ་ཡིན་ནང་རོལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མགོ་བོ་དང་མགྲིན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆ་ཤས་སོ་སོའང་ལུས་མིན་པར་རང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྣང་ན། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ལ་ལུས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འདི་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་ལ་བཞི། ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་གནས་པ་བཀག ལུས་ཕྱོ་ཡོར་ལ་མིར་ཞེན་ལྟར་བསྟན། དཔྱད་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། དེས་ན་གཟུགས་སྐྱིལམ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དེ་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལ་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་ལུས་དངོས་དེ་ནི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཕྱི་མ་

ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཅན་བསྟན་གཞི་ར་ཡོར་གང་གི་སྟེང་ན་ཆ་ཤས་བདུད་རྩི་དང་རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ།།
ཕྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་གྱུར་ན།།
ཆ་རྣམས་ཆ་ལ་གནས་གྱུར་མོད།། ༨༡
དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒལ་བ། གལ་ཏེ་ལུས་ཉིད་ནི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་གྱུར་ན་མགོ་ལྟ་བུ་ཆ་ཤས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སྨྲོ་འདོགས་ན་འདོགས་སུ་ཟད་མོད་ལུས་དེ་རང་ཉིད་ནི་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལ་གནས་ཞེས་དྲིའོ།།

གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ལུས།།
ལག་སོགས་རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི།།
ལག་སོགས་དེ་དག་ཇི་སྙེད་པ།། ༨༢
དེ་སྙེད་ཀྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་བདག་ཉིད་དེ་ཆ་ཤས་ཀུན་གྱི་ལུས་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ལ་རེ་རེ་ཞིང་གནས་པར་འདོད་ན་ནི་ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ལུས་དང་རྐང་པ་ལ་གནས་པའི་ལུས་ཞེས་སོགས་ལག་སོགས་འདི་དག་གི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས་ལུས་ཆེས་མང་པོར་འགྱུར་ལ། ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ལུས་ལ་ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་ལུས་གཉིས་དང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་དང་སོར་མོའི་ལུས་ལྔ་དང་ཚིགས་ཆུང་གི་ལུས་བཅོ་ལྔ་སོགས་ནས་ཐ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལུས་དེ་སྙེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཞིང་ལུས་སུ་ཐལ་བས་ཁྱབ་བྱེད་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་ལུས་ཁས་བླངས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ལུས་ཡོད་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ།།

ཕྱི་དང་ནང་ན་ལུས་མེད་ན།།
ཇི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད།།
ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་མེད་ན།། ༨༣
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་བེམ་པོར་སྣང་བ་དང་ནང་ཤེས་པར་སྣང་བ་འདི་གང་ནའང་དཔྱད་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ན་ཇི་ལྟར་ན་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད་ཅེས་སླུ་སྟེ་ལག་སོགས་ཐལ་བར་བྱས་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་ལུས་མི་རྙེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ལུས་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་སྲོག་དབང་གི་བར

དུ་བཏུབས་ཀྱང་ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཞིང་ལུས་མ་ཡིན་ལ་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ནའང་ལུས་མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་ཙམ་དུ་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུས་པོ་ཡོར་ལ་མིར་ཞེན་ལྟར་བསྟན་པ་ནི།

དེས་ན་ལུས་མེད་ལག་སོགས་ལ།།
རྨོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་བློར་འགྱུར།།
དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས།། ༨༤
པོ་ཡོར་ལ་ནི་མིའི་བློ་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཆ་ཤས་ཅན་ནམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མེད་ཀྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སེམས་གཏི་མུག་གི་རྨོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་དང་པོ་ཡོར་རྒྱང་ནས་ལྟ་ན་ནག་ཡོར་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་པོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་ཞིག་སྣང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཇི་སྲིད་རྐྱེན་ཚོགས་དེ་སྲིད་དུ།།
པོ་ཡོར་སྐྱེས་བུ་ལྟར་སྣང་བ།།
དེ་བཞིན་ཇི་སྲིད་ལག་སོགས་ལ།། ༨༥
དེ་ཡོད་དེ་སྲིད་དེར་ལུས་སྣང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐོ་ཡོར་ལ་དུས་ཐ་གི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མིར་འཁྲུལ་པར་ཟད་ལ་ལག་སོགས་ལ་ལུས་བློ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བས་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཐོ་ཡོར་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལྟར་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྲིད་ལག་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་བློར་སྣང་བ་སྐྱེ་བས་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་དཔྱད་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར།།
ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར།།
དེ་ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར།། ༢༦
ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་ཆས་ཕྱེ་བས།།
ཆ་ཡང་རྡུལ་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ།།
རྡུལ་དེའང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས།།
ཕྱོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར།།
མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྡུལ་ཡང་མེད།། ༢༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུས་རིལ་པོར་འཛིན་པ་བློག་པར་མ་ཟད་ཆ་ཤས་ཀྱང་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུས་བཞིན་དུ་ལག་པ་དེ་ཡང་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། སོར་མོ་དེ་ཡང་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་ཕྱེ་

བས། ཆ་ཡང་རྫུལ་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། རྫུལ་དེ་འང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ཕྱོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རྫུལ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ།།

བཞི་པ་གཟུགས་རྨི་ལམ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི།།

གཟུགས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཆགས།།

གང་ཚེ་དེ་ལྟར་ལུས་མེད་པ།།

དེ་ཚེ་སྐྱེས་གང་བུད་མེད་གང་།། ८८

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ནི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་བཞག་པར་ཟད་ལ་དབང་པོ་དེ་ཡང་ལུས་སུ་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ལ་ལུས་ཉིད་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ནས་དེའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ཞུལ་དུ་ག་ལ་ལུས་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་ཉེ་བཞི་སྟེ། ཚོར་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་མེད་པ། གང་ཚོར་བའི་ཡུལ་མེད་པ། ཚོར་བའི་འཛིན་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བསྟན། བདེ་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པ་བཀག །སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོར་ཡོད་པ་བཀག །ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན།།

ཇི་སྟེ་རབ་དགའ་ལ་མི་གནོད།།

བདེན་མྱ་ངན་གདུང་སོགས་ལ།།
ཞིམ་སོགས་ཅི་སྟེ་དགའ་མི་བྱེད།། ༨༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོར་བ་ནི་མིག་གིས་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་གམ། བསྡུ་ན་བདེ་སྡུག་བར་མ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་ཞིང་ཡོད་པར་ངེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་ལ་ཅེས་མི་གནོད་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པས་བདེ་བ་ཚོར་དུས་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ཡང་མྱ་ངན་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལའང་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་དང་ཅི་སྟེ་ཡིད་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བདེ་བ་དོན་དམ་དུ་བདེན་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེ་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི།

སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་མནན་ཕྱིར།།
གལ་ཏེ་དེ་མྱོང་མ་ཡིན་ན།།
གང་ཞིག་ཉམས་མྱོང་བདག་ཉིད་མིན།།
དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན།། ༩༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡོད་མོད་ནའང་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་བདག་

ཉིད་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཚོར་ཞིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་འདོགས་ན་སུས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན།

གསུམ་པ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོར་ཡོད་པ་བཀག་པ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད།།
འདི་ཡིས་རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ།།
དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་འགའ་ཙམ།།
ཞེ་ན་ཕྲ་ཉིད་དེ་ཡང་དེའི།། ༩༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་མྱོང་ཞིང་ཡོད་པ་འདིས་དེའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་རགས་པ་ཡང་བསལ་བ་མིན་ནམ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་དང་བདེ་བ་རགས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཆར་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་བདེ་བ་རགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དེ་ཡང་བདེ་བ་རགས་པ་དེའི་འགལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་བདེ་བ་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ནམ་ཡང་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་འགལ་རྐྱེན་སྐྱེས་པས་ན།།
སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་མིན་ན་ནི།།

ཚོར་བར་རྟོག་པ་མངོན་ཞེན་ཉིད།།
ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་མིན་ནམ།། ༩༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྟེན་པ་ཚོགས་པ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དེ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བར་མར་རྟོག་ཅིང་དེ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུབ་པ་མིན་ནམ།

བཞི་པ་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འདི་ཡི་ནི།།
གཉེན་པོར་རྣམ་དཔྱོད་འདི་སྒོམ་སྟེ།།
རྣམ་བརྟགས་ཞིང་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།
བསམ་གཏན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཟས།། ༩༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡི་ནི་གཉེན་པོར་ཚོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་སྒོམས་ཤིག་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཞིངས་གཤིན་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མྱུ་གུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུས་ལྡིད་པ་སྦྲོས་པའི་སྦྲུན་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བར་འཚོ་བའི་ཟས་ཀྱི་དམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚོར་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དབང་དོན་ཕྲད་པ་བཀག ཉམས་ཤེས་ལ་ཕྲད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེས་ན་རེག་པ་མེད་པས་ཚོར་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཚེ་རང་སྟེ་བྱེ་སྨྲ་བ་ན་རེ། དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་ཕྲད་པ་ནི་རེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་དབང་དོན་བར་བཅས་ན།།
དེ་དག་གང་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར།།
བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དེ།།
གང་ཞིག་གང་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དྲིས་པ་ཅི་དབང་དོན་བར་བཅས་སུ་སྐྱེའམ་བར་མེད་དུ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དོན་གྱི་བར་ནམ་པའམ་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་ན་དབང་དོན་དེ་དག་གང་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བར་མེད་དུ་འདོད་ན་ཡང་དབང་དོན་འཕྲད་པ་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་འདྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་དོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔྱད་ན་ཕྲད་པ་ཉམས་སོ།།

རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་མེད།།
དེ་ནི་སྐབས་མེད་མཉམ་པ་ཡིན།།
མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་མེད་ཅིང་།།
མ་འདྲེས་པ་ལ་ཕྲད་པ་མེད།། ༨༥

ཆ་མེད་པ་ལའང་ཕྲད་པ་ཞེས།།
བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར།།
ཕྲད་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པར།།
གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས།། ༨༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རགས་པ་ཕྲད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྲད་པའོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མེད་དེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་གོ་སྐབས་གཞན་ནམ་བུ་ག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆུལ་ཆུལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་ནི་ཐུག་ཕྲད་དུ་ཕྲད་པ་མེད་ལ་ཕྱོགས་དང་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར་ཕྲད་པ་དང་ནི་སྐད་ཅིག་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པར་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་ངོ་མཚར་གྱི་སྙེད་པ་བྱེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྲད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི།།
ཕྲད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།
ཚོགས་པའང་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཏེ།།
སྔར་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་བཞིན།། ༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་ལུས་ཅན་ལ་ཕྲད་པ་ཡོད་མོད། རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལའང་ཚོགས་པ་ལས་ཕྲད་པ་བཞག་གོ་ཞེ་ན། ཚོགས་པའང་དཔྱད་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔར་ནི་ཕྲེང་བ་དང་དམག་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་རེག་པ་མེད་པས་ཚོར་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རེག་པ་ཡོད་མིན་ན།།
ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
ངལ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན།།
གང་གིས་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར།། ༩༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དཔང་དོན་ཕན་ཚུན་དུ་རེག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཚོར་བ་གང

ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མེད་ན་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་མཐོང་ན་ཡང་ཚོར་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ངལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་ངལ་བ་འདིས་ཅི་བྱ། དེས་ན།

གང་ཚེ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་།།
ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས།།
སྲེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ཟློག་མི་འགྱུར།། ༩༩

ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཚོར་བ་ལས་སྲེད་པ་འབྱུང་ལ་རྒྱུ་འགགས་ན་འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཚོར་བའི་ཡུལ་མེད་པ་ནི།

མཐོང་བ་འམ་ནི་རེག་པ་ཡང་།།
རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་གང་ཚོར་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་ན་ཚོར་ལ་རག་མོད་ཀྱང་གང་མཐོང་བའམ་གང་ལ་རེག་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་མཐོང་རེག་དང་སྒྱུ་མའི་མཐོང་རེག་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཚོར་བའི་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ། དུས་གསུམ་གྱི་ཚོར་འཛིན་བཀག ཚོར་བ་པོ་མེད་པར་བསྟན། བཟོད་བྱའི་དོན་སྦྱོར་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།།
ཚོར་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་མ་ཡིན།། ༡༠༠
སྔ་དང་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་།།
དྲན་པར་འགྱུར་གྱིས་མྱོང་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཚོར་བ་ཡང་དག་པར་མེད་དེ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་ནི་ཚོར་བ་དེ་ཡིས་སེམས་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་དེས་ཚོར་བ་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་མཉམ་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་སྔ་ལོགས་དང་སེམས་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་མའི་སེམས་ཀྱིས་མྱོང་བ་མིན་ཏེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁ་སང་གི་གྲང་རེག་དེ་རིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་སྔ་ལ་ཚོར་བ་འཕྱི་ནའང་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་གོ།

གཉིས་པ་ཚོར་བ་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

རང་གིས་བདག་ཉིད་མྱོང་མིན་ན།།
གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མྱོང་མ་ཡིན།། ༡༠༡

ཚོར་བོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།

དེས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོར་བ་རང་གིས་ཚོར་བ་བདག་ཉིད་མྱོང་བའང་མིན་ཏེ་མིག་རང་གིས་རང་མི་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་རང་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ཀྱང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདུན་ན་གང་ཞིག་ཚོར་བ་དང་གང་གིས་ཚོར་བ་པོ་དང་ཇི་ལྟར་ཚོར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེས་ན་ཚོར་བ་ནི་མ་དཔྱད་པ་འཁྲུལ་ངོར་སྒྲོ་བཏགས་པས་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དཔྱད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྤྱིར་བསྡུས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཚོགས་འདི་ལ།།

འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གནོད་པ་བྱེད།། ༡༠༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ཙམ་འདི་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚོར་བ་འདིས་ཕན་པའམ་གནོད་པར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་སྒྱུ་མའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྱུ་མའི་མེ་ཆུས་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ཚོར་བའི་དྲན་ཉེ་ཡང་དག་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་ཚོར་བ་ཉིད་མི་དམིགས་ན་དེ་ནི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་ཉེ་ལ་ཡང་གཉིས། སེམས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང་། གཟོད་ནས་དག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས།།
གཟུགས་སོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་མིན།།
ནང་ཡང་སེམས་མིན་ཕྱི་མིན་ཞིང་།།
གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྙེད་མ་ཡིན།། ༡༠༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོར་བ་ཡོད་དེ་ཚོར་བ་པོ་སེམས་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་ན། སེམས་སམ་ཡིད་དེ་ཉིད་ནི་ནང་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཕྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའང་གནས་པ་མིན་ཏེ། དེས་ན་གང་ནའང་མི་གནས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སུ་ཞིག་སེམས་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་ནང་དབང་པོ་ཡང་སེམས་མིན་ལ་ཕྱི་ཡུལ་ཡང་སེམས་མིན་ཞིང་ཕྱི་ནང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ནི་སེམས་ཐ་དད་པར་རྙེད་པ་མིན་ཏེ་སུ་ཡང་སེམས་ཡིན་པ་པོ་མ་མཐོང་ན་ད་ནི་སེམས་ཞེས་གང་ཞིག་ལ་འདོགས།

གང་ཞིག་ལུས་མིན་གཞན་དུ་མིན།།
འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འགར་མེད་པ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གང་ཞིག་ཡིད་དེ་ནི་ལུས་ཀྱང་མིན་ལ་ལུས་ལས་གཞན་དུའང་མིན་ཞིང་ལུས་དང་འདྲེས་པའང་མིན་ལ་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཡང་འགར་ཡང་མཐོང་དུ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་གཟོད་ནས་དག་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནི་ཙུང་ཟད་མིན་དེའི་ཕྱིར།།
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས།། ༡༠༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་དུ་ཡང་མཐོང་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་པས་མ་གོས་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་སྔ་མ་དང་། དུས་མཉམ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་འཕྱི་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱ་ལས་སྔར་ཤེས་ཡོད་ན།།
དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོན་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་གང་བྱུང་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྔ་ན་ཤེས་བྱ་ལས་སྔར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མེད་ལ་ཤེས་བྱ་ནི་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱོན་ནི།

ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྷན་ཅིག་ན།།
དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ།། ༧༠༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྷན་ཅིག་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་དུས་མཉམ་པ་ནི་བྱ་བྱེད་འགལ་བས་ན་གཞལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་འཕྱི་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།

འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཕྱིས་ཡོད་ན།།
དེ་ཚེ་ཤེས་པ་གང་ལས་སྐྱེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ནི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུན་ལ་ཞེན་ཏེ་སྒྲོ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་གཞིར་ནས་དག་པར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་དྲན་ཉེ་སྟེ། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་སེམས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ན་སེམས་དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིག་དེ་ངེ་ཕྱེ་ང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་སེམས་མིང་ཙམ་དུ་ཤེས་ན་དེ་ནི་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ཆོས་དབྱིན་ཉེ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ། ཏ་ཙང་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།། ༡༠༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་སུ་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་བཟློག་པ་ན་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཤུལ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་སྐྱེ་བའི་འཛིན་པ་ལས་ལོག་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་འགག་པ་དང་གནས་པར་ཡང་མི་དམིགས་པས་སྤྲོས་པ་དང་གཞོམ་ནས་བྲལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཏ་ཙང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བརྒལ་བ་བཀོད། ལན་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་མེད།།
དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྣམ་རིག་པ་དང་དངོས་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་སྐར་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ།།

དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཞན་གྱིས་ན།

སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ག་ལ་འདའ།། ༡༠༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་བཞག་པ་མིན་པར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་བལྟོས་ཏེ་བཞག་པ་སྣོག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་ཞེན་ནི་སྣོག་རྒྱུས་བཞག་པ་མིན་པར་དེར་ཞེན་གྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འོན་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ག་ལ་འདའ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་རིག་པ་ཅན་དུ་འཛོག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒོལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། ལན་གྱི་དོགས་པ་བསུས་ནས་སླར་བརྒལ་བར་རློམ་པ་བཀོད་ནས།

གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པ་ནི།

འདི་ནི་གཞན་སེམས་རྣམ་རྟོག་སྟེ།།

དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་མིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དངམ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་གཞན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པས་སངས་རྒྱས་པའམ་མ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ཤིང་། བདེན་བརྫུན་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་འམ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྤྲིན་ནམ་ཆུ་རླབས་ལྟ་བུ་སྣང་དུ་རུང་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་དང་དེའི་རླབས་ནི་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་སྣང་ལ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ནི་མི་འགལ་ཏེ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་མི་བདེན་པ་དང་སྣང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཕྱིས་དེ་ངེས་ན་དེ་ཡོད་དེ།།
མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད།། ༡༠༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ནས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ངེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཅག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།

གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ།།
དེ་ལ་ཅི་ཡང་རུང་མ་ཡིན།།

སོགས་དང་།

གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ན།།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས།།
ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་བཞི། རྩོད་པ་བཀོད་པ། ལན་བཏབ་པ། ཕ་རོལ་གྱི་ཡང་ལན་བརྗོད། དེ་ཡི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་དག།
གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་གིས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་འཇོག་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་འཇོག་པ་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་པོ་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།
རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད།། ༡༠༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཉིག་འང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་འཇོག་གི་སྐབས་འདིར་ནི་རྒོལ་བ་གཉིག་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཟློག་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ་རྣམ་དཔྱོད་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཕ་རོལ་གྱི་ཡང་ལན་བརྗོད་པ་ནི།

གང་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཉིད།།
རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་གཞན་གྱིས་དཔྱོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ན། ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་ཡི་དོགས་པ་བསལ་བ་ནི།

དེ་ཚེ་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་ནི།།
རྣམ་དཔྱོད་ཕྱིར་ན་ཐུག་པ་མེད།། ༡༡༠

དཔྱད་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱས་ནས།།
རྣམ་དཔྱོད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན།།
རྟེན་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ།།
དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད།། ༡༡༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཚེ་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་ནི། རྣམ་དཔྱོད་ཕྱིར་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་བྱ་ཕ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དུ་དཔྱོད་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱས་པ་ན་ཕ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ལྡོག་ཅིང

དེ་ཡོག་པ་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་གྲུབ་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ་དགོས་པ་འདིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཟད་ཀྱི། རྣམ་དཔྱོད་ཉིད་ལ་ནི་རྗེན་ནམ་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡོག་རྟོག་ལྡོག་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རྗེན་ནམ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཤིང་བསྲེགས་ཟིན་པ་ན་མེ་རང་ལྡོག་པ་བཞིན་དང་། ཟླ་མཆོག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་འདི་སུས་བྱིན། གནས་བརྟན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱིས་མ་དྲིས་ན་བདག་གི་སྤོབས་པ་འདི་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ཞེན་པ་ཡོག་པ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསམ་བཞག་བྱར་མེད་པ་སྟོང་ཞིང་འོད་གསལ་བ་ཙམ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཤུག་མ་སྟེ་དེ་ཡང་གཟོད་མ་ནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འཛིན་པ་ཡང་རྣམ་པར་ཡོག་པ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡང་དག་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་དམིགས་ན་དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་དངོས་འཛིན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། དེའི་དཔེ་བཤད། ས་མྱུག་གི་དཔེ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གི་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་བདེན།།
དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་འདི་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། དཔྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་པས་སུས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟོས་ཤིང་མ་བལྟོས་པའི་ཚེ་ན་ནི་གཉིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཤེས་དབང་ལས་དོན་གྲུབ།།
ཤེས་ཡོད་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད།། ༡༡༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་སྨྲ་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་ལས་ཕྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་ནམ་འཐད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྨྲོས་ཤིག

འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་གྲུབ།།
ཤེས་བྱ་ཡོད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད།།
དེ་སྟེ་ཕན་ཚུན་དབང་གིས་ཡོད།།
གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར།། ༡༡༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལའང་རྟེན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཅི་ཡོད། དེ་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་འགྲུབ་ཅིང་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་པ་འགྲུབ་པས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་མ་ལྟོས་པའི་ཚེ་གཉིག་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་བྱ་མེད་ཅིང་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བུ་མེད་ཕ་མིན་ན།།
བུ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།།
བུ་མེད་པར་ནི་ཕ་མེད་པ།།
དེ་བཞིན་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད།། ༡༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕས་བསྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བུ་དང་། བུ་སྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཕར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བུ་མེད་ན་ནི་དེ་ཕ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མེད་ན་ནི་བུ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། གང་ལ་དེས་སྐྱེད་པའི་བུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཕར་འཇོག་བྱེད་མེད་པས་དེ་བཞིན་དུ་མ་ལྟོས་པའི་ཚེ་ཕ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ས་སྨྱུག་གི་དཔེ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྨྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་།།
ས་བོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བཞིན།།
ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་ཤེས་པ་ཡིས།།
དེ་ཡོད་པར་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས།། ༡༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྨྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ས་བོན་ཡོད་པར་སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན།

སྨྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡིས།།
ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་འགྱུར་ན།།
གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པས།།
ཤེས་པ་ཡོད་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས།། ༡༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་སྨྱུ་གུ་ལས་དོན་གཞན་ཞིང་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པ་རྟོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གོ། དང་པོ་ལ་ལྔ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་བཞི། རང་སྐྱེ་དགག་པ་གསུམ། ཡུལ་མེད་པར་དགག་པའི་བློ་ཚད་མར་བསྟན་པ། ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བསྟན། སྔོང་བུ་དང་འདབ་མ་སོགས་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན། དེ་རྣམས་སྔ་མའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག

སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མ་གཟངས་རིང་རྣོ་བ་དང་།།
རྨ་བྱའི་སྒྲོ་གཤོག་རི་མོ་བཀྲ་བ་དང་།།
ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་རྣམས།།
སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ།།

ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས།།
རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྨྲས་པ་རི་ཞིག་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོང་བུ་དང་འདབ་མ་སོགས་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

པདྨའི་སྟོང་བུ་སོགས་དབྱེ་ནི།།
རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།། ༡༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྨབྱའི་སྒྲོ་གཤོག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་སོ་སོའི་རྒྱུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་པདྨའི་སྟོང་བུ་དང་ལོ་མ་དང་ཟེ་འབྲུ་དང་གེ་སར་དང་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སོ་སོའི་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེ། ས་བོན་གཅིག་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ལ། འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་མ་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བྱིས་པས་མི་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་རྣམས་སྔ་མའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱུ་དབྱེ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན།།
སྔར་གྱི་རྒྱུ་དབྱེ་ཉིད་ལས་སོ།།
ཅི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེད་ནུས།།
སྔར་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གང་གིས་བྱས་གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་ནི། དེ་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་པས་འགྲུབ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ནུས་ཤེ་ན། སྔར་གྱི་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མཐུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འགོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་བཞི། དབང་ཕྱུག་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པར་བསྟན། སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བར་བསྟན། རྩལ་ཕྲ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་བཞི་དབང་ཕྱུག་མིན་པར་བསྟན། ནམ་མཁའ་དང་བསམ་དུ་མེད་པ་དབང་ཕྱུག་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷ་གཙང་བ། ཡང་བ། མཆོད་པར་འོས་པ། རྟག་པ། གཅིག་པུར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ།

གང་ཞིག་ཕྲ་ཞིང་གཅིག་པུ་སྐྱེ་གནས་འདུག།

སོགས་དང་།

རྐྱེན་ལྡན་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
རྒྱུ་ནི་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པར་བརྗོད།།
སེམས་མེད་པས་ནི་རང་གི་འབྲས།།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྩོམ་ནུས་མིན།།

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དྲིས་པ།

དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན།།
རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གང་ཡིན་སྨྲོས།།

ཞེས་གསུངས།

འབྱུང་རྣམས་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་མོད།།
མིང་ཙམ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ།། ༡༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངེད་ཀྱང་འདོད་པས་འབྱུང་བ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་ནི་རྩོད་པས་ཅི་ཞིག་ངལ་བར་བྱ་སྟེ་མི་རྩོད་དོ།།

འོན་ཀྱང་ས་སོགས་དུ་མ་དང་།།
མི་རྟག་གཡོ་མེད་ལྷ་མིན་ཞིང་།།

འགོང་བྱ་ཉིད་དང་མི་གཙང་བས།།
དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན།། ༡༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་ཏེ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། ས་སོགས་ནི་གཡོ་བ་མིན་པས་སེམས་མེད་ལ་དབང་ཕྱུག་སེམས་བཅས་སུ་འདོད་པ་དང་། ས་སོགས་ནི་ལྷ་མིན་ཞིང་རྐང་པས་འགོང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་ནི་ལྷ་དང་མཆོད་འོས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་ནི་མི་གཙང་བས་ཁྱབ་ལ་དབང་ཕྱུག་ནི་གཙང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནམ་མཁའ་དང་བསམ་དུ་མེད་པ་དབང་ཕྱུག་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

དབང་ཕྱུག་མཁའ་མིན་གཡོ་མེད་ཕྱིར།།
བདག་མིན་སྔར་ནི་བཀག་ཟིན་ཕྱིར།།
བསམ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡང་།།
བསམ་མིན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༢༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ནི་ནམ་མཁའ་མིན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་ལ་ནམ་མཁའ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དབང་ཕྱུག་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། ནམ་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་བདག་ནི་དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ་བདག་སྟར་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་དུ་མེད་པ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། བསམ་བྱ་མིན་པའི་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ན་བརྗོད་པར་ཡང་མི་នུས་པས་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དེས་སྐྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། བདག་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེས་བསྐྱེད་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་མ་གྲུབ་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་བདག་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི།

བདག་ནི་དེ་དང་ས་སོགས་དང་།།

དབང་ཕྱུག་ངོ་བོའང་རྟག་མིན་ནམ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྤྲུལ་པས་བདག་ནི་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ནི་གཅིག་པུ་དེ་དང་རྟག་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེས་ས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་རྟག་ཏུ་སྤྲུལ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ནམ་ཡང་མི་སྤྲུལ་བར་ཐལ་ཏེ། དབང་ཕྱུག་དེའི་ངོ་བོའང་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ།

གསུམ་པ་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་དང༌།། ༡༢༢
ཐོག་མེད་བདེ་སྡུག་ལས་ལས་ཡིན།།
དེ་ཡིས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྨྲོས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ནི་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བདེ་སྡུག་ཀྱང་རང་གི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་མིང་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡིས་ནི་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྨྲོས་ཤིག།

གསུམ་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་རྒྱུར་བསྟན་པ། དབང་ཕྱུག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཡིན་ན།།
འབྲས་བུ་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད།། ༡༢༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེ་འདོད་ན། འབྲས་བུ་གསར་བྱུང་གཏན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ།།

རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་མིན་ཏེ།།
དེ་ནི་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མིན།།

དེས་བྱས་མིན་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེས་འདི་གང་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར།། ༡༢༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་དེས་ཆུ་ལེན་པ་དང་མེ་འབུད་པ་སོགས་ཀྱང་ཧྲག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་མོད་ཐན་གཞན་གསོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། དབང་ཕྱུག་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མིན་མོད། ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ། མེ་འདོད་ན་བུད་ཤིང་དགོས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དབང་ཕྱུག་དེས་བྱས་པ་མིན་པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་རྫ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདི་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གང་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བལྟོས་པར་མི་རིགས་ཀྱང་རྫ་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་མི་བྱེད་པར་རྫ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། མར་མེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ལས་མི་སྐྱེའི་སྣུམ་དང་སྡོང་བུ་དང་གོང་བུ་དང་མེ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བལྟོས་ན་ཚོགས་པ་ཉིད།།
རྒྱུ་ཡིན་འགྱུར་གྱིས་དབང་ཕྱུག་མིན།།
ཚོགས་ན་མི་བསྐྱེད་དབང་མེད་ཅིང་།།
དེ་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་དབང་མེད།། ༡༢༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བལྟོས་ན་ནི་ཚོགས་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་

དབང་ཕྱུག་ནི་མིན་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ཚོགས་ན་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་དབང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབང་ཕྱུག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་བཞིན།།
བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་ཐལ།།
འདོད་ནའང་འདོད་ལ་རག་ལས་འགྱུར།།
བྱེད་ནའང་དབང་ཕྱུག་ག་ལ་ཡིན།། ༡༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དྲིས་པ། ཅི་དབང་ཕྱུག་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བྱེད་དམ་འདོད་ནས་བྱེད། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། ཐན་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིག་ལྟར་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཉམས་པས་དེ་ལྟ་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ག་ལ་ཡིན།

བཞི་པ་རྡུལ་ཕྲ་དགག་པ་ནི།

གང་དག་རྡུལ་ཕྲ་རྟག་སྨྲ་བ།།
དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྔར་བཟློག་ཟིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་བཀག་ནས་གཞན་དཔྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རྡུལ་ཕྲ་ཆ་མེད་རྟག་པར་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་ཆ་མེད་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན།།
ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར།།
དྲུག་པོ་དག་ནི་ཆ་མེད་ན།།
གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲ་ཙམ་དུ་འགྱུར།།

ཞེས་པས་ཆ་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གསེར་ཡིན་ན་དེ་བསགས་པའི་རི་བོ་ཡང་གསེར་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་བསགས་པའི་རི་རབ་ཁང་ཁྱིམ་ཡང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུགས་དེ་དག་ཀྱང་ནི།།
ཕྱོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར།།
མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྡུལ་ཡང་མེད།།
ཅེས་སོགས་སུ་སྟར་བཀློགས་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་རང་སྡེ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་ཅན་པའི་གཙོ་བོ་འགོག་པ། བདེ་སོགས་རྟག་པར་འདོད་པ་སེལ་བ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

བཞི། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་བཀག་ རེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་སོགས་བཀག་ ས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགྲོ་བ་ཡི།།
རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད།། ༡༢༧

སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན་པ་ཞེས།།
བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་གནས་ནི།།
གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བརྗོད་དེ།།
མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད།། ༡༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ནི་བརྟན་གཡོའི་འགྲོ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་འདོད་དེ། སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་ཆོས་ལྡེ་ལྡན་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ་རྟག་པ་ཡིན། ཐམ་པོ་ཡིན། མི་སྣང་བ་ཡིན། གཅིག་པུ་ཡིན། རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་སྐབས་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཉེར་བཞི་ལས། བདག་ནི་ཆོས་ལྡེ་དང་ལྡན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན། རྟག་པ་ཡིན། གཅིག་པུ་ཡིན། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའོ། །གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོའམ་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་

ངོས་གཉིས་པ་ལྷ་བུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ། དེ་ལས་བློའི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ངག་སོགས་ལྔ་དང་། ལམ་བློ་གཉིགའི་དབང་པོ་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དེ་ལས་སྒྲ་དེ་ཙམ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་སོགས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་པོ་རིམ་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་འདོད་ལ་བློ་ལ། བདག་དང་ཡུལ་གཉིགའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཆར་ཤར་བས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་དེ་གཙོ་བོས་བྱས་པར་སྐྱེས་བུས་ཤེས་པ་ན་གཙོ་བོ་ཁ་སྐྱེངས་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་མི་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་དང་བྲལ་ཏེ་བདག་གྲོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ནི།

གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི།།
རིགས་མིན་དེས་ན་དེ་ཡོད་མིན།།
དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར།། ༡༢༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒལ་བ། གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་མིན་པར་གསུམ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུའང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རྡུལ་ལྡན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་གང་ནའང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་རེར་ཁྱོད་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ།།

གསུམ་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་སོགས་བཀག་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་།།
ཡོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་མེད་ན་དེ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་ན་དེ་ཡི་རྒྱན་གཞོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་ས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ནི།

སེམས་མེད་ས་ལ་སོགས་པ་ལ།།
བདེ་སོགས་ཡོད་པར་སྲིད་པའང་མིན།། ༡༣༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཉེར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་བདེ་སོགས་གསུམ་དང་ལྡན་པར་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེ་བ་སྙིང་སྟོབས་དང་སྡུག་བསྔལ་རྡུལ་དང་མུན་པ་གཏི་མུག་གི་ཚོར་མྱོང་ཡོད་པའང་སྲིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འང་སྒྲས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ།།

དངོས་རྣམས་དེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ན།།
དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ཟིན་མིན་ནམ།།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད།།
དེ་ལས་སྣུམ་སོགས་འབྱུང་བའང་མེད།། ༡༣༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ས་སོགས་ལས་བདེ་སོགས་དེ་སྐྱེའོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནས་ཚོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་མིན་ནམ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེ་ལས་སྣུམ་བུ་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། བདེ་བ་ལས་སྣུམ་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

སྣུམ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་ཡིན།།
དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བས་ནི་སྣུམ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་སྐྱེའོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྣུམ་སོགས་ཀྱི་གོས་དེ་མེད་ན་དྲོ་བའི་བདེ་སོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྣུམ་སོགས་ཡིན་ལ། སྣུམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བདེ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་དུ་ཡང་སྣུམ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གང་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་རྟག་པར་འདོད་པ་སེལ་བ་ལ་གསུམ། མ་སྐྱོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། རྟག་པ་ལ་རགས་ཕྲ་མི་རིགས་པར་བསྟན། བདེ་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང༌། །
ནམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༡༣༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རྟག་པར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱོང་བར་ཟད་དོ་ཞེ་ན།

བདེ་སོགས་གསལ་བ་ཡོད་ཉིད་ན། །
སྐྱོང་བ་ཅི་ཕྱིར་འཛིན་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་སྣེ་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱོང་བ་ཡིན་ན་མི་སྐྱོང་ན་སྐྱོང་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟག་པ་ལ་རགས་ཕྲ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཕྲ་མོར་གྱུར་ན་དེ། །
རགས་དང་ཕྲ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ། ༡༣༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྦྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཕྲ་མོར་གྱུར་པས་ན་དེ་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་གཅིག་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གཉིས་འཇོག་པའང་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི།

རགས་པ་དོར་ནས་ཕྲ་འགྱུར་བས།།

ཕྲ་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་ཉིད།།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི།།

མི་རྟག་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད།། ༡༣༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་རགས་པ་དོར་ནས་ཕྲ་བར་གྱུར་པས་ན་ཕྲ་རགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡོན་ཏན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །བདེ་སོགས་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་མཐོང་ན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ། མི་རྟག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ལ།

རགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མིན་ན།།

བདེ་བ་གསལ་བར་མི་རྟག་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ཡང་བདེ་སོགས་ལས་གཞན་མིན་པར་འདོད་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། དོན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པར་བསྟན་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བཀོད། དེའི་ལན་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི།།
སྐྱེ་མིན་མེད་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན།།
གསལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི།།
ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད།། ༡༣༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་གཙོ་བོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་རང་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལས་རང་སྐྱེ་བར་གོར་མ་ཆག་གོ་ཞེས་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་སྐྱེ་མ་མཐོང་ཡང་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་རང་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་རྒྱུའི་ཚོགས་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གནས་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ན།།
ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར།།
རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི།།
ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས།། ༡༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་ན་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་ཟན་ཟ་བ་ནི་མི་གཙང་བ་བཤང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཟས་ལ་འབྲས་བུ་བཤང་བ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་སྲན་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉོས་ལ་ཁྱོད་རང་གོས་སུ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་རྒྱུ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་རས་བལ་དང་རས་ཡུག་གནས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་ལན་བཀག་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་སྨྲོངས་པས་མ་མཐོང་ན།།
དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱིའང་བཞག་དེ་ཉིད།། ༡༣༧
ཤེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི།།
ཡོད་པས་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྨྲོངས་པས་མ་མཐོང་བའོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཤེས་པར་རློམ་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་ནས་ས་བོན་ཉིད་གོས་སུ་བསྒོ་བ་སྤུར་སྣམ་བུར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་བྱོས་ཤིག དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་འབྲས་བུ་རས་ཡུག་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རས་བལ་ལས་འབྲས་བུ་རས་ཡུག་འགྲུབ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རས་ཡུག་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་དགོས་སོ།།

འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ན།།
གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་མ་ཡིན།། ༡༣༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྐྱོན་མིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ནོ་སྙམ་ན། འོན་སྐྱེ་བ་སོགས་གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་བཏགས་པའང་འཇིག་རྟེན་བཞིན་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཡུལ་མེད་པར་དགག་པའི་བློ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བརྒལ་བ་བཀོད། བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན། དེ་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཚད་མིན་ན།།
དེས་གཞལ་བརྫུན་པར་མི་འགྱུར་རམ།།
དེ་ཉིད་དུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད།།
སྒོམ་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འཐད་འགྱུར།། ༡༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་དག་ན་རེ། ཁྱེད་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་ན། དེས་གཞལ་བའི་ཆོས་ཀྱང་བརྫུན་པར་མི་འགྱུར་རམ། དབུ་མ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལྟར་དུ་དཔྱད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི།

བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར།།
དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་བརྗོད་པའི་དངོས་གང་ཡིན།།
དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་བརྗོད།། ༡༥༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དེ་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ་མ་བརྟེན་པར་དེ་ཡི་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་པའམ། འཛོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་ཡང་འཛོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་སྣང་ཙམ་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེན་པར་ཞེན་པས་འཁོར་བར་ལྟུང་ལ། དེ་ཉིད་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་ན་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དངོས་པོར་སྣང་བ་བརྗོད་པ་དེའི་དངོས་མེད་དུ་བཏགས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་མའི་སེང་གེས་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ཆེ་གསོད་པ་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པའི་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དངོས་འཛིན་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ནི།

དེས་ན་རྨིལམ་བུ་ཤི་བ།།
དེ་མེད་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི།།

དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི།།
གེགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྗུན་པ་ཡིན།། ༡༩༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྨི་ལམ་དུ་བུ་སྐྱེས་ནས་ཤི་བར་རྨིས་ན་སྐྱེས་པ་དང་ཤི་བ་དེ་གཉིག་རྨི་ལམ་དུ་ཁྱད་མེད་མོད་ཀྱང་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེ་ལས་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། ཤི་བར་སྣང་བ་ན་བུ་དེ་ནི་ཤི་ནས་མེད་དོ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནི་བུ་དེ་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་གེགས་ཡིན་ལ། བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་གཉིག་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་མཚུངས་པས་བརྗུན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་རོ།།

ལྔ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། དཔྱད་ན་རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་པས།།
འགའ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།།
སོ་སོ་བའམ་འདུས་པ་ཡི།།
རྐྱེན་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན།། ༡༩༢

གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ།།
གནས་པ་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཆོས་འགའ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱུ་སོ་སོ་བའམ་མང་པོ་འདུས་པ་ཡི་རྐྱེན་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུ་འགགས་འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི།

སྔོངས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་འདི།།

སྒྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱད་ཅི་ཡོད།། ༡༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔོངས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་ཤིང་བཟུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ལས་གཟུགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དང་དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྒྱུ་མ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན། གཟུགས་བརྙན་ལྟར་མི་བདེན་པར་བསྟན། ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མི་དགོས་པར་བསྟན། དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྱུ་མས་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་དང་།།
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྤྲུལ་པ།།
དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་གྱུར་ཅིང་།།
གང་དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས།། ༡༥༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པར་རློམ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ནི་གང་སྤྲུལ་པའི་དངོས་པོར་སྣང་ཙམ་པ་འདི་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གའང་ནི་གང་ནས་འོངས་པར་གྱུར་ཅིང་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་དལྟ་ཇི་ལྟར་གནས་པའང་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་དེ་དག་གང་ཡང་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མི་བདེན་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས།།
མཐོང་འགྱུར་དེ་མེད་ན་མིན་པ།།
བཅོས་བུ་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པ།།
དེ་ལ་བདེན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད།། ༡༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་ཉེ་བ་ན་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བ་དེ་མེད་ན་མཐོང་

བ་མིན་པ་ཟློས་གར་མཁན་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་བཅོས་བུར་བྱས་པ་དང༌། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད།

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་གང་ཡོད་པའང་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་མེད་པའང་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ།།
རྒྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང༌།།
རྒྱུ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༩༦

བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང༌།།
དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྱུར་དུ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་ནི།

གནས་སྐབས་དེ་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན།།
དངོས་གྱུར་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན།། ༡༩༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཕྱིས་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཕྱིས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་པདྨ་ཕྱིས་ཆུ་ནང་གི་ཨུཏྤ་ལར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མི་འགྱུར་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

མེད་ཚེ་དངོས་ཡོད་སྲིད་མིན་ན།།
དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དང་དེའི་གནས་སྐབས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའང་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་ཡོད་པའང་སྲིད་པ་མིན་ན་སྔར་ནས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭ་ཙམ་སྲིད་པ་མིན་ན་རི་བོང་དཀར་པོའི་རྭ་ཤེལ་ལྟར་དྭངས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད།

དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་པར།།
དངོས་མེད་དེ་ནི་འབྲལ་མི་འགྱུར།། ༡༥༢
དངོས་མེད་དེ་དང་མ་བྲལ་ནའང་།།
དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་མེད་

དེ་ནི་འཐབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་དང་མ་ཐལ་ན་ནི་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ།།

དངོས་པོའང་མེད་པར་འགྱུར་མིན་ཏེ།།
རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར།། ༡༤༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ནི་སྔར་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ལ། འང་གི་སླས་སྔར་མེད་པ་ལས་ཕྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའང་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་སྟེ་གཉིག་ར་དུ་ཅིག་ཆར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་བསྟན། འཁོར་འདས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
དངོས་པོའང་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།།
རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཉིད།། ༡༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་དང་། གནས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པས་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཡོད་པ་མིན་ལ། འང་གི་སྒྲས་དེའི་བལྟོས་ཟླ་

འདུས་མ་བྱས་སམ་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཉིད། ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་འདས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།།

རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་འདྲ།།

མྱ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་པའང་།།

དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད།། ༡༥༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཆུ་དང་སྣམ་ས་ལྟར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་བློ་ལས་འདས་པ་སྤྲོ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ནའོ།།

ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས་སྲིད་པ་ལས་འདའ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བས་ཞི་བར་མི་ལྷུང་བ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བསྟན། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྟན། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ།།
ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད།།
གང་གིས་རིམ་གྲོ་བྱས་པའམ།།
ཡོངས་སུ་བརྙས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༥༢

བདེའམ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལས་ཡིན།།
མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་གོམས་པར་བྱས་པས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དངོས་འཛིན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཟབ་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་གོམས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སྨྲ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་སྣང་གྲག་ཙམ་གྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་གྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ལ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་རེ་བ་དང་དོགས་པ་དང་བླང་བ་དང་དོར་བའི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་ནི།

ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད།།
གང་གིས་རིམ་གྲོ་བྱས་པའམ།།
ཡོངས་སུ་བརྙས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
བདེ་བ་འམ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལས་ཡིན།།
མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད།།

དེ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་སྡང་ཞར་ལ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་གང་ལ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཇི་སྙམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་མོད། འདི་ཙམ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་གང་ལ་ཞེན་པའི་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་དང་འཛེམ་པའི་རྟ་གླང་སོགས་ལ་རྒན་པོ་རྣམས་ཅིར་ཡང་མི་སྙམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན།།
གང་ཞིག་སྲིད་ཅིང་གང་ལ་སྲིད།། ༡༥༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་བཙལ་ཞིང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱས་ན་སྲིད་པ་པོ་གང

ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་སྲིད་ཅིང་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་སྲིད་དེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྙིག་རྒྱུ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་རི་དྭགས་སྲིད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ།

དཔྱད་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི།།

གང་ཞིག་འདི་ར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པ་ན་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དུས་བདེན་བདེན་འདྲ་ཞིང་གསོན་པོ་ལྟར་སྣང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདུན་འདི་ར་ནི་འཆི་བའམ་ཤི་བ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རྫུན་པའི་ཕུགས་སྐད་ཅིག་གིས་རྫིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ནི།

འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་བྱུང་གྱུར་གང་།།

གཉེན་གང་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན།། ༡༥༩

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི།།

བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱུང་ཟིན་པར་གྱུར་པར་འཛིན་པ་འདས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། མཛའ་བའི་གཉེན་བཤེས་དང་ཀྱང་གི་སྦྲས་མི་མཛའ་བར་བཏགས་པ་དགྲ་ཡང་གང་ངམ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞོད

ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དངོས་པོ་མེད་ལ། བསམ་དུ་མེད་པ་མཐའ་དང་ཚད་མི་དམིགས་པ་གང་དུ་ཡང་མཐོང་དུ་མེད་ལ། ནམ་གྱི་ཚེ་འང་མ་མཐོང་བ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་དང་། བདག་ཉིད་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས། ཀུན་ཆུབ་པར་གྱིས། ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག ཞེས་གདམས་ངག་འདོམས་པ་དང་བཅས་པའོ།།

འོན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྲིད་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་རང་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་གཡང་སར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་གཞི་རྩ་དང་བཅས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལག་མཐིལ་དུ་འོངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་དུ་ཡང་རྩེ་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་ངོས་སུ་སོན་པའི་མིས་རགན་གྱི་དུམ་བུ་ལ་གསེར་དུ་གུས་པ་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བས་ཞི་བར་མི་ལྟུང་བ་ལ་དྲུག སྡིག་སྤྱོད་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། མཐོ་རིས་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྟན་པ། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་འདི་ལྟ་བུ་རྙེད་དཀའ་བར་བསྟན། རྙེད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་ལྡོག་དཀའ་བར་བསྟན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་རྣམས་ནི།།
འཐབ་དང་སྒྲོ་བའི་རྒྱུ་དག་གིས།། ༡༥༥

རབ་ཏུ་འཁྲུག་དང་དགའ་བར་བྱེད།།
སྒྱུ་ངན་འབད་རྩོལ་རྩོད་པ་དང་།།
ཕན་ཚུན་གཙོད་དང་འཕིགས་པ་དང་།།
སྡིག་པ་དག་གིས་ཚེགས་ཆེན་འཚོ།། ༡༥༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་བཟོད་མེད་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་ཚེ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་བཟློགས་སུ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རང་ཅག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མོས་པ་ལྟ་ཞོག་མཉན་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དཀའ་སྟེ། སྟོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་། སྨད་ནས་ཆུ་འབབ་པའི་ཡ་མ་ཟུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྨད་དུ་བྱུང་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་མ་ཁན་སློབ་པ་ལྟ་བུ་ཅི་བྱ་མཚང་བརྟག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་བདག་ཅག་བྱིས་པར་མཚུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་སྙིང་རྗེས་

བཟོད་མི་ནུས་པར་སྣང་ན་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་གོམས་པ་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་བཞེངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཟུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཀུང་བགྲང་དུ་མེད་པ་འབད་པ་དང་རྩོག་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འབབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཁྲི་གང་དུ་མི་མངོན་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་འཁྲམ་ངོགས་སྤངས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་བ་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་གཅིག་པུ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་བརླབས་ཕྲེང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་ཕ་མའི་ཚོགས་འདི་རྣམས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པས་སྡིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བདག་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་པོ་གསོད་པར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་དེས་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་སུ་སྐྱེ་བས་ཉིན་རེ་ལ་ལན་ཁྲི་ཕྲག་ཏུ་ཕན་ཚུན་གསོད་པ་མྱོང་ལ། དེ་ལས་ཐར་ནས་ཀུང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་ལ་གཞན་གྱིས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མྱོང་ལ། དུད་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ལ་སྤྱོད་པས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པས་དེ་ལས་ལྡོག་པར་དཀའ་ཞིང་ཡང་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུས་དམྱལ་བ་སོགས་སུ་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུན་ལྟར་འཁོར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་དུས་མེད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱུག་ཅིང་འབྱོར་བར་འདོད་ནས་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཕྲོག་པ་དང་རྐུབས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ལ། དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་

གནས་ཁྲངས་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དམྱལ་ཐག་བཅད་ནས་གཞན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་ཡང་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་ལ་ཡོ་བྱད་རྐུ་འཕྲོག་ལ་འཚོར་བ་ཁོ་ན་དང་། མེ་ཆུས་ཆུད་འཛའ་བ་སོགས་རང་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་གནས་མིན་དུ་གོད་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་ལ། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་མོས་ཤིང་ལྡོག་པར་དཀའ་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་སོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲོང་བ་བདུན་ག་ལ་འདི་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཚེ་འདིའི་དེ་རིང་ཕྱིན་གྱི་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཙོངས་ནས་རེག་དུག་ཐུན་གཅིག་ཉོས་ནས་རང་ལུས་ལ་འབྱུག་པ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་སྣ་རེ་རེའི་ཆེད་དུ་འདི་ཕྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབུམ་དང་བྱེ་བ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་མཐའ་ཡས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འཚོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་གདན་གྱི་ཕ་མ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དར་དྲག་ཡུན་རིང་མཐའ་མེད་དུ་མྱོང་བ་འདི་ལ་མྱ་ངན་མི་བྱེད་ལ་ཚེ་གཅིག་པོ་འདིའི་ཉེ་དུར་བཟུང་བ་མགྲོན་ཁང་དུ་ཞག་གཅིག་ཚོགས་པའི་མགྲོན་པོ་ཙམ་པ་འདིའི་གཅིག་ཤི་བ་ན་མྱ་ངན་གྱིས་འགྲེ་ལྡོག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འབད་པར་དོན་མེད་ཏུ་ཚོང་ལ་སོགས་པས་ཐང་ཤ་ཆད་པར་འབད་ལ། ཟས་གོས་ཙམ་ཞིག་གི་ཆེད་ཏུ་མི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཚོལ་ཞིང་འཚོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན། བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འཐབ་པ་དང་སྒྲོ་བའི་རྒྱུ་དག་གིས། རབ་ཏུ་འཁྲུག་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་མྱ་ངན་འབད་རྩོལ་རྩོད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་གཙོད་པ་དང་འབིགས་པ་དང་སྡིག་དག་གིས་ནི་ཚོགས་ཆེན་འཚོ་བ་འདི་རྣམས་ལ་སུ་ཞིག་སྙིང་མི་བརྩེ།

གཉིས་པ་མཐོ་རིས་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ནི།

བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ།།
བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས།།
ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི།།
ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྷུང་།། ༡༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རིང་སྲེལ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་གཅིག་བྱས་པས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ་ལུས་ཁྱོན་གྱིས་གང་ཁྱབ་པ་དེའི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་ལས་སྣ་རེས་ཀྱང་ལྷ་མིའི་ལུས་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་འཐོབ་པར་ནུས་པ་ཡོད་ལ། དགེ་བ་དེ་རྣམས་ཚུད་མ་ཟོས་ན་ལྷ་མིའི་ལུས་དེ་སྙེད་འཐོབ་ལ། དེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་ཅིང་མི་ལོ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་འཚོ་བར་ནུས་པ་སོགས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་སླར་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྐྱེད་ན་སྔར་གྱི་ཕན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་ངན་འགྲོར་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་བྱས་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྷུང་བ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བརྩེ་བར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྟན་པ་ནི།

སྲིད་པ་ན་ནི་གཡང་ས་མང་།།
དེ་ར་ནི་དེ་ཉིད་མིན་འདི་འདྲ།།
དེ་ར་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན།།
སྲིད་ན་དེ་ཉིད་འདི་འདྲ་མེད།། ༡༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་ནུས་པ། གཏིང་འཇིགས་པ། ཡ་ང་བ། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཁོ་ན་སྟེ་སྲིད་པ་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་གཡང་ས་མང་ལ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ར་ཡང་ནི་སྙིང་པོ་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པ་ལྟུང་ཞིང་འགྱེས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ར་ཡང་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡང་བར་བྱེད་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་བློ་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་གྱི། སྲིད་པ་འདི་ན་ནི་བདེ་སྡུག་གི་རང་བཞིན་མི་བདེན་པར་ཤེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྨི་ལམ་ཙམ་ན་ཡང་མེད་དོ།།

དེ་ར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི།།
སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྨི་ལམ་ན་བདེ་སྡུག་དང་མྱོང་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་རིང་འཁྲུལ་ངོར་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་བར་སྣང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ར་ཡང

དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་མྱོང་བར་སྣང་སྟེ། སྨྲ་མའི་གཉེན་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་དབྱོད་འདི་ལྟ་བུ་རྙེད་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེར་ནི་དེ་ལྟར་སྡོབས་ཆུང་ཞིང་།།
དེར་ནི་ཚེ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད།། ༡༥༩

དེར་ཡང་གསོན་དང་ནད་མེད་ཀྱི།།
བྱེད་དང་བཀྲེས་ནའི་ངལ་བ་དང་།།
གཉིད་དང་འཚེ་བ་དེ་བཞིན་དུ།།
བྱིས་དང་འགྲོགས་སོགས་དོན་མེད་ཀྱིས།། ༡༦༠

ཚེ་ནི་དོན་མེད་མྱུར་འདའ་ཡིས།།
རྣམ་དབྱོད་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཉེན་པོའི་སྡོབས་ཆུང་ཞིང་ཚེ་ཐུང་ལ་ཇི་སྲིད་གསོན་པ་དེར་ཡང་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང་ནད་མེད་པ་ནའང་བྲེལ་ཡོངས་སྣ་ཚོགས་པས་དུབ་ཅིང་། བྱིས་པར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བཀོལ་ཏེ། འགྲོ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པར་སྡུག་བསྔལ་བས་དོན་མེད་དུ་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་ཞེས་སོ།།

ལྔ་པ་རྙེད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་ལྡོག་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེར་ཡང་རྣམ་གཡེང་གོམས་པ་ནི།།
ཟློག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད།། ༡༥༡

དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི།།
ལྷུང་ཕྱིར་བདུད་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད།།
དེར་ནི་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་།།
ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་དཀའ་སྟེ།། ༡༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ལན་རེ་རྙེད་སྲིད་ཀྱང་ཚེ་རབས་མཐའ་ཡས་པར་རྣམ་གཡེང་ཁོ་ན་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཡེང་ལས་སེམས་ལྡོག་པར་དཀའ་ཞིང་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ངན་འགྲོར་འཕེན་ལ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྣང་བ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟར་བཅོས་ནས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་དབུ་མ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་གསང་སྔགས་ལྟར་བཅོས་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་ལ། ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཆེས་མང་བ་དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མང་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ནི་སྐྱེ་བོ་དག་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་ལ་ལམ་གོལ་བ་ལ་ནི་མོས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ལམ་གྲུབ་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་ངོ་།།

དྲུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི།

སླར་ཡང་དལ་བ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་།།
སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྙེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།
ཉོན་མོངས་ཆུ་བོ་སྤང་དཀའ་སྟེ།།
ཀྱེ་མ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར།། ༡༥༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལུས་རྙེད་ཅིང་ཆོས་དང་ཕྲད་པའི་དུས་ལོང་བས་ཕྱུགས་བདར་གྱི་གསེབ་ནས་ནོར་བུ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མ་འབད་ན་ཕྱིས་འགྲུབ་པར་དཀའ་སྟེ།

སླར་ཡང་དལ་བ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་།།
སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྙེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།
ཉོན་མོངས་ཆུ་བོ་སྤང་དཀའ་སྟེ།།
ཀྱེ་མ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་།།
རང་སྡུག་མི་མཐོང་གང་ཡིན་པ།།
སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོར་གནས་འདི་དག།
ཀྱེ་ཧུད་མྱ་ངན་བྱ་བར་འོས།། ༡༥༤

དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཁྲུས།།
བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ།།
དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར།།
གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེར་རློམ་བཞིན།། ༡༦༥

དེ་ལྟར་རྒ་དང་འཆི་མེད་པ།།
བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་རྣམས་ལ།།
དང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་བྱས་ནས།།
ངན་སོང་ལྟུང་བ་མི་བཟད་འོང་།། ༡༦༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་མནར་ཡང་མི་སྐྱོའི་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་དོགས་པ་ཕྱེ་མ་ལེབ་མེ་ལ་ལྟེབ་པ་ལྟ་བུ་འབབ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རློམ་ཞིང་ང་རྒྱལ་ལ་འཆིབ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཚེ་འདིས་གནས་ཚོག་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་འདི་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་གུད་པས་ནོར་འཇོམས་པ་དང་། རྒས་པས་ལང་ཚོ་འཇོམས་པ་དང་། ན་བས་ནད་མེད་པ་འཇོམས་པ་དང་། འབྲལ་བས་འདུས་པ་འཇོམས་པ་དང་། འཆིབས་སྲོག་འཇོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསད་ནས་སླར་ངན་སོང་མི་བཟད་པ་མྱོང་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་རུང་ཞེས་བཟོད་མེད་དུ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མང་། །རང་སྡུག་མི་མཐོང་གང་ཡིན་པ། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོར་གནས་འདི་དག །ཀྱེ་ཧུད

སྒྱུ་ངན་བྱ་བར་འོས། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཁྲུས། །བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར། །གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེར་སྙོམ་བཞིན། །དེ་ལྟར་རྒུ་དང་འཆི་མེད་པ། །བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་རྣམས་ལ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་བྱས་ནས། །ངན་སོང་ལྟུང་བ་མི་བཟད་འོང་། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་བའི་ཚིག་གོ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མེས་གདུངས་ལ།།
བསོད་ནམས་སྤྲིན་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི།།
རང་གིས་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས།།
ཞི་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར།། ༡༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་གླང་པོ་ཆེས་སྲུང་གི་བུས་མཚོའི་ཚད་ཡོངས་པས་ཇི་མི་སྙམ་པར་འཇུག་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ཚད་ཡོངས་པས་སྐྲག་པ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་གི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་གློ་བུར་བར་མཁྱེན་པས་གཞོམ་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཟོད་ནས་དག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཀུན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གཟིགས་ཤིང་མ་རིག་པ་གློ་བུར

བ་དེ་སེལ་བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྒྱུ་མ་ལ་སྒྱུ་མར་མ་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བསྒོ་བར་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མེས་གདུངས་ལ།།
བསོད་ནམས་སྤྲིན་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི།།
རང་གི་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས།།
ཞི་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར།།

ཞེས་ཕན་བདེའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ནམ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དུ།།
གུས་པས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་ཏེ།།
དམིགས་པས་ཕུང་བར་གྱུར་རྣམས་ལ།།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར།། ༡༥༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐབས་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་དང་ཞེན་པ་ཁོ་ནས་རང་གཡོས་ཀྱི་འདམ་དུ་རང་རྩུད་པའམ་དར་གྱི་སྲིན་བུ་རང་གི་ཁ་ཆུས་བཅིངས་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མར་ལྟ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་ནམ་གྱི་ཚེ་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་སྨོན་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྙིང་རྗེས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དང་། དེ་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།། །།

དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་ལེགས་པའི་ཚོགས་ཉིད་དུ་བསྔོ་བར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྔོ་བ་དངོས་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐའ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོར་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ། ཞར་ལ་རང་དོན་དུ་བསྔོ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲོ་བ་ཕལ་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་དང་། མཆོག་གི་དོན་དུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྔོ་བ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ། མཐོ་རིས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བསྔོས། སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ཞི་བར་བསྔོས། ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་འཐོབ་པར་བསྔོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ།།
འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི།།
དགེ་བ་གང་དེས་འགྲོ་བ་ཀུན།།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། ༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གཞུང་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་བརྩམས་པ་འདིས

ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་འཇུག་པར་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་མཐའ་མེད་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གསུངས་པའི་དུས་དེ་ཁོ་ནར་ཡང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་བསྔོ་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། དགེ་བ་དེ་ཡི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་པ་རྣམས་སླར་མི་ལྡོག་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ཞི་བར་བསྔོས་པ་ནི།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ན་ལུས་དང་སེམས།།
སྡུག་བསྔལ་ནད་པ་ཇི་སྙེད་པ།།
དེ་དག་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།།
བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་འཐོབ་པར་ཤོག། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུས་སེམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་ནད་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་འདིའི་མཐུས་ནད་ཐམས་ཅད་ལྡང་བ་མེད་པར་ཞི་སྟེ། ལུས་རྣལ་དུ་ཕེབས་པས་བདེ་བ་དང་སེམས་རྣལ་དུ་ཕེབས་པས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།

གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཕན་བདེའི་འཐོབ་པར་བསྔོས་པ་ནི།

དེ་དག་སངས་རྒྱས་བདེ་ཐོབ་ཀྱི།།
བར་དུ་བདེ་ལས་ཉམས་མ་གྱུར།།
འགྲོ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཡི།།
བདེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཤོག། ༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དགའ་བདེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང༌། མདོར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་སྲིད་ཞི་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་ཅིང་མི་ཉམས་ལ་རྟག་ཏུ་དེས་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

གཉིས་པ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ལ་བཅུ་བཞི། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམྱལ་བ་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་དང༌། དེ་ལས་གྲང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་དང༌། ཚ་དམྱལ་པ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་དང༌། ཉེ་འཁོར་པའི་དོན་དང༌། ཁྱད་པར་མནར་མེད་པའི་དོན་དང༌། བསྡུས་འཇོམས་པའི་དོན་དང༌། ཡང་སོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་བསྔོ་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཐུ་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཐུ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཐུ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཐམས

ཅན་གྱི་མཐུས་ཞི་བར་བསྔོས་པ། དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་དམྱལ་བ་དག།
གང་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས།།
དེ་དག་ཏུ་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས།།
བདེ་ཆེན་བདེ་བས་དགའ་བར་ཤོག། ༤

ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གྲང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

གྲང་བས་ཉམ་ཐག་དྲོ་ཐོབ་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚ་དམྱལ་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་ཆེན་ལས།།
བྱུང་བའི་ཆུ་བོ་མཚོ་ཡས་ཀྱིས།།
ཚ་བས་ཉམ་ཐག་བསིལ་བར་ཤོག། ༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་སྤྲིན་ཆེན་པོ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཆར་གྱིས་དམྱལ་མེ་གཞིལ་བ་དང་།

བཞི་པ་ཉེ་འཁོར་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ཡང་།།
དེ་ལ་དགའ་ཚལ་སྟུག་གུར་ཤོག།
ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྡོང་པོ་དག།
དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། ༨

ཅེས་གསུངས་སོ།།

ལྔ་པ་ཁྱད་པར་མནར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

མཐིང་རིལ་དུར་པ་དག་དང་ངང་པ་དང་།།
བཞད་སོགས་སྐད་སྙན་འབྱིན་པས་མཛེས་གྱུར་ཅིང་།།
པདྨ་དྲི་བསུང་ཆེ་ལྡན་མཚོ་དག་གིས།།
དམྱལ་བའི་ས་ཕྱོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་ཤོག། ༩

སོལ་ཕུང་དེ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕུང་པོར་གྱུར།།
ས་སྲེག་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྐྱར་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

དྲུག་པ་བསྡུས་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

བསྡུས་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པའི་སྤྲིན།
གཞལ་མེད་ཁང་གྱུར་བདེ་གཤེགས་གང་བར་ཤོག། ༨
མདག་མ་རྫོ་བསྲེགས་མཚོན་གྱི་ཆར་པ་ཡང་།།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་ཆར་པར་གྱུར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐིང་རིལ་དང་བཞད་དཀར་ནི་ཆུ་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་དམྱལ་བའི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་པདྨའི་མཚོ་བསིལ་བ་ཆུ་བྱ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

བདུན་པ་ཡང་སོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

ཕན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་ནི།།
དེ་ནས་རྩེ་ཕྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་ཤོག ། ༩

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བརྒྱད་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

ཆུ་བོ་རབ་མེད་མེ་དང་འདྲ་ནང་བྱིང་བ་དག།
ཤ་ཀུན་ཞིག་གྱུར་རུས་གོང་མེ་ཏོག་ཀུན་དའི་མདོག།
བདག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས།།
ལྷ་མོ་རྣམས་དང་དལ་གྱིས་ལྡན་ཅིག་འབབ་གནས་ཤོག ། ༡༠

ཅེས་གསུངས་སོ།།

དགུ་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

ཅི་ཕྱིར་འདིན་གཤིན་རྗེའི་མི་དང་ཁྲ་དང་བྱ་རྒོད་མི་བཟད་རྣམས་སྐྲག་བྱེད།།

ཀུན་ནས་མུན་བསལ་བདེ་དགའ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བཟང་འདི་ཀོ་སུ་ཡི་མཐུ་སྟམ་སྟེ།།

གྱེན་དུ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་བཞུགས་མཐོང་ནས།།

རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྡིག་དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་ཤོག། ༡༡

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བཅུ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

མེ་ཏོག་ཚར་པ་སྤྲོས་རྒྱུད་དང་འབྲེས་བབ་པ་ཡིས།།

དམྱལ་བའི་མེ་དག་ཆིལ་ཆིལ་གསོད་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།།

གློ་བུར་བདེ་བས་ཚིམ་པ་འདི་ཅི་བསམས་པ་དང་།།

སེམས་དམྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་པདྨ་མཐོང་བར་ཤོག། ༡༢

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཐུས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

གྲོགས་དག་འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་ཚུར་ཤོག་ཡུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི།།
གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཞིང་དགའ་བའི་ཤུགས་ཕྱིན་ལ།
འགྲོ་བ་ཀུན་སྐྱོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་འོད་དང་བརྩེ་བ་སྐྱེས་གྱུར་པ།།
གཞོན་ནུ་ཟུར་ཕུད་ཅན་འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་བྱོན།། ༡༣

ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ལ་མཆོད་ཅིང་།།
ཐུགས་རྗེས་བརླན་སྤྱན་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པ།།
ཁང་བརྩེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོག་ལྡན་འདི་ལྟོས་ཞེས།།
འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་དེ་ནི་སེམས་དམྱལ་ཅ་ཅོ་འདོན་པར་ཤོག། ༡༤

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུས་ཞི་བར་བསྔོས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བདག་གི་དགེ་རྩས་ཀུན་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་མེད་སྤྲིན་བདེ་བ་དང་།།
བསིལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་རླུང་ལྡང་ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས།།
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དེ་དག་མངོན་པར་དགའ་གྱུར་ཅིག། ༡༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་སྟོན། བདག་གིས་ངན་སོང་གནས་ལ་ཕྱོགས་གྱུར་ན། །ངན་སོང་གནས་རྣམས་ཞིག་ཅིང་སྟོང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་གྲུབ་པ་དང་། ཏིར་མེད་པ་སྙིམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་ངན་འགྲོ་སྟོངས་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དེ་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷུགས་ཁང་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིག དམྱལ་བའི་ཕྲུ་ཆེན་རྣམས་ནི་འཐོར་མེ་ནི་ཞི་སྟེ་རྫིང་བུ་བསིལ་བར་གྱུར། དམྱལ་བ་པ་དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་ཚོ་འཕོས་པས་དམྱལ་སྲུང་རྣམས་གཤིན་རྗེའི་མདུན་དུ་དོང་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་འདིར་སྐྱེས་བུ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་འོངས་མ་ཐག་བདག་ཅག་གི་ལས་ཀྱིས་བས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསོལ་ཞིང་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོས་བལྟས་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཞུགས་པར་མཐོང་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་བཙལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བ་ཡན་ལག་འཛག་མ་ལྟར་ཕྲ་བ་ལུས་རི་བོ་ཙམ་པ་རྫུལ་གྱི་གྲངས་ཙམ་བདག་ཅག་བཀྲེས་སོ། །སྐོམ་མོ། །ཞེས་དེའི་མདུན་ན་རྒྱུག་པ་དང་དེས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་བཅུ་ལས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཅུ་ཕབ་སྟེ་ཡི་དྭགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མང་དུ་འཐུངས་པས་བཀྲེས་སྐོམ་ཞི་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་སྤྱིན་པ་ཞེས་མིང་མཐུན་པར་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྲས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ངན་འགྲོ་འདོན་པའི་ཕྲིན་ལས་དེ་ལྟ་

ཐུ་མཛད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཞེས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོས་པའོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག
ཟ་བའི་འཇིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག

ཅེས་གསུངས་སོ།།

བཅུ་བཞི་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་ནི།

སྒྲ་མི་སྙན་པའི་མི་བཞིན་དུ།།
ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་བདེ་གྱུར་ཅིག ༡༨

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས།།
ཕྱག་ནས་འབབ་པའི་འོ་རྒྱུན་གྱིས།།
ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་ཚིམ་བྱས་ཤིང་།།
ཁྲུས་བྱས་རྟག་ཏུ་བསིལ་བར་ཤོག ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མི་སྙན་པའི་མི་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ན་ངག་འཁྲུལ་མ་གཏོགས་སྤྱོང་བ་དྲུག་པོ་མེད་པ་དང་། གོས་དང་རྒྱན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དཔག་

བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་འབྱུང་བས་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོ་སྟོང་འཚོ་ཞིང་གློ་བུར་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཞག་བདུན་མ་གཏོགས་ནད་མེད་ཅིང་མི་དགེ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པས་ཤི་ནས་ཀྱང་ལྷ་མི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གླིང་གཞན་ལ་བལྟོས་ན་བདེ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་གཙོ་བོར་མཐོ་རིས་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་པ་ཞི་བར་བསྔོ་བ་དང་། འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ཞིང་།།
འོན་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲ་ཐོས་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་འོན་སོགས་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྐྱོན་རབ་རིབ་སོགས་ཞི་ནས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མིག་གསལ་བ་དང་རྣ་བ་གསང་བ་དང་སྣ་མཁས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་ནི།།
སྦྲུམ་མའང་གནོད་མེད་བཙའ་བར་ཤོག། ༡༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྲུམ་མ་རྣམས་ནི་མ་བུ་གཉིས་ཀར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་བཙའ་བའི་ཚེ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་འབྱེད་པའི་ཟུག་རྔུ་དང་། བཙའ་བ་པོ་ནི་ལྷུགས་སྲེགས་ཀྱི་འཇུར་

མིག་ནས་དྲངས་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཉིག་འཚོ་འཆི་ཕྱེད་མའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་གཉིག་བཅའ་བའི་ཟུག་རྫུ་མེད་པས་བཅའ་ཞིང་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

གཅེར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང་།།
བཀྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་དག་དང་།།
སྐོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་དག་དང་།།
བཏུང་བ་ཞིམ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག། ༡༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོས་དང་མལ་ཆ་དང་ཟས་སྐོམ་གྱིས་ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྙེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

བཀྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་ཐོབ་ཤོག།
སྨྲ་ངན་ཉམ་ཐག་དགའ་འཐོབ་ཤོག།
ཡི་ཆད་རྣམས་ཀྱང་ཡི་སོས་ཤིང་།།
བརྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག། ༢༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོག་ཀྲང་པ་དང་པོས་དབུལ་པོས་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པས་མཛའ་བཤེས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨྲ་ངན་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་སྲོ་ཤི་ཞིང་ཡི་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རེ་བ་རྫོགས་པས་ཡི་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

སེམས་ཅན་ནད་པ་ཇི་སྙེད་པ།།
མྱུར་དུ་ནད་ལས་ཐར་བར་ཤོག།
འགྲོ་བའི་ནད་ནི་མ་ལུས་པ།།
རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག། ༢༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ནད་བྱུང་བ་ཞི་ཞིང་སླར་ཡང་ནད་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

སྐྲག་པ་རྣམས་ནི་འཇིགས་མེད་ཤོག།
བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་ཤོག།
མཐུ་མེད་རྣམས་ནི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་།།
ཕན་ཚུན་སེམས་ནི་མཐུན་གྱུར་ཅིག། ༢༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོམ་རྐུན་དང་པོས་མི་དང་རྒྱུད་དང་སྲུལ་དང་ཐོག་དང་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དང་ཤ་ཟ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་ཆད་པ་སོགས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་གིས་སྐྲག་པ་རྣམས་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པས་བཙོན་དུ་བཅིངས་པ་རྣམས་བདེ་བར་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། དེས་དྲེགས་པ་མེད་པར་སེམས་མཐུན་ཞིང་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་མགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་སྟེ།

མགྲོན་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།།
ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག།
གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ།།
དེ་འབད་མི་དགོས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག། ༢༣

གྲུ་དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་རྣམས།།
ཡིད་ལ་བསམས་པ་གྲུབ་གྱུར་ཏེ།།
རྒྱ་ཡི་ངོགས་སུ་བདེར་ཕྱིན་ནས།།
གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་ཤོག། ༢༤

སྐྱ་ངམ་ལམ་གོལ་འཁྱམས་པ་རྣམས།།
མགྲོན་པ་དག་དང་ཕྲད་གྱུར་ནས།།
ཆོམ་རྐུན་སྟག་སོགས་འཇིགས་མེད་པར།།
མི་ངལ་བདེ་བླག་འགྲོད་པར་ཤོག། ༢༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་བགྲོད་ལ་དོན་ཚོགས་ཆུང་ངུས་གྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། གཉིས་པས་གཟླ་ལ་སོགས་པ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་གྲུའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་བོ་ཆེར་ཞུགས་ཏེ་འདོང་བ་རྣམས་ནི་ཁྱད་

པར་དུ་སྒྲོག་ལ་ངོགས་པ་ཆེབས་དེ་དག་གི་གྲུ་ཉེ་ཉོ་མེད་ཅིང་བསམས་པ་གྲུབ་ནས་རང་གནས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དང་། ཐ་མས་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་དང་དགོན་དུང་ཚ་སྒྲོ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལམ་འཁྱམས་ཏེ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་པ་རྣམས་ལམ་སྟོན་པ་དང་གྲོགས་དང་ཕྲད་ཅིང་བདེ་བར་ཕྱིན་པར་བསྔོས་པ་སྟེ་ངལ་ཞིང་དུབ་ལ་སླར་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དགོན་སོགས་ལམ་མེད་ཉམ་ང་བར།།
བྱིས་པ་རྒན་པོ་མགོན་མེད་པ།།
གཉིད་ལོག་སྨྱོས་ཤིང་རབ་སྨྱོས་རྣམས།།
ལྷ་དག་སྲུང་བར་བྱེད་པ་ཤོག། ༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུལ་པོ་སོགས་སློང་བའི་ཆེད་དང་། ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པས་བ་ལང་སོགས་འཚོ་བའི་ཕྱིར། དགོན་པ་ཉམ་ང་བར་གཅིག་པུས་འདུག་པ་དང་། གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་དང་། གང་དག་ཆང་གིས་ར་རོ་བས་འཕྱན་པ་དེ་དག་ལ་ལྷ་དག་གིས་བསྲུངས་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་དང་ཤ་ཟས་འཚེ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྔོ་བ་ནི།

མི་དལ་ཀུན་ལས་ཐར་པ་དང་།།
དད་དང་ཤེས་རབ་བརྩེར་ལྡན་ཞིང་།།

ཟས་དང་སྐྱོད་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས།།
རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་གྱུར་ཅིག། ༢༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དལ་འབྱོར་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་ཚེ་རབས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཛོད་བཞིན་དུ།།
ལོངས་སྤྱོད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤོག།
རྩོད་པ་མེད་ཅིང་འཚེ་མེད་པ།།
རང་དབང་དུ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤོག། ༢༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ནི་ནམ་མཁའ་ལས་ཅི་བསམས་པ་འབྱུང་ཞིང་ཟད་པ་མེད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནམ་མཁའི་མཛོད་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

སེམས་ཅན་གཟི་བརྗིད་ཆུང་ངུ་དག།
དེ་དག་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོར་ཤོག།
དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་གཟུགས་ངན་པ།།
གཟུགས་བཟང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ཅིག། ༢༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

འཇིག་རྟེན་བུད་མེད་ཇི་སྙེད་པ།།
དེ་དག་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བུད་མེད་རྣམས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་འཐོབ་པ་དང་། བུད་མེད་ནི་ཕལ་ཆེར་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མངལ་འཛིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཞིང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་སྟེ་མཆོག་ལྔ་མི་འབྱུང་ལ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་བུད་མེད་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བས་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འགྲིབས་པས་ན་དེ་དག་བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བསྔོས་པའོ།།

མ་རབས་རྣམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་།།
ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་ཤོག། ༣༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་རབས་ཀྱི་གནས་ལས་འདའ་བར་བསྔོས་པ་སྟེ། མ་རབས་གདོལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམད་པའི་ལས་སྤངས་ཏེ་མཐོན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་མ་རབས་ལ་མཐོན་པོའི་གནས་བྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་ནི་ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་གནས་མིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རང་གཞན་གཉིས་བརླག་པ། ཕྱ་སྐྱེས་ལ་དུད་འགྲོའི་རྒྱལ་པོའི་གནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མང་བས་ན་དེ་དག་མཐོན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་པར་བསྔོས་པའོ།།

བདག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི།།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ།།
སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི།།
རྟག་ཏུ་དགེ་བ་བྱེད་པར་ཤོག། ༤༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གཞོལ་བ་དང་།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་།།
བདུད་ཀྱི་ལས་ཀུན་སྤོང་བར་ཤོག། ༤༢

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི།།
ཚེ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་ཤོག།
རྟག་ཏུ་བདེ་བར་འཚོ་འགྱུར་ཞིང་།།
འཆི་བའི་སྒྲ་ཡང་གྲག་མ་གྱུར།། ༤༣

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ཏེ་བདུད་ལས་སྤོང་བ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

བདུན་ཚང་ཞིང་ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རིམ་པས་བསྔོས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དོན་དུ་བསྔོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ།།
སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་སྲས།།
ཆོས་ཉན་སྒྲོགས་པས་གང་བ་ཡིས།།
ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག། ༣༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས། དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་ནི་གནས་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྔོ་བ་སྟེ། དང་པོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གོས་དང་རྒྱན་དང་བཟའ་བཏུང་གི་འབྱུང་གནས་ཅི་འདོད་ལྡང་དུ་ཡོད་པས་གང་བ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྒྲོག་པས་གང་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གཞི་དག།
གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་།།
ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བཻཌཱུརྻ་འི།།
རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག། ༣༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་ཕལ་པ་དང་མཐོ་དམན་སོགས་མེད་པར་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པའི་

བཻ་ཌཱུརྱའི་ས་གཞི་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ་རེག་ན་འཇམ་པའི་ཙུ་ཨབྱུའི་མཐྲིན་པའི་མདོག་ཅན་གྱིས་ཁེབས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །

འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགུར་ཡང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག །
རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྟེང་དག །
བརྒྱན་པར་མཛད་པས་བཞུགས་གྱུར་ཅིག། ༣༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པས་གང་ཞིང་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །

ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱ་དང་ནི། །
ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། །
ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག། ༣༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ནམ་མཁས་ཀླུས་པའི་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྦྱོར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

འདི་མན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྔོ་བ་སྟེ།

དེ་དག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་།།
སངས་རྒྱས་སྲས་དང་ཕྲད་གྱུར་ཅིག།
མཆོད་པའི་སྤྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས།།
འགྲོ་བའི་བླ་མ་མཆོད་པར་ཤོག། ༣༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ཅིང་མཆོད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ལྷ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་།།
ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆར་དུས་སུ་འབབ་ཅིང་ལོ་ཏོག་དང་འབྲུས་འགྱུར་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།

རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་གྱུར་ཅིག།
འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་དར་བར་ཤོག། ༣༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་དེ་དག་ལས་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་དར་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

སྨན་རྣམས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་།།
གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་འགྲུབ་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་པ་དང་པོས་སྨན་དང་འབྲུ་བཅུད་ཐམས་ཅད་བཅུད་ཆེ་ཞིང་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆེད་དང་། གཉིས་པས་ཕན་བྱེད་ཀྱི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ངག་ནུས་དང་ལྡན་ཞིང་རིག་པ་དེ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ།།

མཁའ་འགྲོ་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ།།
སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག། ༩༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤ་ཟ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་སྲིན་པོ་རྣམས་གདུག་པའི་སེམས་ཞི་ཞིང་ཁྱད་པར་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྲ་མེན་ཕོ་མོ་ཉིན་པར་མིའི་ལུས་སུ་གནས་ཤིང་མཚན་མོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ན་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་ཞི་ཞིང་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་བསྔོ་བའོ།།

སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྡུག་མ་གྱུར།།
སྡིག་པར་མ་གྱུར་ན་མ་གྱུར།།
འཇིགས་དང་བརྙས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར།། ༩༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྡུག་མ་གྱུར། །སྡིག་པར་མ་གྱུར་ན་མ་གྱུར། །འཇིགས་དང་བརྙས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཞེས་དོན་བསྡུས་པ་སྟེ། འདིའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་འདི་གླེགས་བམ་ཕལ་ལ་ཆད་སྣང་བས་ངེས་པར་གཞུག་གོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།

གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀློག་པ་དང་།།
ཁ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག།
རྟག་ཏུ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དང་།།
དགེ་འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག། ༤༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་དགེ་འདུན་གནས་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྔོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་ཆོས་འདི་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དང་། ཁྱམས་དང་། བཀད་ས་དང་། དགོན་པའི་བསྐྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་ཀློག་པའི་ཁ་ཐོན་བྱེད་པས་གང་ཞིང་རྒྱས་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་འགྱུར་ཅིག་པའོ།།

དེ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་མཐུན་པ་དང་མི་ཕྱེད་པ་འོམ་དང་འོམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་པར་བྱེད་ཅིང་གློག་པ་ལས་རིག་གྲོལ་གྱི་སྤྲོབས་པ་ཐོབ་ཅིང་། བསམ་གཏན་ལས་འབྲས་བུ་བཞི་དངས་བཅུ་སོགས་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ། སྔོན་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་སྙིད་པ་བྱུང་བ་ན་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་གོ་ཏ་མིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིང་དུ་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གྲགས་པ་ན་སྟོན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་མི་བརྗོད་པར་དགེ་འདུན་མཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ང་ནི་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་ཉིད་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

བསླབ་པ་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དག།
དབེན་པ་དག་ཀྱང་འཐོབ་པར་ཤོག།
གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི།།
སེམས་ནི་ལས་རུང་སྒོམ་གྱུར་ཅིག། ༩༣

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྔོ་བ་སྟེ་སྤྱིར་སློང་མོས་འཚོ་བ་ལ་དགེ་སློང་དུ་བཞག་པ་སློང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དང་། མིང་གི་དགེ་སློང་མིང་གང་དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཅག་དགེ་སློང་དང་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་

ཟེའོ་ཞེས་ཁས་ཆེབ་ལ་དགེ་སློང་དུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་། །སོགས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་དགེ་སློང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་བཞི་དང་། དེ་ལས་ཆོས་འདི་པའི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་འདིར་དགེ་སློང་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགེ་སློང་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་མ་ཟླུར་དུ་བཀར་ནས་བཤད་པ་དང་བསླབ་པ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་འདོད་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དག་པའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ངག་འདུ་འཛིས་དབེན་པ་དང་སེམས་རྣམ་གཡེང་གིས་དབེན་པ་ཡིན་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ། དག་སྦྲའི་གཉིས་ཚིག་གིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་གཉིས་འདྲེན་ཏོ། །གཡེང་བ་སྤོང་བའི་ཚིག་གིས་ནི་དབེན་པ་དེ་གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གཡེང་བ་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ངག་གི་གཡེང་བ་བྲེ་མོ་དང་ངག་འཁྱལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཡུལ་ལ་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སེམས་དུལ་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བས་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

དགེ་སློང་མ་རྣམས་རྙེད་ལྡན་ཞིང་།།

འཐབ་དང་གནོད་པ་སྤོང་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་དོན་དུ་བསྔོས་པ་སྟེ། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོ་བྱད་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ཉེར་དགས་དགྲ་བཅོམ་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་ཅན་ལས་རབ་བྱུང་བཟང་པོ་བླངས་པས། ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་ཅན་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་བུད་མེད་ནི་རྙེད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཚོ་བ་ཡིན་པས་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དགེ་སློང་གིས་གོས་སློང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅས་པ་མཛད་པའོ།།

དེས་ན་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རྙེད་སླ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །བུད་མེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཐབ་ཀྲོལ་ལ་དགའ་ཞིང་ཟས་ལ་གདུ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་བསླབ་པ་སོར་བཤགས་དང་ལྷག་མ་མང་དུ་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མ་རྣམས་འཐབ་དཀྲོལ་སྤོང་ཞིང་རྒྱུད་འཇམ་པོར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་བྱུང་སྤྱིའི་དོན་དུ་བསྔོས་པ་སྟེ།

དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན།།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག། ༤༤
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ཡིད་བྱུང་ནས།།
ཇག་ཏུ་སྡིག་པ་ཟད་བྱེད་ཤོག།
བདེ་འགྲོ་དག་ཀྱང་ཐོབ་གྱུར་ནས།།
དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག། ༤༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་མི་ཉམས་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བས་གནས་པས་ཟག་པ་ཟད་པ་འཐོབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཟག་པ་མ་ཟད་པར་ཤི་འཕོས་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐུས་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེར་ཡང་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་འདོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་དྲང་སྲོང་དུ་འགྱུར་བའམ་མི་རྣམས་སུ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཤི་འཕོས་ཀྱང་སྡེ་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉམས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

འདི་ལ་སྐྱེ་བ་སྡེ་མ་ཧི་སྲིད་འཚོའི་བར་ཁས་བླངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཕྱོགས་གཅིག་བཏང་ཡང་སྲོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཉམས་པ་སྟེ། བར་དོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བདག་དགེ་སློང་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་སྡེ་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་ཕྱི་མར་བརྟུལ་ཞུགས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ན་སྡེ་མའི་སྡོམ་པ་ཧི་སྲིད་འཚོ་བར་གྱི་སྡོམ་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཧི་སྲིད་འཚོའི་བར་ཁས་བླངས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ངམ་ཤིའི་བར་ཞེས་ཡུན་རིང་བའི་མཐར་འཛོག་པ་ལྟར་ཧི་སྲིད་འཚོའི་བར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཚུན་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་ཉན་ཐོས་རང་ལུགས་ནས་ཡུན་རིང་བའི་ཕྱིར་མཐར་བཞག་པ་སྟེ་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་བློར་མ་ཤོང་བས་རང་གི་བློར་ཤོང་ཚོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རིང་མཐའ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཧི་སྲིད་འཚོའི་བར་སྲུང་ལ་ཤི་ནས་མི་

སྲུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་བཅད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་གོ་བར་གྱིས་ཤིག དེ་ནས་མཁས་པའི་དོན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྔོས་པ་སྟེ།

མཁས་པ་རྣམས་ནི་བཀུར་བ་དང་།།
བསོད་སྙོམས་དག་ཀྱང་རྙེད་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་མང་དུ་སྦྱངས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་དང་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཞིང་དཀའ་བས་སྦྱངས་པ་རྣམས་ནི་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྙེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བཀུར་སྟིའི་རྒྱུ་ཡང་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཕ་མ་དང་བླ་མའི་གནས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་དང་གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བསད་ཅིང་ང་རྒྱལ་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མཁས་པ་འཐོབ་པ་དང་རྙེད་བཀུར་འཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྙེད་བཀུར་དང་མི་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཚེ་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ལ་རྙེད་བཀུར་མི་འབུལ་བར་བླུན་པོ་འདི་དང་འདི་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་དང་ཕྲག་དོག་དང་ཞུམ་པ་ཅིག་ཆར་སྐྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྟ་ཙམ་ཤེས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆུང་བའམ། རིག་གནས་དང་ཁྱད་པར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ལ་ཇི་འཚམ་པའི་བཀུར་སྟི་མཐོན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་འཛོག་ཅིང་སྐྱེ་བོས་འདུད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྙེད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་ཤོག། ༩༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མུ་གེའི་དུས་གཞོན་ནུ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ལྷས་བྱིན་འཁོར་བཅས་ལ་ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་ཁ་ཟས་བསོད་པས་གང་བས་རྟག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་འཚོ་བས་ཕོངས་པའི་ཚེ། སྟོན་པས་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་སྨྲ་དང་སྨྱིག་མའི་འབྲུ་དང་། དྲེའུ་མོ་སྦྲུམ་པ་ལྟ་བུར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིས་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྙེད་བཀུར་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ན་རིགས་ངན་མདུན་ན་འདོན་གྱི་སྟན་ལ་བཞག་པ་ལྟར་དྲེགས་ཤིང་རང་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་རྙེད་བཀུར་ཐོབ་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་ཕྲག་དོག་མེད་པར་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་ཞིང་།།

དཀའ་བ་སྤྱད་པ་མེད་པར་ཡང་།།

ལྷ་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི།།

དེ་དག་སངས་རྒྱས་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག། ༩༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ལ་རྒྱུ་

འབྲས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོང་དང་གང་ཟག་ལ་དམོད་པར་མི་བྱེད་མོད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེས་ཁེངས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བ་ལང་ལྟར་ལྟ་ཞིང་རྩོད་པ་དང་རྩོམ་པ་ན་ཡང་ཆོག་རྩུབ་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བ་མང་དུ་འཕེན་ལ་ཆོས་སྟོང་དང་གང་ཟག་སྟོང་བའི་ལས་ཆེར་གསོག་ཅིང། རྒྱུ་དེས་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་མི་བཟད་པ་ལེན་པ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་པ་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ཞིང་ཕྱི་མར་ཡང་དལ་བ་འཐོབ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་བསྔོས་པ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལན་མང་དུ།།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་།།
སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས།།
རྟག་ཏུ་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག། ༥༢

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དམ་པ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྫོགས་པར་བསྔོས་པ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི།།
འགྲོ་དོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག།

མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ།།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་འགྱུར་ཤོག། ༥༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དགོངས་པའི་བྱིན་ལས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་ནོམ་པས་འགྱུར་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བདེ་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཉན་རང་གི་དོན་དུ་བསྔོས་པ་སྟེ། ཉན་རང་དེ་དག་སྲིད་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་ལྷ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་ཕུང་པོ་ལ་གཤེད་མ་མཆོན་ཐོགས་པ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་དང་། ཁམས་བཞི་ལ་སྦྲུལ་གདུག་བཞི་ཕྲག་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འཇིགས་པས། འབྲུ་མར་གང་བའི་སྣོད་བསྐྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉམ་ང་བ་ཡོད་པས་དེ་དང་བྲལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རང་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།།

བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས།།
ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་ཤོག། ༥༠
རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་།།
རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་འཐོབ་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁེངས་སྐྱུང་ཞིང་གཞན་གྱི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཁེངས་ཏེ་བདག་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བསྙེམས་པ་དག་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། བདག་ཀྱང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གར་སྐྱེ་ཡང་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག ཅེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ངོ་མཚར་གྱི་བཀོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སློན་ལམ་མཛད་ན་བདག་འདྲ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྐམ་ནས་འཁོར་དེ་ནས་དྲེགས་པ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འདིས་བཏུལ་བར་གདོན་མི་ཟའོ།།

བདག་ནི་ཁ་ཟས་ཕྱི་ནས་ཀྱང་།།
ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཚོ་བར་ཤོག། ༥༡
ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དབེན་གནས་པ།།
ཕུན་སུམ་ལྡན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གྱི་ཟས་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་སྒོ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ།།

གང་ཚེ་ལྷ་བར་འདོད་པའམ།།
ཕུང་ཟད་འདྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་།། ༥༢
མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི།།
གེགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་དེའི་ངག་ཇི་ལྟ་བར་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

ཕྱོགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི།།
སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།། ༥༣
ཇི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་མཛད་པ།།
བདག་སོགས་སྤྱོད་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇམ་དཔལ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའི་མཚན་བཟུང་བ་ལས་དེ་དག་གི་མཚན་བཟུང་བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་པོ་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་དང་། འོད་ཀྱི་ཏོག་དང་། སྨོན་ལམ་བློ་གྲོས་

དང་། དབང་པོ་ཞི་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བཟང་སྐྱོང་དང་། ཕུག་སྣས་དང་། འདམ་བུས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་པོ་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་གྱིས་འཇུག་པས་ན་བདག་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་རྟག་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ།།

ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་།།
འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ།། ༥༤
དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ཏེ།
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཇི་ཙམ་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་མཐའ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་དུས་དང་རྒྱུར་ཆད་པ་མེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཅིག་པའོ།།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་།།
དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྨིན་གྱུར་ཅིག། ༥༥
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱིས།།
འགྲོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། མདོར་ན་བདག་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་མཐུ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པར་བསྔོས་པའོ།།

གསུམ་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ནི།།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ།།
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས།། ༥༨
བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་བསྟི་དང་།།
བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྨན་གྱི་དམ་པ་དང་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་གྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་མི་ནུབ་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསླབ་པ་གསུམ་ནི། རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་དེ་དག་གི་རྟེན་ལུང་གི་གླེགས་བམ་དང་སྐུ་

གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་དང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་སྨྲ་བར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེར་བསྟུགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ཆུ་དང་ཙནྡ་ནའི་ཕྱེ་མའི་ཆར་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། གླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟུགས་པ་དང་། གང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་དང་། བཙུན་མོ་དང་། བློན་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། རྗེན་རབས་དང་། ཡུལ་མིར་བཅས་པ་དང་། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཙུག་ཏུ་གྲུས་པར་བཀུར་ཞིང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཛམྦུའི་གླིང་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་ནུབ་པ་མེད་པས་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ།།

གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐའ་བསྡུ་བ་ནི།

གང་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་བློ་བྱུང་།།
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ༥༧
གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་དར་བ།།
དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་བདག་ཕྱག་འཚལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་དང་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ནི་དམ་པའི་བྱ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་དུ་མཁྱེན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་མར་དགེ་བར་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་བསྔགས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ལ་དགེ་བའི་བློ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དང་། མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་དགེ་སློང་གི་བསླབ་པ་སོགས་སྟེར་བས་ཐུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དར་བར་མཛད་པ་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་མཛད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྔོ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ།།

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་དེ་ཝས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།།

ཞེས་མཛད་བྱང་དང་།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སརྦ་ཛྙཱ་དེ་ཝ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷ་དང་། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་བསྟུན་ནས་ཞུས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱིར་ཆོས་

རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་གི་དུས་བསྒྱུར་ནས་ཕྱིས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་དུས་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

སླར་པཎྜི་ཏ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་ནྡྲ་ཏ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་འགྲེལ་བ་དང་བསྟུན་ཏེ་བསྒྱུར་ལ། ཕྱིས་བལ་ཡུལ་གྱི་པཎྜི་ཏ་སུ་མ་ཏི་ཀཱིརྟི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་དང་། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་པ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། སྐད་གཉིས་ཅར་དུ་ཕན་ཚུན་བསྒྲུགས་ཏེ་ཞུས་ཆེན་བགྱིས། དེ་ནས་བཤད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་སྟེ་འགྲེལ་པས་ཀྱང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ།།

ཞེས་པ་འདི་ཡང་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་དུ། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡུས་གནང་བ་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་ནས་བློ་ལ་འཛིན་བདེ་བར་མཛད། རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་རྣམས་སྤྱི་དོན་གྱིས་གསལ་བར་ཕྱེས་ཏེ། རྣམ་དཔྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཞལ་གསལ་ཉམས་ཕན་ཆེབས་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་སོར་བཞག་ཐོག་དཔེ་ཚབ་གསར་བུ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། ཁྲ་འགྱུ་བས་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་བསྒྲིག་བྱེད་འཆར་ལྷར། རང་སློབ་མཁན་པོ་

ཞེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོན་གསར་རིག་མཛོད་ལས་འདོན་འཇུག་བཅས་གྲུབ་པར་བྱས་པས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་སྨོན་པ་ལགས་སོ།། །།

མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་སྤྲེལ་བའི་ཆེད་མིན་པས།།
མཁས་དབང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད།།
དང་པོའི་ལས་ཅན་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།
བྲིས་འདིས་དེ་རྣམས་མཁས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག།

སརྦ་མངྒལཾ།།